

Gedichten van J. Antonides van der Goes

<https://hdl.handle.net/1874/203689>

GEDICHTEN,

V A N

J. A N T O N I D E S,

vander G O E S.

T W E E D E D E E L.

Z E E T R I O M F

der

VENETIANEN over de TURKEN.

Barbaricis Dites spoliis.

Oorluchte waterkoningin
 Venetië, die uw galeien,
 Tot roem en eer eeu uit eeu in,
 Haer vlugge wieken uit laet spreien
 Zoo ver de trotsche legermaen
 Der wijtuitstreckende Ottomannen,
 De kruiszon komt in 't licht te staen;
 Daer zy de vierschaer vast om spannen!
 Hoe lust het my uw leeuwsbanier
 Door 't Middellantsche zoch te volgen!
 Te zien hoe Hokkinkoert vol vier,
 En op die waterslang verbolgen,
 Den Sabel om het hooft laet gaen.
 Terwijl sint Markus leeuw, gedreven
 Daer haer bebloede manen staen,
 Den Helt komt kracht en moet te geven.
 Nu wenscht hy met een leeuwenkracht
 En leeuwenhart, gesterkt van boven,
 Als in Gomorraes andre nacht,
 Dien trotschen hoogmoet uit te dooven.
 Nu wenscht hy op de Turxsche zee,
 Gelijk een Perseus aengevlogen,
 's Lands onderdrukte Andromade
 Haer vochte tranen op te droogen.

A

De

Z E E T R I O M F.

De Grootvorst van Byzants, zach uit
 Zijn hoog Serrail en marmre vesten,
 De Kristnen, gapende na buit,
 Elkaar bestooken in haar nesten.

Hy hoorde Hollants waterleeuw,
 Hoe sterk beschut van Bontgenooten;
 De Vries en onverwonne Zeeuw,
 Geprangt van Karels oorlogsvlooten
 Den Teems braveren op zijn kil.

Hy zach de Zeine aen eed verbonden,
 Zich mengen in dit staetgeschil,
 En vloeken Stuarts dolle honden.

Ook wist hy hoe zich Deenmark rept,
 Om 't bloedig zwaert op zy te binden.

Hoe Zweden naulijkx adem schept,
 In zoo veel oorlogsonweerwinden.

Hoe Spanjen op zijn koning treurt,
 En vreeft de roe der Portugezen:

Hoe Polen, deerelijk gescheurt,
 Licht Lubomirskys proi zal wezen.

Hoe 't fier Germanje werkt, om dra
 Een Oceaen van bloet te drinken,

Gelijk weleer toen Attila
 Zijn degens aen haer Rijn de blinken.

Dit zach hy van zijn hoftrans aen,
 En vleide zich met dees gedachten:

Nu is het tijt mijn klaeu te slaen
 In merg en bloet der Kristenmachten.

Nu is het tijt mijn oorlogspaert
 Te hooren briesschen onder Weenen,

Te rukken met het bloedig zwaert
 Door rotzen en gebergten henen.

De Wetvoogt Mahomet bestrael
 Terwijl, mijn moedige oorlogstochten,

En

En geef my met het heilig stael
Te wreken aen die kruisgedrochten.
't Gaet wel. zy zitten reets verwoet
Met hongerige muil en tanden,
Gezwollen van 't gezwolgen bloet,
Elkaer in huid en ingewanden.
Veneetje alleen staet even trots
Op 't hart der weelderige stroomen,
Te loeren van haer hooge rots,
Om, als 't haer lust my op te komen;
Maer wacht: nu zal ik uit mijn troon
Die valsche Krokodil verrassen,
Op dat zy weer geen stevenkroon
Ga strijken met haer galeassen.
Zoo sprak hy, en verdagvaert voort
Spahyën, en Janissarbenden,
En Sciöbarges, om de moort
En krijg, haer op den hals te schenden.
Flux rukt hy al zijn magt byeen,
Gepröpt met Tartars en Sirieren
En Grieken, om nu plat te treën
't Verdeelde heir der kruisbannieren.
Zoo dekt hy 't Adriatisch zout,
Vast brullende onder 't henevaren,
Met roofigaleien, zwaer van hout,
Als hooge rotzen in de baren!
En tart Venedig, dat al lang
Die zeeorkaen op zee zach klimmen;
Maer reets gewent in 't zeegedrang,
Dien waterbeer te hooren grimmen,
Gereet stont om den dwingelant
Vrymoedig op den hals te vallen;
Te schuimen van de kristenstrant
Tot onder Konstantinus wallen.

Z E E T R I O M F.

Daer staet al't pekelvelt in brant,
 En weerlicht met zijn watervlieten!
 De Bosfor schuilt zijn hoofd in't zant,
 Verschrikt voor het vervaerlijk schieten.
 Venedig beur voortaan haer borst
 Met grooter luister uit de stroomen,
 En toom dien Aziaenschen vorst,
 Wanneer hy holt met ruime toomen.
 Vaer voort, doorluchte zeeheldin
 Venetie, laat uw galeassen,
 Tot roem en eer, eeu uit eeu in,
 De Turxsche heerschappy verrassen.

1666.

Op den

O O R L O G met E N G E L A N T.

IS't bloethol van den Teems met brein noch bloet te stoppen?
 Of moet de Fransche vlag, in onze vloot geplant,
 Noch eerst haer kruin doen zien aan't wrokkent krijtstrant;
 Of Londens Dwingelant op zijne mont doen kloppen?
 Brittanje was beluft haer hollen balg te proppen
 Met Neerlants schat, of met het heele Nederlant:
 Dus schreeuwt zy, heet op roof, de Leeuw legt aen den bant.
 Hy slaept gerust. 't is tijt hem nu van kant te schoppen.
 (Met list of oorlogsdeugt te winnen, scheelt niet meer.)
 't Is tijt (zijn klauwen zijn noch stomp van't Zweets geweer)
 Het ondiër in zijn nest te worgen, of te branden.
 De Leeuw, te lang getergt, was al dit snoeven moe:
 Hervatte d'oude kracht, en beet ten laetsten toe;
 Dat Londen nimmermeer zal twijflen aen zijn tanden.

Maer

Maer ach ! de Teems legt ons niet fel genoeg en fart :
 Al dekt hy d'oceaan met hondert zware kielen,
 Gereet om 't al met loot en zwavel te vernielen ;
 Men drief Westfalen ook in 't harnas , tot onz' smart.
 Dat volgt de stormhoet van haer Bisschop Beerenhart,
 Ten kost van Stuarts beurs , en opgepreste zielen.
 Zoo volgt hy 't Vriesche heir stoutmoedig op de hielen !
 Maer blijft in het moeras van Groeningen benart.
 Ziet toe. een Leeuw is licht te tergen , niet te fussen.
 't Is 't zelve dier dat zich in Spanjens onweêr queet ,
 En moedig door de huid van 't kopre Zweden beet ,
 Al wiert haer wapenkroon gestijft van Pool en Ruffen.
 God brantmerke eenmael die schoffeerders in de kaek !
 En schaffe ons zijne vree na 't geessen van zijn wraek.

Innumeris potior ————— *Pax una Triumphis*
 1666.

Aen den

HOLLANDSCHEN LEEUW.

Belli ferratos rupit Saturnia postes.

ZOo wort de tempeldeur van Janus opgebroken !
 Terwijl de Britten , om het oorlogsvuur te stoken ,
 Haer havixklauwen in de vrye Zeevaert slaen ,
 En achten d'algemene een' eigen Oceaen ,
 Om d'overfiere Leeuw zijn moed te doen ontzinken ,
 's Lands Hulk in splinteren te morsen , en verdrinken ,
 En 't bondgenootschap van haer steden , sterk bemant ,
 Met kracht van een gerukt , te zetten na haer hand.
 En alz' in d'ope tuin haer Scepter mogten zwajen ,
 Hoe smaadlik zou de Brit zijn Buuren overkragen !

6 Aen den HOLLANTZEN LEEUW.

En sleepten hy den Leeuw uit zijn ontzachlik neft,
 Dan vloog hy, heet op buit, van 't lentreblazent weft,
 Na 't riekt oosten, om den kruidenier te klemmen;
 Voorts na het noorden, daer de wreede Beeren zwemmen,
 Dan na den Abiffijn, gebrandmerkt van de Kreeft,
 Om 't al te plonderen wat berg en afgrond heeft.
 Maar laat zijn Doggen, eens, ten kotten uitgedreven,
 Beproeven wat den Leeuw, als 't gelt kost, eer' en leven,
 Zoo onzagt opgewekt, en lang getergt, vermag.
 Op Leeuw, fcherp uw gebit en fcheur haar groote Vlag.
 Laat barfche Schot en Ier vervullen hunne kielen,
 En Jork, als waterheer, met opgepreste zielen,
 Op zijn kampanje ftaan. geen noot ô Leeuw'. val aan.
 Den Hollandfchen Matroos zal u ten dienfte ftaan.
 Den Vries en dappre Zeeuw geen kost nog moeite fparen,
 Maar volgen even kloek den Roem der Waffenaren.
 Zoo word de Britze Roos haar bladren afgeplukt!
 Zoo worde noit den Leeuw hoe lang gedrukt, verdrukt.

DE TEEMS IN BRANT.

*Furit immiffis Vulcanus habenis
 Tranftra per & remos, & pictas abiete puppes.*

DE Britze wolven, uitgelaten
 In breidelooze razerny,
 Verbranden Néerlands koopvaardy,
 En blakren Holland in zijn gaten,
 En zetten, tegen kriegsverbant,
 't Onnoofle Schelling in een brant,
 Die, Engeland om 't hart getroffen,
 De Koningftat begraeft in puin,
 En blixemt haer verheven kruin
 Tot datze in d'afch komt nederploffen:
 Noch hoortze na geen Vregefprek,
 Maar trapt haer buuren op den nek.

Helt

DE TEEMS IN BRANT.

7

Helt MICHAËL, van edlen toren
 Ontstoken, blaekt van ongedult
 Om tierannie, zonder schult,
 Den armen dorpeling beschoren,
 En wenscht, door heldenmoet met lof,
 Haer trotsheit neêr te treên in 't stof.
 Zoo rukt hy, met een bosch van kielen
 Den Teemstroom op, in 't ingewant
 En aengezicht van 's vyands land,
 Maer niet ten plaeg van arme zielen:
 Dat voegt geen oorlogsleeu vol moet;
 Maer winterwolven heet na bloet.
 Hy sluit den stroommond zelfs van buiten,
 En hout den Watergod in toom.
 Daer GENT, die zeemars, sonder schroom,
 En van geen driefst geweld te stuiten,
 Het ondiep, met ons bloet gemest,
 Verworgt en foltert in zijn nest.
 Zoo volgt de Boschleeu, opgestoven,
 Na lang gedult door wildernis
 En wegen daer geen uitvlucht is,
 Den Tiger in zijn hol van boven;
 Geen woestijnyspelonk hoe naer
 Beschermt zijn vyand in gevaer.
 d'Aeloudheit juichte op alle straten,
 Europe had niet keels genoeg,
 Toen Haerlem met getanden boeg
 De keten brak van Damiaten,
 En rukte, d'Aziaan ten spot,
 Gevange Kerstens uit het slot.
 Nu zeiltmen over ysre vloeren
 En schepen, uit verbaesden moet
 Gedompelt in den steilen vloet,
 Om hier den Waterleeuw te snoeren,

Die

D E T E E M S I N B R A N T.

Die bruiſt door duizent kogels voort,
 En klampt de Britze magt aen boort.
 Nu ſmookten al haer oorlogſchepen
 En Strantkaſteelen kloek vermant,
 En Magazijnen in een brant
 Die Londen eeuwig na zal ſlepen.
 De Teems kroop opwaerts na zijn bron,
 Beducht of weder Faëton,
 Ten zonnnewagen opgeſtegen,
 In zulk een onverwachten ſtont
 Hem blakerde op zijn eigen gront.
 De Teemsnimf, ſchreiende en verlegen,
 Verſmachte op haer gewoone ree
 En dompelt haer paruik in zee.
 Zoo beefden eertijts d'Italjanen
 Toen Hannibal, zijn legermagt
 Voor Romen, over d'Alpen bragt.
 Met uitgevouwen ſtandertvanen.
 Dat heet de zeeflang, trots en dol,
 Verwurgten in zijn eigen hol,
 Die buiten recht geſpat en banden,
 Als of de Leeuw van Holland ſliep,
 Nog flus door al de werelt riep:
*Wy hebben 't Zeegewelt in handen.**
 Maer Gy, die in den lichten brand
 Uw leven waegt voor 't Vaderlant,
 En 's vyands magten durft beſnoejen
 Als gy hem in den boezem boort,
 En op zijn eigen ſtrant verſmoort,
 Om vrede uit oorlog te doen groejen,
 Hoe maektge met uw halsgevaer
 Den heelen ſtaet uw ſchuldener!

** Penes nos imperium Maris.*

Op de
G O U D E K O P P E N,

vereert aan de

Heeren **KORNELIS DE WIT, RUWAERT VAN PUTTEN &C.**
MICHAËL DE RUITER, en JOZEF VAN GENT.

Crateras magnos statuunt.

S Aturnus goudeeuw wort herboren.
 De krijgsnaemhaftigheit, in 't velt
 Van eere, op haren troon gestelt,
 Laet haren loftrumpet nu hooren,
 Zoo verre d'aerdkloot, daer wy staen,
 In d'armen hangt der occaen.
 's Lands helden, die door stael en kogels,
 Gefolt in vier en waternoot,
 De zeedwang temden met hun vloot,
 Die't velt met afgebrande vlogels
 Verloopen, heenendroop vervaert,
 Gelijk een weerwolf zonder staert,
 Vertellen nu hun heldendaden
 Daerze onbekommert by den wijn,
 Op 's landstriomffeeft vrolijk zijn,
 Hoe Asku, van den kolk verraden,
 Met zijnen Hulk gedraeit in't zant,
 Zijn zeekasteel zach staen in brant;
 Hoe Karel uit zijn hooge transsen,
 Noch staende op Londens deerlijk graf,
 Een vierstorm op den rijxvloet af
 Zag weiden magazijnen, schansen
 En battereyen, langs zijn ree
 Als boeien van de vrye zee.

B

Het

Op de G O U D E K O P P E N.

Het hof der vrygevochten Staten,
 Nu al de werrert door geacht,
 Onthaelt de helden met meer pracht
 Als oud Kartaeg, toen 't uitgelaten
 Op Didoos ongetoomde min,
 Ontfong het Troifche hofgezin.
 Helt R U W A E R T, d'eer der Dortenaren,
 En R U I T E R die ten dienst van 't lant
 Voert d'oorlogblixems in zijn hand,
 Met G E N T, die d'onderdrukte baren,
 Ten luifter van zijn Heldestam,
 Den nek gevrijt heeft op Chattam;
 Ontfangen, onder hofbanketten,
 De koppen, daer de konst in 't gout
 Gedreven heeft, hoe fierze en stout
 De zeeslang 't bekkeneel verpletten;
 Door ketens rukken op den ftroom,
 En vullen al het rijk met fchroom.
 Zoo leeren wy d'aeloudheit zwichten,
 En fchaemroot kloppen op den mont
 Die in een eerloos vloekverbont
 Hen niet ontzach den voet te lichten,
 Gelijk bandijten van den Staet,
 Die kort geviert van volken raet,
 Met opgeheven krijgsbannieren
 Des vyands heirkraft maekten vlug,
 En naebraveerden op den rug,
 Bekranft met bloedige lauwrieren,
 En niets verkreegen tot hun loon,
 Als hofschavotten, ban en hoon.
 Toen Xerxes als een vloet in Grieken
 Geborften, op 't geblixemt frant
 Neptuin met roeden hielt in bant,
 En 't rond bedekte met zijn wicken,

Sloeg hem Themistokles in 't velt,
En sloopte 't Persiaensch geweld.
Elk wenscht den Ammiraël t'onthalen,
Te voeren tot d'onsterflijkheit;
Dien flus het vrye lant ontzeit,
Gelijk verwaten rijxschandaelen,
De vyant zelf met eer en pais
Feeſteert in 't pragtige palais.
Maar hier volgt roem de dapperheden.
Het ſtaatgerecht voert zwaert en kroon,
En geeft een ſtrop of vorſtlijk loon
Die d'eer betrachten of vertreden.
Zoo ſtreeftmen moedig opwaerts aen
En laet alle eeuwen achter ſtaen.
Zoo trotſtmen Jazons watertochten
En zijn vermeetlen heldenlof,
En lauwers in 't olympiſch ſtof
Den dwingelant om 't hooft gevlochten:
Daer 't ſpiegelftrijtperk dreunt en waegt
Van 't volk, dat hem ten hemel draegt.
Wy zullen andre Jazons toonen:
Een trotscher Kolchis meer geacht,
Een koninklijker guldevacht,
Waer me wy watergoden kroonen,
En heldendichters op dat werk
Zien zweeten in het letterperk.
Out Memfis gaf haer Vorſten 't leven
In marmerboogen, hoog van trans;
Maer W I T en R U I T E R ſtaen althans,
Met G E N T in 't dankbaer hert geſchreven.
En ſchoon der Burgren gunſt verout,
Noch ſtaen hun namen blank in 't gout.

Bellone aen Bant,

Of

VREDE tusschen BRITTANJE, en de Ver-
eenigde NEDERLANDEN.*Opgeoffert aen de E. Achtbare*

HEEREN BURGERMEESTERS,

De

Amsterdamsche VREDEVADERS.

DE Krijgsrol is volspeelt. de dolle Mars geweken
In's weerelts nacht. nu eens de Vrebazuin gesteken,
De Vrêe gezongen, die, na langen oorlogsbrant,
Brittanje in eeuwige Echt verbint aen Nederlant,
En zoo veel Koningen, die enterbijl en zwaerden
Tot kouters smeden, dekt met haer olijfstandaerden.
Wat Zangheldin zal my de bloedige Ilias
Der oorelogen, afgestrêen op Nereus plas,
En vlooten overmant op eigen kust en haven,
Ontvouwen? 't lustme langs die heirbaen op te draven,
Tot Mavors, 't bekkeneel gekneuft in mijn gedicht,
Zijn nachtbanieren strijkt, voor 't helder Vredelicht.

Gy Burgervaders, die, na Vorst Augustus wetten,
De Vreölijf omhelst voor schorre krijgstrompetten,
En ziet uw Waterstad, Europaes oog en pracht,
Geheven boven peil der wereltlijke magt,
Terwijl uw vlaggen met een trits van kruissen waejen,
Zoo ver de starren om den spil des hemels draejen,
Legt eens de staetzorg af, die uwe daegen slijt,
Nu mijne zangeres, in deze vreugdettijt,
Maer schromende ongetooit uw achtbaerheen t'ontmoeten,
Haer vredevaerzen legt voor 't outer van uw voeten.

De

De Maecht van Nederlant, Gradivus oorlogsstoel.
Voorhenen, stondt de haet des Ibers lang ten doel,
Die haer vergeefs bestookte een bangen reex van jaren.
Al scheen haer maegdom veil voor schennende Barbaren,
Noch kochtze, barstens toe getrappelt met de voet,
D'aeloude Vryheit wêr voer loflijk zweet en bloet.
Haer krijgsleeu, uit den slaep ontsprongen en aen't brullen,
Rijt bloetplakkaten en kastiliaensche bullen
Vaneen, verdrijft de lantschoffeerders voor zijn magt.
Gelijk de wachthond, als de winterwolf by nacht
Ten schaepstal binnen sluipt, met opgesteken ooren,
Den nachtdief naestuijt om zijn roofnest op te spooren;
Daer sneuspelonk noch rots hem dekken in den noot.
Toen kreeg de burger lucht: zy taklen vloot op vloot
In alle havens toe, bestaen des werelts assen
t'Omzeilen, zonder hulp van graedboog en kompassen.
Laveeren door het ys, en varen door gevaer,
Tot daer een zon en nacht de ronde sluit van 't jaer:
Zy drijven klippen en ysbergen op, en leeren
Huishouden onder sneeu, daer grijze winterberen,
Ten grondeloozen kolk uitborlende onder 't ys,
Vervaerlijk grommen, en omsnoffelen na spijs.
Apol ziet nu verbaest hun van zijn fakkel branden,
Die hy flus in het noord zal hooren klappertanden.

Maer och! de staethulk van 't Batavische gewest,
Zoo dier in root ciment van burgerbloet gevest,
Scheen meenigmael gedreigt een krak op zee te lijden;
Daer elk het vrye lant een lit wenschte af te snijden,
En zich met 's nabuurs schâ te mesten rijk en vet,
Indien 't niet telkens zich ontwart had uit het net,
En vlijtich op de wacht, met meer dan Argus oogen,
Door 't mommen heengezien der geblankette loogen;
Afzondrende als een pest de vrienden om gewin.
Geveinsde vriendschap is een dubbele vyandin.

De Londenaer, zoo wijt ons in het oog gezeten,
Daer hy de noortzee kan met bei zijn armen meten,
En overreiken, met ontzachelijke hant,
Van zijn krijtrotzen af, op 't Schevelinger strant,
Benyde ons lang, en zocht zijn mogentheit te stijven
Met Neerlants ondergang; dat leer Leicesters drijven:
En trotze Kromwel die, arglistig op dien trant,
De heele weerelt blaekte in fellen oorlogsbrant.
De tweede Karel, in zijn staetgeheimenissen
Bedrogen, meenden-mee in recht gety te vissen,
Om 't alles met zijn staf, in een zeeoorlogskans
Te dwingen. Nederlant, gewogen in balans,
Viel na zijn evenaer te zwak voor kroon en degen:
Geen Koningen, indien de waterleeu verlegen,
Het zeil moest zwichten, voor der Londenaren vlag,
Die hy niet buigen kon door 't Brittenlandsch gezag.
Dies komt hy onverwacht, hem in den schilt gevaeren,
En speelt als watervoogt, zijn roofrol op de baren.
Men wenschte vruchteloos, een haven in te slaen,
Eer 't staetschip deerlik strandte, in zulk een zeeorkaen
Gezukkelt; maer vergeefs, de baetzucht stopt haer ooren.
De melkkoe moest om hals, men had haer dood gezworen.
's Lands Staten vaerdigen, om dien verwoeden brant
Te blussen, eerze kroop door merg en ingewant,
(Maer als gedwongen, en die lieft den krijg ontvlieden)
Haer oorlogsvloten af, om London 't hoeft te bieden.
Doorluchte Wassenaer, onwetent van zijn lot,
Streeft met de Leeusbannier, als Hollands watergod;
En, brandende om in zee de legerbyl te dragen,
Wort als een Faëton geblixemt uit de wagen:
Men hange 't zeekasteel, waer in hy is verbarnt,
By Tifys Argo, in het blinkende gestarnt.
De vloot quam eindelijk de lenden binnen slepen,
Als een getrede slang, met klein verlies van schepen.

De Britze wreetheit, als een losgebroken hond
Toen aen het hollen. 'srijxgevangens in den mond
Der naere kerkers, op het bloedspoor der Barbaren,
Van honger uitgeteert, als vorstschendenaeren,
d'Ostindiaensche vloot, met onwaerdeerbare schat,
Te Bergen ingelant, des Noortschen Konings stat,
Ter haven uitgeëist, en tegen 't recht der Vorsten,
Met haven schennende bannieren ingeborsten,
De kust van Frederik ontveiligt met geschut.
Maer Bitter wacht hun op zijn tanden, tot 's lands nut,
En groetze met kanon, tot zy de gronden peilen,
En storten uiten stroom met opgezwolle zeilen.
Zoo rukte Antoni voort, toen d'Actiaensche flag
Den Nijl bestorven, voor den Tiber duiken zag.

d'Amerikaner, lang benepen in de banden
Der roofharpyen, die van d'Afrikaensche stranden,
Daer Kormantin alre hun vlag ten dienst moest staen,
Ten westen uitgespat, Guineer en Indiaen
Beheerschten zonder recht, en planten hunne vaenen
Op 't zorgloos Kormandel, in 't oog der Aziaenen,
Zach nu de Ruyter, met een magtige oorlogsvloot,
Gelijk een blixem, strantkasteelen stoot op stoot
Verdelgen, vlooten op die riddertocht verzinken,
De Britten Kormantin verlaten op zijn winken,
En al het land getemt voor 's overwinners voet,
't Geen Thetys in het west beknabbelt met haer vloet.
Toen streeft hy langs de Noort, door starreloose nachten
En winterstormen heen, die spillen al haar krachten
Vergeefs. Neptuin beschermt de Zeevoogt met zijn heir,
Stuurt met zijn waterstaf, door 't ongestuime meir
De Vloot den Eemsgod toe, die van zijn glazen wagen,
't Hoogammiraelschap aen den helt zach opgedragen.

Terwijl het zeeverlies van Wassenaer ons drukt,
Schynt al de weerelt tot ons onheil omgerukt.

De

De Belt, bevreest zich in de nederlaeg te stellen,
Was overbodig om aen Karels zy te hellen.
De Lelikoning, op zijn mogentheit parmant,
Sloeg onze koopvaerdie in een bepaelder bant.
De Zwedenrijker had tot maetschappy geen ooren,
Genegen, om de twist in haere wieg te smooren.
De Brabander, te zeer met Hollants ramp verkuist,
En Vlaming quinkeleerde en lachte in zijnen vuist:
Nu voelen zy te laet, zieltoogende in hun stuipen,
Die heimelijke wrok zoo scherp in d'ogen druipen.
Germanje stont in roer, en Munster rukte alrêe,
Doch onder 't masker van erfnabuurschap en vrêe,
Gelijk een kuikendief, door 't omgewroete Drente,
Ten platte landen in van Groeningen en Twente,
Ontheisterende met een zaemgedriefchten hoop,
Het schuim van Oostenrijk, wat zijn verwaten loop
Niet stuiten kon. zoo zat de magt van Hun en Gotten,
En wrede Tacers, die met heele legerrotten
Kruisvlegel Attila voor 't heidens moortaltaer
Trou zwoeren, Aquileie en Duitflant in het haer.
De roover, lacchende om de Kristenlandsche ellende,
Zette al de weerelt in een bloetbad overende,
En scheurde trouweloos, met zijn vervloekten staf,
De Kristenheerschappy de grootste slippen af;
Tot hy gedondert, dat de velttent schudde en kraekte,
't Meinedig ingewant met bloetrivieren braekte.
Leer Duitsche Nimroth, hoe geen oorlogsman met recht
Zich van het zwaert bedankt, voor hy het neder legt.

De purpre dageraet rees op haer beurt in 't oofte,
Toen Michaël, die zich het zeegevaer getroofte,
Door zware zorgen in zijn yver onverflapt,
Met een gewenschte wint al d'ankertouwen kapt,
Verzelschap over zee van gadelooze WITTEN,
Beschermers van den Staet, zeegeeszels voor de Britten,

Oprechte Scevolaes en Brutezen voor 't lant,
 Met zeeAlciden, die zich wenschen in den brant
 Te smoren, of bekrans't met scheepskroon en laurieren,
 In 't aenzien van de nijs, te helpen zegevieren.
 Grootdadige van Næs juigt in het krijgsgevaer,
 En zwaait den fabel van het hoog kampanje om 't haer.
 Manhafte GENT rukt voort met zijnen waterstander,
 En leeft in vuur en smook gelijk een Zalamander.
 d'Ervarene EVERTSZOON, die grijze waterleeu,
 Gebiet als Amiraël den onverschrokken Zeeu.
 De strijdbre T J E R K wenscht reets, met zijne Vriessche benden,
 De Koninglijke vloot te vallen op de lenden,
 Met duizent helden, die hem volgen op dien tret.
 Driemaal dreef d'avontzon haer paerden in het wed,
 Driewerven had de maen haer hoorenen volslagen,
 Toen Albermarle met zijn zeeflot op quam dagen,
 Als of de weerelt en Neptunus ruime plas,
 Voor zijne watermagt flegts in te flokken was.
 Hem volgen Askueen, en Robberts, en Barklajen,
 Al Barbaroffen, die den waterscepter zwaegen.
 De donder van 't kanon, op fijn en grover stem,
 Verstreckt een krijgsmuzijk, en geeft het strijden klem.
 't Schijnt dat hier Cykladen en Cyaneesche klippen,
 En steile Syrten langs het water heneglippen,
 Of dat kasteelen, trots ten Hemel opgebout
 Met hooge toorens, zich ontmoeten op het zout.
 De zeeklaroen klinkt op: de bloetvlag uitgesteken,
 Geeft aen den vloteling wéerzijs het oorlogsteeken.
 Men klampter zy aen zy: het marmer staet in brant.
 Jupijn, verlegen of Tyföeus uit den bant
 Gewrongen, 't zwaer gebergt geschud had van zijn lenden,
 En Etne op Ofza rolde, om Goden aen te schenden,
 Daegde al den Hemel door zijn Schildknaep op de been;
 Daer niemant op den last des Donderaers verscheen:

Verwijfde Bachus zach rinkinkende Bachanten,
 Op Yde en Dyndimen, de druifstandaerden planten,
 En Moeder Cibyle, op het uitgezopen vat,
 Zich krullen met Sileen, in geilheit uitgespat.
 Mars weigerde om Jupijn, het zeegedruis te staken:
 En docht om Venus, noch haer malsche roozekaken,
 Maer op kartouwen, met zalpetervier bevrucht,
 En kogels, die een gat rammejen in de lucht.
 Neptuin was door zijn kil ten afgront ingekropen.
 Sylvanen, Saters en Dryaden 't velt verlopen,
 Zoo verre d'Yffel, half verworgt op zijnen gront,
 Westfaelsche havikken ten wiffen roofdoel stont.
 De groote RUITER preft zijn oorlogsvlotelingen,
 Om voor haer goet en bloet ten vyant in te dringen,
 En Britz Kartage, dat trouloozers als Algeer,
 Den draeiboom sluiten wou op 't vrygevochten meir,
 De wiek te korten, en te steken na het harte,
 Tot haer vermaerden val aeloud Kartage tarte.
 Daer gaet het dondren aan, dat, op dit vlak gestuit,
 Den heuvel onder my doet davren van 't geluit.

Auroor zach viermael met haer komst den strijt hervatten,
 Ten vijfde mael de vloot van Monk voorstroom aan 't spatten
 Den Teems voorvlugtig op: de moedige Askué,
 Met kloeke tegenstant veroveraert op zee:
 Barklai op 't zeetonneel in heldenmoet doorschoten,
 Nu met zijn waterslot vervullen onze vloten,
 En dartig in die storm genomen, of verbrant.
 Hoe schrikte Karel toen? hoe juichte Nederlant:
 Daer 't strijdbre Vlissingen de vlam in d'oogen flikkerde,
 Kadzande aan d'overzy en 't strant te Breskens blikkerde
 Van 't zegevier, gelijk het krijtgebergte, wanneer
 De lucht in wêerligt staet by helder zomerwêer.
 Of als te Domburg de konijnerijke duinen,
 Wen Jovis strenge vuist haer hemelhooge kruinen

Van boven beukt, en zet den oever slag op slag,
By oogenblikken in een flonkerenden dagh.

De Myterdrager mee wierd feller aengegrepen,
Dies hy, mismoediger dan oit, en hart benepen
Om Karels nederlaeg, van wie hy omgekocht,
Gelijk een roofgriffoen het heir te velde brogt,
Zijn schijnrecht nu niet meer bepleite metten zwaerde,
Maer voor bepluimden helm, het koorgewaet aenvaerde.
Soo wiert allenx de kuft gezuivert van geweld.

Onnoosle Venerijk, gelegen in het velt,
Docht om geen oorlog meer, en liet zijn veltpijp klinken.

Op knapen op, verweit de geiten, datze drinken,
En dryftze totten buik, in malsche klaverblaên.
Geen hongerige wolf zal nu uit roven gaen.

De wolf hond blijve aen band. ik zal uit deze weiden
U volgen met mijn oogh. gy zult het vee geleiden.

De krijg is weggejaegt, wy zullen nu niet meer,
In scherpe bramen en haegdoornen, 't krijgsgeweer
Ontschuilen, en verstikt in zonnelooze gaten,
Genade smeeken aen moetwillige zoldaten.

Wat zaegtge och! Venerijk in uwen ouden dagh!
Of weetge 't niet? dit veld wierd dorder als het plag.
De lauwerier bestorf als vale olijf boomblaeren.

Den wijngaert hing het hoofd, en liet den popel varen
Haer egemael, hoe trou verbonden in den echt.

De heersche krekkel zweeg: en Veldeling, arm knecht!
Vertrat uit ongedult zijn hardersfluit in stukken,
En sprak, och Venerijk gy zult geen vrugten plukken
Van uwen arbeit. ruim den strooperen het velt.

Nu is het lant geschuimt van ontugt en geweld,
Op Melker laet uw fluit op dezen driesprong hooren.

De krekels zingen mê, de wijngaerds hebben ooren,
Het lauwerbosch wort groen, en 't klaverland krijgt moet.

De krijg is weggejaegt. het vee vol frisscher bloet

Sleept d'uier na. de braem zal muskadellen dragen,
De honig vloeien van de distelen en hagen.

Zoo ver de zomerpalm met ongeschoren kruin,
Zich boven 't mankop heft, de scharpe helm in duin,
Het hoofd steekt boven mosch en laege violieren,
Zoo ver verwint d'olijf de bloedige laurieren.
Nu zal het wollig vee, dat d'yffelboorden bijt,
Geen plonderaers ontzien in dees geruften tijt.

Wie kan den schuuren d'oogst benyden, 't land de vruchten,
De kudde 's harders staf? maer zoo de krijgsgेरuchten
Eens keeren, zal de schuur ontledigt zijn van graen;
De landen zonder vrugt, 't kamuisde geitje staen.
Vrybuiten ten doel, en bitze wolvetanden.

Gy hoorde uit die vallei, deze omgelegen stranden,
Dees zilvre bronnen, die waranderyen mee,
En gintze boomgaerts, hoe zy riepen om de vree.

Nu is de krijg verjaegt, en hebben mijn gezangen,
(Die d'oude Boschman pleeg te hooren met verlangen,
En sprak voor elk: toen ik de laetste zangprijs streek,
Uw zang ô Veltpoët, vermaekt my als de beek
Het hart,) een weinig kragts, 'k zal oevers, vlieten, velden,
Doen luistren na den roem der moedige oorlogshelden.
Vorst Maurits zal voor al mijn digtery beslaen,
Ik zal hem volgen by den bruinen Braziljaen,
En zien hem onvertzaegt de wilde zee bevaren,
In andre lucht, by menscheneters en Barbaren.
Dan wort mijn hardersfluit, behaegt hem deze vlyt,
Gehangen aen dien Pijn, en zijnen naem gewyt.

Gewasse geitjes, voort ten berg op van de stranden,
Gy zwelt van waterzucht, gaet scheert de klaverlanden.

Terwijl zich Venerijk dus moede zingt en klaegt,
Baeut hem de berggalm na. de krijg is weggejaegt.

De bloedige oogstmaent, van de vierde zon beslappen,
Zag Amstel, Teems en Maes in arren moet te wapen

Gerukt, elkander wêer bestrijden op den vloet,
En al de zee geverft met dierbaer kristenbloet.
Doorschote helden van Oostende tot aen Doever,
Gerabraekt van 't kanon, met stukken op den oever
Geslingert, 't lichaam van de Nederlandsche vloot
Gesplitst, en 't grootste deel verstoffen zonder noot.

ô Tjerk en Evertzoons, helthafte zoldaten,
Drie blixems van de zee, helaes! wat zal 't u baten,
Dat gy de watervloek zoo streng de slagpen kort,
Nu gy al vechtende op de doften nederstort?
Men zag u op het dons geen zachte dood verwerven,
Maer op het zeealtaer in 't bloedig harnas sterven,
In 't barsten van 't kortou, en 't snorren van het loot.
Noch zuste d'Amirael en Gent in zulk een stoot
Voor geen gevaer, maer vliegt met d'overige kielen
Ter roofvloot in, om wraek van zoo veel heldezielen
Eneas eischte dus, in 't heetste van het woên,
Den dollen Turnus op, prins Pallas schim ten zoen.
Zoo zietme in 't vechterperk, als de hooren wort gesteken,
Den Leeu de nêerlaeg van zijn strijtverwanten wreken.

De Britsche Koning, toen verwinnaer in zijn oog,
Brak alle ontzach de nek. geen zee ging hem te hoog.
Nu rukt hy in het Vlie met branders en Galjooten,
En blakert met zijn toorts gelaeden koopvaertvlooten,
En ziet al lachende, uit zijn hoog paleis, den brant
Der rietedaken, op het weerelooze strant,
Afweiden in een oogst. maer d'ontrou heeft haer palen.
Gods geesselloê klimt lang om strenger nêer te dalen.
De boosheit, eenmael uitgebult op 't tonneel,
Maekt ruimte voor de wraek en sluit het treurig deel.
Te vinnigen geweld spat van zich zelf in duigen:
Dat kan 't geblixemt hof der Koningstat getuigen;
Zoo lang de hooge Tour, met haer verzengde kruin,
Zal ooggetuige zijn van Londens smokent puin.

Al 't ront gewaegde, toen die vierorkaen quam bruizen,
 En flokte een langen reex van zesmaelduizent huizen
 In 't gulzig ingewant. Apol zach uit zijn trans
 Het roostend krijtestrant in vier staen op die glans,
 En meende of Pluto wêer, door min gelokt na boven,
 Die gloejende Etna met zijn kar was door gestoven;
 En liet de vierpoel van den afgront zonder slot.
 Brittanje treurt vergeefchs om 't ongenadig lot
 Der grootste ryxstat, nu haer heerschappie aen 't grijpen,
 Wanhoopte al 's weerelts magt in haren klau te grijpen.

De Zwedenrijker zocht allengs het krijgsgewelt
 Den voet te ligten, Zeine en havenrijke Belt,
 Aen Nederlant in trou door hoogen eed verbonden,
 Te zoenen met den Teems, op 't stuivend graf van Londen.
 Breda wort eindlijk, op der eedverwanten eis,
 Tot een vergaderplaets gekooren van den pais.
 Terwijl hier d'Engelschen den vredehandel slepen,
 Prest d'onverzufte Wit de vaerdigste oorlogschepen
 Te water, om te zien wat zucht de Britten joeg,
 En t'ondertasten of de ryxpols onraet sloeg.
 De Ridder Michaël en Gent, die door hun daden
 Verdoven d'eertrompet der Roomsche krijgsbravaden,
 Bestaen een heldenstuk met Witte, groot van naem,
 Dat eeuwig klinken zal in d'ooren van de faem;
 En 't eenig strekken, dat den Kartagees mach trotsen,
 Die zich een heirbaen vont door ongenaekbre rotfen
 En Alpen, altijd grijs van hageljacht en sneeu.
 Nu zwichte d'Afrikaen voor Hollands oorlogsleeu,
 Die, als een zwangre vloet ter ryxstroom ingebroken,
 's Lands vyand op zijn kust en haven durft bestoken.
 De Brit, op eigen gront dat zarren ongewent,
 Zette alle rijken van verbaeftheit overent.

De Ruiter zelfs besluit de Teemsmont met zijn vlooten,
 Daer GENT en Ruwaert Wit Rochester opgeschoten,

Char-

Charnesze en Quinenburg doen buigen voor haer vlagh:
Die in het aengezicht van Londen dagh aen dagh,
Op 't hooghkaasteel geplant, gezwacit op 's Konings erven,
Den trotsen Jork van spijt deed barsten en besterven.
Geen krijgsgewelt kon nu den waterleeu doen staen,
Die vaert op strantkaasteel en batteryen aen,
Knarst havenketenen van't Britsche Damiaten
In flarden. mast aen mast geketent mag niet baten,
Noch dat de diepe vloet met vloten wert gedamt,
Wanneer de Leeu het al met zijn gezicht ontvlamt,
En slingerende de harpuistorts in de kielen,
Door Herkles Brakel al hun zeemacht kan vernielen,
En zet, tot wederwraek van't Vlie, aen 't Britsche strant,
Geen visschersstulpen, maer ryxvlooten in den brant.
De Teems, Vulkaen alom ziende op zijn vloet gevaren,
Dreef zijn dolfinen om door d'aerzelende baren.
De blanke Teemsmeemmin, met hangende paruk,
Verkoelde 't hooft in zee, en brak haer glazen kruik.
Men zegt dat Proteus, hier gewoon met vee te landen
Uit Vader Oceaen, stont met geheven handen
Te gapen heel den dagh, na 't rijden van de zon,
Om in zijn armen den vermeetlen Faëton,
Indien de blixem hem weer rabraekte uit den wagen,
't Omvangen, en Apol ten troost, aen lant te dragen.
Door zoo veel arbeit wiert de hoogmoet eens geplet!
De kust, van Marrigats tot Olfarnes bezet,
Zag van het Koningsdiep, tot aen de zeeusche Wielen,
Geen vloten, die den Leeu niet in de mond en vielen.

De vrede op haren troon, aen 's aertryx laetste strant,
Kreeg kondschap door de faem van Londens havenbrant,
En telkens fors in haer verzoeken afgeslagen,
Bestont op 't laetste zelf de vredetocht te wagen:
Zy had de lokken in een krans van palm gevat,
Met paerlen geschakeert en Indus rykten schat,

En kon , indienmen maer de tooizel zou bekyken ,
 De Luchtpostinne met haer regenboog gelijken.
 De rechterhand beknelde een scepter van olijf.
 Het hagelwit zattijn vloeyde ongeploit van 't lijf ,
 En liet den boezem , noit van veinzery bekropen ,
 Tot tuige van haer trou , voor vreedzaeme oogen open.
 De liefde , oprechtigheit en zeegnende overvloed ,
 Met jeugt en vrolijkheid , verstrekten haer en stoet :
 Z'ontmoete in deze pracht de maegt der Nederlanden ,
 En moedigtze om Bellone in 't noorden aen te randen.

't Gewapent Nederlant , gemaetschapt met de vree
 En haer trouwanten , zet den steven over zee ,
 En komt de Krijgsgodes in haren zetel trotsen.
 Zoo ver de Noortzee breekt op onbewoonde rotsen ,
 De steile Noortbeer met een klau het juilent strant
 Van boven dreigt , de wolf gebroken uit den bant ,
 Van dollen honger balkt in wilde woestijne ,
 Verstrekt de ryxgrens van Bellonaes heerschappye.
 Hierkent het stael geen roest : de razernyen gaen
 Als trouwantinnen , van haer bloedtroon af en aen.

De muuren der spelonk zijn , door haer eige handen :
 Bemaelt met beelden van haer grootste dwingelanden :
 Hier slaet de Macedoon de Grieken in de vlucht ,
 Daer tast hy Porus aen , die voor zijn geessel zucht ,
 Gints wort Darius , met gestreken veltstandaerden ,
 Geplondert van zijn schat , en Perziaensche paerden.
 Men ziet'er Hannibal , dicht aen Amilkars hant ,
 Itaeljedwingen , van zijn grooten Olifant ,
 Die op Romeinen stapt , en afgerukte brokken
 Vand' Alpen , daer Afrijke is overheen getrokken.
 De strijtbre Julius toomt , aen de Fransche kant
 De zeine , in Oostenrijk den Donau , met zijn hant.
 Hier zietmen Tamerlan , op zijn vergulden wagen ,
 En Bajazeth , hem in de keyy naegedragen.

Van daer, steekt Attila zijn moortblazen om hoog;
En dreigt ten Hemel in te schieten met zijn boog.
De Tarter Xunchi doet de magt van Sina wijken,
Verovrende in Peking de kroon van dartig rijken:
Men ziet in 't blaau verschiet, hoe Sinaes dwingelant
In pruimboomschaduw, drijft op zijnen kouffebant.
Gints ziet men Mahomet, uit zijn vervloekte schansen,
d'Afuiten beuken van 't belegerde Byzansen.
Zy heeft'er Scanderbeg in 't harnas by gezet;
Die drijft zijn rossen in het Turksche bloet te wedd',
En trapt de pannen in van Agaes en Vizieren.
Maer Alva, om het hoofd betulbant met laurieren,
Staet op haer paviljoen, en zwelgt het burgerbloet,
Met Spaensche bekers in. de bloetraet is zijn stoet.
Dit 's muurtapyt. de vloer licht blank van harrenassen
En wapens. zy schijnt zelfs uit yzer opgewassen,
En draeit den norsen kop in 't roestige gezeet.
Zy vult de moortspelonk met een verbaefde kreet
Zoo dra de vrê genaekt. gescheurde harnasplaten
En holle schilden, op die klok als uitgelaten,
Aen 't wederkryten, dat het dreunde, en al de lucht,
Vergiftigt van die smet, nabaeude met een zucht.
Nu zweeg het al. wanneer de moedige heldinne,
De Nederlantsche maegt haer wrede erfvyandinne
In 't aenzicht snaeude, 't is genoeg mijn burglary
Gemartelt, aertsbeulin, bloetgierige harpy,
Mijn lenden voelen noch het snerpen van uw roeden,
Mijn ingezeten zie ik van uw stramen bloeden,
En noch geen einde van hun plagen. Spanje trat,
Meer dan een halleve eeu, mijn ingewanden plat;
En liet de steden woest, de vestingen verlaten,
Het lant gebrantschat van Maranen en Kröaten:
En had ik niet mijn keel ontladen met de vloet
In d'Oceaen, ik was lang verzopen in mijn bloet;

En't prat Kastilje, dat my zag in zee gedolven,
Had my de waterzucht verweten in de golven.
Maer 'k heb my 't juk ontrukkt, en uwe haet ten tros,
De stormen uitgestaen, als een verheve rots.
Mijn vryheit hout haer stant in 't oog van zoo veel spoken.
Nu wil ik zelf de krijg in haer spelonk bestoken:
Zoo spreektze, vliegt haer in, ontrukktze uit d'yfre vuist
Den fabel scherp van sné, met burgerbloet begruist:
De menschentalktoorts kletst en slingertz' onder 't vechten
Haer driemael om het hoofd, de blaauwe slangen rechten
't Geschubde lijf om hoog, en biezen slag op slag.
De vrede zelf treet toe, en noopt met haer gezach
De jeugt en vrolijkheit, haer trouste hovelingen,
Omd'oorlogsmoortholwacht vrymoedig te bespringen.
Schuimbekkende Bellone, in dollen overmoet,
Stampt dat de rotsteen dreunt van haer gelaersden voet,
De zon van schrik bezwijmt; verdagvaert al de vloeken
Van Acheron byeen, om noothulp op te zoeken.
Zy rukken 't ondier, dat noch schoorvoet, en zich stug
Om hoog hout, dat het kraekt op zijn metalen rug:
En vleuglen onbeweegt die bloetharpyehanden
Met ketenen, en slaen haer lijfstaffiers in banden;
Die bulderen vergeeffsch, met hun verwoeden muil,
En knarsetanden in den onverlichten kuil.
De poort is toegebonst, en duizent grendelslooten
En boomen, houden hun ten kerker ingestooten.

Een frisscher weer verspreit zig al de weerelt door,
Op't zuivren van die smet: de zon vervolgt haer spoor
Met herelijker glans, de zoele wint van 't westen
Ons toegëademt, veegt de lucht van alle pesten.

De havengoden zien nu overal uit zee,
Gelade kielen, lang verlegen om de vrée,
Met witte wimpels van de stengen, binnen varen.
Neptuin, beheerscher van d'onmetelijke baren,

Glipt over't marmer op zijn hoge zeekaros,
Door ebbe en dyning heen, en geeft den breidel los
Aen't weelig zeegeſpan. de Vader onder 't draven
Drijft vaſt de ſchepen met zijn drierant in de haven.
Trompetter Triton, 't hoofd met liſch bevlochten, ſteunt
Den watergod; terwijl alom den oever dreunt
Op zeetrompetgeklank, gehoord van duin en toren,
Baeut hy de ſtrantgalm na met zijnen waterhoren,
En lokt de Nimfen, uit haer kil, in open lucht:
Die volgen op't geluit. Cymodocé, bevrucht
Van Glaukus, ſtreeft vooraen. en daer op al de reien
Der zee godeſſen, die in't ruime zout vermeien.
De ſchoone Doris en haer dochters, rijk bevrucht
Van zee kleinodien, tot ſluiers uitgewracht,
Het gele hair geſtrikt met gout en paerleſnoeren;
En konſtig afgerecht, om herten te beroeren
Van goden, die, op haer bevallicheên verzot,
Vergeeſch ontworſtelen hun pijnlik minnelot,
En Galaté, noch in haer Acis doot verſlagen.
Zy maken reien om den hobbelenden wagen,
En zwemmen af en aen, in een zeeſpiegelſtrijt.
Elk prijſt de vrede: elk heeft de vrede't hart gewijt.
Waer onder d'Amſtelnimf, de ſchoonſte der Najaden,
Met hals en boezem uit de golven ſteekt in 't baden,
En zingt uit vollen borſt in dezen waterdrom.
Elk luifert toe. de wint en Oceaen wort ſtom.

ô Michaël! vergeef mijn yver onder 't zingen.
Een heldendichter zal u't zeegevelt zien dwingen,
En vierig worſtelen in 't aenzien van de dood;
Tot aerde en hemel ſchudde, op't dondren van uw vloot.
Geen Hektor, noch Achil vermoeide zoo veel pennen,
Als op uw dapperheit het witte velt berennen.
Eer vintmen d'oeverſ bloot van ſchulp en zeegevas,
Geen levende eb en vloet in Thetis pekelpas,

Eer zal de kiel het velt, de kouter 't water kloven,
d'Araxes, bruizende ten bergen opgestoven,
Met omgedreven stroom zich domplen in zijn bron,
De Bosfor in d'Eufraet, eer ik, zoo lang de zon
Den Dierenriem doorsnijt, uw oorlogsmoet zal zwijgen.
De Griexe Jason booge op zijne waterkrijgen,
En d'overzeesche vacht, den tempeldraek ontruikt!
Hoe veel Chimeren hebt gy strijdende onderdrukt,
En roofgedrochten, tuk op koopvaerdyvlootfchenden.
Nu lacht de vrede ons toe na doorgestrede ellenden.
Gelijk de zuiderzon nae stormen, en een zee
Van regen, schooner gloeit op een gewenschte ree.
Nu weet ik eerst, waerom ik duikeren noch meeuwen
Zag dalen op het strant, en hoordeze onwêer schreeuwen,
In een verbaefde vlugt. 't is overal mooi wêer.
Wy kennen blixemtorts noch donderklooten meer.
Het middagvier, ten trans geklommen in het zuien,
Veegt 's weerelts aengezigt van donkre winterbuien.
Zeehelden takelt nu de kielen toe. gaet heen.
De vrye baren zijn van niemant afgesneen.
Vliegt na den Indiaen met opgespanne doeken.
Een ander ga om winst het koude Noorden zoeken,
Of streve daer de Kreeft het dorstig zuiden barnt:
Wy zullen uwen roem verheffen aen 't gestarnt,
En uwe hulken, rijk geladen, herwerts drijven,
Met lauwerkranfen op 't kampanje, en vette olijven
Gevlochten om de stenge, en wimpelrijk toppet.
Maer gy ô knapen! lokt de visschen in het net:
De zee, een zenuwe van 's werelts heerschappyen,
Staet open voor uw buis en haringvisscheryen.
De walvisvanger breek door yffelike zee,
En sleep een vetten buit van zeegedrochten mee.
Maer zegt, wanneerge vry van plondren en vrybuiten,
De stille baren deelt met kleine visscherschuiten,

En

En zet den krommen boeg met rijke vracht na strant;
Dit gaf ons d'Oorlogshelt. En gy die 't Vaderlant
Beschermd, ô Ammiraël! hoe zal ik u vergelden
Den dienst, zoo trouw volvoert met uwe waterhelden!
'k Wensch u een zegebeelt te bouwen met mijn hant;
Zoo klonk de Macedoon, aen 't Indiaensche strant,
De marmerrotsen af, en boude een zegeteeken,
Dat eeuwig van zijn naem endapperheit zou spreken.
Zoo zoekt de Reiziger langs grondelooze zeen,
In 't stuivent puin den gront van Herkules trofeen.
Komt watermaegden, laet ons 't strijdbaer hoofd omringen,
En op een hoger trant zijne oorlogsdaden zingen.
Zoo sprakze, en 't wiert van al haer zusters toegestaan.
Die buigen driemaal 't hoofd. Neptuin heft zelve aen,
En Triton doet het strant op zijn trompetten spreken.
Mits vloog de vlugge faem in alle weerelts streken,
En bragt Venetien, die steiger van de zee,
De blijde boodschap van de Nederlandsche vree,
En 't eeuwige verbont van zoo veel trouwenoten.
Dat sloot getrooster met zijn galeassenvlooten
d'Erfvyant op het hart, en doet de wimpelmaen
Der Turken, voor den Leeu van Markus ondergaen.
De Kandier verdronk in zijne vreugdetranen,
En wenschte nu eerlang de Kristenlandsche vanen,
't Besnedendom ten trots, te groeten van zijn strant.
Dan sprong de waterleeu van Kandie uitten bant,
En gaf, al brullende als een onverzaegden wachter,
De vlugtelingen een verwoeden klau van achter;
Dat Mahomet, van dien vervarelijken slag
Verzet, 's ryxstander streek voor d'Europefche vlag.
De kristevredemaer versmolt de razernyen
Van Tarter en Sarmaet, op 't velt van Walachyen.
De Nester stak het hoofd uit zijn bebloede vloet.
't Benaeut Podolie, baldadig en verwoet,

Vertrappelt van den hoef der brieffchende oorlogspaerden,
 Beplant met boffchen van ontrolde rooffftandaerden,
 Kreeg moet, zoo Nederlant medogende in haer lot,
 De hant wou bieden, zich 't ontflaen van Agars rot.
 Soo vliegtze in Poolen, lang gebrantschat van Tartaren,
 En rukt door Ruffie en de wilde noordsche baren
 Voorvlugtig op, daer d'een, en d'ander Indiaen
 De weft, of oosterzon ziet in zijn aspunt ftaen:
 Zy woelen overhoop, om met bevrachte fchepen
 De speceryoogft van Bengale mê te fleepen.
 Men fcheept aen d'andre kant, in sloten, zwaer van hout,
 De fchat van Ameryke en voertze door het zout.
 Het vruchtbre Pruiffen giet met volgeladen kanen,
 Den kostelijken oogft van haer voedzame granen
 Ten milden Wyffel af, langs Donauftroom en Belt,
 En wiffelt voor gewafch een rijken fchat van gelt.
 Zoo woelt de bie, en gaert, tot arbeit uitgelaten,
 Uit korzikaenfchen Tym een berg van honigraten,
 En hangt op zomerroos, en riekende jafmyn:
 Men ziet'er in het wafch met kneden bezig zijn:
 Een groot gedeelte, lang de velden omgezworven,
 Keert vuige bommels van haer honighuis en korven,
 De gantsche weerelt juigt op deze vredemaer.
 De faem braveerde met haer vrêbazuin, van daer
 De ftrantaraber, uit de blozende oosterkimmen,
 De zonnewagen fteil ten zuidas op ziet klimmen,
 Tot daer Apol in 't weft de lange heirbaen kort,
 En hygende in de fchoot van Thetis nederftort.

De vierftellaedjen nu en teerton aengeftoken,
 Den zeekortouwen weer de monden opgebroken,
 Maer in een andre fchijn als flus, toen elke fchoot
 Een leger zielen dreef na Charons oeverboot.
 't Verflindende geweer word aen de wand gehangen:
 Matroos bepronkt zijn zael, met wimpelen en ftangen

Of geeftze aen mot en roest te slijten, helm en speer
 Valt d'akkerman ten buit, de zwaerden smetmen weer
 Tot kromme zikkels, om den koorenoogst te scheeren.
 De huisman mag na zijn verlaten akkers keeren,
 En drijven 't kouter door zijn s'moeders ingewant,
 Die hem den dienst vergelt met onbekrompen hand.
 Astré en overvloed, van 't aerdrijk opgevlogen
 In 't woeden van den krijg, verlaten 's hemels bogen
 Zoo prachtig met een riem van starren omgezoot,
 En keren weder, nu Saturnus goudeeu kooft;
 En stort ons in den schoot, den rijkdom aller stranden.
 Gelijk de goutvloot quam 't Aziongaber landen,
 Toen Judaes stamleeu, in de tijt van Salomon,
 Zijn weereltheerschappy bepaelde met de zon.
 Kom knaep, breng rozen aen, breng lely en olyven,
 't Is nu de rechte stont om vreugde te bedrijven:
 De berkemeier schuim van Fransche en Rijsche vocht.
 Gebruik de vrêe: wantze is met dierbaer bloet gekocht.
 Dat tuig de Vlaemsche zee, geverft met bloetkoralen.
 Dat tuig de zeevoogt, die de lijken neer zag dalen
 In zijn verglaesde kil, en dreefze op 't barre strant.
 Dat tuige d'oever, die de helden rolde in 't zant,
 En uit medoogen, met zijn kouden arm omvatte.
 Dat tuig d'alziende zon, die 't bloet in 't aenzicht spatte.
 Dit noodlot volgde altijd der Batavieren moet;
 Dat hunne vryheit wort bezegelt met hun bloet.
 Dat zal d'aeloude stam der Burgerharten spreken,
 Die onverschrikt, toen Rome, uit alle weereltstreeken
 Gesterkt, den vryen Rijn wou boejen met geweld,
 Haer rechten met haer hoofd verdadigde in het velt.

Maer is uw moet te groot, om in een lasser leven
 By uwe haertgôon, 't hart een stille rust te geven,
 En hebtge zulk een lust ô helden! om al weer
 Door dapperheit te staen na een onsterflijke eer;

Welaen dan , ziet den Turk , met Saiken , en Tartanen
 En roofigaleien , trots beschaduw't van zijn manen ,
 Kanée en Kandie blokkeeren , uit de golf :
 Van daer , den ryxvizier als een getergden wolf ,
 Of woedent everzwijn , 't benaemt Sefalonye
 Met boejen dreigen , van zijn slaefsche heerschappye :
 En zwelt wanneer gy 't ziet van edel ongedult.
 My dunkt ik hoor alree hoe Hollands zeeleu brult ,
 De dikke manen schut , en vierig voortgevaren ,
 De rooffchavotten breekt der middellandsche baren.
 Dan zie ik Zoliman gemuilbant in zijn hof.
 Dan krijgt mijn heldenzang een ruime zee van stof.
 Gy Vredevaders die , door loffelijk regeren ,
 Ten hoogsten top gevoert , alle eeuwen kont braveren ;
 Ai belgt u niet , indien mijn zangnimf , laeg van toon ,
 De weerglans volgt van uw doorluchte wapenkroon ,
 Die met haer vier verligt het oog van beide poolen ,
 En uw matroozen al de weerelt om ziet doolen :
 Vergeeft het my , zoo ik d'aeloudheit zwijgen leer ,
 Den naneef schrikken , wen hy hoort met welk een eer ,
 Gy , winnende in verlies , hebt Vlooten afgezonden ,
 Den donder brakende , uit vijfduizent kopre monden.
 August , gâ , zet nu 't rond voor uw triomf in roer ,
 Als gy de vlotten slaet van een Egyptfche hoer.
 Maer onze blijdschap barst eerst uit met volle stromen ,
 Als wy den dollen Mars door uw gezag zien tomen ,
 De Hydra van 't geschil verdrinken in zijn bloet ,
 Dan rolt al 's weerelts magt van zelf u te gemoet.
 Men zal van Kato GRAEF , en Staetheer WITSEN spreken ,
 En PANKRAS groot van naem , en REINST een onbezweken
 Hanthaever van den Staet , op vaeder Numas wet ,
 Zoo lang men 't klinken hoort der goude vrêtempet.
 Zoo moet ik Amsterdam geduurig zien vergrooten.
 Zoo blyve Janus kerk voor eeuwig toegesloten.

NEDER-

NEDERLAEG DER TURKEN,

Onder't beleit van den Edelen Heere

WILLEM JOZEF, BARON van GENT,
Luitenant ammirael &c.

Nec flammæ superant undæ.

Algiers, het bloedig rooffchavot
Der wilde Middellandsche stroomen,
Wort eindlijk van zijn kroon geknot,
En ziet zijn roofvaerdy betoomen.
De kust van Barbarye waegt
Van zoo vermaerde nederlaege,
Nu GENT de zeeſtraet heeft gevaegt
Van die gevreesde waterplaege,
Die, dol van roofzucht en verwoet,
Verfmoorde in eene zee van gloet.

De zon ſtrefde op haer daghkaros
Ten derdenmaele uit d'oosterkimmen,
En brak de regenwolken los,
En quam met ſchooner ſtraelen klimmen,
Geheldert door de noordewint,
Toen Hollandsch Ammirael, verbolgen,
Den blooden Turk, ter vlugt gezint,
Dus vrugtloos in zijn zoch te volgen,
Hem aengreep dat hy droop, vervaert,
Gelijk een rekel zonder ſtaert.

Nu, drijft vry af voor wind en ſtroom
Gy plonderende watervogels,
Bestorven om het hooft van ſchroom,
En vlucht met uitgespreide vlogels:

E

Gy

Gy zult dien Jager niet ontgaen
 Die u, van allenkant benepen,
 Ten trots van uwe halve maen,
 Zoekt in zijn vliegent net te sleepen,
 Om dit gespuis, van ree tot ree,
 Te dryven uit het velt der zee.

Daer beeft al 't Afrikaensche strant.
 De Moor ziet zelf zijn verf verbleeken,
 Nu d'Oceaan in lichten brant
 Een weerlicht spreit op alle strecken,
 En rolt den donder van 't kanon
 In eene drift Salpeterwolken,
 Die stuift in d'oogen van de zon,
 En dreunt in Nereus diepe kolken,
 Als of Salmoneus met gedruis
 Rinkinkte op Elis kopre fluis.

Maer wie zou 't uitstaen tegens GENT,
 Gewoon in zee te triomferen,
 En uit het oorlogselement
 Niet, als met zege, weer te keeren?
 De Roofbarbaer kloppe op zijn mont,
 Als d'Aemstel dondert met zijn vlooten,
 Die stroopers op hun eigen gront
 Verguift, en op het hart komt stooten,
 En, moedig van den Teems verzelt,
 Hun zeestandaerden scheurt en velt.

Daer drie paer kielen, even stout
 Om onze koopvaart te bepaelen,
 T'ontheisteren het vrye zout,
 Bezwyken met hun Ammiraelen:
 Verstuiven in den rook en brant,
 En dreigen met die zelve roede,

Al 't roofziek en ongaftvry ſtrant,
 Noch rookende van Turkfchen bloede,
 Dat , ziedende en beſchaemt van ſpijt,
 Noch hun verbaefde vlugt verwijt.

Gy hebt de heele kristenheit
 O Helden! door uw deugt verbonden.
 En wiert geen loon voor uw beleid,
 Noch dank meer voor uw moet gevonden,
 De kristenſlaeven, vry gekocht
 Met vier, en van 't geweld ontflaegen,
 Verzwijgen noit dien trotzen tocht,
 Zy zullen van uw lof gewaegen.
 Zoo vaert de Zeeman weêr geruſt
 Om winſt van d'een na d'ander kuſt.

Z E E T R I O M F

Bevochten in Zomermaent des jaers 1673.

D'aeloutheit mag nu vry met hare krijgſlien praelen,
 Darius ſmoore in bloet door Alexanders ſpeer,
 Die draei den aerdkloot op zijn duim, en zoek noch meer.
 Een Scipio rukke oud Kartage van zijn paelen.
 Auguſt zie met Antoon de Roomsche vryheit dalen
 In d'Aktiaenſche ſlag. wy geven elk zijn eer;
 En hangen in 't geſtarnt hun triomfant geweer:
 Maer al hun roem kan niet by onze helden haelen.
 Die zien de bare doot vrymoedig in den mont.
 De Ruiters volgt vol vriers den vyant op zijn gront,
 En komt den vluchteling met Tromp op 't hart geſtooten.
 Niet haelt by Neêrlands lof; 't geen deerelyk verkracht,
 Belegert en geſcheurt, noch met geringe magt
 Tot tweewerf toe verſlaet twee Koninglijke vlooten.

OORSPRONK van's Lands ONGEVALLEN,

Aen

J O A C H I M O U D A E N.

O U D A E N, die mijnen geest voorheen
 Zoo heusch genoopt hebt met uw dichten;
 Schoon zy zoo stom bleef als een steen,
 En zelfs vergat de vriendeplichten:
 Vergeef haer 't zwijgen deze mael:
 Zy voelt haer lippen open breken.
 Nu zalze u zoo veel langer spreken,
 En licht vermoeien met haer tael.
 En konze noch haer stem verbijten,
 De steenen zouden 't haer verwijten.

W At tuimelgeest beheerscht het land, wat bastaerdy
 Valt in ons eigendom, en smet, als een harpy
 Tot ons schandael geteelt, met haer vergifte pennen
 De gansche lucht, zelf eer wy 't gruwzaam monster kennen?
 Dat reukeloos het hoofd verheffende als vorstin,
 De tael van Neêrland schopt, en dringt'er Vrankrijk in
 Met hare bastertspraek en dartele manieren.
 Ontaerden wy met recht van d'oude Batavieren?
 Zijn dan die helden in zoo schandelijk een naem,
 Dat nu de naeneef zich met reden hunner schaem?
 En zijn onze ouders, in krijgstochten afgesleten,
 Het vreesfelijk geweld van Rome doorgebeten,
 En in een later eeuw, door Nassaus krigsbeleit,
 Gewasschen boven reik der Spaensche mogentheit,
 Nu waerdig, dat men die vergete als Fransche slaven,
 Op hun gebeente spuwe, en trappele op hun graven?
 En kan men 't stamhuis van Oranje, dat noch pas
 Met zoo veel zorg 't gebouw des Staets leide in tieras,

En

En overladen van bevoghte krijgslaurieren,
 De blijde zege alom zag volgen haer bannieren,
 Verlaten trouweloos in deez' verlegen stant,
 Om slaefs te volgen een uitheemschen dwingelant,
 Want wie kan 's vyands wijze en tael zoo hoog waerdeeren,
 Als die laf hartig zig wil laten overheeren?
 Zoo heldden al van ouds de volken, lang geschokt,
 Naer hunnen ondergang. noch blijven wy verstokt,
 Of van een' dikken mist bezwijmelt en betoogen.

Waekt op: 't is tijt: wrijft eens de dampen uit uwe oogen.
 En zoekt niet buiten u, met schandlijke achterdocht,
 De bron der nederlaeg waer toe wy zijn gebrogt.
 Wy zijn verraders van ons zelve, wy vergeten
 Ons zelfs, maer hebben 't liefst aen anderen verweten.
 De Fransche weérhaen kraeide ons lang zijn wetten toe.
 Toen ketelde ons zijn stem. nu krimptmen voor de roe
 Van zijne schachten en afgrijffelijke sporen.
 En dwazen schijnen noch met lust zijn klank te hooren:
 Vergapen zich noch aen 't schakeersel van zijn' staert
 En wieken, daer hy eerst mee lokt, maer flus vervaert.
 Verleidende meermin, daer blinden nae verlangen,
 Die gy behendig nu by d'ooren hebt gevangen,
 Wat toverzang maekt u behaeglijk in ons land!
 Wat ketens zijn't, die gy zoo fijn en listig spant!
 Vervloekte ketens, die wy eerst met vreugde zochten,
 Och! was nu't zoeken uit, was eenmael den gedrochten
 Nu 't masker afgerukt, en zagenwe in het licht
 Den moortklaeuw root van bloet; het dreigende gezicht,
 Daer zich de wreetheit en baldadigheid vermengen;
 De droge keel beluft om menschenbloet te plengen;
 't Blanketsel van den mont verandert in venijn,
 En ons alom verrâen door ingebeelden schijn.

De Fransche Circe wist al lang die rol te spelen.
 Nu wagen overal noch zoo veel moorttonneelen

38 OORSPRONK van's Lands ONGEVALLEN.

Van hare tieranny. maer wieze trapte op 't hart,
 t Was tot hun weêrwil, en zy kropten 't leet met smart:
 Om, als de kans zich toonde, eens tevens op te springen.
 Gelijk de Siciljaen ons leert den Vesper zingen.
 Daer wy den vyant zelfs en zijne wulpsche jeugt
 Inhalen, onzen val verhaestende met vreugt.

De weêrgalm van de keur der Fransche geestigheden
 En spraek, van ons zoo lang eerbiedig aengebeden,
 Klinkt over Hollant heene uit Bodegraves puin,
 En Zwadenbugerdam, 't vermaek van onzen tuin
 Voorheen, nu smokende asch; ten schouburg uitgekooren
 Der wreetheit, die ons leert eens recht de klanken hooren
 Van haer muzijk. gaet; lacht de Duitsche tael nu uit,
 En dwingt uw voeten naer de toonen van hun fluit.
 Trojaenen haelen weêr met reien, zang en snaren,
 Het zwangre krijgspaert in; 't geen 's middernachts aen't baren,
 Van oorlogsvolk verloft, dat knot des Konings stam,
 En zet tot dankbaerheit al 't rijk in vier en vlam.
 De geest van Nero vint'er weêr die zich vermaken,
 En zingen Vrankrijk nae; en zingen, onder 't blaken
 En deerlijk moortgeschrei van vader, kint, en vrouw.
 Dier d'een ten hemel schreeuwt. daer d'ander stikt van rouw.
 Nu is met hun gezang de dolheid uitgelaten.
 Men trapt den zwangren buik te barste. propt de straten
 Met maegdenlijken, eerst ontuchtig geschoffeert,
 Gebrant, geblakert, vuil mishandelt en onteert.
 De drempels kraken van gekneusde bekkeneelen.
 De lijken grijnzen aen de takken van abeelen
 En linden, en de moort, die vrouw noch zuigling spaert,
 Maekt Alva, Neêrlands vloek en geessel, zacht van aert.
 En lust het langer ons noch op zijn Fransch te leven?
 Wort groene gal en bloet noch niet in 't hooft gedreven?
 Hoe? zien wy noch met vreugd de laffe geilheit aen,
 Die ons vervoert, en komt den Staet zoo dier te staen!

De

De vlam dreigt ons, en wy verspreiden zelfs de vonken.
 Zoo wort uit gouden kop't vergift met smaek gedronken.
 De wisseling van zoo veel dragten en gewaet,
 De zotte mommery van treden en gelaet,
 En dat verwijft gebaer, waer nae w'ons lichaem dringen,
 Op hun gebod, zoo vreemt en vol veranderingen;
 Zijn zoo veel vonden lang tot ons verderf gezocht.
 Dus hebben wy ons zelf de stropfen opgekocht.
 Wat landaert voelde zoo onstuimig zich getreden,
 En volgde noch met lust zijn's wreeden vyands zeden.
 Als Pan te drieft zijn baert en lokken heeft gebrant,
 Vliet hy de vlam, die hem verlokke, met verstant.
 De Hoofsterfvyant van den Staet der Nederlanden,
 Stoof als een weêrwolf voort, indien wy hem verbanden
 Met ernst, en met een vloek, gelijk zijn moortlust past.
 Vervolgden, daer hy nu in 't bloet der borgren plaft.
 Dan zag het Hollands hart, herstelt, weer met behagen,
 De lantontheiftraers in verdiende wraek verflagen.
 De Harp ontsnaert, de Roos de doorens afgesneên;
 De Lely in haer bol gedoken, of vertreên;
 En 't zwijn van Munster fors den slagtant uitgebroken.
 Dan vond de nazaet fier zijn oudren bloet gewroken,
 Den plonderaer betaelt zijn onverdiend geweld;
 En't Fransch gebeente blonk noch eeuwen lang op 't velt.
 Herneemt den ouden moet gy vrygevochte steden.
 Verjaegt den vyant, maer verjaegt eerst zijne zeden:
 Men koopt den Franschen zwier te duur voor lijf en goet.
 Nu wascht die smetten af in 's vyants dartel bloet.

Op de print van den

NEDERLANDSCHEN ZEETRIOMF,

Ter eeren der dappere Helden,

MICHAËL de RUITER, en KORNELIS TROMP,

Overwinnaers van de Fransche en Engelsche Zeemagten.

NAe vier verwinningen, te water weggedragen,
Is 't cenmael tijt op hun verheven zegewagen
De Helden in Triomf te voeren, elk ten toon.
Out Rome kroonde August met eene Stevenkroon,
En sleepte Anubis en den Nijlstroomgod gebonden
Nae 't Kapitoel, omringt van Memfis waterhonden,
Toen hy Antoni velde, ontzinnig door de min,
En sloeg de vlooten van de wulpsche koningin.
Wat kroon zal nu het hoofd van onze helden sieren,
Die Watervorsten, die oprechte Batavieren,
Die vierwerf, juichende in 't vervaerlijk krijgsgerucht,
Twee koningsvlooten slaen, en dryvenze op de vlucht?
Daer zee en strant geschokt, en scheurende op den donder
Van 't grof kanon, gelijk in arbeit loeit van onder,
En zucht, om 't torssen van zoo meenig] zwaer gevaert.
De Ruiters streeft vooruit, en ziet zijn waterpaert
Op 't bloedig spoor gevolgt van hondert zeegebrochten,
Vol moet en uitgeleert in gruwzame oorlogstochten.
De vlooten van Britanje en Vrankrijk rukken mee
Met meer getal van volk en schepen aen in zee;
Maer moeten t'elkens met schandael het velt verloopen.
Elk oorlogschip spart hier een Kakus moorthol open,
En dekt met damp en rook het aenschijn van de zon.
Verdiende Alcides, toen hy Kakus overwon,
En rukt den Aventijn en zijn spelonken open,
Den naem van Heiligh, die de Monsters in het stroopen

Be-

Belette, en veiligde al het Italjaensch geweest,
 Geviert om 't schuimen van dat eenig plonderneft.
 Hoe kan dan Neerlant van haer Ammiralen zwynen?
 Gy zietze in 't midden van haer trotse Waterkrygen,
 Nae 't leven afgebeeld. de Ruiters staet verzelt
 Van sterkte, en Wijs beleit, verwinsters van 't Gewelt.
 De Nederlantsche Leeu met opgekrulde haren
 Aan 't brullen, rijt van een de kluisters van de baren.
 De Zeegodinnen, uit alle oorden hier vergaert;
 Versieren de Karos, waer op hy henen vaert
 Door vryen Oceaen. de Tritons, uitgelaten
 Van blijdschap, blazen vast den roem der zeefoldaten.
 Op hun kinkhoorens uit, van daer het daghlicht zinkt,
 Tot daer 't in een festoen van rode rozen blinkt
 Des Morgens, als het langs de purpere Oosterkimmen
 Vast arbeit met meer gloet ten zuidas op te klimmen.
 De Maegt van Amsterdam volgt Tromp in 't pekelvelt,
 Den waerden Nazaet van den grooten Waterhelt.
 Hem dekt een paveljoen van vlaggen aen weêrzyden,
 Zoo kloek veroverd in een trits van waterstryden,
 Op een saizoen: daer 't Lant gedeelt en afgeweit,
 Maer scheen den veegen geeft te slepen, nat beschreit
 En troosteloos, en zag, te deerlijk overvallen,
 Den gordel scheuren van haer onverwinbre wallen
 En sterkten, als een vier, een blixem in der nacht.
 Daer Gelderlant, op 't hart getreden en verkracht,
 Met Utrecht zich zoo wreet van Hollant af zagh rukken;
 En Overyssels slaefs haer Maegdom gaf te plukken.
 Noch is Gods zegen niet verkort; die sterkt de hant
 Van Michaël, en bluft in zee den oorlogsbrant.
 Daer Sweers, en helt de Liefde, ontfonkt van eedlen tooren,
 Hun leven liever als hun vryigheit verloren.
 Dies eigene de Tijd, vry alles zich ten buit,
 In dankbre harten sterft hun glorie nimmer uit.

D A R D E Z E E T R I O M F

Over de twee Koninglijke Vlooten:

Bevochten den 21 van Oogstmaent, 1673.

*terna arma movenda;
ter leto sternendus erat. Virg.*

NU laete d'oorlogsfaem zich hooren,
 Zoo ver de zee, weer schoon gevaegt,
 Den aerdkloot in zijn armen draegt.
 De plagen, Nederlant beschoren
 Door Karel en Louïs aeneen
 Zoo vast verbonden tegen reên,
 Versuiven weêr in rook en dampen.
 Tot driewerf toe zag Schoonevelt
 Het vyandlijke zeegewelt,
 Gereet 's lants vloot aen boort te klampen,
 Verjagen van het Zeeuwsche strant:
 Daer d'oevers wederzyts in brant,
 En schuddende op de donderslagen,
 Van 't barstende oorlogselement,
 Dien toon tot aen de poort van Gent,
 En boven Hollands kusten dragen.
 Duinkerken zelf, van vrees verrast,
 Staet nauwlijx op zijn wortel vast.
 Nu spreien Britsche en Fransche vlooten,
 Verdreven van de Zeeuwsche ree,
 Hun netten verder uit in zee,
 En houden Hollants keel gesloten,
 Om d'Indiaensche maetschappy
 Te plondren van haer kruidery,
 En in 't gezicht van 't Vlie te plukken
 Ceilons kanneelschat, en de vrucht

Zoo

Zoo ver gegroeit in andre lucht,
De paradijsogst der Molukken.
Maer Hollants zeeleu brult vol moet,
En rukt, noch druipende van bloet,
Hen in met omgekrulde manen.
Voort rijt de doodschrik door hun lêen.
Zy vluchten nu hy aen komt treen.
Zijn triomferende oorlogsvanen
En Nagels, zwanger van de doot,
Zijn noch bekend in 's Vyants vloot.
De buskruitwolken aen het klimmen,
Bedekken nu den oceaen,
Als met een lamfer onder 't slaen.
De zon besprengt met bloet de kimmen.
Een voorspook van een wreeden dagh.
Noch rijftze vroeger alsze plach,
Om eerder onze vreugt t'aenschouwen:
De Franschen stuiven daer vooruit
Op Bankerts gruwzaam krijgsgeluit
En blixemende zeekortouwen!
Zy zetten by wat helpen mag
En wijken schandlik uit den slach,
Gelijk verbaefde waterhonden.
De groote Tromp, in 't moortgeschreeuw
Braverende op zijn gouden Leeuw,
Spreekt Ridder Sprag uit kopre monden
Met donders aen in vier en vlam.
Men hoort hem buldren t' Amsterdam.
De Ruiter laet zijn zeepaert draven
En sleept een bloedstroom waar hy streeft:
De zee en 't aertrijk scheurt en beeft;
Daer duizenden in 't zout begraven
Vast wentlen, of met naer gezucht
In wêerlicht, vliegen naer de lucht.

DARDE ZEETRIOME

De vreesfchelijke waterdraken
 Aen 't vlieden, voelen nu met smart
 Den Leeu hun trappen op het hart;
 En wêer de borst en ribben kraken.
 Zy zien de spieren bloot en raeu
 Gereten van dien fcharpen klaeu:
 En wenschten licht hem d'eer t'ontrekken,
 Gelijk voorheen, met ydle list,
 Indien haer dwaze hoogmoet wist
 Die open wonden noch te dekken.
 Gaet heen vry. zet nu voet aen lant;
 En verft met bloet uw eigen strant.
 Doch gy ô Holland! door Gods zegen
 Zoo wonderlijk als klaer gered,
 Noit keere op u die lastersmet,
 Waertoe zoo velen zijn genegen,
 Om door een al t'ondankbren haet
 Niet elk te loonen naer den staet
 Van zijn verdienste en dapperheden.
 Laet d'eedle Helden, die zoo fier
 Verdadigden uw zeebannier,
 Op 't bed van glorie overleden,
 Noch leven om hun trotschen moet;
 En meng uw tranen met hun bloet.
 Gy dappre Sweers, en eer der helden
 De Liefde, die zoo onversaegt
 U hebt voor 't Vaderlant gewaegt;
 Men zal uw groote daden melden.
 Zoo strekke uw welverdiende lof
 Den heldendichtren lang tot stof.
 Terwijl wy op de Vrede wachten,
 Die haest uit haer verheven troon
 In zonneglans voor elk ten toon,
 Zal binden de gedeelde machten

Van 't worstelende Euroop, te lang
 Volhardende in zijn ondergang:
 Op zulk een zegen magmen hoopen
 Indien zy is met bloet te koopen.

O P D E V R E D E

tusschen

V R A N K R Y K,

en de Vereenigde

N E D E R L A N D E N.

NU eens een vredewijz gczongen,
 De milde moeder van de vreugt,
 Die 't aerdrijk schenkt een nieuwe jeucht,
 Verwelkekomt met dankbre tongen,
 Nu zy weêr onbepaelt gebiet
 Zoo ver de zon haer straelen schiet.
 Zoo rijst in 't eind dan weêr de hope
 En welvaert, die benaeuwt en veeg,
 En uitgeteert teraerde zeeg,
 Van 't bange en worstelende Europe,
 Dat uitgelaten en verwoet,
 Zich zelfs verdronk in eigen bloet.
 Hier trapt de hoef den oogst der landen,
 En wentelt in een oogenblik
 Den arbeit van een eeuw in 't slijk.
 Daer zietmen taisteren en brandden,
 En steden met haer trotsche kruin
 Verdrinken in het gloeiend puin.

46 Op de VREDE tuffchen VRANKRYK,

Een oceaen van vier, aen 't bruizen,
 Slokt in een afgront vol van gloet,
 En aengestookt van Kristenbloet,
 Gelijk een stroom door open sluizen
 Geborsten, kerken, en gevaert
 Van muuren, eeuwen lang gespaert.
 De stuivende asch van Bodegraven
 Getuigt dit met bestorven mont,
 Daer 't ingewant des Staets gewont,
 Terwijl drie Leden haer begaven,
 Van 't lichaem afgescheurt met kracht,
 Scheen in den laetsten noot gebragt,
 Die oorlogsroede zagmen wanken,
 Gelijk een vierige komeet
 Zijn lokken uitspreit wijd en breed,
 Nu daer 't de Duitschen zich ontdanken,
 De Rijn en Moezel, parssens moê,
 Opstuiven naer hun bronnen toe;
 Dan daer zich d'Iber voelt benepen,
 De Kastiljaen, alom bezet,
 Gelicht word van zijn Spaensch genet,
 De zee bezet met oorlogschepen;
 Weêrzijs het Britsche en Fransche strant
 Verdondert in dien oorlogsbrant.
 Sicilie, overal aen 't hollen,
 Terwijl Messine zonder noot
 Haer wettigh overheer verstoot,
 Hoort vast de donderkogels rollen,
 Daer Scyllaes honden uit hun kuil
 Naebassen met beschuimde muil.
 De Noordas hoort die felle slagen,
 En schuddende op het krijgsgेरucht,
 Kaetst dat beneden onze lucht
 De Zuidas toe. Alle oorden wagen,

Van zulk gedruis en oorlogswee:
En d'aerdkloot schokt schier neêr in zee:
Maer nu zijn wy dat leet te boven.
De vrees voor zulk een aerdsgevelt,
Dat zoo veel helden heeft gevelt,
Is onder 's werrelts kim verstooven.
De vredezon licht van om hoog
Die zwarte dampen uit ons oog.
Gelijk wanneer het ys aen 't kraken
En barsten in een' grooten stroom,
Die af komt storten zonder toom,
Te rug sleept wat het kan genaken,
Zich zelve opkruit als een kerk,
Valt rijs en paelwerk veel te sterk,
Stoot in de lenden van de dijken,
En voortgeschoten met gedruis,
Geheele schepen knarst tot gruis,
Daer 't al voor zijn geweld moet wijken,
En elk 't met dootschrik ziet van ver,
Terwyl het barst van ster in ster.
Maer als het onder 't heenestreven
Verkrijgt een onbekromper vaert,
Allenks d'oploopenheit bedaert,
Daer 't zijne krachten voelt begeven,
En als ten einde van geweld,
In stil en vreedzaam water smelt:
Zoo loopt die bronaer van elende,
Die, korts gezwollen tot den top,
Zoo meenig over hals en kop
Gedompelt heeft, van zelfs ten ende.
Zy word ten kil toe uitgedroogt,
Nu zich de Zon der vree verhoogt
Aen 's hemelstop met volle glanssen.
Den Vaden van het Vaderlant

48 Op de VREDE tusschen VRANKRYK, &c.

Geeft nu d'olijf een beter stant,
Als die zich met laurier bekranssen.
Wat zijn triomfen zonder tal
Zoo die de Vreê niet kroonen zal?
De kust van Vrankrijk uit gelaten
Van blijdschap, ziet nu vloot op vloot
Aendrijven in haer rijken schoot,
Het grimmelt op de strant en straten:
Zoo sleept men weder om gewin
Een zee van wijn in Neêrland in.
Al d'Occaen word omgezworven
Met rust, en Holland, uitgestreên,
Blijft 's werrelts koopschuur als voorheen.
De Turksche Maen, om 't hooft bestorven,
Duikt achter Mechaes vloekaltaer,
En krimpt haer hoorens, op deez' maer.
Bedrieg ik my? of mag men hoopen,
Dat meê de Rijn, de Zont, en Belt,
Noch zuchtende onder 't krijgsgewelt,
Vermoeit van plonderen en stroopen,
En 't Kristendom in een verbant
Zich zal verzoenen hant aen hant?
Dan maelde ik al de heldendaeden,
Te water en te lant verricht,
Nu naeuw gedoodverft in mijn dicht,
Op 't tafereel van mijne bladen.
Wy zien terwijl, op dezen voet,
Zoo groot een zegen te gemoet.

BRUI-

BRUILOFTSGEDICHTEN.

TER BRUILOFTE

Van den Hooghgeboren Weledelen Heere

H E E R E U S T A T I U S,

BARON VAN BRONKHORST, van BATENBURG, &c.

En de Hoogedel Geboren Vrouwe

MEVROUWE D E B O R A B A K E,

Vrye Vrouw van Affumburgh, &c.

IS 't waerheit? en zult gy nae zoo veel minverdrieten
 En zorgen, eindelijk uw' schoone Buid genieten;
 O BRONKHORST! eedle telg van d'overoude stam
 Der Batenburgen, die, gelijk men in de vlam
 Het gout beproeft, zich in het oorlogsonweer queeten,
 En op gewetendwang en tieranny verbeteren,
 't Blazoen der Vryheit trouw handhaefden, en vol moet
 Hun onverganklijke eer beschreven met hun bloet,
 Toen Alva, als quam hy ten afgront uytgeborsten,
 Den stamboom snoeide van de Nederlandsche Vorsten
 En Baenderheeren, daer hy vast de spruiten knot,
 En maekt gantsch Neerland tot een bloedig moortschavot,
 De zilvre leeuw, die in uw' schilt nu staet te pronken,
 Bleef pal en trots, al scheen hy in zijn bloet verdronken,
 Maer munt met grooter glans nu uit in 't roode velt,
 Nu d'eedle BAKE, voor het lieflijk mingewelt,
 Nae uw' verliefde wensch, in 't einde mee gebogen,
 Uw' hoop bezegelt met de lonken van haer oogen;
 Die vriendlijke oogen daer nu niet dan liefde uitstraelt.
 En gy ô Bruid, die van het oud geslacht gedaelt

Der BAKEN, om hun deugd gelastert en verdreven,
 Toen Spanjes scherpe rôt deed gantsch Europe beven,
 Uw edel huis weer aen een edel huis verbint:
 Indien 't me vrystaet, 'k zie 't genoeg dat gy vint
 In dezen staet, ik zie 't uit uw geheldert wezen;
 En schoon gy 't veinst, zelfs uit dat veinzen kan men 't lezen.

Mijn zangeres, nae 't schijnt, gevoelt een grooter vier,
 De vaerzen rollen als van zelfs op mijn papier. (ven;
 'k Weet naeuw wat nieuwe geeft 'k voel door mijn ad'ren zwe-
 't Gaet vast, Mevrouw, gy geeft mijn zangheldin dit leven:
 Want door uw dichten, zoo vol geeft, zoo rijk van trant
 En Hemelsch vier, gewekt, gevoel ik in deez' stant
 My als mijn zelfs ontruikt. wie kan zijn drift bedwingen
 Wanneer hy tot uw lof, ô DEBORA! zal zingen?
 Die waerdig uwen naem ontleent van die heldin,
 En godlijke Amazoon, die 's vyands heirspits in
 Gevlogen, trouw verzelt van Baraks veltbannieren,
 Gantsch Israël door haer beleid deed zegevieren.

Gy werpt met reden al het afgestreen verdriet
 En wanhoop van u af, en denkt nu anders niet
 Als om uw Bruid, als om t'omhelzen en te kussen,
 En in haer zachten schoot uw' zuiv're vlam te blussen,
 Gelukkigh Bruidegom! gedenkt om ampt noch staet,
 En 't Zeehof aen de Maes is van uw' wijzen raed
 Verstecken, zoo lang dus de minne u houd gevangen,
 En gy niet hebt bereikt het eind van uw' verlangen.

't Genaekt vast: nu mag 't huis van Affumburg zijn kruin
 En zeven toorens ver uitsteeken boven duin,
 En zijne schaduwe in de Wykermeersche baeren
 Verdubblen, trotser en vervrolijkt op dit paeren.
 Terwijl de lantman in het rond zijn arbeid staekt,
 In deze bruiloftpracht en staetsie zich vermaekt,
 En bruiloft houd in schets. 't word al tot vreugd gedreven:
 De boomgaert, na my dunkt, krijgt zelve een nieuw leven.

Al steekt de Winter 't hooft te Noordas vroeger uit,
 Noch schijnt het land rondom door d'oogen van de Bruit
 Gezegt en verquikt. de Myrt, hoe teer van bladen,
 En die de minste kouw verwelken kon en schaden,
 Verheft haer groene kroon noch moedig uit den gront,
 En lacht van vreugde met den bloessem in den mont,
 Nuz' in de bruiloftzael en 't ledekant zal pronken,
 En met haer frisschen geur 't gezegt paer ontvonken.
 Zoo zag men Venus met Adoon haer min verzâen
 In 't weeligh paviljoen van frissche Myrteblâen.

Komt vlegt festoenen: maer voor al brengt hier laurieren.
 Op dat zy op haer beurt nu d'echtkoets helpen fieren,
 Die 't hooft der Bruid zoo lang omvlochten met een krans,
 Door Febus geschakeert om 't schoonste, en met zijn' glans
 Verheerlijkt. maer ik zie reets d'Avontstar aen 't zinken,
 Van 't aspunt afgeglêen, en 't Maenlicht flaeuwer blinken.
 't Gestarnte in een verbant verschuilt zich meer en meer;
 En stort voor over op de morgenkimmen neer.

Gae, Bruidegom, gae heen, daer u de minnegoden
 Al lachend, hant aen hant, tot kuische weelde noden,
 De Wellust, zonder smet, de Lust, Bevalligheid,
 En Blijdschap, hebben zelfs voor u het bed gespreit.
 't Is tijd, met eene vreugd, doortintlende al de leden,
 En die de geesten smelt in haer aenloklijkheden,
 Al 't leet te smooren in deez' allerschoonste nacht.
 Met zoo veel ongedult dus lang van u verwacht.
 Zoo zien wy, eer de Maen op haeren tijt herboren,
 Tot negenmaelen toe verwisslele van horen,
 Of eer de zonnekloot uit d'Oosteroceaen
 Driehondertwerven heb gerolt om 's hemels baen,
 Uit deez' gezegende echt, een zoon, die magh volmaken
 Uw' wenschen, en verknocht de BRONKHORSTSEN de BAKEN.
 Zoo bloeye uw oud geslacht ten prijs van Rotterdam:
 En Gelderland vier' lang de telgen van uw stam.

BRUILOFTSGEDICHTEN.

TER BRUILOFTE

Van den Ed: Heer

J O A N B U Y S E R O,

Heer van Hulshout &c.

En d'Ed: Jonkvrouw

M A R I A E N G E L S.

M En ziet den minnaer met meer weelde triomfeeren,
 Die, nae veel wederspoet, de kans in 't laetst ziet keeren,
 En nae hy vruchteloos lang heeft zijn min vertoont,
 Die eindlijk nae zijn wensch met weerman vint gekroont.
 Dat bitter ongedult, met lieffelijk verlangen
 Getempert, vreeze en hoop, die steeds het hart doen hangen
 In twijffeling, en vast aengroeiend meer en meer,
 De zinnen slingren, als een onrust, heen en weer,
 En wat de Liefde meer met zoo veel ongenoegen
 Vermengelt, eer zich recht twee zielen samenvoegen,
 Verstuiven teffens als een ydle damp en wint,
 Als 't minnevier eens plaets in 't hart der Liefste vint.
 Zoo Juicht een zeeman, lang op d'ongestuime golven
 Gefolt, nu boven 't hooft in 't pekelschuim bedolven,
 Nu weer ten hemel uit dien afgront opgevoert;
 Terwijl een dolle orkaen braveert, het grondzant roert,
 En al den oever schud, aengierende op zijn wieken,
 Wanneer matroos, zoo drae de dageraet komt krieken,
 En d'oosterkimmen verwt met purper in 't verschiet,
 'T gewenschte land ontdekt, vergeet nu zijn verdriet,
 En prijft met grooter lof den zachten schoot der haven.
 Den Bruigom, menigmael in wanhoop als begraven
 Voorheen, ziet met meer glans de vreugd ten oogen uit,
 Nu hy een Engel zal omhelzen tot zijn Bruid.

Die

Die overwinning, met zoo groot een vlyt verkregen
En onvermoeide trouw, is waerlijk hoog te wegen;
En 't is een zege, daer niet yder roem op draegt,
T'ontfangen in een prys een Engel, en een maegd.
Het onweer voelt hy nu bedaert in zijn gedachten;
En denkt met lust te rugge aen zijn gewaekte nachten.
De minnezorg verdwijnt en d' afgestreden rouw,
Wanneer hy nu zich 't zoet verbeelt van zijne trouw;
Die houd met blydschap al zijn zinnen opgetoogen.
Hy ziet zich blind in zijn Mariaes vriendlijke oogen;
Dat zijn twee zonnen, die voor hem nooit ondergaen,
Maer onbenevelt aen een heldren hemel staen.
De lonkjes die zy geeft ter sluik, zijn zoo veel straelen,
Die met verquikkend licht tot in zijn harte daelen,
En zetten 't in een gloet, die, als hy streelt en kust;
Ten deele weder op haer lippen wort gebluft,
En wederom ontvonkt. noch staet u meer te wachten,
Daer u mijn zangheldin maer volgt met haer gedachten.
De middernacht schiet reets van boven steiler neer,
En al 't gestarnte rolt op 't aspunt van den Beer.
Het Bruilofledekant, bestrooit met Myrteblaeren,
De Liefde toegewijt, verlangt om u te paeren!
Daer gy zult smelten in uw Engels kuischen schoot,
En sterven, vol van vreugde, aen een verliefde doot,
Zoo wachtenwe, eer de Maen aen 'shemels blaauwe tranffen
Noch negenmaelen zal vernieuwen hare glansfen;
Een Jongen zoon, die om zijn hoope en stam bemint,
'T geslacht van BUYSERO aen ENGELS vaster bint.
Daer's Grootvaers kloek beleid ten dienst der Zeeusche steden
En Staeten, waer zijn raet en ernst wort aengebden;
En 's Vaders geest in speelt, en loffelijke deugt.
Zoo deele Zeelant diep in uwe Bruiloftvreugt.

TER BRUILOFTE

Van den Weledelgeboren Heer

HEER JACOB ZAS VANDEN BOSSCHE,

Raed en Vroedschap der Stad Utrecht, &c.

Ende Weledelgeboren Jonkvrouw

JONKVROUW KATARINA VAN ALTEREN.

Tot JAERSVELD.

DE Huwlijksliefde, op haer verheven troon gezeten,
 Zag door *Bellones* woede en wreetheyt zich verbeteren
 Door gansch Europe, een reex van jaren achtereen,
 Den oegst der landen afgeweid en plat getreên,
 En hare mogentheid, die alle volken eeren,
 Als milde Moeder om de weerelt te vermeêren,
 Door d' oorlogsrazerny te deerlijk besnoeit,
 Die in 't vernielen en den val van 't menschdom groeit.
 Dies, in dien overval tot aen het hart verlegen,
 Scheenz' aerde en hemel tot meêdogen te bewegen,
 En haren standert neêr te strijken voor de magt
 Van haere vyandin, die vast de zege wacht!
 Maer eindelijk zich zelfs herstellende in haer krachten,
 Is zy getroost het al op haren schild te wachten,
 En door herstelden moet noch groter dan zy was,
 Reikt met haer scepter aen de Zuid en Noorderas.
 Zoo ziet men op de kruin van Liban, hoe een Ceder,
 Door zwaer gewicht gedrukt en ongestuimigh weder,
 In't eerst zijn telgen neigt, en als voorover helt,
 Maer eindlijk duurzaam, en opgroeyende in't gewelt,
 Schoon in die worsteling zijn têerste spruiten knakken,
 Het hoofd verheft, en vaert ten hemel met zijn takken.

Den

Den Bruigom luste 't meê te volgen de bannier
Der Liefde, en zich met vreugd te zengen in dat vier;
De schoone KATARYN heeft zijn gemoet verwonnen;
Hy schept geen licht als uit haer oogen, dié twee zonnen,
Die tot zijn harteleet bywijlen ondergaen,
En schijnen weer tot zijn vernoeging op te staen,
Maer van een' schoone dagh in 't eind hem door haer stralen
Verzeekeren, en dat zijn Min zal zegepralen.

Waer heeft de Liefde oyt twee geslachten ondercen
Gesmoltén; zoo gelijk? want die terug wil trêen,
Zal beide Grootvaêrs, beide ook van de Zeeusche stroomén,
Als Radén, t' Amsterdám zien op het Zeehof komen;
De Vaders allebey, ten dienste van den staet,
Het Recht bewaren, en Geheimén van den Raed:
En d'oude stam weêrzijs, op 't kusschen lang verheven,
Doort 't zwaert zoo wel als raed een loflijk voorbeeld geven.
Wat volgde al juichend Boom, die Burgerheer, een stoet,
O ALTERÉN! wanneer hy Medices begroet,
Die groote koningin, die alle drie haer zoonén
Zach wettelijk gehuld op Koninglijke troonén:
Uw JAKOB, volgende op het spoor van zijn geslacht,
Maekte eerst te lande en zee zich in den krijg geacht,
En nu, om ook het ampt van Staetheer te bekleden,
Ziet hem de Zuiderzee het zeepaleis betreden.

Hoe darterlt Jaersveld op dees' blijde bruiloftmaer!
Hoe schiet al 't landvolk toe, om dit gezegent Paer
t' Aenschouwen! en bestrooit, in steê van Myrt en roozén,
Die nu alleen maer op de maegdewangen bloozén
In dit saizoen, den weg, waer langs zy heenetreên,
Met zegewenschen en toejuiching in 't gemeen.

Gy zilvre Lek, die van Vianen voortgeschoten!
Langs Jaersveld schuurt, al houd de winter u besloten,
En stremt uw onlangs vlug en vloeyend kristalijn,
Tot een albaste vloer, noch kunt gy in dien schijn,

Zoo

Zoo veel 't de vorst gehengt, uw vreugde niet betomen,
Maer vaert ten reye, al is 't met overwelfde stroomen.

Doch mijn gedicht verdriet al lang den Bruidegom,
Die ziet na 't Bruiloftbed met ongedult vast om.

De flaeuwe maen begint van 't aspunt af te zinken.

De fakkelschijnen met geen glans te willen blinken,

Als voor het ledekant. de stille middernacht

Belooft u d'overvloed van weelde, die gy wacht.

De blonde Citheree bestemt met lonkende oogen

Uw kuische vlam, daer gy, gelijk u zelfs onttoogen,

Uw min den teugel viert. gae Bruidegom, gae heen,

En smelt de stam van Z A S E N A L T E R E N ineen.

TER BRUILOFTE

Vanden Hooghedelgeboren Heere,

HEER EUSTATIUS VAN BRONKHORST,

Totten Pollenbering, Vrye Heer van Assumburg, &c.

En de hoogedelgeboren Vrouwe

MEVROUW MARGARETA VANDEN KAPELLE.

Vrouwe van Berkoude en den Achterbroek &c.

DIt 's weer den Huwlijxgod een parel aen zijn kroon!
En hy braveert met recht op d'eer van zijne vlammen;

Die zetten zijn gezach met luister nu ten toon
Door 't onderling verbant van twee doorluchte stammen:

Daer 't Huis van BRONKHORST EN KAPELLE smelt ineen
Van ouds zoo edel door hun deugden, als hun wapen:

Gewoon voor 't Vaderland hun zorgen te besteën,
Dat veilig op hun trouw en dapperheit mogt slapen:

't Zy dat in vrede 't regt der burgren wiert bewaert,
Of datze in 't oorlogsveld, vol moets vooruitgestoven,

De

De Vryheit onbevlekt hanthaefden met hun zwaert.
 Wat maghmen zich niet al uit zulk een Trouw beloven!
 Wat juicht in deze vreugde een reex van Heerlijkheên;
 Het Huis van Affumburg ziet voor zijn zeven kruinen,
 Als of dat groot gevaert nog wilde hooger treen,
 De helmen buigen van de Harelemsche duinen.
 Maer hoe aenzienlijk 't zich vertoont in staet en pracht,
 Al weigert zelfs Berkou de vlagge niet te strijken,
 En dat het uit deze Echt een jongen Heer verwacht,
 Noch scheen 't, Heer *Bruidegom*, u niet genoeg te prijken,
 Noch scheen 't u te gering, hoe hoog 't zijn toorens stak,
 Zoo lang'er een KAPEL, zoo schoon en rijk, ontbrak.

O P H E T H U W E L Y K

Van den Ed. H E E R E

P I E T E R D E L I E F D E ,

Ordinaris Kapitein van het Ed: Mo: Kollegie der gekom-
 mitteerde Raden ter Admiraliteit aen de Maze,

En d'Ed. J O N K V R O U W

M A R I A V A N D E R D O E S.

Zouw dan in 's werrelts Oceaen,
 Daer ebbe en vloet, en wisselingen
 Geduurig 't wezen van de dingen
 Veranderen, of zien vergaen,
 De Huwlijksmin niet triomfeeren?
 Die 't albezielende gezicht
 Verheffende in het eeuwig licht,
 De vratige eeuwen durft braveeren,

H

En

BRUILOFTSGEDICHTEN.

En ziet haer heerschappy verbreit,
Zoo ver de zon haer stralen spreit.

En schoon van 't een aen 't ander strant
Zich 't oorlogsonweer blijft verheffen,
En 't hart van gantsch Europe treffen,
Geblaekt van dien verwoeden brant,
De Liefde weet van geen bezwyken,
En vest haer' troon noch even vast
In landen, van die plaeg verrast,
En afgeweide koningrijken;
En Venus wist al lang voorheen
Met Mars in een verbont te treen.

De Bruit, zoo vreedzaam van gemoed,
Als minnelijk van aert en oogen,
Wiert door DE LIEFDE mee bewogen,
Die, schoon van kintsbeen opgevoed
In 't donderen der zeekanonnen,
Terwijl de Doot ten reye gaet
Op 't barsten van de hantgranaet,
Zich van een maegt nu voelt verwonnen:
Hy ziet in haer gezicht zich blind,
En overwint, nu zy verwint.

De min, gevest in 't heldenhart,
Ontaert het niet, maer geeft het krachten
Om noch naer hooger lof te trachten,
Zoo voelde Eneas zich gefart,
En Turnus mee van wederzyden,
Om voor Lavinie, in het velt,
Bezet van meenig duizent helt,
Met grooter moed en kracht te stryden.
De Liefde, die hun harten brant,
Versterkt meteen hun strijtbre hant.

Dus heeft de Maes, aen uwen moed
En 's Vaders dienst zoo hoog verbonden,
O Bruigom! daer metaele monden
Niet spreken als met vlam en gloet,
Noch van uw krijgsdeugd meer te hoopen,
Nu uwe Bruits gedachte en zucht,
In 't hevigste van 't krijgsgerucht,
Uw dapperheit noch aen zal noopen:
Alsz' u, van elk om strydt begroet,
Met een' verliefden kus ontmoet.

Maer 't word eens tijt om toe te treen,
Daer u de blyde Minnegoden
Tot die verborge weelde nooden,
Die twee verknocht en smelt toteen.
De Huwlyksgod komt zelfs verschijnen
Met duizent Lachjes, hant aen hant,
Gae blusfch uw' kuifchen minnebrant,
Zy openen de bedgordijnen,
En toont datg' in de troukoets mee
Zoo groot een helt zijt, als in zee.

Waerom vertoeft gy, lieve Bruit?
Gy hebt, laet dat u niet versagen,
Maer met DE LIEFDE een' slag te wagen.
Nu ban de bloode fchaemte eens uit.
De ftarren zijn al lang aen 't zinken.
De Mey verwekt den morgenftont
Met roode roozen in den mont.
De flaeurwe maen vergeet te blinken.
Dus wachtenw', o bevalligh paer:
Een' zoon of dochter binnen 't jaer.

TER BRUILOFTE

Van den zeer Eerwaardigen, Hooggeleerden H E E R E

J O A N N E S V O L L E N H O V E ,

Doctor der H. Theologie, en Dienaer des Godlijken
Woords in 's Gravenhage,

EN ME J U E F F R O U W

K A T H A R I N A R O Z E B O O M.

W At kan mijn zanglust toch bedwingen,
Nu ik uw' Hymen op zal zingen,
En teikenen op mijn papier
De myrten onder uw laurier,
O V O L L E N H O V E ! die gestegen
Ten top van Hollants Helikon,
Ons toevloeit, als een zuivre bron,
En langgewenschte zomerregen.
Al volgt mijn bruiloftdicht een toon,
Die met meer klank schijnt opgeheven,
Als zich de Min heeft voorgescreven,
Wy zingen voor Apolloos zoon.

Is 't waer? en hoore ik nu de winden
De hooge Vyverbergfche linden,
Zoo lang door hun geweld bestreên,
Veel zachter schudden dan voorheen?
En is de storm, eens aen 't bedaren,
Nu uitgeblazen buiten aëm?
'T is op het hooren van dien naem,
Die reets den kanker van de jaren
Ontwassen, en alom vermaert,
Zoo ver de Nederlandsche schepen

Al 's aerdryks schatten overflepen,
Door eigen waerde blijft bewaert.

Zouw ROZEBOOM, zoo eel van zeden,
Zoo vol van kuische aenminnigheden,
En die, als zelf daer toe gewent,
Den rykdom van de wijsheit kent,
Alleen dan blyven onbewogen?

Neen. VOLLENHOVES trouwe min
Staet vast geprent in harenzin.
Hy spiegelt zich in haer schoone oogen,
En zucht vast om haer trouwverbont.
Maer wat zouw hy toch niet bekomen?
De Min heeft meê haer in genomen:
Die zegeltze met hart en mont.

Ontspan dan eindlijk uw gedachten,
Om nu de Liefde eens op te wachten,
O Helt ! die zielen kneet, als wasch,
En Kristus kerk legt in tieras,
Als zich de pylers zelfs bewegen,
En 's Gravenhaeg gewaegt in 't ront
Van haer doorluchten Guldemont?
Het zy hy vloeit van 's hemels zegen,
Of blixemt in een eedlen stryt
Den afgront en zijn Razernyen,
En staele harten kan doorsnyen:
Nu eischt de bruiloft meê haer tyt.

Ik zie de goude lievereyen
Der starren, vast gereet te scheyen
En rollende op de kimmen neêr,
Verduistert worden meer en meer,
Als met een nevlig floers omtogen.
De haen slaet zijne wieken uit,

BRUILOFTSGEDICHTEN.

En kraeit: te bedde met uw Bruit.
 De flaeuwe maen ontglipt mijne oogen.
 Op uwen arbeit volg nu 't loon;
 Laet twee geslachten, waert te loven,
 De ROZEBOOMS EN VOLLENHOVEN
 Vereenen in een' jongen zoon.

T E R B R U I L O F T E

Van den Eerwaerdigen H E E R E

K A S P A R B R A N D,

Dienaer des Goddelijken Woorts in de Kerke
 der Remonstranten tot Warmont,

En M E J U F F R O U W

S A R A S W A E R D E K R O O N.

AL volge ik weer de Bruilofttoon,
 Om op dien ouden trant te zingen,
 'k Heb nu mijn vaerzen niet te dwingen,
 Wy zingen voor Apollôs zoon,
 Die, van een kuische vlamme ontstoken,
 Hoe lang zijn schoone Daphne deinst
 En hare wederminne ontveinst,
 Die koele strengheit heeft verbroken:
 Zy bied u nu haer zelven aen,
 En kroont uw hoofd met Myrteblaên.

Hoe wijd' verspreiden die haer geur!
 Hoe heerlijk zullenz' uw laurieren,

Met

Met ongewoone prael versieren!
 Nu hebtge 't alles nae uw keur,
 Heer Bruidegom, die met verlangen
 Uw' S A R E, uw' vriendlijke Echtgenoot
 Voortaan moogt streelen in uw' schoot,
 En kussen 't waes af van haer wangen.
 Vier vry den toom aen uwe min:
 Deze is uw waere Zanggodin.

Zy zal met haer Muzijk en stem,
 In 't konstig heffen en het daelen
 Braveerende de Nachtegaelen,
 Uw' zangen geven grooter klem.
 Zy zal met straelen van haer oogen
 Uw geeft, hoe hoog, en vlug die zweeft,
 En boven 's aerdrijks dampen streeft,
 Noch verder maeken opgetogen.
 Dan springt van Baerle op uw geluit
 Van zelve wel ter grafsteê uit.

En gy, o Bruit! hoe wel te vreên
 Zultg' uw Gemael zien redeneeren,
 Wanneer hy maeit den oegst des Heeren,
 En weet der zielen rots te kneên,
 Of komt de boettrompetten steken,
 Of giet den balsam in de wond',
 Als elk blijft hangen aen zijn mont,
 En schijnt hem niet te hooren spreken,
 Maer door 's Mans leere en ernst verzet,
 Vol vier te dondren met Gods wet.

Dan is zijn ziel niet langer hier,
 Maer als op wieken voortgevlogen,
 Doorwandelt 's hemels blaeuwe boogen.
 Dan spreekt hy niet dan Pinxtervier.

En,

En, trouwe Stierman, in de baeren
 Van 's weereelts zee, bewaert hy 't fchip
 Hem toevertrout voor zant en klip,
 En peilt voorzichtig de gevaeren,
 En hoe het onweer brult en roert,
 Hy kent het anker, dat hy voert.

Waer sleept my uw geluk niet heen
 Gezegt Paer, zoo ongemeten!
 Ik heb my zelven schier vergeten;
 Maer d'Echtkoets, die uwe zwaricheên
 En minnesmarten zal verzachten,
 Met zulk een lieffelijk gewoel
 Dat niemant kent als door 't gevoel,
 Is reets vermoeit van u te wachten.
 De nacht ziet d'Oosterkinnen aen,
 En nodigt u nae bedd' te gaen.

Wy wachten uit deez' vrolijke Echt
 Gewenschte Spruiten, die vertoonen
 De BRANDEN en de ZWAERDEKROONEN,
 In wijsheit kloek, in doen oprecht,
 Beroemde Mannen, die de naemen
 En deugden van hun braef geslacht,
 Alom als Fenixen geacht
 En Letterhelden, noit beschaemen;
 Maer laeten door geleerde stof
 Alle eeuwen achter haren lof.

TER

TER BRUILOFTE

Van den H E E R

F L O R I S V L A M I N G H,

R E C H T S G E L E E R D E,

En J U F F R O U W

K R I S T I N A van B E E K.

Zouw dan de liefde mooglijk 't veld
Verloopen, en den standert strijken
Voor 't ongestuimig krijgs geweld?
Die bouwmeesters van alle rijken,
Die zelfs verplicht tot haer gezach
Den op en ondergaenden dagh,
En wie haer zoekt op 't hart te treden,
En by zich zelfs ondankbaer wrokt,
Wat onweer al den aerdkloot schokt,
Haer Majesteit ziet aengebeden.

Zouw dan Bellone met haer zwaert
De pijlen van de liefde keeren?
Neen, die blijft even onversaert,
Noch laet zich in 't gezicht braveeren.
Schoon d'oorlogszeissen onvermoeit,
Eer naeuwlijks d'oegst van 't menschdom groeit,
Vast arbeit om die af te maaien;
Noch houd die koningin het velt,
Met moet afkeernde al 't geweld,
Hoe d'oorlogsonweerhaenen kracien.

I

Vrouw

Vrouw Themis bied haer mee de hant,
 Schoonze afgeflooft is in krakkeelen,
 En daer het vier van tweedracht brant
 Den besten rijkdom pleeg te deelen:
 Nu hare voesterling, die fier
 En onbezweken haer bannier
 Gevolgt heeft en de zee der Rechten
 Doorvaren, als een kloek piloot,
 Het rijk der liefde meê vergroot,
 En onder hare vlag zal vechten.

Maer in een aengename strijt,
 Daer zelfs 't verlies zijn winst doet groeien,
 En hem in deez' gewenschten tijt
 Een BEEK van wellust toe zal vloeien.
 Gy Bruidegom, die nu met lust
 KRISTINAES frissche wangen kust,
 Noch grooter vreugd verzelt uw paren:
 Noch wachtge op aengener loon,
 Meng vry voortaan uw lauwerkroon,
 Met deedle geur der myrteblaeren.

Nu denktge op pleiten noch 't gewoel
 Der Rolle, maer op vriendlijk kussen;
 Al toont de Bruid zich zelfs zoo koel,
 Noch zal zy uwe vlammen blusschen.
 Waer toeftge VLAMING? 't uur genaekt
 Daer gy zoo lang hebt nae gehaekt.
 Men opent reets de trougordijnen.
 Zoo wachtenwe uit deeze echt een zoon
 Die 's Moeders geestigheid vertoon,
 En 's Vaders wijsheit uit laet schijnen.

TER BRUILOFTE

Van den H E E R E

E G B E R T E D E N S,

En J O N K V R O U W

E L I S A B E T D E F L I N E S.

DE Min, die aerde en zee braveert,
 En, alle heerschappye ontwassen,
 Alleen als koningh triomfeert
 Aen beyde 's hemels sneeuwende assen,
 Vont Edens borst noch onverziet,
 Daer zich de Maes met volle stromen
 Te spoeden schijnt om haest te bedd'
 By vader Oceaen te komen,
 En voortgerolt op zijn karos
 De Rotte groet in 't heenestreven
 Wie, zegt hy, breekt mijn banden los
 En weigert nae mijn wet te leven?
 Die niet dan weelde in zich besluit
 En medelijden en verlangen,
 Al 't aerdsch te strijken tot een buit
 In 't kussen van twee roozewangen,
 Te mengen ziele en ziele ineen,
 En, boven 't sterflot opgetogen,
 Geen licht te kennen hier beneen
 Als zonnen van twee blakende oogen.
 Het woort was naeulijks uit zijn mont,
 Of E D E N S voelt zijn ingewanden
 Van een verliefde schicht gewont.
 En hem verstrikt in minnebanden.

Hy wort gedreven naer het Y :
 Als of de Maes langs al zijn boorden
 En steden, daer hy bruischt voorby,
 Geen maeghden had, die hem bekoorden.
 Hy viert zijn zinnen vast den toom,
 Maer blijft op 't zelve voorwerp hangen,
 En leeft, gelijk als in een' droom,
 Geduurig vry, en weer gevangen;
 En in het magtig Amsterdam,
 Hoe volkrijk 't ook zich mag vertoonen,
 Schijnt hem, het tonder van zijn vlam,
 ELIZABET, alleen te wonen:
 Die spoort hy nae, en in de keur
 Van zoo veel duizent maegdereyen,
 Wenscht hy alleen dat hem gebeur
 Haer op de troukoets te geleijen.
 Gelijk een jager, die in 't wout
 Een drommel harten komt verrassen,
 Een' daedlijk in zijn oogen hout,
 En daer geduurig op blijft passen;
 Dat volgt hy met zijn jachtgespan
 En aengeschieden hazewinden,
 En scheid'er niet, als winnaer, van:
 Zoo kon de BRUIGOM niemant vinden
 Als zijn' de FLINES, die in 't end
 Verwonnen van de liefde en smeken,
 De min met wedermin erkent.
 Nu is al zijne zorg geweken.
 Het Bruiloftledekant verwacht,
 Terwijl de moede starren daelen,
 Uw min te troosten met een nacht,
 Waer by geen schoonste dagh kan haelen.
 Smelt EDENS stam nu, wel te vreen,
 En van de FLINES onder een.

TER

TER BRUILOFTE

Van den Edelen H E E R

A N T O N I G O D I N,

En d'Eedele J O N K V R O U W

E L I Z A B E T M A R T E N S,

't **G**eluk lacht eindelijk u toe,
 O Bruigom, die nae veel verdrieten,
 In trouwe liefde nimmer moe,
 Nu zult uw' schoone Bruid genieten;
 Die, hoe gestreng en fier voorheen,
 Ten laetsten wierd tot Min bewoogen,
 En luistrende naer uw' gebeên,
 Haer hart doet spreken door haer oogen;
 Die gunstig toonen haer besluit,
 Schoon 't Jaewoort op haer lippen stuit.

Vergeef de zwakheit aen een maegt,
 Die in geen zaken onbedreven,
 Als hoemen liefde aen mannen draegt,
 Haer hart schroomt met haer hant te geven
 Te scheiden van haer huisgezin,
 Haer broeders en getrouwe magen,
 Om aen een Bruidegom haer min
 En al haer gunsten op te dragen,
 Men scheidt geen takken van een tak,
 Als met een slag en ongemak.

Doch vrees niet, kuische E L I Z A B E T,
 Gy hebt het al in een bekomen.
 Maer vind gy u voor eerst verzet,

BRUILOFTSGEDICHTEN.

En doet de maegdeschaemte u schroomen,
 Geen noot; uw' Bruigoms deugt en trouw
 Waer door hy konde aen u behagen,
 Zal voort u deze tedre rouw
 Met volle vreugt van 't harte vagen:
 Daer g' u van geene zaek beklaegt,
 Als dat gy 't niet hebt eer gewaegt.

De Rijn, die met zijn zilvren vloet
 Weer vry door Utrecht heen komt stromen
 En van ter zyde uw' wooning groet
 In schaduw' van de lindebomen,
 Ziet vrolijk hoe gy wort gezocht
 Zoo verre van de Zeeusche baren,
 En MARTENS aen GODIN verknocht;
 Twe brave Stammen, die nu paren,
 Door Edelheit en Deugt vermaert,
 En wederzijts elkander waert.

't Gaet wel: het vrolijk uur genaekt,
 Waer in de Bruigom met verlangen
 De vlam zal blusschen, die hem blaekt,
 Of telkens nieuwe gloet ontfangen,
 En weder blusschen onvermoeit.
 Wat weelden zijn hem niet beschooren!
 Hem dunkt vast, dat die tijt niet spoeit,
 En noit die stont zal zijn gebooren,
 Waer in hy al zijn zorg en leet
 Met een verliefden kus vergeet.

Maer zijt gerust; die tijt komt aen,
 En nadert vast met snelle schreden,
 Men ziet reets hoe de flauwe Maen
 Komt van het aspunt afgegleden.
 De middernacht rolt steiler neer,

BRUILOFTSGEDICHTEN.

71

En stort voorover op de kinnen.
De Starren neemen vast haer keer,
Voor 't Morgenlicht dat op zal klimmen.
Dies spoeit na bed, gelukkig Paer,
En wiegt een Zoontje binnen 't Jaer.

TER BRUILOFTE

Van den HEER

H E N R I K T H O L I N X,

R E C H T S G E L E E R D E ,

En JUFFER

M A R I A K R U I S :

Als al het land van blijdschap waegt,
De Vrede, op haren troon verheven

Geen staet van vyant ziet belaegt,
En Mars ter werrelt uitgedreven;

Daer 't al aen volle weelde en vreugt
Den ruimen teugel schijnt te vieren,

Is 't heel gemeen, in frissche jeugt
De triomfeerende bannieren

Der Min te volgen, en zijn trouw

Op toffren aen een schoone vrouw

Maer midden in den oorlogsbrant,
Verwoet te lande en zee ontfeken,

Daer 't Fransche heir den standaert plant
Om Hollant teffens in te breken,

En af te weiden, als een stroom
Gezwollen uit zijn kil en boorden,

Te luistren naer den minnetoom,
En 't hart te voegen by de woorden,

Is in zoo zwaer een wederspoet

Het teken van een fier gemoed.

Noch

BRUILOFTSGEDICHTEN.

Noch toont de Bruigom grooter hart;
 En boven d'algemeene plagen,
 In d'Ilias van 't Recht verwacht,
 Een last alleen te zwaer om dragen,
 Vaert rustig voort; en, als bereit
 Om alle ramp voorby te streven,
 Met prijslijke edelmoedigheid,
 Belooft zich een geruster leven,
 En zegen in zijn loflijk huis,
 Indien het God voorziet met **K R U I S**.

't Is u gelukt; uw schoone Bruit
O T H O L I N X! kreeg eens mededoogen:
 Haer lippen smoorden wel't geluit,
 Maer, 'k minne u, sprakze met haer oogen,
 Verhael nu op dien lieven mont
 De minnesmart van u geleden,
 En kust uw quynend hart gezont.
 De voornacht is al weggeleden.
 Uw Grootvaër, d'eer van Amsterdam.
 Verwacht de wasdom van zijn stam.

TER BRUILOFTE

Van den **H E E R E****N I K O L A E S B E V E L O T,**En **M E J O F F E R****J O S I N A H O L W E R V E N.***Lux aurea venit.*

DE krijgsmuzijk der velttrompet,
 Noch donderende zeekortouwen,

Op

BRUILOFTSGEDICHTEN.

73

Op 's vyands heirspits aengezet,
Daer duizent vloten Thetys bouwen
In eenen Oceaen van gloet,
Zou nu mijn Bruiloftzang verdoven,
Die klonk met grooter luister boven,
Nu BEVELOT zijn leet verzoet,
En zijn JOZINA met verlangen,
Ziet schaemroot van zijn lippen hangen.

Natuur, bezorgt voor Amsterdam,
Dat hare welvaart vest door telen,
En maegschappy van stam aen stam;
En lokt, om rijker winst te deelen,
De kooplie, als een biezwarm, aen
Uit alle land- en zeegevesten,
Tot vulling van haer ruime vesten,
Zach HOLWERF vast de min versmaên,
En, niet meer denkende aen het trouwen,
D'eenzame weduwkamer houwen.

Hoe, sprakze, zal zoo schoon een bloem,
Wel waardig van een God te plukken,
Verslenssen zonder naem en roem?
Zal zy des minnaers ziel verrukken,
En zelve, doof voor Venus wet,
Na minneklacht noch zuchten horen?
En zal haer niemand weer bekoren
Om op het riekt Bruiloftbed,
In haere blanke en poezele armen
Een lieven Bruigom te verwarmen?

Mits floeg zy 't oog na d'Amstelgront,
Daer BEVELOT, om hoog getogen,
Uit Reinft, dien grooten Katoos mond
Vast dronk met onverzade tóogen

De weereltwijsheit , en een schat
 Van staetoraklen, goude spreuken,
 Door dolle haet noch tijt te kreuken,
 Ten steun van Gijsbrechts waeterstat,
 En stort hem, eer hy 't kan geloven,
 Een kuische minzucht in van boven.

Hoe dikmael zach hem toen een stoet
 Van blanke zuiderzeemeerminnen,
 Staroogen in ontvonkten moet,
 Van verre na zijn Heroos tinnen,
 En 't Harderwijksche Sestos toe.
 Gelijk Leander door de baeren
 Quam op zijn armen aengevaeren,
 In liefdeplichten nimmer moe,
 En volgde , in al zijn leet en pogen,
 De Noortstar van twee blinkende oogen.

Hoe dikmaels wiert zijn min beloert
 Van Veluwnimfen en Najaden,
 Als hy , door yver aengevoert,
 Zich op een velttapijt van blaeden
 Neerstrekte in 't lommerrijke wout,
 En wekte , op alle vlakke en daelen,
 Den wedergalm der nachtegaelen,
 Die zijn gedachten onderhout,
 En Tereus , noch gewoon t'ontvluchten,
 Medoogende antwoord op zijn zuchten.

Maer nu is hy zijn zorgen quijt.
 Geen stroomgod zal hem meer, verbolgen
 Uit vruchteloze minnenijt,
 Van 't Amstellansche Abydos volgen.
 Tree toe dan Bruigom, kus dien mont,
 En kus die malsche rozelippen,

Die eindlik 't jawoort lieten slippen,
 En maekten uwe ziel gezont.
 Jupijn heeft zelfs nooit meer verkregen,
 Schoon hy in gout quam neêrgezegen.

't Gaet wel: 't gestarnt valt steiler neêr
 De midnacht ronkt op stille naeven,
 En stort op 't aspunt van den Beer:
 Die wenst vergeeffsch zijn dorst te laeven,
 Eer Febus rijft met gout gehult.
 Ga voort. men opent d'echt gordijnen,
 De haeven van uw minnepijnen.
 Zoo zie ik haest mijn wensch vervult,
 En u een jonge zoon gewonnen,
 Voor 't rollen van driehondert zonnen.

M A Y K R A N S

Ter BRUILOFTE van

T O M A S T E I L E R,

EN

F R A N S I N A D E W A A L E.

DE Mayzon lonkte met veel lieffelijker straelen
 De rode kimmen toe, geboomte, berg en daelen
 Verquikten, al het velt door 't konstige penseel
 Van vrou Natuur bemaelt, gelijk een tafereel,
 En tot een bloemtapijt door hare hant geweven,
 Scheen een vioolendaeu ten lippen uit te geven.
 De droeve nachtegael vergat nu eens haer klagt,
 En vloekte Tereus niet om zijne zusterkracht:
 Zy zong een zoeter toon, dan alsze, dol van tooren,
 Den echtschoffeerder daegt, en noopt de wrack met sporen!

Toen Jonkvrou May, het hoofd gehuldigt met een kroon
 Van geele boterbloem, narcis en hofadoon,
 Dus Citheree begroete, op haren lentewagen:
 Idalische Godin, die, met uw welbehagen,
 Ons d'eer vergunde, om in uw dienst te zijn gewijt,
 Gy ziet hoe trouw ik my in uw geboden quijt;
 Hoe 't alles met den knoop der Liefde zich laet binden,
 Nu wy, gekoestert van de warme westewinden,
 En met een schooner glans, geheldert van de zon,
 Al 't aardrijk openen, en eene volle bron
 Van min haer aderen en takken uit zien spreien.
 Nu is geen doffer van zijn ringelduif te scheien.
 De zonne zelf, van min tot in het hart gewont,
 Omhelst de borst der aerde, en streelt haer frisschen mont,
 Zy ziet den Bruigom aen, die heerlijk uitgestreeken
 Met hemelsch diamant, haer' boezem wenscht t'ontsteken
 Met wederliefde, en och, wie zou de min weërstaen!
 Zy voelt den zelve brant, zijn vlamme steekt 'er aen.
 De gansche werrelt strekt de minnevonk voor tonder.
 Uw magt wint velt, en brengt de huwlixhaeters onder.
 De duinbeek vrijt den beemt en bleekwarande uit zucht
 En kuissche minnetocht, het water en de lucht
 Versterken uw gebiet: maer 't menschedom, boven allen,
 Komt u eerbiediger als oit te voet gevallen.

De lentemaent, die met mijn' naem op 't voorhoofd praelt,
 En zoo genadig wort van uwe gunst bestraelt,
 Verrijkt uw hoog altaer, versiert met myrtfestonnen
 En d'eedle roos, geplukt aen Ciprus waterbronnen,
 Door eenen rijken oogst van zielen, die geraekt
 Van uwen minnepijl, vast quijnen; yder blaekt;
 Maer TEILER, krachtiger getroffen met de schichten
 Van uwen minnezoon, door lenden en gewrichten,
 Heeft nu geen noort star, als de hoope van zijn min,
 En 't schoon gezicht van zijn beminde vyandin.

En levende op gena der schoone, die haer ooren
Voor zijn gebeden stopt, en van geen min wil hooren,
Ziet niemant williger zich geven onder 't juk,
Maer duizent boven hem verheven in geluk.
Hy slijt al treurende zijn ongeslaepen nachten,
En smeekt de minnegoôn met vruchteloze klagten.
Wy horen dikmaels, hoe de boschgalm, zelve moê,
Hem kaetste al staemlende zijn eigen zuchten toe.
Waer vint de minnaer eens verligting in zijn smarte?
Zoo ik, meêdoogende, niet neem zijn rou ter harte,
En u o koningin! beweege; om met uw magt,
Waer voor het al bezwijkt, die niemant heeft veracht
Als tot zijn eigen straf, de koele te beweegen,
Vervreemt van Liefde, en nu tot eenzaamheit genegen,
Op datze met haer gunst bekroone zijne trou.

Nu, noemze my; wie is die schoone en wreede vrou,
Die niet wort omgezet door traenen noch gebeden?
Dus vraegt de Minvoogdes: z'is u gelijk van leden,
Een zelve deftigheid blinkt uit in haer gelaet,
Godin, hervat de May: de lasterende haet.
Is stom voor hare deugt, en wil zy iets verwijten,
Tis min, als Momus u te schamper toe dorst bijten,
Om 't kraeken van de muil, op Thetys hemelfeest.
Haer schoonte en wijsheit schoeit op een verheeven leest.
Het spoor der reden is de richtsnoer van haer leven.
Een onbekrompen hant, een rustigheid in 't geven,
Ver van verquisting en berispelijke overdaet,
Houd hare miltheit in de gulde middelmaet.
Gelijk hy mee, voor wienwe uw godheit komen smeeken,
Vervreemt van eigenbaet, de wortel der gebreken,
Dat roofgedrocht vervloekt, haer giftige adem vliet,
En door 't blanketzel haer mismaekte troni ziet.

Vrou Venus kende voort de Bruit uit deze reden.
Hoe, zal FRANSINA, die my korts heeft aangebeden,

Voor mijne huwlijxwet gebogen, nu voortaan
 Onze oppermogentheit en fcepter tegenftaan!
 Riep d'Acidalifche Vorftin, wy zullen 't weren,
 Wy weten met een wenk die luimen om te keeren.
 Natuur lei zoo veel geeft en fchoonheit niet dus milt
 Aen haer te kofte, om die onnut te zien gefpilt.

Dit fprakze naulix, of de Bruit, in 't hart bewoogen,
 Begroet den Bruidegom met vriendelijker oogen.
 De wolk van ftrengheit fmelt en glipt uit haer gezicht,
 Zoo heeft mijn zangnimf ftof om in een bruiloftsdicht.
 Te loven uwe keur, uw vreugde in top te haelen,
 O Bruidegom! die vast de flauwe zonnestraelen,
 Met vreugt ter weftkimme af ziet ftruikelen in zee.
 De vrolijke Avontftar verheft zijn hooft alree,
 En fchijnt tot uwen dienst de brieffchende genetten
 Den toom te vieren, en zijn loop meer voort te zetten;
 Zy rooken onder hun garreelen, 't montftuk, wit
 En drijvende van fchuim, toont hoeze zijn verhit.

Nu wort het tijt de vrucht van uwe min te plukken.
 't Geftarnte zelve ziet vernoegt uw wensch gelukken.
 De fchone Cypris heeft het bruiloftsbed bereit
 Met hare hant, en met haer rozengaert befpreit,
 En geur van kaffie en kaneel, aen Ganges ftroomen,
 Den Fenix van zijn hoog kaneelaltaer ontnomen.
 De minnegoden ftanen gereet, om hant aen hant
 De Bruit te leiden naer de huwlijxledekant.
 Nu Bruigom, nu is 't tijt, de roozen van haer wangen
 Te kuffen, klevende om den blanken hals te hangen,
 Twee zielen ondereen te mengen tot een krooft.
 Hoe ift? bedrieg ik my FRANSINA, dunkme blooft,
 Van eedle fchaemte, en fchijnt te fpreken, 'k wil uw pijnen
 Mijn TEILER, zalven, kom, maer achter d'echtgardijnen.
 Gaet heen gelukkig paer, en eer noch eens de May
 De vruchtbre velden kleet met hare bloemlivrey,

Eer 't Twelingteeken weêr u vriendlijk leert omhelzen,
 Het Haerelemmer bosc de takken van zijn elzen
 Met weelig mayloof kroont, en 't Spaeren aen zijn' kant
 En zilvren waterstroom den breeden mayboom plant,
 Zie ik een' jongen zoon uw zorgen rijk betaelen,
 En mengen in een stam de TEILERS, en de WAELLEN.

TER BRUILOFTE

VAN

J A N K O P Y N,

EN

MAGDALENA VRIEZENBURG.

Gnatam egregio Genero, dignisque Hymenais
Dat Pater.

DE Min won eindelijk het velt;
 En moedig in het triomfeeren,
 Kon met een aengenaem geweld
 Twee zielen door haer magt verheeren,
 Die 't al, wat woelt beneen de Maen,
 Ziet onder haere wetten staen.

En hebt gy mee, gelukkig paer,
 Voor Venus scepter 't hooft geboogen?
 Geen noot: elk wort haer magt gewaer,
 En kent haer goddelijk vermogen:
 Die neerlaeg strekt u tot geen schae,
 Maer overstroomt u met genae.

Hy wint, die hier den strijt verliest,
 En heeft een hert ten buit verkregen,]

Dat

BRUILOFTSGEDICHTEN.

Dat hem voor zijn verwinnaer kiest,
 En blijft hem even zeer genegen,
 Schoon 't wederwaardig lot, verwoet,
 Hem plondert van zijn haeve en goet.

Al steekt een strom de vinnen op,
 En stort, gebroken uit de kimmén,
 Van booven loeiende uit den top;
 Al ziet hy 't bijster onweer klimmen,
 En schuuren over velt en zee,
 Het steurt zijn ziel niet in haer vree.

Dat welgenoegt gemoet kent niet
 Het geen zijn stilte kan verstooren,
 Het acht alle onheil en verdriet
 Ver buiten zich; zijne uitverkooren,
 Zijn tweede ziel versmelt den rou,
 Door hare deugdelijke trou.

Nu Bruidegom hy hebt alree
 De voorsmaek van dat zoet genooten,
 Gy ziet uw fiere Bruid gedwee,
 En meenigmael voor 't hoofd gestooten,
 En streng uw trouwe liefde onzeit,
 Bedankt nu haer geneegenheit.

De Zeeusche stroomén heugen meer,
 Als gy, van uw verliefde klagten,
 Zy galmden op uw zuchten weer,
 En susten 't onweer der gedachten,
 Daer gy, verrukt met ziel en zin,
 Vast quynde aen eene koorts der min.

Wat raet? gy drijft al verder voort;
 Een oosterkoelte voert u heene,

Daer

BRUILOFTSGEDICHTEN.

81

Daer niets nu meer uw hert bekoort.
Gy roept vergeefs uw MAGDALEENE;
Zy hoort niet meer, en wat gy wacht,
Z'is doof voor uwe minneklacht.

Men zegt, dat Venus, hier geteelt
In 't midden van de zoute baeren,
'T geweer, waer mee zy herten streelt,
Gebruikte, om in de bloem der jaeren
De Bruid, op 's Bruidegoms gebed,
Te buigen voor de minnewet.

Zy hoort u nu meedoogende aen,
En wil uw lusten niet bepaelen.
Tree toe dan Bruigom, want de Maen
Begint allenxkens neer te daelen,
En steiler rollende uit den trans,
Vast in te krimpen haeren glans.

De naenacht rukt de starren neer.
Een rei van kuische Bruiloftgoden,
Gewaepent met het mingeweer,
Schijnt u op 't Huwlijksbed te nooden.
Zoo toon', voor 't jaer, een jonge spruit,
De vrucht van 't huwelijks besluit.

Z A N G :

Courante la bare.

DE liefde, 't albezielend zout,
Bewaert het al, wat woelt en leeft op aerde,
In zijn gewenschten stant en waerde,
Zy is het die geslachten onderhoudt,

L

En

BRUILOFTSGEDICHTEN.

En, opgewasschen tegen druk,
 Ontworstelt eindelijk alle ongeluk;
 Zy staet, gelijk een rots in wilde baeren,
 Die 't zeenat keert,
 En zoo veel jaeren
 D'Oceaan braveert.

D'Amerikaensche paerelschat,
 De kostlijke oegst der kruidige Molukken,
 En watz' in Paradijzen plukken,
 Die 't Indisch meir met zijnen arm omvat,
 De flonkerende diamant,
 En 't rijk gesteent gegaert aen Ganges strant,
 Is by de trou noch liefde te gelijken;
 Die kan alleen,
 'T gemoet verrijken
 Met haer kostlijkheden.

Deez' onvervalschte min verbint,
 Getrouwe twee, ook uw stantvaste zielen,
 Die moete tijt noch ramp vernielen,
 Maer maeken dat zy 't alles overwint.
 Dan zal geen honingh van Hijmet
 Verdooven 't zoet van uw gezeegend bed.
 Dan zal geen schat by uwen rijkdom haelen;
 En geene tijt
 Uw vreugd' bepaelen,
 Voor uw leven slijt.

DE HAVEN.

VOOR

J A C O B V A N M O L L E M,

E N

M A R I A Z Y D E R V E L T.

Jam vos portus habet.

TErwijl Bellone d'oorlogszwaerden,
Verdronken in een zee van bloet,
Ziet neêrgetreden met den voet,
En haer zeeschennende standaerden
Vernielt, zoo ver we om west en oost
De dolle golven zijn getroost:
Terwijl de vredezon haer glanssen
Laet flikren door des oorlogsnacht,
Houd Citherée de minnewacht:
En loert uit Amathuntes transsen,
Om harten onder haer bannier
Te smelten in het minnevier.
Zy ziet aên 't wijdvermaerde Sparen,
Dat moedig op zijn waterbijl,
De havenkerens aen den Nijl
In stukken bruiſte door de baren,
Van M O L L E M dwalen zonder min,
En vliegt hem met haer toortſen in.
Een heimelijke gloet aen 't blaken
Kruipt dieper in zijn ingewant,
En zet den Minnaer in een brant,
Die op zijn Egaes roozekaken
Alleen gebluſt wort ſonder ſmet

In 't weelerige bruiloftsbed.
 Nu komen zijn gewaekte nachten
 En afgestreden minnepijn
 Hem weder voor , in andren schijn
 En triomferende gedachten,
 Daer hy met eenen kus het leet
 Van zijn geschokte zorg vergeet.
 Zoo zachme Andromade voorhenen,
 Door Perseus onverfaegde hant
 Verlost van het moorddadig strant,
 In 't midden van haer vreugden weenen,
 Als ofze noch op Nereus gront,
 Ten doel der zeegedrochten stont:
 Maer flux in minneweelde dronken
 Den helt, haer toevlugt in den noot,
 Vrymoedih streelen in haer schoot
 En stoven met verliefde lonken.
 Geniet nu meê by uw MARY
 Des huwlix waerdste lekkerny.
 Gelukkig paer , verliefde harten,
 Gy smyt dan vrolik 't anker neer!
 En vreest geen bui noch winterweer,
 Als die, ten einde van uw smarten,
 De zeegevaeren doorgezeilt,
 Nu eerst de *Haven* hebt gepeilt.
 Doch wy, die van verwoede orkaenen
 Geslingert op de minnezee,
 Geen veilig strant noch zien of rêe,
 Onzeker waer wy onze vaenen
 Eens neder strijken, en wat kust
 Een toevlucht strekke nae ons lust:
 Benijden geenzins uw vermaken,
 Maer wenschen nae dien zelfden trant.
 Te zijn gedreven op het strant

En van een kuifche vlam te blaken.
Zoo waerlijk bloei uw huwlixstaet
Te schooner, in 't gezicht der haet.
Zoo moetmenze al bedrogen vinden,
En hun zien kloppen op de mont,
Die aen verschillen, zonder gront,
De Huwlixeeendracht willen binden,
Als of een nevelwolk de zon
Der heilige echt, bezwalken kon.
Gelijk het onderscheit van stemmen,
Waer op de zangkonst rolt en speelt,
Geen strijd in lekkere ooren teelt
Die op dien klank in weelde zwemmen,
En 't hoog het niet van 't laeger wint
Indien de kunst de toonen bint.
Zoo hecht de min hun aen elkander
Die, ongeschokt in schijnverschil,
Nu zaemgesmolten tot een wil
In schaduw volgen van haer stander,
En oorelogen met meer lof
Als helden in 't Olympisch stof,
En Krijgslie die het leven wagen
Gefolt door waternoot en vier
Om eens met kransen van laurier,
Ten starrenhemel ingedragen,
Te zweven met een ydle naem
Op wieken van d'ondankbre faem.
Maer 't morgenlicht allenx aen 't klimmen
Op haer verheven dagkaros,
Breekt met haer toorts de wolken los,
Die stuiven onder 's aertrijks kimmen,
En al 't gestarnte in een verbont
Rolt steil voorover nae den gront.
Gae heen uw uur is reets gekomen,

BRUILOFTSGEDICHTEN.

Vrou Venus wacht het vrolijk Paer.
 Gae geeft op 't heilig minaltaer
 Uw liefde d'onbekrompe toomen,
 Die binnen 't jaer een Spruitje geev'
 Waer in zijn Grootvaers wezen leev'.

TER BRUILOFTE

VAN

V I N S E N T P E T E R S Z.
 EN

E L I Z A B E T VAN VEEN.

HY blijft in zijne keur vernoegt,
 Die, als hy in den echt wil treden,
 Voorzigtiglijk zijn zinnen voegt,
 En luistert na 't gebod der reeden,
 Zich schikkende na haeren raed,
 Niet na den dwang van eigenbaet.

Een onbesprooken huwlijksband
 Vereischt een eenigheid van harten,
 Daer waere min de kroon in spant,
 Die ramp en oorlog uit durft tarten.
 Zo dit geschied, is 't huwelijk
 Meer t'achten als een koningrijk.

Maer als een losse en wulpsche min
 Een leedig hert heeft ingenomen,
 Doet zy den minnaer in 't begin
 Niet als van vreugde en zoetheid droomen:
 En glipt de Troudag maer voorby
 't Wort gal in plaets van lekkerny.

Alleen

BRUILOFTSGEDICHTEN.

87

Alleen de reeden kan den weg,
Waer langsmen na dit eind moet streeven,
Na een bezaedigt overleg,
Stantvastigen te kennén geeven,
En wijzen elk den dwaelweg aen,
Die wijslijk dient voorby gegaen.

V I N S E N T, gy zijt dit heilig spoor
Der reeden moedig ingeslagen,
Toen gy voordachtiglijk, het oor
Niet leenende aen de valsche laegen,
En strikken voor elks hart gespreid,
Te raed ging met voorzichtigheid.

Zy ried u, en gy deed haer zin,
Uw hart op zulk een plaets te zetten,
Daer 't u verstrekte tot gewin,
Te buigen voor de minnewetten
Van eene Maegd, wiens kloek verstand!
De koudste harten zet in brand.

Gelukkig is hy die een Vrouw,
Die melk der Wijsheid heeft gezoogen,
Verkrijgt door onverbreekbare trouw,
En niet alleen uit twee schoone oogen
Het voedsel zijner liefde zuigt,
Schoon al de weereld daer voor buigt.

En gy, van V E E N bedank het lot,
Dat u een man heeft toebeschooren,
Die liever wil na 't wijs gebod
Der reên, als dwaenze liefde hooren;
Hy heeft door deeze keur getoont,
Dat deugd en kennis by hem woont.

En

BRUILOFTSGEDICHTEN.

En zonder dat, hy had uw hart
 Noit tot zijn weedermin bewoogen,
 Maer in het midden van zijn smart
 Zich deerlijk in zijn hoop bedroogen,
 Indien 't begrijp van zijnen geest
 Geen voorspraek had voor hem geweest.

Gezeegend Paer, men kan het zoet,
 Dat gy in 't huwlijk hebt te wachten,
 Door zulk een eenheid van gemoed,
 Zich niet verbeelden met gedachten.
 Een ieder tracht na d'echtestaet,
 Maer weinige die 't zo beslaet.

't Geluktme uw eersten Bruiloftsdag
 Met mijne wenschen in te wyen,
 Die, zo mijn voorbee iets vermag,
 Niet zullen als tot heil gedyen,
 Van 't jonge Paer, dat heeden is
 Getreên in d'echtgeheimenis.

Maer ziet, de stille middernacht
 Op Vleermuisvleuglen aangedragen,
 Rolt steil voorover, en verwacht
 De Zonne op haren morgenwagen;
 Zy noodt u om den kuisschen brant
 Te blusschen op de ledekant.

Ga Bruidegom, geniet het zoet
 Der zuivre trou en uw verlangen,
 De Bruid vint nu uw wenschen goet,
 Ga zuig het rozebloet der wangen.
 Zoo geeve u God een jonge spruit
 Eer 't Maenlicht vijf paer ronden fluit.

TER BRUILOFTE
VAN
DANIEL DE NEUFVILLE,
EN
AELTJE BRUIN.

ZANG, Courante la bare.

Imperio jam nunc assuesce jugali.

't **G**eluk is grooter na verdriet.
De zonne spreit, naer ongestuime buien,
Een heerlijker glans in 't zuiën,
En verft de lucht met purper in 't verschiet.
Zoo wort, na hopeloos gedult,
Des minnaers hert met grooter vreucht vervult,
Wanneer zijn lief, bewoogen onder 't vrijen,
Nu onbevreesd, het jae laet glijen,
En zijn leet geneest.

Dan zijn de muskadellen wrang
By roozen, die in 't zoetste van haer bloeien
Op malsche maegdelippen gloeien,
Vermengelt met de leli op de wang.
Geen gout, met zweet en zorg behaelt,
Noch honig die op Hyblaes toppen daelt,
Is met het zoet der liefde 't evenaren,
Die, onverzeert, door zoo veel jaeren,
Aerde en zee regeert.

Onsterffelijke huwlixmin,
Die, onbeweegt in 's werrelts onweerlagen,
Gelijk een Ceder, meer kont dragen!
Hoe strengelt gy twee zielen in een zin!
De ramp besnoeit haer liefde niet,

M

Zy

BRUILOFTSGEDICHTEN.

Zy steekt haer hooft intop wat haer geschiet.
 Gelijk den Adelaer, door 's hemels boogen,
 In schemerlicht, om hoog gevlogen,
 Voor geen nevel zwicht.

Geen oorlogsramp of ongeval,
 Noch moordend oog van woedende tierannen,
 Kan ooit de huwlijxlust verbannen.
 Die reikt met haren septer overal.
 De zee voelt zelfs aen 't noorder strant,
 Haer zeegedrochten blaken in dien brant.
 En Febus, nu met groter gloet aen 't klimmen,
 Ziet al de lucht, uit zijne kimmen,
 Van de min bevrucht.

Wy wenschen u, bevallig paer,
 Geen overvloed van grooten schat en staten,
 Die haer bezitters flus verlaten,
 En vorsten zelf niet redden in 't gevaer;
 Maer dat gy, in vernoegden staet,
 Eer 't zonnevier door vijfpaer teikens gaet,
 Of eer de maen tien ronden heeft voltogen,
 Een spruitje teelt, dat onder d'oogen
 Van zijn ouders speelt.

De bron der wenschelijke vree,
 Daer onlust wort in ballingschap verstoeten,
 Zy op uw huwlijk uitgegooten,
 En sleep een reex van deugd en zegen me.
 ALIDE volg uw DANIEL,
 Op 't heilig spoor van 't Goddelijk bevel.
 Zoo geef' d'almogentheit u, na dit sterven,
 In 's hemels troon, voor deze t'erven
 Rijker bruiloftskroon.

*Vivite concordēs: Et quæ modò vota canendo
 Dicimus, in Myrti cortice scribat amor.*

TER

BRUILOFTSGEDICHTEN.

91

TER BRUILOFTE,

Van den H E E R E

J O A N N E S F E N W Y K,

En M E J U F F E R

S A R A A B O R M A N S.

WY zien uw Feestdag dan verschijnen,
En 't vrolijk uur, zoo lang verwacht,

Staet in geboorte dezen nacht,
Welke al uw zorg zal doen verdwijnen,

O F E N W Y K! die na lang gedult,

Nu eens uw wenschen ziet vervult:

Uw B O R M A N S luistert na uw klachten,

Al wat gy wilt neemt zy in 't goê;

Zy zal met lust uw smart verzachten,

En reikt u bey haer armen toe.

Pigmalion, door min gedreven,

Daer al zijn hart en zin op speelt,

Ontvonkte 't ongevoelig beelt,

En gaf het koude marmer leven,

Hy kust het lichaem, zonder vlek,

Blijft hangen om den blanken nek,

En streelende de zuivre leden,

Ziet tot belooning van zijn min,

Het beelt, begaeft met ziel en reden,

Herschapen tot zijn gemalin.

Niet anders was uw Bruid voorheen

Gevoeleloos en kout als steen

Voor minnaers en al hun gebeên,

Zy achte op klagten noch op weenen,

BRUILOFTSGEDICHTEN.

Het hart en 't lichaem street om prijs,
 Om koel en blank te zijn als Ys.
 De koelheit hebt gy weggenomen,
 Uw liefde en hare is even groot,
 Geniet uw wensch nu zonder schroomen.
 Zy gunt u haren blanken schoot.

Hoe kunt gy schooner tijt verhopē,
 Voor uw gewenschte huwlijksbant?
 De Vree verquikt alom het lant,
 De dolle Krijg is doot gelopen.
 De Welvaert, die op sterven lag,
 Springt weder vrolijk voor den dagh.
 Het licht u alles toe in 't paren,
 't Ontbreekt aen schoonheit, stam, noch deugt,
 En d'eedle lente van uw jaeren
 Belooft u anders niet als vreugt.

Nu aen het kussen en omvangen;
 Elke oogenblik is nu gewin,
 Ontvonk de Starren zelfs tot min.
 Zy bied u hare rozewangen,
 Kus het verlangend hart gezont,
 Aen haer bekoorelijke mont.
 De Muskadel, hoe versck getrokken,
 Hoe schoon zy toelacht aen uw lust,
 Heeft niets het geen u kan verlokken,
 Als gy die frissche lippen kust.

De zonnetoorts is aen 't verdwijnen.
 De nacht verjaegt het deizend licht,
 En dekt reets 's weerelts aengezicht
 Met haere donkere gordijnen.
 De Maen steekt hare hoorens op,
 En al 't gestarnte stijgt intop.

Gae , pluk de vruchten van uw vryen,
 En eer de Zon zich weer vertoon'
 Om door den Kreeft of Leeuw te ryen,
 Verwachten wy een' jongen Zoon.

Leeft lang gelukkig met elkanderen.
 De Twist, het boost vergift en kruis,
 Zy eeuwig balling uit uw huis.

Zoo moete uw liefde nooit veranderen,
 Als datze tot uw rust en eer
 Geduurig aengroey' meer en meer,
 En 't geen de Tijt van uwe dagen
 Allenks zal snoeyen na zijn zin,
 En heimelijk uw beide ont dragen,
 Vervult dat weer met trouwe Min.

TER BRUILOFTE

VAN

HENDERYK POPTA,

EN

ANNA TER GOUW.

't **V**Loeit alles toe van zelfs, om uwe Trouw te kronen,
 O POPTA! Mars komt zich in't Lentekleet vertonen,
 De wenschelijke Vreë lacht ons uyt Londen toe,
 En stuit het dreigement van Vrankrijks oorlogsroe.
 Geen zegen scheen u van den Hemel meer t'ontbreken,
 Als ANNAES boezem tot uw liefde mee t'ontsteken;
 Dat is u nu gelukt: dus krijgtge een schoone vrouw,
 Door haar geboortenaam en deugden u GETROUW.

TER BRUILOFTE

Van den HEER

KORNELIS NOLTHENIUS,

En JUFFER

AGATHA VAN WESEL.

IN dien bevalligheid van wezen en van zeden
 Den band des huwlijks meer verknocht, en lieflijk maekt;
 Is dat de minnetoorts, die echte zielen blaekt,
 En 't hoog altaer, waer op de Min word aengebden,
 Die van de Trouw verzelt, alle onlust kan vertreden,
 Wiens innerlijke rust van stormen ongeraekt
 En ongeschokt, door vreugd noch onspoet word gestaekt,
 Zoo zie ik 't Huwlijk hier volmaekt in al zijn leden.
 Gy Bruigom, dien met recht belooft word zulk een trouw,
 Gae, maek uw AGATHA ten eersten tot een vrouw.
 Alle uitstel is verlies. zy acht u boven allen,
 En gaf u met haer hant haer lichaem en gemoet.
 Wat kunt gy wenschen van den Hemel grooter spoet?
 De GOETHEIT zelve komt u in den schoot gevallen.

Z A N G : Belle Iris.

NU genaekt de vrolike uur,
 Die de twee verliefde harten
 Zal genezen van haer smarten,
 Nae de wetten der natuur.
 Hymen laet zijn toortzen lichten
 Tot een teeken van haer brant,
 En geleitze met zijn dichten
 Op het huwlixledekant.

Zoo

Zoo zach d'Italjaensche jeugt
 Vorst Antoon met Kleopatre
 Trouwen op d'Egyptze watren.
 Die weergalmden op zijn vreugt.
 Hy versmolt in minneweelde,
 En versmeet de Roomsche kroon,
 Toen hy hare schoonheid streelde
 Op Astartes bruiloftstroon.

Zoo zag 't moedig Griekenlant
 Den verwonnen Alexander
 Buigen voor de minnestander,
 In 't gezicht van 't legerstrant.
 Ach, wie kan de min ontlopen!
 Die heel Azien voorheen
 Zag vernielen van Europe,
 Om de liefde van Heleen.

Als de Zonn' de strenge kou
 Heeft ter werelt uitgedreven,
 Krijgt gebergte en bosschen leven:
 Dan komt d'aengename trou
 Met haer kruin ten hemel dringen,
 En doorwont met zoete pijn
 'T ingewant der trouwelingen,
 Die haer onderworpen zijn.

Nu kan zelf een boschleeuwinn,
 In Hyrcynsche wilde wouden,
 Haren leeuw gevleugelt houden
 Door de banden van de min.
 D'aerde ontsluit de teere kruiden
 Uit haer zwangren schoot met lust,
 Nu de lentezonne in 't zuiden
 Haer bevochte wangen kust.

BRUILOFTSGEDICHTEN.

Bruidegom treeé toe, wel aen,
 Pluk de vruchten van uw vryen;
 Want de starren zijn aen 't glien,
 En de dagh verjaegt de Maen.
 Laet geen klim verknochter hangen
 Om den hogen populier,
 Alsg' op KATARYNES wangen,
 Aengestoken van u vier.

Wy verwachten, zoete Twee,
 Eer de Maen aen's hemelstransen
 Negenmael haer zilvre glansen
 Toe zal sluiten op uw bee:
 Eer de 'Zonn' driehondertwerven
 Aen de westerkimmen blaek,
 Eene Spruit die, nae uw sterven,
 Uw geslacht onsterflik maek.

TER BRUILOFTE

VAN

JOANNES KETELHOET,

EN

SARA EMAN S.

Vicit amor.

d' **A**lvoedende natuur, uit zucht
 Tot haer verdeelde voesterlingen,
 Sloeg d'oogen over al de lucht,
 En wat beneên de zonnekringen
 Eerbiedig voor haer septer zwicht,
 Bepalende in haer gunst zijn hope;
 Maer eindlik vest zy het gezicht

Op

Op 't onverzoenelijk Europe,
Dat, dol van heerschezucht en verwoet,
Noch droop van dierbaer burgerbloet.

Zy zag hoe Vlaendren half verworgt
En Brabant op de tanden knarsten:

Hoe Vrankrijk, trots en onbezorgt,
Hen trad het ingewant te barsten,

En al de kristenheit gesplijt
In 't harnas, grimmen op elkander;

Een vreeschelijke orkaen van twist
Aendrieschen stander tegen stander,

En onder zoo veel oorlogsmart
De trou verbannen uit elx hart.

Toen schutze driemael 't hooft van rou.

Al 't aertrijk schokte op dat bewegen,

En riep driemael luitskeels de trou:
Die was gevlucht, ter doot verlegen.

Gaet heene sprakze, blaekt en brant
Met teelzucht en haer vlamgenooten,

Al wat zich met mijn wetten kant
En u verwaent dreigt uit te stooten.

Wie keert de tijt die 't al verslint,

Indien de trou geen velt meer wint?

Al wort de zee geverft met bloet,
Haer kil gedamt met heldelijken

In dollen oorlogsovermoet;

De teelzucht kan die scha verrijken,

Ten trots van 't onverzade graf,

En fokken rijker oogft van zielen,

Als onlangs voor Bellones staf

En yfre heirbyl nedervielen:

De trou ontlook gelijk een roos
En kreeg op elke wang een bloos.

Zy zwaeit de tortsen om het hoofd,
De lucht scheen zelf van min te blaken,
Die 't aardrijk met zijn vlammen stoofst,
Verlieft op haer bedaude kaken,
Waeruit de minnaer Nektar zuigt,
En komt haer kouden schoot verwarmen,
Warneer hy 't hoofd voorover buigt,
En laetze rusten in zijn armen.

De Bruigom voelde mee dien gloet,
Gedrongen in zijn hartebloet.

De Rijn, die ongedwonge vliet,
Van daer hy krimpt in nauwer bochten,
En bruijzende onder Emrik schiet,
Verschaft het einde aen zijne tochten;
Een SARA, die hem 't hart ontvonkt,
En met een rijk gestarnt van spreuken,
Terwijlze vriendlijk op hem lonkt,
Het staetig voorhoofd kan ontkreuken,
En wort zijn Noortstar en Kompas
In 's weerelds zorgelijke plas.

Hy sla JOANNES kruispoor in,
Zy zal hem tot een SARA strekken,
Die, blakende van kuifche min,
Zijn huwlijxweelde wil voltrekken;
Maer 't jonge Paer is met geen zang
Verkuijt, neen zeker! en met reden.

Ik zing mijn bruiloftsliet te lang.
Zy wenschen bey' de moede leden
Te rusten, achter d'echtsgordijn,
Het einde van hun minnepijn.

De Bruidegom volmaek na my,
 Zoo ik te kort schiet met mijn snaren:
 Hy heeft de Zee der Poëzy,
 Die Goddelijke drift, bevaren
 Voor heen, met onbekrompen loop.
 Nu vint hy andre stof tot dichten.
 Zoo moet, een jonge zoon vol hoop
 De vaderlijke zorg verlichten,
 Gelijk wel eer de Troyfche Askaen,
 Voor 't zinken van de tiende maen.

TER BRUILOFTE

VAN

MICHAËL KOMANS,

EN

KATHARINA RITZERT.

't **I**S KOMANS niet genoeg door weergaeloos geschrift
 Al wat de schrijffen voert de kroon van 't hooft te strij-
 Hy voelt zich zelven nu genoopt van andre drift, (ken.
 En wil in kuifche liefde ook voor geen minnaers wijken.
 De letters die hy zaeit op 't velt van zijn papier,
 Die d'eeuwigheit alree zijn fenixschacht beloven,
 Wanneerze konftig weid met een volmaekte zwier,
 Gaen zoo verre in fieraet al ander fchrift te boven,
 Als zijne kuifche Bruid de kroon der Maegden spant:
 Die heerscht met volle magt alleen in zijn gedachten.
 Gelukt hem alles nu zoo wel, als zijne hand,
 Zoo magmen binnen 't Jaer een jongen Zoon verwachten.

TER BRUILOFTE

Van MEESTER

GOVERT BIDLOO,

En JUFFROUW

HENDRYNE KISKES.

Mutua cura duos & amor socialis habebit.

Z Oo zien wy 't vrolijk uur gebooren,
 Waer in HENDRYNE uw kuifchen brant
 Zal bluffchen op de ledekant,
 En teffens weêr uw luft bekooren,
 En weêr vernoegen, nôt verzaet!
 Dan fteekt de Lentedageraet
 Het hoofd te fpader uit de kimmén,
 Geverft met bloozende faffraen,
 Om niet uw minne in 't licht te ftaen,
 En, zooze quam te fchielijk klimmen,
 O Bruigom, nimmer moê gekuft,
 Te flooren uw verliefde ruft.
 't Schijnt al de minnetael te fpreken,
 De Zon zoo lang in hooger trans
 Gebannen, komt met fchooner glans
 De borft der Aerde weêr ontfteken
 En ftoven, die nu vruchtbaer zwelt
 En ziet, hoe haeren Minnaer helt
 Voorover uit zijn gouden wagen,
 En kuft aen haer' bedaeuden mont
 En malfche kaken 't hart gezont.
 De lucht beftemt die minnevlagen,
 En volgt de luim van die hy mint,
 Nu streng en ftraf, dan wel gezint.

Maer

Maer u ontruften geen meer buien,
O Bruigom! 't gaet u al voor ty,
Gy zeilt nu klip en bank voor by,
Al stroomt het Noorden tegen 't Zuien,
En dreigt met een verwoede orkaen,
De haven kan u niet ontsaen.
HENDRYNE zal uw leet verzachten,
En trouwe gezellin in noot,
U koestren in haer' kuische schoot.
Zoo durft gy 't moedig al verwachten,
En keeren op den schilt van d'echt
Wat uwe huwlijks vreë bevegt.
Kroont nu 't geluk mijn wensch met zegen,
Zoo zal, eer Mars in 't Lentekleet
De zon weêr onder d'oogen treet
En dreigt den Winter met zijn degen,
Die, struiklende en verbaest voor straf,
Vast rolt van 's werrelts klimmen af;
Of eer men Janus weêr ziet hechten
Den schakel van het nieuwejaer,
Een jonge zoon, het lieve Paer
Verblijden, en hun zorgen slechten,
Om zulk een overwinst, de vreugt
Van hunne trouw en frissche jeugt.
Bekragtig zelf mijn wensch, gae henen
O Bruidegom! de middernacht
Rolt vast van 't hooftpunt neêr. de wacht
Der starren is reets doof geschenen.
De blijde Morgenstar alleen
Wil eerst u zien na d'echtkoets treên.

TER BRUILOFTE

Van den HEERE

P E T E R D E W I T,

En J O N K V R O U

H E L E N E K O N I N G.

Veel heils, oprechte spruit van 't Amsterdamsche bloet,
 * De W I T, die met zijn doot een weldaet heeft geboet,
 Toen 't razend oproer brulde, en Amsterdam voordezen,
 In twijffel hing, of 't noch aen Spanje trou zou wezen.
 Men woed en raest, en valt den Burgermeester aen:
 Maer zijn gezach hielt kort de muitelingen staen,
 En 't stont den vromen man in 't einde op bloet en 't leven,
 Dat hy 't gulhartig had den Burgervoogt gegeven.
 Veel heils; dewijl Fortuin u al haer schat ontsluit;
 Nuze u in d'armen leit van zulk een lieve B R U I T,
 Die, schoonze roemen mach met recht op schoone leden,
 Alleen 't gemoet waerdeert, en sierlijkheid van zeden.
 Gy kunt geen grooter loon verwachten van uw min,
 Als een H E L E N E, en die een Maegt, en K O N I N G I N.

* P. C. Hooft *Nederl. Histor. v. boek blad 179. 180.*

TER

TER BRUILOFTE

VAN

DENYS VAN DER SCHUUREN,

EN

MARIËNOPPEN.

IK zing de Liefde, die de kroon der deugden spant,
 En hechter als een knoop van blinkend diamant,
 De zielen houd verknocht in vaste maetschappye,
 Te scheuren door geweld noch oorlogsravernye.

Gewaerdig u het oor te leenen aen mijn dicht,
 O Bruidegom, schoon gy door hooger geest verlicht,
 En lange ervarenheit van tienmael zeven jaeren
 En een, en 't deftig hoofd besneut met zilve haeren,
 De Liefde nader peilde, en doorzagt in den gront:
 Wy teiknen u alleen den lof van 't Echtverbont
 In blinde schaduwe; om die levende af te maelen,
 Behoefde ik hemelvier, en 't gout der zonnestraelen.

Het menschedom lag noch diep begraeven in zijn nacht,
 En lang was 't aertrijk tot zijn baert weer gebragt.
 En ruwe mengeling van stoffe en elementen,
 Bleef God niet elk een merk van minne in 't herte prenten;
 Gelijk in Edens Hof de grootste Hovenier
 Den mensch bootzeerde, en blaekte in heilig minnevier.
 Die zucht verspreide voort in alle kunne en staeten.
 Men zag den doffer, op den hoogen Olm verlaeten,
 De wieken klappen, en met opgeheven kuif
 Toejuichen in 't gemoet zijn blanke ringelduif.
 Al 't wout kreeg leven, en de torts der minnetochten
 Versmolt de wreeheit van verslindende gedochten.

Maer

Maer onder al wat woelt beneen den kring der Maen,
 Is niets de minnestaf en scepter onderdaen,
 Of z' is verzelschapt van de Teelzucht, en 't Genieten.
 De mensch kan zonder die alleen het wit beschieten
 Der Liefde, en onbesnoeit, wanneer zijn keure op deugt
 En 't rijk gemoet gegront, de tochten van de jeugt
 Met d'oogbekoorlijkheit, door eedler lust ontwassen,
 Twee zuivre zielen mengt die op elkandren passen,
 In hun bespiegeling verheven boven d'aerd,
 Door woeker noch een zucht tot vuig gewin ontaert;
 Een smet, die d'ouderdom het naest pleeg aen te kleven,
 Als 't meest bezorgt, wanneer zy 't minste heeft te leven.

't Is waer de huwlijksmin, die noit een naezaet wacht,
 Schijnt veelen doot, en wordt te reukeloos veracht.
 Want schoon wy leven in het zaet van onze stammen,
 Gelijk een Fenix 't hooft verheft uit 's vaders vlammen
 Op 't hoog kanneelaltaer; noch heeft die reine min
 Een onberispelijke, en ware zoetheit in.

Men vraeg 't den Bruidegom, die rijp in beide ervaeren,
 Nu weder, aen den boord van 't ketenbrijzlend Sparen,
 Het trouverbont voltrekt: de vriendelijke Bruid
 Ziet haer bestemming mee ten zedige oogen uit.
 Ja 't schijnt de Hemel zelf die tijt heeft uit gekooren
 Tot uwe Trou, waerin gy beide wiert gebooren,
 Gaet nu, vernoegde twee, en viert geruſt en bly,
 Op uwe Feest, den dagh van beider jaergety.
 En ziet gy eens te rug nae 't lang verloop der daegen,
 Die zijn u heimelijk als in een droom ontdraegen,
 En 't geen u overschiet, in dees geruſten ſtant,
 Schijnt een nieu leven, en gewoekert uit den brant.

En gy vrou Bruid, die met een opgeheldert wezen,
 Uw's Bruigoms handel, noit als van de haet misprezen,
 Die zelf haer eigen borst en boezem knaegt en rijt,
 En 's mans opreghtigheit, gekreukt om gunst noch nijt.

Erin-

Erinnert , maekt u zelf nu een beschermer eigen,
 Die zoo veel menschen door zijn boetbazuin kon neigen,
 En stieren, eene reex van vijfmael negen jaer,
 Het weerloos Kristendom verstreken een pilaer,
 Een kruisverdaediger, getrouwe harten kneden
 En buigen als het wasch, met kerne en kracht van reden.

Vergeeft het my , verg ik te veel aen uw gedult
 O V A N D E R S C H U U R E ! ik was van uwen lof vervult.
 Maer uwe zedigheid toont daer de grootste krachten,
 Dat zy verdienen roem grootmoedig kan verachten.

Des Hemels zegen blijv' voortaan uw Huwlijk by.
 Hy kroone uw jaeren noch met een gewenschte ry:
 Tot dat gy moe geleeft, ziet uwen disch omringen
 Met een Godvruchte kroon van erfnakomelingen,
 En Neven uit uw Stam, en 't eeuwig Vaderlant
 Uit 's werelts ballingschap u heffe in beter stant.

TER BRUILOFTE

VAN

ANTONIS TIMMERMAN,

EN

ANNA TIMMERMAN.

Nullus amor tali conjunxit fœdere amantes.

VRou Venus, met haer halve mannen,
 Zy uit mijn Trougedicht verbannen
 En hare wulpze Minnezoon.

Het lust ons op een hooger toon
 Dees Bruiloftstaetzie in te wyen.

Ik hate Apollôs razernyen:

Maer wensche voor mijn Helikon

Een druppel uit de rijke bron

De Paradijsbron van de Minne,
Die Adam dronk, toen zijn Manninne
Uit zijne lenden opgestaen,
Hem smolt op 't ledekant van blaên.
De Huwlixliefde boven allen
Aen God den Schepper welbevallen,
Den Hovenier in Edens hof,
Geeft zoo veel stervelingen stof,
Die in de schaduw van haer pennen
De stilte en eenzaamheit ontwennen,
Om eeuwig, als het lijf vergaet,
Te leven in haer lendenzaet.
Zy treft de Ziel uit maegdenoogen;
En houd den Minnaer opgetoogen
Die altijd na zijn Egae helt,
Geketent van een zoet geweld.
Zoo weet de zeilsteen, meêgenomen
Door zoo veel grondeloze stroomen,
En Ooft, en Westerpekelplas
Te zweven na het Noorderas.
Maer vaster zijn de Liefdekoorden,
Als dat den zeilsteen bind aen 't Noorden:
Schoon veele trots den Echt vertreên
Van hart en ooren onbesneên,
En als de Saters, vrouweplagen,
Van geilen gloet om 't hart geslagen:
Maer zy staet even fier, en pal
In 't wederwaerdige geval.
Zoo blijft de Huwlixbant in waerde
Schoon alles eens versterft op aerde.
Zy mengt het zuure met het zoet.
De last, te zwaer voor een gemoet
En om de schouders in te drukken,
Breekt zy gevoegelijk in stukken.

Indien de rou zijn Egaê knelt,
De Man verduurtze met geweld,
En deelt groothartig in haer plagen,
Voor twee gemakkelijk te dragen.

Zoo zet de Gemalinne weer
De ramp van haer Gemaël ter neer.
Schoon dan tierannen zamenzweren,
En d'afgunst komt haer huis braveren,
En 't onweer, schielijk voortgebragt,
Gelijk een dollen storm by nacht
In barningen en zeegevaren,
Hun slingert op de weerelts baren.

Zy staen in alle waterweê,
Gelijk een steenrotze in de Zee.
De liefde diez' elkander dragen
Stuit op het Echtschilt alle plagen:

De standertschaduw van de Trou
Bedekt en smoort hun hartenrou.
Wie wenscht dan niet eer lange jaren
Het hoofd en kinn' met gryze haren
Besneeuwen, en de winkbraeu 't oog
Benevele als een duistre boog
Van overhangende gewelven.

Wie wenscht niet in de jeugt zich zelven
Te zengen in het vuur der min?

Zoo bouwt men huis en huisgezin.
Zoo vind Natuur, door aen te teelen,
Haer oogst in alle weereltdeelen.

Dit dacht de Bruigom eindlijk nae,
En vleit en strookt zijn Wederga
Tot zy, bewoogen van ontfarmen,
Hem koestert in haer sneeuwitte armen.

Zijn ANNA wort op 't laest vermant,
En noemt de Trou geen meer een bant.

Maer medelijden en verlangen:
 Hy blijft haer op de lippen hangen
 En streeltze met zijn onderhoud.
 Gelijk in 't schaduwrijke woud
 De Ringeldoffer aengevlogen,
 Zich blind ziet in zijn ringduifs oogen,
 En zy met liefde wort bekoort,
 Zoo draeze zijne wieken hoort.
 Wel aen Gy, die om d'Echt te vieren
 De liefde volgt in haer banieren,
 Vergun nooit rampen d'overhant,
 Maer vleugeltze met d'Echtenbant.
 Zoo storte een Hemeldaeu van zegen,
 Gelijk een milde zomerregen,
 Met vrede en onbezweet gewin
 Geduurig in uw huisgezin.
 Zoo koom' nooit wolk van huiskrakelen
 Uw Huwliksvreede te verdelen,
 Zoo erftg' als ziel en lichaem scheid,
 De kroone der onsterflijkheit.

TER BRUILOFTE

VAN

ABRAHAM VAN DEN BOGAERT,

EN

KATARYNE VAN ASPEREN.

Par amor est illis.

't **G**Aet wel: nae zoo veel onweerbuien.
 Zeilt eens uw onbevleete min
 Voor wint en stroom de haeven in.
 De zon van uwe liefde, in 't zuien

Geftegen, stooft uw ingewant
Nu met een aengenaemer brant.
Niet anders zietmen reizenaeren,
Schipbreukelingen doot van kou,
Omhelzen hun bekreeten vrou;
Daerz' omgeslingert op de baeren,
Haer vaderlijke stad en gront
Begroeten met bestorven mont.
Een schat met zweet en bloet bevochten,
De stedenkroon door stael en vuur
Behaelt, van 's vyants legermuur,
In twijffelachtige oorlogstochten
Is duurder, dan die buiten noot
Wort toegeworpen in den schoot.
De liefde groeit in zwarigheden:
En blijft gelijk een strantklip staen,
In 't barnen van den Oceaen
En golven van de wint bestreden,
Die met vervaerlijk geklots
Te barste storten op de rots.
God zelf, de Hovenier in Eden,
Gaf d'eerstelingen van de min
In paradijslucht een begin,
Daer 't jonge paer vooruitgetreden
In galeryen, die de zon
Niet uit zijn trans doorstraelen kon,
Hun kusjes drukte op malsche kaeken,
Met roos en lely ondereen
Gemengt, en liefelijk besneen:
Als ringeldoffers, die aen 't blaeken,
Veel liever met hun nestgezin
Den dag verwenschten, als de min.
En gy stantvaste Trougenoten,
Gy triomfeert dan zonder schroom,

En geeft uw min den vollen toom !
 Terwijl wy , van 't geluk verftoten ,
 In grondelooze minnezee
 Omzuklen zonder ftrant of ree ;
 Maer in uw blijdschap opgetogen ,
 Meé wenschen zulk een rijken loon
 t'Ontfangen, voor de huwlixtroon ,
 En voor het minaltaer gebogen ,
 De vryheid , die ons 't meest behaegt ,
 Op t'offren aen een jonge maegt.
 Nu hebben Damasceensche hoven ,
 Bekent door Atalantes zucht
 In 't grijpen van de goude vrucht ;
 Terwijl de minnaer , voortgestoven
 In 't worstelperk , zijn Bruit geniet ,
 Daer zoo veel jeugt het leven liet ;
 Adonis hofwaranderyen ,
 Zoo duur bepurpert met gebloemt ,
 Waerop d'aeloutheit trofst en roemt ,
 En Cezars boomgaertlekkernyen ,
 In d'ogen van de kuische BRUIT
 By haeren BOGAERT eeuwig uit.
 Hy zelf verkoos voor zulk een leven ,
 Gematigt met een lieven brant ,
 Geen koninklijken tullebant ,
 Noch tronen boven 't volk verheven ,
 En groothêit , die vervult banket
 Met doodlijk Akonijt besmet.
 Zoo waerlijk stort des hemels zegen
 Op 't lentfaizoen van hunne trou ,
 Gelijk een friffchen morgendou ,
 Of onverwachte zomerregen ,
 En maeke u Vader , eer de maen
 Noch tienmael in haer kring zal staen.

TER

TER BRUILOFTE
VAN
MICHAEL KOMANS,
EN
ELIZABETH VANDER MAERSCH.

Pariles in amoribus ambo.

GElooven wy 't? en wort dan eenmael d'uur geboren,
Dat gy ELIZABETH uw lief, uw uitverkoren,
Na zoo veel tuimeling van jaren ondereen,
En wederwaardigheit, kloekhartig doorgestreen,
Als gemaelin omhelt? van daer zy was geweken
In 't vruchtbre Beverwijk, aen Hollands smalste streken,
Dat met zijn groenen kruin gedoken onder 't zant,
Haer kuische zinnen rust verschaft op 't eenzaam land,
Die, opgetogen in haer Godbespiegelingen,
Toeleiden, met meer vrucht ten hemel in te dringen.
Wat huwlixgodheit heeft, ten voordeel van uw min,
Dus 't wilt geval den voet gebreidelt na uw zin?
Om Vander MAERSCH, die dus haer vryheit wou beschermen,
Op 't derde Bruilofsbed te leiden in uw armen!
Stantvaste Bruigom, die van hooger geeft verlicht,
Het aerds versmaet met een Sokratisch aangezicht,
En zoo veel hooger vliegt in ernstige gedachten,
Als uwe fenixveer den roem van alle schachten
Voorby streeft in zijn zwier: gelijk een arentsvlucht,
Als in slagorde 't hoeft vooruitssteekt in de lucht,
Alle andre voglen, als de morgen op komt krieken,
Vergeeffsch braveren op onafgerichte wieken,
Dat tuige 't Kapitoel in Gysbrechts Waterstad,
Zoo rijk bezaeit met uw vergulde letterschat.

En

En gy stantvaster Bruid, die eindlik 't zeil moest fwichten
 Voor uwen MICHAËL en zijn verliefde schichten,
 Als of de Hemel, door d'orakels van zijn mond,
 Zelf had gezworen in uw loflijk trouverbond:
 Wat zultge een vier in hem zien groeien met de jaeren,
 Om 's weerelds onweer en gevaeren doorgevaeren,
 Terwijl een wilde zee van oorlog woelt en barnt,
 't Eerwaardig aangezicht te heffen na 't gestarnt.
 Bedrieg ik my? of word ik reets om hoog getoogen,
 En schijnt een schooner dagh voor mijn verwonderde oogen,
 En zijn mijn voeten vlug? uw yver voert my aen
 O Bruigom! boven zon en wisselbare maen:
 Wy treden op uw trant de wolken met de voeten.
 Zoo moete uw huwlixrust alle ongemak verzoeten,
 Zoo groeie uw luister aen, en uwen ouderdom
 Maek jongelingen, door haer blakende yver stom.

TER BRUILOFTE

VAN

ANTONI TIMMERMAN,

EN

AUKENIA JAJES KOOPMAN.

DE Trouknoop is gelegd. de Bruid in 't harte ontstoken
 Van min, heeft eindelijk haer fier gemoet verbroken,
 Dat trager onder 't juk van liefde nederboog,
 En groet den Bruidegom met vriendelijker oog.
 Hy ziet zich zelve blind in 't stralen van de lonken
 En gaven, haer zoo milt van vrou natuur geschonken.
 Hy ziet'er omgekeert, en twijfelt of hy 't ziet.
 Gelijk een Schipper, na doortreden zeeverdriet,

Ge-

Gefchokt van onweer en getuimel op de baren;
Wanneer hy nu gerust de haven in komt varen,
't Bekende strant begreet met een bestorven mond,
En twijffelt of hy nu noch vast staet op den gront,
En kan zijn oogen en gedachten nau gelooven.
Maer 'k zie des Bruigoms vrees vast meer en meer verftoven,
Hoe nader hem de loon van zijne min genaekt.
Nu voelt hy hoe hem 't hert van kuissche liefde blaekt,
Geen wulpche venustocht, wiens dartele venijnen,
Het bloet vergiftigen met geile minnepijnen.
Gy speelgenootjes volgt den Bruigom op dien trant,
Die d'eer verdadigt van den zoeten huwlijxbant,
En nu ten tweedemaal, van zuivre min bewogen,
Komt onder d'echtbanner vrywillig oorelogen
In eene veltslag, die op 't huwlijxdons van twee
Verliefde wort beslecht met ongeveinsde vre,
En eeuwig echtverbont. o! heilige echtebanden,
Die zielen zamen smelt, die huizen bouwt, en landen
En rijken overstroomt met zegen, uit uw schoot.
Gy breekt den yzren staf en heirbyl van de doot.
Gy strekt ons tot een schets, door 't schaeklen van geslachten
En eeuwen achtereen, der vreugde die wy wachten
In 't onbepaalde rijk van 's hemels Majesteit.
Wie buigt niet willig neer voor uwe mogentheit?
Al heb ik voor uw kroon noch noit het hooft gebogen,
Ik wensch my haest vermant te zien van uw vermogen.
Zoo waerlijk zegen' God den Bruigom in zijn min;
En maek hem met zijn Bruid tot eene ziel en zin.
Zoo kome een jonge Zoon, gesproten uit dit paren,
Eer Ceres tweemaal snijt haer rijpe korenaeren.

BRUILOFTSGEDICHTEN.

TER BRUILOFTE

VAN

ADRIAEN VAN MOLLEM,

EN

SYBILLE VAN HALMAEL.

AEN DE SPEELGENOOTJES.

Vos mihi Musa.

ZANG : Belle Iris.

I.

't **Z**onnenooze, lang bedekt
 Van gestrengte wintervlagen,
 Pronkt veel schooner op zijn wagen
 Als de nevelwolk vertrekt.
 Zoo is meê des Bruigoms wezen
 Opgeheldert met meer gloet,
 Nu hy alle minnevrezen
 Heeft getreden met de voet.

II.

Rome spelde in tijts haer druk,
 En voorzag de staetgeschillen
 Uit d'oraklen der SYBILLEN:
 Maer zy brengen hier geluk.
 Hier wort alle rou verbannen
 Op een wenk van haer gezicht,
 Zorge en onrust; twee tierannen,
 Weggedreven uit het licht.

III.

ADRIAEN kleeft aen de mont
 Van SYBYLLE, in liefde ontstoken,

Zy,

Zy, gelijk een rooze ontloken,
 Kust zijn quijnend hart gezont.
 Zoo wierd Peleus opgetogen
 Toen hy ruste in Thetis schoot,
 En zich blind zag in haer oogen;
 Die hy met zijn kusjes sloot.

IV.

Zoo vergaeft de Nachtegael
 Zich aen zijne gade in 't vryen,
 En doet velt en woestynnen
 Galmen op zijn minnetael.
 Bosch en berg gevoelt de tochten
 Op haer beurten van de mins
 Zy doet wildernisgedrochten
 Zorgen voor haer nestgezin.

V.

SPEELGENOOTJES, die zoo fier
 Noch trotzeert vrou Venus krachten,
 Leert die magt niet meer verachten,
 Die het al zengt met haer wien.
 Dit heeft zelf Jupijn bewonden,
 Toen hy in een gulden Zee
 Droop door lijfstaffiers en ronden
 Op de koets van Danaë.

VI.

Maer de nacht aen 't over slaen,
 En de schaduw en aen 't daten,
 Nooden uit de Bruiłofszalen
 't Jonge Paer na bed te gaen.
 Dooft de toortzen die noch schijnen:
 SPEELGENOOT'S verlaet de BRUIT.
 Daer meê schuift men de gordijnen,
 En de Dichter heeft hier uit.

Z A N G:

Kourante la bare.

I.

DE schoonheit van een zacht gemoed
 Dat opgescherpt in puik van eedle zeden,
 Ten doel heeft wijs beleit en reden,
 Van hemelspijs, die zielen sterkt, gevoed:
 Is waerder dan het mild korael
 Van roozelippen, zoet op minnetael,
 Of poeslig lelinvit, of wondende oogen,
 Waer door het hert
 Blijft opgetoogen
 In de minnesmert.

II.

Die heerlijkheit is zonder duur.
 Een nevel kan haer gloeientheén verderven,
 Gelyk de lucht de waterverven,
 Maer 't zielen schoon is Godlik van natuur:
 Haer luister volgt in 't ondergaen
 De Zomerzonne om schooner op te staen,
 Die haer van geene schaduw laet bevlecken.
 Zoo zal de deugt
 Ter glori strekken
 Aen de schoone jeugt.

TER

TER BRUILOFTE
VAN
DIONYS VANDER SCHUUREN,
EN
ANNA MARIE LUPS.

Felices ter, & amplius

Quos irrupta tenet Copula. Nec. &c. Horat.

DE noit verzaede Tijd, die 't alles kan verteren,
Spilt, op de ware min, vergeefs zijn taeje kracht.
Ik zal van *Pafoswicht*, noch vlugge Duiveveren

Niet reppen. Ik veracht *kupidoos* groote magt
'K spreek van geen Liefde, die uit geilheit voortgesproten.

Wiert met het masker, van vrouw *Venus* wil bedekt.
Maer huwlijxminne, die van boven ingegoten

Een kuisch geliefde Maegt, tot wedermin verwekt.
Die houd vrymoedig stant, en tart het spits der eeuwen.

Op zulken Liefde rust de gantsche wereltkloot:
Die toomt het toomloos Ros, en aengehitste Leeuwen.

Den Tiger, hoe verwoet valt in zijn Egaes schoot.
Het boschzwijn, voelt zich ook genoopt van liefdesporen,

Wanneer 't in kreupelbosch zijn weêrpartuur verzelt.
De Ringduif doet haer kracht door trekkebekken hooren.

De norse Stier buigt zelfs zijn nek voor haer geweld.
In 't yzich Scytie, wert ook haer vier gevonden:

En, daer de Russ', in 't bont, van winterkouw verstijft.
De wijngaert, als hy aen den ollem wort gebonden,

Groeit weeliger, dan als hy ongevlochten, blijft.
De bant, die twee in een, onscheidlijk, komt te strengelen,

En zamen hecht als met een diamante knoop.

Pleeg, veeltijts, nut met zoet, en goet met roet te mengen.
 Veranderlijk, door een naturelijk beloop.
 Die onverbreekbre bant, verbint ook *Van der SCHUUREN*,
 Aen zijn beminde *Lups*. geen dartle minnelust
 Bestookt haer boezem, neen! die kan niet blijven duuren.
 De Liefde, uit dartelheit geteelt wort haest gebluft.
 Een reine vlamme, van d'Almachtige ingegeven,
 Maekt hem tot Bruidegom, en haer tot zijne Bruit.
 Soo vallen zy de Min, waerdoor wy alle leven,
 Vrywilliglijk te voete, en volgen haer besluit!
 Nu kan hy, wel vernoegt, zijn halfgewaekte nachten,
 De liefdetochten, en de zorg van zijn gemoet
 Herhalen met zijn *Lups*, in vrolijke gedachten.
 Voorlede zwaricheit t'erinneren, valt zoet.
 Ik wensche, dat haer God bedaeuwe met zijn zegen,
 Dat haer de Vrede, die de huwlijxstaet volmaekt,
 Bestrale met haer glans, geen huiskrakkeel bewege
 Haer boezemen tot haet, die wort van elk gewraekt.
 Haer Ziel zy wederzijts vervult met Liefdevonken.
 Zoo zie ik binnen 't jaer de vruchten van haer Trouw!
 Een spruit, die met een lach zijn grotevaer belonke,
 En aen zijn ouderen een vreugt zy in haer rouw,
 Die zich al vroeg gewent, de heirbaen op te streven
 Die nade deugden leit. die offre hy zijn Min.
 Dat dan haer vordre tijt, die zy gehuwt beleven,
 Haer steeds zoo zoet zy, als haer huwelijx begin.

*Turba ruunt, & Hymen clamant, Hymen ea frequentant
 cinctaque adest Virgo &c.*

Z A N G : Lalande.

Liefde, gesproten
 Uit een oogbekoorlijkheit,

Wort

Wort weer daedlijk omgestoten
 Als haer oorspronk nederleit,
 Maer die, voortgeteelt uit deugt,
 Op den middagstont der Jeugt,
 Van de Minnaer wort genoten,
 Is de ware huwlijxvreugt.

I I.

Die niet wilt Paren,
 En met *Katoos* barsch gezicht,
Venus in haer Schilt durft varen,
 Die geen huwlijxhaters zwigt,
 Zie eens hoe de Bruiloftslast
 Aen *VERSCHURE* en 't *BRUITJE* past.
 Hoe zy nu geen vreugden sparen
 Want de Min heeft haer verrast.

I I I.

Bruiloftsgenooden,
 Die al meé de Minnepijl,
 Meerendeels niet zijt ontvloten,
 Kom verheug u voor een wyl,
 By gepijnde voegt gequijn.
 Vrolijkheit by Bruiloftswijn.
 Niemand is om rouw' ontboden:
 Maer om wel verheugt te zijn.

I V.

Wie durft vertragen?
 Nu hem *Lups* de voortogt maekt?
 Als *Apol* begint t'ontdagen,
 Vliet het al dat nevel maekt.
 Nu de *BRUIT* de rouw verzet
 Volg haer yder op die tret.
 Maer ik durf geen praet meer wagen,
 Want de *BRUIGOM* wil nae Bed.

T E R B R U I L O F T E

V A N

P. S. en A. T. v. D.

Mutua cura duos, & amor socialis habebit. Ovid.

Schoon 't oorlogsonweêr stormt van alle vier de winden
 Tot 's werelts middelpunt; noch kan de Min iets vinden
 Daer in zy zich verheugt en op volmaeker hoopt,
 Wanneer haer Houwlixband twee zielen zamen knoopt.
 My lust (den BRUIDEGOM begunstige mijn snaren.
 Hy heeft weleer de zee der Poëzy bevaren.)
 Te zingen hoe de Trouw, dat zuivre hemelkind,
 Den stervenden aen een onsterflik voorrecht bind,
 Op dat de toomloosheit der wulpsche wereltlingen,
 Een onderweze ziel meer in haer zelf doe dringen
 En veiligen den nek van dat baldadig Juk,
 't Welk, voor geluk geschat, een bronaër is van druk.
 Al holt de werelt thans op onbestuurde wielen,
 Godlooslik afgericht op grijpen en vernielen:
 Al gespt de dolle Mars het bloedig harnas aen,
 En doet de schrik zijns naems om bey de póólen gaen,
 Om 't alles oost en west te buiten en te deelen:
 De Trouw, die alles wenscht te voeden en te heelen,
 Steekt echter in 't gezicht der bulderende nijt
 Haer hoofd vrymoedig op, en past op geen verwijt.
 De Godsdienst, meest alom verbeter en gebannen,
 Zag d'aerdkloot overheert van gierige tierannen,
 En 't razend ongediert, als lammeren in schijn,
 Met wolven, dol op roof, der schapen meesters zijn:
 En was de Trouw haer niet ontmoet met lachende oogen

Zy

Zy waer licht uur op uur ten hemel opgevlogen.
Hoe, sprak zy, lacht gy in dit algemeen verdriet?
Of weet gy d'Ilias van onze rampen niet?
Wat bergspelonk zal my het krijgsumoer ontrukken!
Men drukte my weleer, nu komt het op verdrukken.
Verzel my zusterlief in ballingschap. kom voort.
Waar heeft de Godsdienst plaets? waer wort haer stem gehoort?
Het menschedom volgt zijn drift in moorden en verpletten.
'k Zie broeders op elkaer het bloedig lemmer wetten.
Men vloekt het ongeloof op 't groffste met de mond,
En al hun woelen is op ongeloof gegront.

De Trouw vertroost 'er dus: mijn Zuster staek uw klachten.
Ontstel u niet. gy kunt van my veel heil verwachten.
Ik zal noit buigen voor het wankelbaer geval.
De dreunende trompet, noch 't oreloogs geschal
Belet mijn aanwas niet. ik zal u noit bezwijken.
Wy zien een rijken oogst te moet uit alle rijken.
De barsche winter zelf belooft ons overvloed:
Want schoon ons menig durft verschoppen met de voet,
Men ziet ons evenwel van meerder noch begeeren.
En die de Trouw begeert kan geene Godsdienst weeren.
't Gaat wel. een dubbele magt verzekert nu ons rijk.
Komt herwaerts, twijffelt gy? de waerheit hoeft geen blijk.
Ziet PETER met zijn BRUIT haer voor mijn wetten buigen.
Zoo waerlik spat het rijk des oorloogs voort in duigen!
Zoo waerlik hou de Trouw en Godsdienst overhand!
Hy zal, wy staen u borg, zich quijten met verstant,
En zijn een stuurman in deez, worstelende baren,
Voor jonkheit driefst en dom, in 't varen onervaren.
Zijn BRUITJE volgt zijn tret en maekt zich hem gelijk.
Zoo stutten zy met hals en schouderen ons rijk!
Dus sprak zy, en vertrok. de ruige winterwinden
Ontdroegen my haer stem in hooggetopte linden.
God zegen onderwijl des BRUIGOMS artzeny.

Hy maek hem een Apol, voor alle laster vry.
 Hy strijk' de lauwerhoet van Eskulaep in 't heelen.
 Zijn Egaê zal met vreugt in eer en welvaert deelen.
 Geen wrevel, smaet noch schaê ontstelt haer houwlixrust.
 En als haer levenslamp in 't einde wert gebluft,
 Ontfang' haer God om hoog, op dat zy, na dit trouwen,
 In d'onbegrepen vreugt oneindig bruiloft houwen,

Z A N G:

De doot van Faëton. of: Ik drink de nieuwe most.

I.

IN 't zoetste van de jeugt,
 Met onbekreunde vreugt,
 Van steurnis vry, en al waer ramp uit spruit,
 Met een Egade die zijn zijde sluit:
 Vol van gezielt vermaek
 Na d'overwinning der gewenschte zaek;
 Nochtans, bedaert te zijn en deftig
 Onder al dit zoet
 Komt uit een wijs gemoet.

II.

Een lichaem, schoon van leeft,
 Daer in noch schooner Geeft,
 Die reden weet, en zeden is gewent
 En puik van deugden diep heeft ingeprent;
 Die wijslik alle plicht
 Met vrolik' oogen vriendelik verricht,
 Verlokt, die zoo een heeft verkooren
 Voor zijn wederpaer,
 Tot blijdschap jaer op jaer.

III.

Geen trouwverdriet breekt in
 Daer zoo een zyviendinn'
 Den toegank stopt voor druk en wederwil,
 Gebooren uit verderflik huisverschil.
 Maer liefde hont' er steê,
 Die baert een allerzoetste Houwlixvreê;

En

*En deez' een hert dat opgetogen
Is in dankbaerheit
Aen d'Oppermajesteit.*

IV.

*Uw tijd vloey zachjes heen.
En schoon dat in 't gemeen
d'Opmerking wert gestijft in tegenspoet,
Den vromen, echter, dient het al tot goet,
Daer weelde, zonder tucht,
En onspoet ongelovig wert bezucht,
Daer mist men 't spoor, 't welk ons te reden,
Die noit af en dwaelt,
Ten besten, heeft bepaelt.*

V.

*Nu gy te zamen weet
't Gebruik van lief en leet,
d'Een zy altijd des anders hulp en stut,
Zoo strekk' u allerley geval te nut.
In deez' betracht'ing leit
Uw hoop gevestigd op d'onsterslikheit.
Gelukkig paar! die hier na streven
Wilt, tot elk verwin.
God zegen uw begin.*

1664.

TROUTOORTS,

Aengesteken voor

I Z A K V A N D E R S T R A L E N,

E N

K A T A R I N E M E U L E N A E R.

HEt lustme uw Bruiloftsfeest al juichende op te zingen,
Gezegt Paer: de pen is naulijx te bedwingen,
Als haer geen stof ontbreekt, mijn pen ontbreekt geen stof,
t Zy zich mijn zangeres behage in uwe lof,

Q 2

Het

Het zy zy , geparruikt met groene myrteblaren,
 Die, doorgestrikt met Goud, zich krullen om de haren,
 Het Bruiloftsnut verheffe; ô brave KATARYN,
 En gy VERSTRATE! doet mijn zanglust moedig zijn.
 Vrou Venus had al lang, in haere ziel verbeteren,
 De Bruit, toen noch een Maegt, haer koeligheit verweten,
 Zieldwingster, sprakze, maekt uw schoonheit u zoo stout.
 Dat gy, vermeete Maegt, de wet niet onderhoud
 Die mijne duiveschacht heeft in elks hart geschreven?
 Zoo is het mingeweer mijn zoon vergeefsche gegeven:
 Zoo voelt zich elk vergeefsche geketent van mijn hand.
 Wie heeft uw boezem, van de toorts der minnebrant,
 Beveiligt? neen. gy zult al meê mijn kracht gevoelen.
 Zoo sprekende, gebiet zy haren Zoon te doelen
 Op KATARYN. hy rekt zijn taje boogpeeze uit,
 En kromt het walvischbeen. wort nu een jonge Bruit,
 In plaets van jonge Maegt, en leer mijn glory achten;
 Zoo spreekt hy en wringt voort, vrymoedig op zijn krachten,
 Haer zijne liefdeschicht ter boezem in, en zent
 Haer vander STRATEN toe, ervaren en gewent
 Het voetspoor van de deugt godsdienstig te betreden.
 Zoo wort het ledenschoon verknoech aen schooner zeden.
 Zoo wort de minnekracht herboren in dees twee.
 Dat nu de hemelvoogt, dit is mijn wensch en bee,
 Haer uit zijn eeuwig hof verryke met zijn zeegen.
 De huwlijxvrede, die het alles weet te wegen,
 Te wikken na zijn aert, de feilen overslaet,
 Beschijn' haer gunstig met het voordeel van haer staet.

1666.

BRUILOFTSGEDICHTEN.

125

H E T H U W E L Y K

Van den Eed. H E E R E

T H E O D O O R K E R K R I N G ,

En d'Ed. J O N K V R O U W

K L A R A , M A R I A van den E N D E N .

IK voel mijn aedren van een grooter vier ontsteken,
 Dat arbeit met meer kracht en luister door te breken.
 Gewislijk Venus zelf noopt haren dichter aen.
 Ik zie de Minvoogdes met scherpe myrteblaen
 Om 't schoone hoofd bekransf. zy komt mijn veder stieren
 En aemt een geur van liefde op 't velt van mijn papieren.
 Vrou Venus had vergeeffsch 't onwinnelijk gemoet
 Van K E R K R I N G lang bestreen met toortze, schicht en gloet.
 Cupido, in een rei van dartle minnegoden,
 Quam hopeloos weer in zijn's moeders schoot gevloten,
 Die streelt hem 't hoofd, noch root van eedle schaemte en spijt.
 d'Albaste hant, die langs zijn gloeient aenschijn glijt,
 Gelijkt een Leli die, van labberkoelt gedreven,
 Komt over rozeblaen en hofpeony zweven:
 Ach! zegt hy, 't is gedaen. mijn krachteloos geweer
 Heeft uitgedient. ik leg de toorts voor eeuwig neer
 Wat helpt het of ik al de goden heb verflagen,
 Zoo Febus morgen op den steilen zonnnewagen,
 Aenstuivende, tot wraek van zijn verdienden val,
 Den hemelteeknen en gestarnten overal,
 Van d'eene aen d'andre kim, geschaert op hare wachten,
 Mijn neerlaeg spelt, en my verguist in mijne klagten?
 't Vergift der pijl, die ik hem toedreef in het hart,
 Na zijn bravade, knaegt zijn boezem noch met smart.

Hy kan om 't hoog Parnas niet met den Lauwer prikken
 Of denkt op Dafne, en wie haer dwong zijn min t'ontwijken.
 Nu geeft hem mijn schandael den blixem in de hant.
 Bedriege ik my? of hore ik Boreas aen strant
 Met vroolijker gedruis uitgieren op zijn veren.
 't Gaet vast. hy me zal in mijn rampen triomferen.
 d'Ontschaker van de blanke Orithiy vergeet
 Mijn dienst, en klapt verwaent de wicken in mijn leet.
 Want toenge uit Pafos en Idalischelantdouwen,
 My op de vleugelen belaste lucht te bouwen,
 Nae 't prachtich Amsterdam dat alle watren peilt,
 En als een zeevorstinne om beide poolen zeilt,
 Quam ik in 't boekzalet van K L A R A ingesloopen
 Met mijn gevolg, die alle op d'overwinning hoopen;
 Maer zy gewaerdigt zich niet eens dat schoon gezicht
 Op my te slaen. haer geeft van hooger drift verlicht
 Boort door de wolken hene en alle starretranen.
 De kamer was vervult van ongemeene glansen.
 Ik zach'er Pallas zelve en d'eige kracht en zwier
 Van wezen, vyant en tieran van 't minnevier.
 'k Beproeve vruchteloos in 't einde met mijn reien,
 Hare opgetogen ziele allenxkens te verleien:
 Mijn hofwacht, Zuchter, bootst met mommelent geluit,
 Een droeven minnaer nae, versteken van zijn buit.
 Heer Vleienaer, gespist om zielen te bekooren,
 Betoovert met zijn stem die alte zedige ooren.
 Al't minnegodendom, gestrengelt hant aen hant,
 Verbeelt haer 't zoet genot der kuissche minnebrant.
 Ik stont terwijl gereet, om, eerze't kon beseffen,
 Door borst en ribben haer in 't ingewant te treffen;
 Maer zy bleef pal, en gaf den boezem nimmer bloot.
 Een schans van boeken keert de pijlen die ik schoot.
 En hoe ik poogde met mijn schichten door te breken,
 Ik zagze lillende in papieren blyven steken.

My dunkt ik hore alree hoe Momus nu braveert,
Dat een papiereschild mijn laffe pylen keert.
Toen vliege ik KERKING in, noch in het hart verbolgen,
'K verbie mijn Hofgezin uit schaemte my te volgen,
Om, zoome weer de zege ontviel, geen tuigen meer
Te hebben, als my zelf van mijn vernietigde eer.
De kamer stont vol vier. ik zag de vlammen spelen
En zwieren met de tonge uit blakende ovenkelen.
De vluchtige Merkuur, gegeesselt van den gloet,
Kromp nu van smart, verhief dan weer zijn trotschen moet,
En arbeide om door 't glas in d'ope lucht te dringen,
En wierd een Proteus in gestaltewisselingen.
Saturnus, altijd blaau van kou, wiert in dit vier
Zoo root als karmozijn. zelf Febus vonde ik hier
Gelijck een Koning met een kroon van goude stralen.
Terwijl mijn oogen in die wonderen verdwalen:
Vond ik mijn minnetoorts gesmolten, en het wasch
Van 't hongrig vier verteert. daer lag mijn hoop in d'asch.
Noch volge ik hem, daer hy mijn flitze zocht t'ontwyken;
Maer 'k voel mijn benen noch van koude schrik bezwyken:
Die zael was met tapijt noch schilderkunst versiert;
Maer bekkeneelen en geraemten van gediert
En mensch. de bleke doot had daer haer plaets genomen.
't Scherminkelleger scheen onstelt, toen 't my zag komen.
De knoklen, wervels, borst en ribben slaen geluit
En dryven my, bezweet van schrik, dat kerkhof uit.
Och! 'k heb te reukeloos te drief, een helt bestreden
Voor wien de dooden, op zijn wenk, in 't harnastreden!
De schone Cytheree vertrooft hem, en beveelt,
Dat iemant van zijn volk, 't gewaet van Pallas steelt.
Hoort zegtze, die Minerf den beuklaer kan ont dragen,
En haer gepluimden helm, zal mijnen minnewagen
Drie zonnen achtereen gebruiken onbelet,
En stellen al den sleep der minnegoon de wet.

Het hangt'er aen. ik weet en hebze doen verspieden
 Dat zy voor langen tijt gezelschap zal ontvlieden.
 Zy schrijft een Ilias van wonderen, tot lof
 Van KERKING, en verdrinkt in zulk een zee van stof,
 En hout zich ongetoit in kleen vertrek verborgen.
 Gaet heen. gy weet genoeg. men stelt 'et aen uw zorgen.
 Elk maekt zich vaerdig, en verlangt na zulk een buit.
 Toen opent zy haer zoon 't geheim van 't groot besluit.
 Zy wil zich mommen en met Pallas hulzel prijken,
 Om door dat masker best MARIA uit te stryken,
 En onverdacht de maegt te naken als 't haer lust;
 Maer noch hielt d'eerste schrik den minnegod ontruft.
 Die spoken maelden noch in d'onrust der gedachten.
 Dit merkte de Godes, en sprak, nu weeg uw krachten.
 't Gespens dat u verschrikte en deze neerlaeg gaf,
 Zal zelf de minnekracht trompetten uit zijn graf.
 'k Wil d'eige wapenen, waer voor u eer moest duiken,
 Met grooter voordeel weer tot uw triomf gebruiken.
 Of weet gy 't niet? dat been, die schenkels, door zijn vlijt
 Met heele lijken aen d'onsterflijkheit gewijt;
 Geen zantmumyen, zwart geblakert door de golven,
 Van 't zant, en uit den buik der heien opgedolven;
 Maer 't eeuwig hooft alleen, met balssem geblanker,
 Als of een frissche maegt vast sluimerde op haer bed,
 Zijn beelden, door 't bestier van uwe hant gegoten.
 Maer daer 's uw stoet. wie heeft het harnas aengeschooten?
 Wie draegt dus welig den ontzachtbren slangeschild?
 Wie dekt zijn hooft en hals met dezen helm, dus milt?
 Zy quamen onderwijl op 't schielijkt aengeronnen.
 Elk stofte op zijn beleid. elk had den prijs gewonnen.
 d'Idalische Vorstin bedanktze hooft voor hooft,
 En staeft op nieuw het woort, en 't geen hun was beloofd.

Het cinde ontbreekt.

VER-

VERJAERGEDICHTEN.

VERJAERGEDICHT

Aen MEVROUW

MEVROUW B U I S E R O,

Vrouw van Heeraertsheiningen &c.

OM mijn genegenheit en blijdschap te vertoonen ,
 Kom ik, Mevrouw, u op uw Jaergety bekroonen;
 Maer met geen kranffen van gebloemt, en watmen meer,
 Met Myrt en Lauwerier te mengen pleeg, tot eer.
 Het Noorden heeft nu plaets genomen voor het Zuiden,
 En 't vochtig herfstfaizoen verdort de bloem en kruiden.
 Derhalven, wyl ik dus niet kan voldoen mijn plicht,
 Genaek ik u verheugt met een verjaergedicht:
 Nu Wijnmaent, die vast staet gereet om weg te varen,
 U kroont met eene reex van twee en twintig jaren.
 Dat nu de Hemel lang u in gezondheid spaer,
 En ik noch menigwerf nae dezen u verjaer.
 Dat uw Gemaal, wanneer hy rust van zwaerder zaken,
 Noch lang zich in uw deugt en schoonheit mag vermaken.
 En als uw's levensdraet in 't eind wort afgesneen,
 Een rey van Englen u omhoog voer' van beneen.

R

Op

OP HET VERJAERGETYDE

Vanden weledelen gestrengen H E E R E,

De H E E R en M^r. J O A N K I E V I T,

Ridder, Baronnet, en Burgermeester der Stad Rotterdam,
Advocaet Fiskael van d'Edele Mog: Zeeraet op de Ma-
ze, Hoogheemraet van den Hove van Schielant,
Bewintheere der Oostindische Maetschapie &c.

AL bloeit uw Jaergetijde in 't midden van de sneeuw
En sluit uw dagen meer dan met een halleve eeuw,
Daer 't guure Noorden, met de hagel om zijn ooren,
Byna natuur herschept als wasze uit ys geboren:
Noch straelt van uw verstant zoo aengenaem een licht,
Dat maer de Lente alleen moest pralen in mijn dicht.
En uw geboorte tijt kan my zoo zeer vermaken,
Dat my de winter zelfs van ver niet derf genaken.
Doorluchte man! zoo hoog intop van eer gevoert;
Die, als de staetorkaen gantsch Neerland had beroert,
En't schip van 't Vaderland, geschokt aen alle zijden,
U, in dat onweer meê uitheemsch deed schipbreuk lijden,
In't midden van 't gevaer en barnen van dien vloet,
De storm in d'oogen zaegt met onbezweken moet.
God, die u by die ramp heeft lijdzaamheit gegeven,
En, naer uw wenschen, weer tot alles opgeheven,
Gun dat ik lang met vreugt mag vieren dezen dagh;
En voer, wanneer gy moê van eere en aerdsgezag,
De Zon uw's levens aen de westkim ziet verdwijnen,
Uw ziel op met triomf in 't licht der Serafijnen.

GEBOORTEDICHT

Voor JONKHEER

LAURENS BUISERO,

Zoon van den Weled: HEER

HEER DIDRIK BUISERO,

Heer van Heeraertsheininge &c. Deken der Kollegiale
kerke van Sint Katarine in Eindhoven. Raet en
Sekretaris tot Vlifflinghen.

K Lein knaepje, groot van ſtam, van grooter hoop gebooren,
Hoe ſchreitte dus? ik koom uw ruſte niet verſtooren:
Maer aen uw's Vaders gunſt en heuſcheit hoog verplicht,
U groeten in uw wieg met een geboortedicht.
Bedriege ik my? of zie ik reets de traentjes droogen,
En is die vochte wolk geweeken uit u oogen?
Hoe vriendelijk lacht gy Mevrouw uw Moeder toe!
Die ziet zich blind, en is dat lief gezicht noit moe:
Haer ſchoonheit vint zy net gedommelt in uw wezen,
En komt van uwen mont haer eigen rooſjes leezen;
En eigen nektar die van uwe lipjes vloeit.
Uw Vader, die, van zorg ten dienſt des lants vermoeit,
Zijn geeſt met Poëzy gelukkig weer kan wekken,
En my altijd tot een Apollo zal verſtrekken,
Ziet uit dat bly gelaet uw deugden te gemoet.
En zoo een droeve vlaeg zomwijl uw tranen voed,
Of heimelijke ſmert bevochtigt uwe wangen,
Hy zal u ſtreelen met muzijk van zijn gezangen.
En gy, zoo drae gy voelt hoe veel die hulp vermag,
Zult hem bedanken weer met een onnooſlen lach.
Gelukkige, zoo gy kunt uw geluk waerden!
Die, ſtil en zonder erg, wat Vorſten zamenzweren,

En hoe het lant rontom van oorlogsonweer waegt,
 Geen kommer kent, noch wort van staetbelang geplaegt:
 Maer flapende inden storm, waer van's lants hulk gedreven,
 In woesten occaen, nu wort om hoog geheven,
 Nu weer ten afgront schijnt te zinken, ongesteurt,
 Uw zelf vermaekt, of slechts uw eigen leet betreurt.

Indien mijn wensch gelukt, dan zult gy al uw dagen
 Zien eindigen met dat volkomen welbehagen.
 Dan zal de roede van den oorlog, voort verbrant,
 En roef en moortzucht, in het harnas nu gekant,
 Verdwijnen, en de krijg ter werrelt uitgebannen,
 Geen Koningen voortaan herscheppen in tierannen.
 Dan wijde BUISERO zijn weergalooze luit
 De vrede toe, en zing den lof van't vrebefluit.
 En Vlislingen, door uw geboorte meer verheven,
 Vier lang uw Jaergetijde, en roeme uw loflijk leven.

OP HET JAERGETYDE,

VAN

MEVR. A. BUISERO,

Vrouw van Heeraertsheininghe, &c.

TErwijl nu weer de dagh verjaert van uw verjaren,
 Mevrouw, en Slachtmaent ons, eer dat we't zijn gewent,
 De Vorst verdaghvaert, die het kruit en bloemen schent,
 Wat krans zal ik dan best u passen op de haren?
 Of zal ik uwen lof met mijne wenschen paeren?
 Z' is waerlijk in mijn hart wel vast genoeg geprent;
 Maer mijn verjaergedicht dat bleef dan zonder end,
 En noch onmagtig die naer waerden te verklaren.
 Ik blijf dan by mijn wensch. en zoo't u daer na gaet,
 Zult gy in't minste niet verwenschen aen uw staet,

En

En vieren dikmaels noch uw Jaerty met genoeg.

't Is wel een kleene gave, al is ze groot, een wensch.

Maer zelfs de Hemel eischt niet anders van een mensch,
Als dat zich by den mont het dankbaer hart komt voegen.

OP HET VERJAERGETYDE,

Van den welëedelen gestrengen H E E R E.

H E E R. GERBRAND ZAS VAN DEN BOSSCHE,

Ridder, Baronet &c. Sekretaris in het Ed. Mog. Col-
legie ter Admiraliteyt op de Maze.

'k **B** Ehoev' geen kranfen van gebloemte u op te zoeken
Noch kruitsfestonnen van uitstekende waerdy
Om u te kroonen op uw vrolyk Jaergety,
O Ridder! want gy vint die levende in uw boeken.
Uw groote geest, gevoert van boven 's weerelts hoeken.
En latende in haer vaert de zon' en maen in ly
Streeft in ervarentheit alle anderen voorby,
Daer geen Justiniaen uw wijsheit zouw verkloeken.
Ik offere evenwel, tot teiken van mijn plicht,
Dit loofwerk; geschakeert tot een Geboortedicht.
De Hemel, die u dus voorspoedig wouw bewaeren,
Ten dienste van het lant, den Raed, en uw geslacht,
Zoo zeer door U, als uw vooroudren hooggeacht,
Voeg' lang meer schakels aen den keten van uw Jaeren.

VERJAERGROETE

Aen de weledelgeboren Vrouw,

MEVROUW A N N A B O O M,

Vrye Vrouwe van Jaersveld.

DE Hemel, die nu aen den keten van uw dagen
 MEVROUW, op Nieuw weêrom een schakel heeft geslagen,
 En 't achtenveerstigste met noch een Jaer bekroont,
 En overal zoo mild u zijne gunst betoont,
 Zal, zoo het nae mijn wensch gelukt, tot zijner eeren,
 Uw Jaren alzo wel als uw geluk vermeerren.
 Opdat, dewijl geen licht hier zonder schaduw blinkt,
 Gy 't eeuwig erft, wanneer de zon uw 's levens zinkt.

GEBORTEDICHT,

Voor JONKVROUW

ELISABET KLARA BUISERO.

Aen MEVROUW

A N N A V E L T E R S.

HOe komt de Zon zoo vroeg gebroken uit de kinnen,
 Met zulke een nieuwen glans nu teffens op te klimmen,
 Die lang te pruilen scheen, en eerst op dezen dagh
 Begroet al 't aertrijk met een vriendelijken lach.
 Indien de May op 't velt haer bloemen zou vertoonen,
 En 't edelste geboomt met keur van bloesems kroonen,
 Moest hare Bruidegom vertoogen zijn gezicht,
 En zy zich bakren in dat alverquikkent licht

Dat

Dat alles leven geeft. noch zouze't zich getroosten,
 Al rees de zonnekloot met flaeuwer vier in't oosten,
 Al stont zy zonder kroon en bloemen in den mont,
 Zooze uw ELIZABET, in 's levens morgenstont,
 Met een geboortekrans na waerde kon begroeten,
 Mevrouw, en hare smart door haren dienst verzoeten.

Bedriege ik my? of bloeit het alles op dat woort,
 En brengt het land een schat van veltviolen voort
 En riekenden narsis, verquikt met versche beken,
 En Venus bloem noch met Adonis bloet bestreken?
 Zoo ist. de May ziet u met duizent lonken aen,
 Klein Maegdeken, en gy, als of gy't kon verstaen,
 Weet dat bevallig mondje en wezen me te trekken
 Tot lachen, en als blijde uw armtjes uit te rekken,
 Te zwieren vol van lust; daer't alles aen u leeft,
 En hoe gy u beweegt, alree zijn welstant heeft.
 De Hemel, die zoo vroeg zich toont tot u genegen,
 Wil uw geboorte zelf niet laten zonder zegen,
 De vrede, die u eerst de rust heeft voorbereit,
 Zit zelve aen de wiege, en zuft u alsge schreit.
 Slaep nu gerust, ey slaep. de donder der kartouwen
 Afrollende op het strant, zal u niet wakker houwen
 Of stooren, als de vaek al zacht uw geesten dooft
 En zijne wieken dicht komt sluiten om uw hooft.
 Hoe zoud gy in uw slaep met ongeruste vlagen
 Geduurig schrikken, en 't benaeude hartje jagen,
 Zoo 's vyands oorlogsvloot noch wekte 't gantsche land,
 En blixemde weerzyts op 't Zeeusche en Vlaemsche strant.
 Nu leg de goude bel, al schijntg'er toegenegen,
 Ter neder, 't voegt u een olijfkrans te bewegen,
 Of jeugdige Laurier. die bladen kraken me,
 En zijn de zege toegeheiligt en de vre.
 Ook heeft de frissche kleur iets om het oog te strelen,
 Neen, sluit uw oogjes toe, zy zullen harten stelen,

En

En hebben reets een vonk van dat vermogent vier
 't Geen alles blaekt, maer met een aengename zwier.

Wat zultge flaven noch van uwe schoonheit maken!
 Wat zult gy fiere maegt, al jongelingen blaken,
 Met een verliefde vlam op uw vrou Moeders spoor!
 Dan krijgt noit Man, als die uw Vader volgt, gehoor,
 Zoo eerlyk van gemoet, zoo rustig en rechtschapen,
 Meer edel door zijn deugt en wijsheit, als zijn wapen.
 Dan zal uw Moeders schoonte, u ryklyk megedeelt,
 (Doch die nu onvolmaekt maer in uw wezen speelt)
 Met heerelyker glans in K L A R A weder stralen,
 En schijnen haer verlies met winst weer in te halen.
 Want ongevoelig plukt de tyt, die duuren haet,
 De Bloem der Schoonheit af en schenkt die aen haer zaet.
 Ook is het schoonst saizoen van 't jaer voor u verkooren:
 Want Venus zelve is me als gy, in Mai gebooren.
 De Hemel, die zoo milt tot uw geluk zich toont,
 Die uw gezegende Echt met zulk een dochter kroont,
 Late u met uw gemael, noch lang die vreugt beleven
 M E V R O U W, tot uwe K L A R E, uit kuische zucht gedreven,
 Haer brave stam verryke; en tele u neven aen,
 Die op het loflyk spoor van hunne Grootvaër gaen.

VERJAERWENSCH

Aen den H E E R E

J A K O B Z A S V A N D E N B O S S C H E,

Zeeraed in haer Ed. Mog. Vergaderinge aen de Maze.

DE Maes ziet dan met vreugt uw Jaergety herboren;
 En 't darde kruis by u volmaekt op dezen dagh,
 Waer in 't mijn zangnimf lust haer blijdschap te doen hooren
 Weleedle Z a s, die hier het loflyk zeegezach

Aen

Aen d'eedle Maesftroom zult ter goeder uur bekleeden.

My dunkt ik zie hoe hy zijn golven minder jaegt,
Gerufter als voorheen komt door zijn wedd' gereden,

En liefelijk alleen zijn oevers kufft en vaegt,
Om me, na 't fchijnt, nu uw geboortefont te vieren.

De Hemel deele u lang zijn milden zegen uit!
Dat Mars, als hy zich komt in 't lentekleed verfieren,

Noch vele fchakels aen uw's levens keten fluit.
En zoo het u mag na mijn wenfchen wedervaren,
Moete ik noch menigmael u vrolijk zien verjaren.

OP HET VERJAERGETYDE

Van J O N K V R O U W

MACHTILDE ZAS VAN DEN BOSSCHE,

H Et nieuwe jaer dat u ter weerelt bragt,
Tot vreugde en eer van uw geflacht,
MACHTILDE, waerd der maegden kroon te ftrijken,
Heeft met een wonder willen prijken:

Want zelden heeft een menfch in een verbant
De fchoonheit, deugden en verftant.

Maer dat u weer bewaert heeft in het leven
Heeft noch veel grooter proef gegeven:

Dat heeft alleen een ruwe fchets gemaelt,
Van zoo veel lof waer meê gy praelt;

Maer dit ftelt ons in vollen glans te vooren
De wijsheit en 't beleit u aengeboren.

Zoo ver de vrucht de bloeffem overtreft
De bloem met recht zich boven 't zaet verheft,

En boven d'ent men boomen ziet waerdeeren,
Zoo ver heeft meê dit jaer te triomferen.

Ik breng by u geen bloemfeftonnen aen,
Een wensch kan by de Goden zelfs volftaen.

Indien die nu gelukt nae mijn behagen,
 Zie ik noch lang uitbreiden uwe dagen,
 En u, eer weer het nieuwe jaer verschijn,
 Nae wensch gepaert, en blijde Moeder zijn.

VERJAERGEDICHT

Voor den

HEERE J. v. V O N D E L,

Toen zijn E. tachtig Jaer geworden was.

Aen zijnen geboorteheilig.

Vocem animumque Deo similis.

GEboorteheilig van den Fenix der Poëten,
 Die zoo lang 't grijze hoofd bestraelt hebt met uw licht;
 Ik offer vrolijk op uw outer dit gedicht,
 Nu gy uw dichter noch een jaer hebt toegemeten:
 Schoon d'alverslindende eeuw zoo menig heeft verbeterd;
 Terwijl uw voesterling 't bespieglende gezicht
 Ten Hemel heft, en leert den ongodist zijn plicht,
 Of tast met boetgezag de schijndeugt in 't geweten.
 En gy, doorwijze Man, maekt d'oude dichters stom
 Met zulk een wakkerheit in zulk een ouderdom.
 Dat dus uw Jaergety my altijd heilig blijve.
 Zoo stap het negende noch 't achtste kruis voorby!
 Zoo schende tijt noch ramp uw heldenpoëzy!
 Tewijl ik achter u op wassche vleugels drijve.

1667.

OP

OP HET JAERGETYDE,

Van den HEER en M^r.

KASPER HENRIK SELKART,

Rentmeester en Geheimschrijver van Schielant.

Laet de Berkemeier schuimen,
En hy blink met schooner glans
Als hy praelt met zulk een krans.
Zorgen wilt deez'kamer ruimen.
Elk om strijt zy even bly
Op dit vrolijk Jaergety.

Schieland me, van vreugt gedreven,
Wenscht haer Rentmeester heil,
Die, voor gunst noch gaven veil,
Na iets groters tracht te streven,
En, met een voorzichtig oog,
Zijnen wecker zoekt om hoog.

Zoo mijn wenschen iets vermogen,
SELKART, lang van my geeert,
Zal'er niets, wat gy begeert,
Hier vernietigen uw poogen,
En gy lang by d'eelste wijn,
Op uw Jaerfeest vrolijk zijn.

VERJAERGROETE

A E N

J U F F.

K.

V.

B

E

R

G.

H Et jaer heeft weer zijn kring voltogen.
 De Lentezonne aen 's Hemels bogen,
 Breekt vroeger door de kimmén heen;
 Verjaegt den donker van beneen,
 En rolt, ten dienst der tegenvolken,
 Min steil voorover in de wolken,
 Nu Lentemaent, voor 't jonge kruit,
 Des aerdrijs harden schoot ontsluit.
 Ik heb voorhene met verlangen,
 Uw Jaerdagh in geboortezangen
 Geheiligt, en met vreugt gewijt;
 Nu treft my weer de zelfde tijt:
 Nu mag de Lentemaent weer roemen
 Op telen van haer maegdebloemen,
 Op roozelippen en den mont
 Die minnaers frisch maekt en gezont,
 En Leliën, zoo onbesprooken
 In Katarinae 's jeugt ontloken.
 Maer gy aenminnelijke maegt,
 Die 't lievende ooge meer behaegt
 Dan verschen daeu de flaeuwe kruiden;
 Gy ziet, wanneer het warme zuiden
 Voor 't noorden en de winter wijkt,
 Hoe alle bloem het hart bezwijkt
 En laet het hoofd ter zijden hangen,
 Met dorre en ingevalle wangen.

Ge-

VERJAERGEDICHTEN.

141

Gedenk dan dat u jeugt al me
Zal onderzinken in de zee
Der jaren, die gelijk de stroomen,
Geduurig op elkander komen.
Aldus zie Mars uw tijt besteet
Wanneer hy keert in 't lentekleet.

1665.

Aen den H E E R

M A R T I N U S M A R T E N S,

Tot Sluis in Vlaendren,

Op zijn

V E R J A R I N G.

H Et eerste jaer stapt nu het tweede kruis voorby
Van uwen ouderdom. de tijden glippen henen,
En zijn byna zoo ras verlopen als verschenen.
Maer deugt en wijsheit toomt der eewen razerny.
Dies zoo gy hier gerust; en na uw doot wilt leven,
Moetge onder haer bannier uw zelve in dienst begeben.

V E R J A E R W E N S C H,

Aen Mijn

V A D E R.

d' **A** lmagtige, die weer gerekt heeft uwe Jaren,
O! Vader, en verleent een bloeiende ouderdom,
Daerge in verstant en kracht maekt jonge lieden stom,
Wil u noch lang tot ons vermaek, gezond bewaren,
En zegenen met heil. zoo geef de Hemel my
Dat ik noch lang met vreugt vier uw verjaergety.

S 3

1664. LOE.

L O F D I C H T E N.

Op den tweeden druk

D E R

K O R E N B L O E M E N ,

Van den Edelen gestrengen H E E R

K O N S T A N T Y N H U I G E N S ,

Ridder, Heer van Zuilichem &c.

W Y zullen dan dien onwaerdeerbren schat,
 Op nieuw verrijkt met keur van dichtjuweelen,
 De werrelt afgemaelt op yder blat,
 Weer zien in't licht? en in dien rijkdom deelen!
 De faem droeg lang den naem van Konstantyn
 Den aerdkloot om; zy leeft op alle tongen:
 Van haer gewaegt de Tiber, Teems en Ryn
 En Seine, die van hem voorby gezongen,
 Een vaster zwier van dichten heeft geleert.
 Maer welk een land zou Huigens naem niet hooren,
 Die noit genoeg gelezen, en geëert,
 Spreekt overal gelijk een ingebooren.
 Noch is dat voor zijn glorie te gering,
 Al zingt hy na elks wensch in alle talen,
 Al smaekt hy elk in zijn bespiegeling.
 Het lust hem me d'aeloutheit t'achterhalen,
 De Grieken na te stappen op hun trant,
 En Martiael te wekken uit zijn asschen.
 My dunkt ik zie de trekken van zijn hant,
 Een snelheit en gedachten die hem passen.

Hier

Hier vloeit een zee van wijsheit overal.
Hier springt een bron met overvloed van straelen,
En bruischt gelijk een steile waterval,
Die 't aangezicht der omgelege dalen
Opheldert, en den blijden akker voed
Met levent kristalijn en zilvre stroomen.
Hier 's nektar voor 't aendachtige gemoet,
Uit 's werrelts mist ten Hemel ingenomen.
O bloemprieel, zoo konstig geschakeert,
Hoe wensche ik weer uw perken in te treden!
Het heugt u, hoe ik u heb gewaerdeert,
En nedrig, en verwondert aengebeden.
O rijkdom van orakels, vol van geest,
En Pinkstervier, hoe zal de naneef hooren,
En hoe zal hy gelooven, die u leest,
Dat gy zijt in 't gewoel van 't hof gebooren?
In 't barnen van den krijg, en 't oorlogsveld,
In 't barsten van granaten en kortouwen,
In 't dreigen van het Arragons geweld,
En menigmael in andere landsdouwen
Uitheemsch, en ver van uw bekende lucht.
Noch komt gy u zoo heerelijk vertoonen,
En drijft zoo wijd op wieken van 't gerucht,
't Geen met onsterflijke eer uwe dienst zal kroonen:
Dat zelf de nijt, maer tot haer hartenleet,
En bittre smert, het kostelijke leven
Van Konstantyn, moet achten wel besteet,
Al had hy niet als zulk een werk geschreven.

Op den Bouw en bestiering der Schepen,

Beschreven

Door den Weleden wijzen H E E R

N I K O L A E S W I T S E N,
R A E T V A N A M S T E R D A M.

d', **A** Eloutheit lag gesmoort in 't stof van hare steden,
En rijken, deerlijk van d'onwetenheit vertreden,
Nu menig duistere eeuw en jaren achtereen:
Haer kostelijk gewaet, zoo konstelijk besneen,
En rijklijk geschakeert, wierd met den voet gestooten:
Zy zelf hield, doot van schaemte en spijt, den mont geslooten,
En wenscht dat eens een heir van letterhelden velt
Mag winnen, en haer eer, weer op den troon gestelt,
Uitflonkren door den mist en nevels der Barbaren
En woeftheit, zoo ontaert haer in de kroon gevaren.
Nu troost u Moeder en getrouwe voestervrouw,
Der wijsheit, troost u, en verzet dien bittren rouw.
Uw zon begint alree ten kimmen uit te gloeien,
Terwijl haer heilig vier, nu meer en meer aen 't groeien,
Vast d'oostkimme achter laet, en stijgende in den trans,
Spreit over onze lucht in 't eind' haer vollen glans.
Een deel der wijzen leert uw loofwerk, en de merken
Der diepe Beeldespraek, d'oraklen van uw Kerken,
De wichleryen, en 't geschrei der vogelvlucht.
Een deel, opvliegende ver boven zonne en lucht
In hun gedachten, spoort uit Hermes goude spreuken
Uw godgeleertheit nae; of moede 't hoeft te kreuken
In 't openen van zijn geheimen, schept het vreugt,
't Olympisch renperk, en de worstelplaets der jeugt

Weer

Weer op te graven uit hun affchen , en te hooren
 Wat oeffning Memfis en Atheenen heeft verkooren,
 Wat spiegelftrijden Troje en Latium bemint.
 Gyraldus en Doleet doorsnuffen het bewint
 Der ouden, en de magt van hun verdwene vlooten,
 Hun speelfazeelen , en gefchilderde oorlogsbooten:
 Maer ruw, en zelve van een donkre wolk 't verftant
 Benevelt, daerze uit fchroom noch taften met de hant
 Naer blinde fchaduwten, gelijkze lichtlyk missen,
 Die d'eerfte durven zien in zulke duifterniffen.

Nu weet een lid der Raet van 't magtig Amsterdam,
 Een hoofdtelg van de gryze en onbesproke ftam
 Der W I T S E N S , afgeflooft in Burgermeesterschappen,
 En loflijk ftatbewint, d'aelouthet na te ftappen
 Met een gelijke tret, hy groeit in haren lof,
 En zweet gelukkig in die heerelyke ftof:

Hy maelt ons, op 't paneel van zijn geleerde blaren,
 Na 't leven, hoe Egypte en Rome door de baren,
 Quam ftreven met de boeg, en 't hoog kampanje ftont
 Verfiert met beelden van gedrochten, en den hont
 Anubis, Pollux en zijn broeder, die van verre
 Matroozen toeftraelt, en begunfticht met zijn ftarre.
 Wy zien hier Argo weer, Minerve toegewyt,
 En Xerxes vloot, zoo lang verflonden van den tyt;
 En leeren hoe de krygsgalei pleeg voort te glyen
 Op 't flaen der riemen, die, in drie en hooger ryen
 Verdeelt, verwarden noch beletten in den vaert.

Maer 't is aen W I T S E N niet genoeg, dus hoog vermaert,
 Der Ouden Scheepvaart op te viffchen, uit de blyken
 Van taefereelen en beschimmelde kronyken:
 Zijn geest weit ruimer uit. nu toont hy, vol van vier,
 Hoe Vrankryk kielen bouwt op 't bouwspoor van Fournier,
 Hoe d'Italjaen braveert met oorlogsgaleaffen,
 En lichte gondels, die den fnellen ftroom verraffen:

Nu hout hy Dudleis spoor, en ziet aen 't krytstrand
 Geroogen, welk een kroon Brittanje in 't bouwen spant
 Of 't lust hem 't groot gevaert der Portugeefche kraken
 t' Ontleden, en te zien, hoe d'Italjaen, in 't blaken
 Der steile zomerzon, die met haar fellengloet
 Hem smelt uit 's Hemels trans, in Jonken Praeuw den vloet
 Blijft kruiffen, en om koelte en friffche lucht laveren.

Dan komt hy Nederlant haer' eigen Scheepsbouw leeren,
 En gaert een rijken fchat van woorden, op de leeft
 Der Bouwkonst net gefchoeit. zijn ouverzufte geest
 Vliegt me ten hemel, als zy d'Amfterdamsche vloeten,
 Zoo trots volwrocht, de kruin ziet aen de wolken floeten,
 En vaert ten starren in langs mars op mars, gebouwt
 Op watertorens, die spanfeeren door het zout
 Des wilden occaens, en breken vast de gronden.

Gy hebt gantsch Neerland, door dit werkftuk, dier verbonden,
 Gelijk uw vaderftad door uwe zorg en raet,
 O WITSEN! zoo het nu na mijne wensch beftaet,
 Zal uwe naem zoo verre om beide Poolen klinken,
 En daer het zwoegent West de zonne in zee ziet zinken,
 En daer de dageraet, opluikende in het Ooft
 Met eenen nuchteren daeuw door 't floers der wolken blooft,
 Als zich de kielen, door uw fenixpen beschreven,
 Voort aen vermaerder door uw werk, in zee begeven,
 En flooren alle vier de winden in hun rijk.
 Noch is die naem met uw verdienften, ongelijk

Op het uitgeven der werken

Van wijlen den

Eerwaerdigen Godvruchtigen HEERE

JO H A N N E S D E M E Y,

Dienaer des Goddelijken Woords tot Middelburg.

Intaminates Fulget honoribus.

Z Oo zienw' u weer verrezen en herboren,
 Alftopt de zark uw goddelijken mond,
 Wy fchijnen u noch levende aen te hooren,
 En zien uw hart, als eertijts, in den gront.
 De MEY! die van een hemelfch vier ontstoken,
 Uw leven net deed fchoeien op uw leer,
 Al heeft de haet in beide u ftout besproken,
 Gy volgde maer het kruisfpoor van uw Heer,
 Die zelfs niet vry van vuile laftermonden,
 En't fchenden van geveinsde Farizeen,
 Braverende op hun menschelijke vonden,
 Van harten en van ooren onbefneen,
 Door weldoen wift die vlekken uit te waffchen.
 Uw faem zoo rein als 't ongekreukt gemoet,
 Was zilverklaer geheldert in de paffen
 Van waer berouw en Kriftus dierbaer bloet.
 Maer fchoon de doot uw tong verbiet te fpreken,
 Die gulde tong zoo vol van heilig vier,
 Zy weet met kracht die banden los te breken,
 En fprekende met monden van papier
 En boven peil van 't fterflot opgevaren,
 Verheft haer ftem met goddelijk geluit,
 Zoo ver de zee met wentelende baren,
 Het aerdrijk kufft en in hare armen fluit.

Wat duiktge't hooft, ô Zeeland! in uw stroomen,
 En staet verbaest met ongevlochten haer?
 Of is't om dat de MEY is ontnomen?
 't Is waer, die is de Lente van het jaer;
 Maer nu die is te zijner tijt veerdwenen,
 Gelijk het een saizoen het ander jaegt,
 En dat die zon heeft haren kring volschenen,
 Is't eenmael tijt dat gy geen rouw meer draegt.
 Een zomeroogst, een herfsttijt staet te wachten,
 Waervan gy hier de kostelijke vrucht,
 Genieten moogt met dankbare gedachten:
 U komtze toe, als zijnde in uwe lucht,
 In uwen schoot ontfangen en geboren.
 Hier is een schat orakelen by een.
 Hier kuntge kracht van Godgeleertheit hooren,
 Dit 's een tapijt van boven tot beneen
 Met kunst zoo wel, als rijke stof, volweven.
 Nu worde ik door de schorre boettrompet,
 Van't zachte dons der zonden voortgedreven,
 En staet op zulk een kerkmuzijk verzet,
 Die, uitgerolt door zoo veel tempelboogen.
 En kooren, van geen daken meer gestuit,
 Nu eerst terdeeg zal toonen haer vermogen,
 En steenen zelfs doen kennen haer geluit.
 Dan hoore ik weer de lofbazuinen steken,
 En zie natuur, gelijk in Edens hof,
 (Zoo schoon, zoo groot, wort hier haer stant bekeken!)
 Verschijnen ten tooneel, tot 's Heeren lof,
 Hier is de toom van 't dwalende geweten,
 Dat, schoon de zonde uit dartlen overmoet,
 Het op den mont geklopt heeft en verbeterd,
 Weer-keert op 't spoor van achterdocht en boet.
 Hoe hoor ik hier weer Paulus redeneeren,
 't Zy dat hy als gezant komt aengetreen.

Om 't heidendom te stichten en bekeeren,
Of Leeraert zijn herborene Hebreën.
'k Zie Salomon zich zelfs voor my vertoonen;
Maer niet, daer hy vervoert van dulle min,
Ten eeuwigen schandael van zijne krconen,
Te voet valt een bloetschandige afgodin.
Maer even eens als hy, ten troon geklommen,
De Leeuwsbannier van Juda heft omhoog,
Al 't aerdrijk voor zijn wijsheit doet verstommen,
En 't alles peilt met straelen van zijn oog.
Volgt dit kompas en d'aengewezen streken,
Al die gerolt op 's werrelts oceaen,
Schijnt r'elkens, als van alle hulp verfteken,
In 't gapen van dien afgront te vergaen.
Dees graedboog zal u fix de Noortstar schieten,
En voeren u op d'ongestuime plas,
Gelukkig en ontslagen van verdrieten,
Al waer 't u lust, van d'eene aen d'andere as.
Zoo steekt de deugt het hoofd geduurig boven!
Al vliegt de nijt haer in het aengezicht,
En zoektze van haer luister te berooven,
't Is vruchteloos: want zy is enkel licht,
Dat, hoe geheim gedompelt en verfteken,
En onder 't floers begraven van de nacht,
Weet in triomf door zarken heen te breken,
En spreit zich uit met grooter glans en kracht.
Zoo zweeft uw faem op ongefnuikte wieken
Al voort en voort. Godvruchtige de MEY,
Van daer de dagh ten kinnen op komt krieken.
Tot daer de nacht die kleet in haer lievrei;
Die is de roeft der eeuwen al ontvlogen.
Kalvinus ziel eet manne uit deze blaen,
En wenkt met haer gestarnte ons uit den hogen:
Terwijl gy zult met hem ten reye gaen.

Wy zaemlen, als een bie, de honigraten,
 Die zoo vol keur in dezen lusthof zijn,
 Daer wy 't gebroet van spinnen zwellen laten
 En barsten aen hun doodelijk venijn.
 Scheen Zeelant eerst u maer intop te haelen
 Uw lof leeft nu alom en kent geen paelen.

Op de

KUNDSCHAPPEN VAN PARNAS,

Door den Romein

TRAJAEN BOKKALIIN,

Beschreven;

En nu in 't Nederlantsch gedrukt by HERO GALAMA.

TRAJAEN, de Roomfchen Adelaer,
 Uit 's werrelts mist omhoog gevlogen,
 Ziet elk met zijn doordringende oogen
 In 't harte, en groeiende in 't gevaer,
 Het geenmen zelden ziet ontvlien,
 Die van een hooger geest gedreven
 De staetzucht weten na te streven,
 En in 't geheim der Prinzen zien;
 Geeft al de rijken haer waerdy,
 En weegt den aerdkloot op zijn pennen.
 Hy leert een Vorst zich zelven kennen,
 En 't rechte merk der heerschappy.
 Nu strijkt hy neder op Parnas;
 Daer alle volken zich vertoonen
 Voor Febus en der Muzen troonen,
 Van 's werrelts eene en andere as.
 Hier is APOLO's orakelkoor,
 De goude Driervoet en Laurieren:

Hier

Hier vest de wijsheit haer bannieren;
En schroomt niet moedermaekt recht door
Te streven, zonder hare leen
Met praelgewaden te bedekken;
Al die kleinoodjen achtze vlekken,
En voor haer schoonheit te gemeen.
Maer gy doorluchte Bokkaliin,
Verheven ziel! die hier beneden
Het hart der Vorsten dorst ontleden,
En 't wezen schiften van de schijn;
Al heeft de moortpriem u gevelt,
Door een vervloekten nachtverrader,
Die mooglijk zelf zijn ouden Vader
De strot had uitgesneen om gelt:
Uw glorieboet den val van 't lijf,
En klinkt aen alle vier de winden.
In Neerlant wafze schaers te vinden,
En had by weinigen verblijf.
Tot Galama, uit eedle zucht,
Dien schat alleen benijde aen Romeen,
En over zoo veel land en stroomen,
Uw werken voerde in onze lucht.
Dat staetjuweel, zoo net in 't goud
Der Nederlantsche tael gegrepen,
Hoeft om geen nieuwen glans herslepen,
Dewijl 't zoo braef zijn proef behout.
Bedank dien Harlingschen Plantijn
Die uwe spreuken me laet hooren
In Friesland, dun genoeg van ooren,
Om haer te schatten zooze zijn.

LOFDICHTEN.
OP DE BIBELSTOF

Van den H E E R

LAURENS BAKE VAN WULVENHORST.

Wie zal voortaan de Poëzy,
Een hemelgaef van God geschonken,
Verachten als een razerny
Die niemants lust behoort t'ontvonken,
Omdat ze op een verheven trant,
En van een grooter vier gedreven,
Voorby streeft het gemeen verstant,
Dat laag by d'aerde neer blijft zweven,
Daer zy d'onsterflijkheit geniet
En onder haer de starren ziet.

Dan geeft de Hartog der Hebreën
Den hemel en het aerdrijk ooren,
De rotfen splijten zelf vaneen,
De honig wort uit hun geboren,
En olie vloeit ten klippen uit.
Dan voelt zich 't hart der zee verstijven
Op 't goddelijk triomfgeluit,
Toen Faro, met zijn heir aen 't drijven,
Als drenkeling, de voeten spoelt,
Daer Israël geen water voelt.

Men ziet het Hemelsche tapijt
Ontrolt in Gods gewijde bladen,
Alöm met zoo veel konst en vlijt,
Verheerlijkt met dichtsieraden,
Niet in den zoom en buitenkant;
Maer in den inslag zelfs geweven

Als

Als beelden van volmaekten stant,
Die't gantsche werkstuk luister geven.
Zoo gloeit by paerlen aen een kroon,
Een Diamant noch eens zoo schoon.

Dit wekte, ô B A K E, uw eedlen geest,
Om in dat heiligdom te treden,
Te schoeien op een duitsche leest
Zoo veel gezangen, die met reden
Van yder werden aengebeên,
Als vloeiende uit een hemelsche ader.
Ik ken geen schooner Hippokreen,
En noit zag ik den zangberg nader.
Hier laeve ik, uit een volle borst.
Aen heilig water mijnen dorst.

Gy, opgevlogen als een Zwaen,
Zet u op Libans toppen neder,
Terwijl de spelende Jordaen
De schaduw van zoo menig Ceder,
Verdubben ziet in zijn kristal.
Zy willen hare vreugt vertoonen,
En, spieglande in zijn waterval,
Verheffen hooger hare kroonen,
Nu gy, op Salomons geluit,
Den lof zingt der vergode Bruit.

Welaen, ô dichter, net van zwier,
Laet ons uw zuivre klanken hooren.
De wierook van uw kuisch papier
Wil zelfs het hemelschdom bekoren.
De dichtkunst zal dat schoonjuweel,
Zoo waerdig om haer hals gehangen,
Waerdeeren als haer beste deel,
Tot glory van uw bibelzangen.

De kunst zoek' elders enklen lof;
Men prijs' die hier ook om de stof.

Aen den H E E R E

H E N D R I K T H O L I N X,

Op zijn bevordering tot der

R E C H T E N D O C T E R.

Laureâ Donandus.

VRouw Themis, aen wiens borst gy lang zijt opgetoogen,
En onder haer banier ten oorloge uitgeruſt,
Daer Vorſt Justiniaen der landen tweedragt bluft,
O T H O L I N X! toonde aen u noit vriendelijker oogen,
Als nuze uw Jaergety zoo gunſtig koomt verſieren,
En overwonnen door uw geest, met zoet geweld,
Voor u voortaan de rolle en vierſchaer open ſtelt,
En kroont uw hoofd met hare en met Apol's Laurieren.
Die uw geboortendagh zoo groot een eer aendoet,
Toont dat zy uw geboorte ook vrolijk heeft begroet.

Aen den H E E R

J E R E M I A S O X F O R T,

Toen hy van de wiſſeling der ſchulden redenkavelde.

DE wiſſeling van ſchulden tegen ſchulden,
Geest O X F O R T nu een rijke zee van ſtof;
Terwijl hy haest zal pralen met dien lof,
Dat Themis hem zal tot haer voorspraek hulden.
Maer hoe betaelt hy dan die glorie, hem vereert?
Als hy verdrukkers toomt, en fier het recht beweert.

OP DE INWYDINGE

Van den HEERE

J O A N N E S D E W I T T E ,

Tot der MEDICYNEN DOCTOR.

Multa tulit fecisque puer.

't **G**Aet wel: uw onvermoeide vlijt,
Om uit een wijde zee van boeken
Het pit der artzeny te zoeken,
Wort nu verheerlijkt op zijn tijt.
De zonnestad der Batavieren
Bekranst u met Apol's Laurieren.
My dnuikt ik zie in uwen lof
De geest van Hippokraet verblijden,
Die zulk een langen reex van tijden
Verschafte aen d'artzen rijke stof,
Om forfcher als 't geslacht der Reuzen,
De doot het bekkeneel te kneuzen.
'O WITTE wijk. het spook schiet toe;
Maer breekt op uwen schilt zijn schichten.
De doot moet voor geleertheit zwichten:
Die slijt Saturnus yfre roe,
En, aengebeên by alle volken,
Treet met haer voeten op de wolken.

Aan den HEER

DAVID VAN HOOGSTRAATEN,

Toen hy in de Hooge Schoole van LEIDEN der
Medicijne Doctor wiert ingewijt.

HOOGSTRATEN, 't is u te gemeen
Zoo diep in Febus gunst te deelen,
Als gy het dichtperk in wilt trêen,
Om Vondels toonen nae te speelen,
Dien Duitschen Fenix en Homeer,
Zoo hoog uit 's werrelts mist gestegen,
Te volgen op het spoor van eer,
En na te vorschen zijne wegen.

Al heeft schier niemand zich dien last
Als zonder voordeel onderwonden,
En vruchtloos op zijn hoofd gepast
Een Lauwerkrans, te dor bevonden;
Noch streeft uw geest na andre lof;
En om uw' kruin naer eisch te sieren,
Te beuren uit het aerdsche stof,
Behoeft gy dubbele Lauwrieren.

Maer schoon u het Bataeffsch Atheen
Bereid staet plechtig in te wyen,
Als die, gelukkig doorgestreên
In 't worstelzant der artzenyen,
Den loon van onvermoeide vlijt,
Van nuchtre en ongeslapen nachten,
En van uwe uitgekochten tijd
Met reden eindlijk moogt verwachten;

Noch staet u voor het laetste om prijs
In 't open velt een slag te wagen,

Op

Op dat d'onzydige uitkomt wijz',
Of gy den Lauwer weg zult dragen.
My dunkt, ik zie u, als een Leeuw,
Die van de jagers aengesprongen,
In 't hitsen van het jachtgeschreeuw,
Van vore en achter word gedrongen:

Maer nergens van zich zelfs ontaert,
Daer 't edel bloet zied in zijne aëren,
De maenen opkrult en den staert,
En brullend hen komt ingevaren,
Rijdt al de netten los als ragh,
Schut d'yzre schichten op zijn tanden,
En 't hoofd opstekende in den dagh,
Vind niemand, die hem aen durf randen.

De Maes verwacht in zulk een schijn,
Ten troost van kranken, die verlangen,
Zijn voesterling weêr van den Rijn
In zijn geboortestad te ontfangen.
Daer zy voortaen uw Hippokreen.
Daer doe d'Ervarenheid u wezen
Een Hippokraet, en een Galeen.
Zoo worde uw' artzeny geprezen.

Op de Anatomische Wonderheden

V A N

G O V A R D B I D L O.

Hier streeft de konst natuur voorby;
Die kan de leden maer bootzeren
En schikken in gepasten ry,
Maer haren ondergang niet weren,

V 3

Wan-

Wanneer de tijt met snellen voet
 Vooruit gestoven onder 't draven,
 Den draet des levens kerft verwoet,
 En geeft de lijken aan de graven,
 En stort met een verwaten hant
 De glorie van natuur in 't zant.

Maer BIDLIO van een edel vier
 Ontsteken, en door lust gedreven,
 Weerstaet dien trotschen vyant fier,
 En schenkt de dooden zelfs het leven.
 Hy breekt den zeisen van de tijt
 Op bleek geraemte in ingewanden,
 Nu reets den grafworm toegewijt,
 En vreesst de doot niet aen te randen,
 Voor haer grimmas noch schicht vervaert,
 Zijn snijmes passende op haer zwaert.

Ontledingkonst! hoe is uw lof
 Door dezen held in top gestegen!
 En gy natuur wat hebtge stof
 Om hem te danken voor den zegen,
 Die u behout in scherpen roest
 En wreeden kanker van de jaren,
 Die dertel al uw pracht verwoest:
 Hy kanze voor 't verderf bewaren;
 En 't geen gy 't leven gaest uit gunst,
 Vereeuwigen door zijne kunst.

Hoe schijnt dat hart my zoo gezont
 En in zijn vliezen hecht beslooten!
 'k Doorzie het hier tot in zijn gront:
 En hoe het bloet rontom gegoten,
 Door aders en hartaders vloeit,
 't Lazuur gelijk en bloetkoralen;

Of stralen die de zon, vermoeit
Aen't hemelsche gewelf te pralen,
Langs d'avontkinnen schiet uit zee,
Als lucht en winden zijn in vree.

De long en lever even schoon
Is d'onverderflijkheid beschooren:
Zy staen zoo levent hier ten toon
Als warenze nu nieuw gebooren;
De vruchtbare akker van het zaet,
't Geen al het menschdom bragt in wezen,
Lacht hier u aen met bly gelaet,
En heeft geen kou noch lucht te vreezen.
De bloem des maegdoms, teer van aert,
Is hier voor alle smet bewaert.

Al die voortaan, door uw beleit,
Zich zelven beter leeren kennen,
Bespieglende Gods Majesteit:
Hoe nedrig moet gy u gewinnen,
Nu aen het menschdom niet ontbreekt,
Te werden hooger opgenomen,
Wanneer d'ontledingkonste spreekt,
En leert u tot uw zelve komen,
En, met gebogen hert en knien,
De Godheit dienen en ontzien!

Aan den H E E R E

H. G O U T A P P E L,

Toen hy tot der Medecijne Doctor wiert ingewijd.

V Rouw Themis en Apollo lang in strijt,
Wie van uw beide 't meeste kon bekooren
Onthaelden u met onvermoeide vlijt,
Erinnerden haer lessen voor uw ooren,

Zoo

L O F D I C H T E N.

Zoo zeer alöm by 't menschendom geacht,
 En zetten haer welsprekenheit in kracht.
 Elk quam een schat van wijsheit u ontvouwen.
 Maer Febus won in uwe ziel het velt:
 Want daer hy zorgt om levens te behouwen,
 Weet zy alleen te waken voor het gelt.
 Maer 't leven woeg u zwaerder dan het gout,
 Hoe zeer men 't in waardie, en aenzien hout.
 Gy bruischte in 't eind met lust de haven in,
 O HENDRIK! door een zee van artzenyen:
 Apol heeft u verwaerdigt met zijn min,
 Envorderde uw geleertheit met verblijen.
 Hy bood u zelfden GOUDEN APPEL aen,
 En kroonde uw hoofd met zijne lauwerblaên.
 Nu zien wy u met vreugt ten top gestegen,
 Terwijl de doot te minder triomfeert.
 De zwarte gal, en vege koorts, verlegen,
 Met spijt bekent dat konst de doot braveert.
 Zoo zegne God uw heilzame artzeny,
 En make u van ondankbre laster vry.

O P D E I N W Y D I N G E

Van den H E E R E

M O E S M A N D O P ,

Tot der MEDECYNEN DOCTER.

GElijk een stroom met kracht aen 't bruizen,
 Ten monde uitbreekt van dam en fluizen,
 Sleeps akkerlanden, vee en stal,
 In zijnen steilen watervai,
 En weet met arbeit door te schuuren,
 't Gebit van opgeworpen muuren;

Zoo

Zoo streeft geleertheit op dat spoor
 Met lust alle ongemakken door,
 Die in de zee der artzenijen
 Den leerling storm op storm bestryën:
 Zy hakt met Alexanders sne
 De Gordiaensche knoop in twee.
 Apollo zach uit 's Hemels streken,
 Do p, met een heilig vier ontsteken,
 In artzenykunde al zijn tijt
 Besteen met onvermoeide vlijt;
 En sprak, ga voort mijn welbehagen,
 Mijn Zoon, gy zult den lauwer dragen:
 De doot treet achterwaerts vol schroom;
 Nu gy haer houden zult in toom,
 En schutten d'onvermurwde pijlen:
 't Bataeffeh Atheen zet zulke stijlen,
 Hoe fel begrimt van nijt en haet,
 By mijn Galeen en Hippokraet.
 Uit had hy, en wiert uit mijne oogen,
 Van zijn klinkvoeten opgetoogen,
 Die kloofden met hun voeten 't stof,
 En vulden Neerlant met uw lof.

Op de GEESTELYKE GEDICHTEN

VAN

HIERONIMUS ZWEERTS.

Geweldenaers, die kuifche zanggodinnen
 Zoo onbesuift mishandelt en onteert,
 En hen, in 't oog van yder geschoffeert,
 Noch vergt om hulp in uw ontuchtig minnen;
 Als haddenze, in bordeelen opgevoet,
 Een druppel van dat geile en eerloos bloet.

Koom leert van ZWERTS, door eedlen geest gedreven,
 Geen oren meer te schenden door uw dicht.
 Noemt geen vermaek als 't geen ons t'evens sticht,
 En onderwyft de plichten van het leven.
 Wie anders in de dichtkunst zich gewent,
 Heeft noit het wit dier hemelgaef gekent.

Aen K. K A L F,

Op haer Gedichten.

NU weet ik eerst hoe waerlijk gy het nat
 Gedronken hebt uit Febus watervat!
 Uw schrandre ziel, van wijsheitsbachus dronken,
 Kan, door haer kracht, mijn Klio doen ontvonken.
 Ontvonken? ja. de gloet is groot genoeg,
 Dat niet den damp de vlammen overwoeg.
 Gy zingt ons als een andre Sempronye,
 Of Saffo, maer herschept in een Thalye,
 Van 't zuideras tot onder 't beergestarn
 Daer't noorden sneeuwt, of't heete Lesbos barnt.
 Moet ik my nu verblijden of benijden,
 Of zetten liefst dat allebei ter zijden,
 En staen bedeeft in zulk een wonderstuk?
 't Is uit met ons. het nijdige geluk
 Schept mannen brein in teere maegdeleeden,
 En doet een Vrouw in Febus renbaen treden,
 Daer haer gedicht een yder achterlaet,
 Die niet alree aen't eind der loopbaen staet.
 Zoo komt een maegt, aen Pallas borst gezogen,
 Door't groote heir der dichters heen gevlogen,
 In't binnekoor van Febus groote Kerk,
 En doet onze eeuw braveren op haer werk.
 Ga voort, en noop mijn zanglust dus met sporen.
 Dan zal de faem uw groote geest doen hooren,

Zoo

Zoo ver 't verstant van maegden wert geroemt.
 En wiert mijn naem dan eens met u genoemt,
 Dan vloog mijn dicht op uwe zwanewieken,
 Van daer al vroeg het oosten op komt kriecken
 Tot daer het west de zonnepaerden spoelt.
 Maer ach! ik heb te hoogen wit gedoelt.
 Mijn keel bezwijkt in 't midden van het zingen;
 Vergeef my dat mijn stem niet door kan dringen.
 Uw loftrumpet rukt mijn gedachten me;
 Nu reize ik al met uw gedicht op zee.
 Nu wil ik, daer maen duitschen zijn geweken
 K O R N E L I A, in vaerzen hooren spreken!
 De tijd ontdek, zoo klaer aen elk als my,
 Dat ik u roem; maer zonder vleyery.

1665.

A E N

E. v. L I M B O R G,

Toen hare E. my de eer vergunde van eenige vaerzen, uyt
 Luciaen vertaelt, uit te schrijven.

*Acceptissime semper**Munera sunt donaris quæ pretiosa facit.*

En gierige acht de gift na 't voordeel datze heeft:
 Zijn lust bestaet alleen in goude en zilverlingen,
 Een schat die wel een schijn; maer geen vernoeging geeft,
 Nochtans 't gemeen beloop en stant der aersche dingen.
 Zy toonen, als de fuik, een' klare en ruime baen
 Van voren; maer zie toe, verdwaelde reukeloozen,
 Al schijnt die weg, aen 't oog, bequaem om in te slaen,
 Daer leggen doorenen verborgen onder roozen.
 Die edelmoedig streeft vermy dat steeklig pad,
 En zie op voordeel van de kunst en hare gaven.

Het dom gepeupel kent geen gave als die haer schat
En beurs verrijkt, daer hun de ziel in legt begraven.

De wijsheit praelt, die met meer kracht wort ingestort,
Wanneer ze fierlijk vloeit in onbedwonge dichten.

't Misstaet de spijs niet datze in goude schotels wort
Ter tafel opgedischt by d'ryke fakkellichten.

Zoo wert de wijsheit nuft gedient in Poëzy.
Dit weet van LIMBORG, 't puik der Amstelsche minerven,
Dies schenkt zy aen mijn oog en oor de lekkerny
Van Grieksche Luciaen, bekleet met duitsche verven.

Een gift die wel vernoegt; maer nimmermeer verzaet.
Zoo klimtme op Helikon! en d'altijtgroene toppen

Van 't schaduwrijk Parnas, de rijngods Berg. zoo gaet
Een fiere maegderei by groenbekranste koppen.

Streef gy mijn zanglust voor, gezusters van Apol,
Bedaeuw mijn lippen uit de hengstebrouwen en beken

Van 't groen kastaliën: zoo zal mijn yver vol
Van uwe geestigheid, u volgen in die streken.

Uw rijmtrant volgen? ach! dat woort is veel te vroeg
Mijn losse tonge ontflipt. ik ken mijn onvermogen.

De wille ontbreekt my niet; maer kracht. 't is me eers genoeg,
Dat ik uw stappen maer van verre mag beöogen.

LYK en GRAFDICHTEN.

OP D'AENKOMST IN 'T VADERLANT,

Van het lijk van wijlen den Ed. Manhaften **HEERE**

MICHAËL DE RUITER,

Ridder, &c.

L'. Ammirael van Hollant en Westvrieslant,

Aen de Edele Mogende

H E E R E N

De Heeren Gekommitteerde Raden ter
Admiraliteit op de Maze.

Myn Zangheldin neemt deel in d'algemeene rouw,
En durft het groote lijk met een gedicht begroeten,
Het geenze eerbiedig komt opoffren aen uw voeten,
Zeeraeden aen de Maes, getuigen van de trouw
En denkt des Mans, die tot een Ammirael geboren,
En tot verdadiging van uwe vlag gekooren,
Uw zeerecht heeft beweert met ongekreukten moet,
Zoo ver de wereltkloot bespoelt wort van de baren,
En zijne daeden afgemaelt heeft met zijn bloet
Op tafereelen, al zoo duurzaem als de jaren.
't Mishage u niet, dat u mijn dicht wort toegewijd,
Die 't lijk hebt ingehaelt met zulk een eer en vlijt.

GY komt dan 't Vaderland nu t'huis in zulke een staet,
O groote RUITER! die, van daer de dageraet
De kim met roozen kroont en gloeyende robijnen,
Tot daer de zon vermoeit het aerdrijk t'overschijnen,
Haer stralen krimpt, en zich verkoelt in Thetijs bron,
Den donder hooren liet van uw gevreesd kanon.

Die, zwevende in den gloet der barstende granaten
 En in een vierpoel, als ten afgront uitgelaten,
 Van buskruit en harpuis, vergiftigt met achy,
 Noit wiert gezengt, maer steeds 't geluk had op uw 'zy.
 Gy komt: maer niet gelijkge uit zoo veel watertochten
 En zeetriomfen, by Barbaren en gedrochten,
 En Turken overal zeehaftig zijt gekeert:
 Noch zoo, gelijk toen 't land, alom schier overheert
 Van vyanden, de keel en afgeteerde longen
 Van hunnen havixklaeuw geparst en toegewrongen,
 Verwachtende in den hals nu reets de laetste snêe,
 Door uw beleit en moet weer adem schiep uit zee:
 Daer gy, ten dans gaende op 't muzijk der donderklooten,
 Tot vierwerf overwont twee Koninglijke Vlooten.
 Noch komt gy evenwel als een die zegepraelt,
 Maer met zijn dierbaer bloet heeft zijn Triomf betaelt.
 Aldus voltoide, naer een reex van Heldendaden,
 Epaminondas eerst zijn kroon van lauwerbladen,
 Toen hy, getroffen in het hevigt van den slag,
 Den schicht liet steken, tot hy zich verwinnaer zag;
 Maer in een stroom van bloet uitvaeren liet zijn leven,
 Zoo drae zijn vyant uit het velt was weggedreven.
 Het Y, zoo menigwerf gezegent door uw hand,
 Gelijk een parel aan de kroon van 't Vaderlant,
 Verwacht het Heldenlijk; dat van de Maes ontfangen
 Met dankbre erkentenis, en met den rouw behangen,
 Die 't waerdig overschot van zulk een krijgshelt past,
 Uit Zee wort toegevoert: daer 't naer zoo zwaer een last
 Van staetbekommering en oorlogsdapperheden,
 Waermêe's Mans krijgsdeugt zelf heeft d'eeuwen afgestreden,
 In 't marmer grafgewelf de rust verwacht in 't end,
 De zoete rust, hem in zijn leven onbekent.
 De kruiderijen, die het lijk, door zoo veel baren
 En stormen hier gesleept, noch van 't verderf bewaren,
Weer

Weerstaen 't geweld der tijd met minder tegenweer,
Als d'eedle balsengeur van zijn onsterflijke eer;
Die heeft in fellen brant van oorlog, t'allerwegen
Geloutert en beproeft, een duurzaamheit verkregen.
Gelijk de Fenix, als nu allermeeft zijn stam
Ten einde schijnt, zich door de riekende outervlam
Van Nardus en Kanneel vereeuwigt met meer glanssen.

Met welk een kroon zult gy 't eerwaardig hoofd bekranssen,
O Amsterdam! die d'eer geniet van 't groote lijk
In 't graf te zinken, tot een eeuwig Heldenblijk?
Wat stevenkroon zult gy nu op zijn haeren passen,
Die hy niet lang voorheên veroverde op de plassen,
In allerhande lucht? met welk een keur en pracht
Van Vlaggen wort hy best ter aerde nu gebragt.
Daer nergens Schepen op de Zee met wimpels prijken,
Die hy niet voor zijn magt eerbiedig heeft zien strijken?
Al 's werrelts vlaggen dan, en d'eer van 't zeegezagh
Geveiligt en gestaeft, bestaen in zijne vlag:
Die zy zijn lijksipres, die mag alleen hem kroonen.

Maer hoe zal 't Vaderlant zijn dankbaerheit betoonen!
Is 't in die Lijktombe op te sieren tot zijn lof?
Hoe heerelijk men die voltrekke in konst en stof,
Noch bouwen schooner graf in hun gedachtenissen
Die hem waerdeeren eerst, nu zy zijn daden missen.
De Nijt, hoe wrevel, heeft toch met het leven uit,
En voelt dat haer gebit, op dootgeraemte stuit.
Noch was 't genoeg den naem maer op de zark te lezen,
Voor zijnen lof. wie kan daer van onwetend wezen?
In welk gewest is toch zijn fabel niet vermaert,
En blinkt veel verder als Orions oorlogszwaert;
Maer 't was onze eeuw noit van den nazaet te vergeven,
Dien 't lusten zal hem ook in marmer te zien leven.
Een enig graf was voor dien Held ook veel te klein.
Het nootlot wilde 't aen zijn glorie al besteen.

Het

Het Vaderlant door hem in meer dan veertigh slagen
 Verdadight, daer hy heeft de zegen weggedragen,
 Bewaert het lijk met meer eerbiedigheit en zucht,
 Dan 't onderaerdsche Rome in menig grafgehucht
 Het heilige gebeent der oude Krijsenhelden,
 Die tegen Neroos haet en Antonijn zich stelden.
 'T oproerige Sigilje, och ons te wel bekend
 Door zijn vermaerde doot, daer 't schuimende element
 Van dootschrik tegen ty en stroom scheen aen te wrijten,
 En Etnaes oven tot den afgront op te splijten,
 Heeft in haer vruchtbren schoot het dierbaer ingewant
 Als met een voorspook, juist aen 't Sirakuzer strant.
 Niet anders, dan of die beveiliger der baren
 By Archimedes graf, nae zulk een reex van jaren,
 Ten deele mee een plaets most hebben, in hun daet
 Elkandren zoo gelijk; die red den vegen staet,
 Door wiskonst, en hy weet de vyandlijke kielen
 Door zijne spiegels en hun vlammen te vernielen.
 Dees als hy blixemt met zijn * Spiegel, waer hy streeft,
 Ziet hoe de zee tot op het grontzant scheurt en beeft,
 Waer op de donder, met een weerbarst aen geronnen,
 Aerdbeving schept, en voert de doot uit zijn kanonnen
 Ten reye; of als hy op zijn hoogh kampanje in vier
 En weerlicht voort gerukt, met Hollands zeebannier,
 De waterschenders komt bestoken en braveeren,
 En zietze al vlugtende en verbaest hun spiegels keeren.
 De zee, zoo wel zijn graf van eere, als velt van moet,
 Heeft d'eedle droppelen van zijn doorluchtigh bloet,
 Dat kostlijk heiligdom, herschept in bloetkoraelen.
 Dus kan de werrelt zelfs zijn grafstee naeu bepaelen.
 Nu stel vry Amsterdam haer konst in 't werk, en eer'
 Met een gedachtenis, die d'eeuwen lang 'braveer',
 Het lichaem, en vertoon in marmre tafereelen

Zijn

* De naem van het Schip, voor dezen meermalen by den Ammiraal gevoert.

Zijn daden , uitgevoerd in alle werrelts deelen :
 Op dat zijn deugt , gelijk een vonk in tonder vat
 En zich verspreit , het bloet der helden in haer stad
 Te meer ontfteke , en wekke alom de Batavieren
 Het harte , om mee hun hoofd met zulk een kroon te fieren ;
 En dwing den vyand in te toomen zijn geweld ,
 Als hy hoort noemen dien ontzachelyksten Held.

U I T V A E R T

Van den Ed. Manhaften HEERE

HEER MICHAEL DE RUITER,

Ridder &c. L'. Ammiraël van Holl. en Westvriëslant &c.

Z Oo legt helaes ! die waterhelt ,
 De schrik der vyandlijke vlooten ,
 De groote RUITER , neergevelt !
 Sicilje heeft haer verw verschoten
 Van schrik op zulk een zwaren val.
 Maer Neêrlant treft het boven al ,
 Dat in zoo veel vermaerde slagen
 De zeetriomf heeft weggedragen
 Door's Mans voorzichtigste beleid ,
 En onverwonnen dapperheit.
 O Siciljaensche kust ! o stroomen !
 Is ons die Zeemars dan benomen !

Trinakrië , met al uw steên ,
 Hoe stont gy voor het hoofd geslagen ,
 Wat dootschrik reed'er door uw leên ?
 Toen MICHAËL , voor uitgedragen
 Op't briesschend waterpaert , vol vier ,
 De Nederlandsche zeebannier
 Aenvoerde , en in de Fransche vlooten ,
 Op't barsten van de donderklooten ,

Y

En

LYK en GRAFDICHTEN.

En gruwzaeme oorelogsmuzijk
 Der zeekortouwen, viel, gelijk
 Een adelaer met klauw en veder,
 Stort op een vlucht van gieren neder.

Scheen 't u niet, of Tyfoëus weer,
 Daer Etne vast staet op zijn lenden,
 En schiet op hem haer wortels neer,
 Met arbeit zich zocht om te wenden?
 En braekte met een helsch geluit
 Een zee van vier ten schoorsteen uit:
 En wentelde de stuivende aschen.
 Tot in de Middellantsche plassen,
 En glas en steenen, half verbrant,
 En brokken van zijn ingewant?
 Terwijl al d'oever schijnt te gloeien,
 En schud en davert op zijn loeien.

Scheent gy niet van uw' wortel af
 Te schokken, op den fellen donder
 Des Ammiraels, hier op zijn graf
 Noch strijdende als een waterwonder?
 De buskruitwolken dekken 't strant.
 De roode haen kraeit moort en brant.
 De zee scheurt open tot den navel;
 En Scylle ontduikt de vlam der zwavel.
 In zulk een storm en oorlogsgloet,
 Ten koste van het Fransche bloet,
 In zulk een onweer op de baeren,
 Moest MICHAËL ten hemel vaeren.

't Bedroefde Neêrlant, plat getreên.
 En afgepijnt door ooreloogen,
 Heeft noch geen grooter ramp geleên,
 En schreit vergeefs met bloedige oogen.

Op't heldenlijk, dat in dees' noot
Te vroeg ten roof viel aan de Doot:
Indien hy anders is gestorven,
Die zoo veel glorie heeft verworven,
En in het eeuwig diamant
Met zijn rapier en strijtbre hant
Zijn eigen daden heeft gedreven.
En met zijn bloet zijn lof geschreven.

Wat wereltsdeel weet van zijn deugt
Niet met een vollen mont te spreken,
Zelfs in het bloeien van zijn jeugt?
't Zy hy in 't Oosten door quam breken:
Of schuimde d'Afrikaensche kust,
En Amerijke stelde in rust.
Of tot den Bosfor opgevaren,
Verdelgde Turken en Barbaren,
Verdadiger der vrye zee.
Of ankerde voor Chattams ree.
Of temde witte en zwarte Mooren.
Als was 't geluk hem aengebooren.

Messyne trek vry 't rouwkleet aen.
Hem, die haer quam van 't juk bevrijden,
Zoo verre uit onzen Oceaen,
Bezwijkt zijn been, in 't hevig strijden,
Maer niet de moet, die onverzeert
Dè Doot in haer gezicht braveert.
Nu sier vry alle drie u kaepen,
Sicilje, met het heldenwapen
Van Neêrlants grooten Ammirael.
Terwijl het lijk met staet en prael
Wort in het Vaderlant ontfangen,
En 't slagzwaert in 't gestarnt gehangen.

Op de L Y K S T A T I E

Van den H E L T

M I C H A Ë L D E R U I T E R,
Lt. Ammirael , &c.

A Enschouwers, die met zoo aenzienelijk een prael
 Het Lijk geleiden ziet van Hollands Ammirael,
 Den grooten R U I T E R, dien verdadiger der baren,
 Die meer de vryheit dan zijn leven wouw bewaren;
 Waerom vergaeptge u aen den omslag van die pracht,
 En viert het heldengraf daer hy de rust verwacht,
 Na zoo zeel krijgstrofeen en bloedige oorelogen?
 Verlies niet meer uw tijt, om door zijn deugt bewogen,
 Het graf uw achting toe te wijden. hy ontslaet
 U zelfs van zulk een plicht, die nu hem nergens baet:
 Want zoo veel vyanden, gesneuveld voor zijn degen,
 Zoo ver men d'oceaan om 't aerdrijk ziet bewegen,
 Zijn offerhanden voor zijne affchen, die om strijt
 Zijn lof trompetten, en zijn graf zijn toegewijd.

G R A F S C H R I F T

Op den Lt. Ammirael

M I C H A Ë L D E R U I T E R,
Door een quetzuur aen zijn voet overleden.

DE doot ontzag het hart van R U I T E R, om zijn moet.
 Zy mikte wel; maer gaf weer strax den moet verloren,
 Als juist haer 't voorbeelt van Achilles quam te voren:
 Dit 's me Achilles, sprakze, en trof hem in de voet.

LYKGEDICHT,

Op den Weledelen HEER,

HEER LAURENS BUISERO,

Ridder, &c. Heere van Duffen, Muilkerke, &c.

Raed en Sekretaris van zijn HOOCHGEIT.

DE werrelt heeft geen rust. het menschelijke leven

Wort op en neder, als 't gety in zee, gedreven;

Nu stroomt het alles toe van zelfs, gelijk de vloet,

Dan rukt het d'ebbe weg van zwaren tegenspoet;

Maer trouwe diensten aen het Vaderland bewezen,

Staen pal, en hebben geen gevaer noch storm te vreezen;

Die maken edel, en het stamhuis van een heer

Die dus zich queet, groeit aen in waardigheid en eer.

Dies schoon uw sterflijk deel wort in het graf gezonken,

Daer uw bedroefde vrouw en al 't geslacht verdronken

In tranen, het verlies des grooten mans beschreit,

O edel heer! uw ziel, die hier d'onsterflijkheit

Al zuchte te gemoet, om van den last ontslagen

Des lichaems, weêr by God te worden opgedragen,

Waer van z'er oorsprong nam, laet zulk een strael van licht

En onbesproken glans noch na in elks gezicht;

Dat zy geen glorie by den naneef zal ontbeeren,

Zoo lang men trouw en deugd op 't aerdrijk kan waerdeeren.

De dappre Maurits, die geen Alexander week,

Daer Arragon voor zijn vernuft, en moed bezweek,

Zag in uw jeugt alreê, gelijk met arents oogen,

Uw zuiver oordeel, zoo volmaekt, en opgetogen,

En zulk een helderheit van zinnen en verstant,

Dat hy u Frederijk naliet ten rechterhant;

By wien gy u zoo kloek en vlijtig hebt gequeten,

Dat mijne Zangheldin, te zwak dit uit te meten

Naer waerde, liever hier haer onmagt stelt ten toon,
Dan datze uw deugden met te slecht een lauwer kroon.

Doorluchtigste Amelye, ei laet u niet mishagen;
Zoo ik uw Hoogheit na zijn dienst en zorg durf vragen;
Gy kunt getuigen van zijn onvermoeiden vlijt.
Gy hebt hem overal verdadigt voor de nijt,
En weêr met vreugd gezien, hoe dat hy onbezweken,
Geduurig voor het recht dorst van Oranje spreken.

Hy offerde geruſt zijn ziel den hemel op,
Nu hy Prins Wilhem zag gevoert ten hoogſten top
Van Staetbewint, herſtelt in alle waerdigheden,
Die zijn geſlacht van ouds gewoon was te bekleeden,
Hem trooſte dat hy 't Land, zoo na aen 't ondergaen,
En deerelyk geſchokt door een verwoede orkaen
Van oorelog, die ſcheen het al te zullen breken,
Door's Princen kriegsbeleit; weêr't hooft om hoog zag ſteken,
En triomfeeren met ontzag te lande en zee,
't Geen Engeland volmaekt door een gewenſchte Vreê.
Ook ſcheen 't het einde van zijn wenſchen te bekroonen,
Dat in Oranjes dienst, en ampten hy zijn zoonen
Had ingevoert, als drie kolommen van zijn' Staet,
En Erfgenamen van hun Vaders wijzen raed.

Mevrouw laet af uw man zijn vreugde te benijden,
Het langer leven was maer rekking van zijn lijden.
Gy ſteurt den Fenix in zijn aſſchen op 't altaer.
Hy juigt om hoog, en kent geen klachten noch misbaer.
De werrelt heeft niet hem, maer hy heeft haer verlaten.
Die zijn verlies beſchreit, ſchijnt zijn geluk te haten.
Al trokt gy met gebeên, noch ſterker trok hem God,
Daer hy 't verganklyk ruilt, voor 't eeuwig heilgenot.
Geen laſter zal nu zijn verdiende glorie ſmooren,
Die barſt ter grafzerk uit, en laet alom zich hooren
Al ſtopt de zwarte nijt het oor voor dat geluit.
Dus blies de Hemel maer de lamp zijns levens uit,

Op dat hy zoude om hoog in 't gout der zonnestralen;
En hemels diamant met vollen luister pralen.

T E R U I T V A E R T

Van de HoogEdclgeboren MEYROUW,

VROUW ELIZABET van OUDSHOORN,

Weduwe wijlen den Hoogedelen HEERE,

HEER LAURENS BUISERO,

Ridder, Heere van Duffen, Muilkerke, &c.

Raet en Sekretaris van zijne Hoogheit.

Schoon u de Doot heeft neêrgevelt
ELIZABET, zoo wel geboren,
Uit d'oude stamme van OUDSHOORN,
Schoon gy bezweekt voor haer gewelt;
Zy heeft u echter niet verwonnen;
Gy trapte, in ongekreukten moet,
Haar scherpe pijlen met de voet;
En toen het spook quam aengeronnen,
En zag u staen, als een heldin,
Bezweek 't, en hield zijn stappen in.

Geen wonder, want het is gewoon
Door schrik en angst te triomfeeren,
Daer gy 't dorst in 't gezicht braveeren,
En achte 't voor geen straf, maer loon;
Om, van alle aerdsche zorg ontslagen,
Op vaste wieken van gedult
En Hoop, die uwen wensch vervult,
Ten starren te zijn ingedragen,
Als g' opgevoert van trans tot trans
Deelt in dien ongenaekbren glans.

't Verganklijk was u niet meer waert,
 Zoo heerlijk waren uw gedachten,
 Dat gy het zelve kond verachten,
 En was uw lichaam noch op d'aerd,
 Uw ziel, van hemelsch vier gedreven;
 Geloutert door d'oprechte leer,
 En 't heilig voorbeeld van uw Heer,
 Moest boven lucht, en wolken zweven,
 En schenken aen 't gerust gemoet
 De voorsmaek van 't oneindig goet.

Dus zonder vrees voor 's doots grimmas,
 En onbelaen van bange Jaren,
 Ontzeilt gy veilig 's werrelts baren,
 En neemt het kruis voor uw kompas.
 Wy volgen 't Lijk vast met gedachten,
 Daer gy, van al uw Stam beweent,
 Rust by uw Egemaels gebeent',
 Om 't Godlijk oordeel af te wachten,
 Als 't weêr verrijft uit 's aerdrijs schoot.
 Zoo erftmen 't leven uit de Doot.

U I T V A E R T

Van den HEERE

J O O S T V A N D E N V O N D E L
 A G R I P P Y N E R,

Vader der Nederduitsche Dichtkunst.

Nomenque erit indelebile.

Z Oo weeft de tijt in 't eind' de webb' uw's levens af,
 En gy, wort niet gesleept, maer zinkt van zelfs in't graf,
 Daer gy zoo eereljk gekroont met zilvre haeren,
 Een ring besluit van meer dan tienmael negen jaeren,

O V O N-

O VONDEL! die zoo hoog gestegen op Parnas,
De Nederlandsche tael van d'een aen d'andere as
Uitbreide, en veiligde de dichtkunst, schier verbannen
Van bygeloof, en driefte onwetenheit, tierannen,
Dien alle kunsten en geleertheit staen in 't licht.
Gy sloegt de laetste hant aen Nederduitsch gedicht:
Dies noeme ik u met recht, al wiert het my verweten
Uit zwarte nijt, den Vorst en Vader der Poëten.

Maer zal ik nu de baer door zulk een drommel heen
Van menschen, die bedrukt met hem ten grave treên,
Naervolgen met geschrei? en mijne tranen storten
Op 't groote Lijk? ô neen! dat zouw zijn lof verkorten;
En zijn geluk: want daer schier elk na 't graf gerukt,
Van d'eigen aerde meê zijn glorie voelt gedrukt,
Die zijn gebeente dekt, heeft hem geen lust tot leven,
Maer hy heeft juichende en vernoegt die zelfs begeven;
En zijne faem, aen bey de poolen omgesluit,
Barst met meer heerlijkheit als oit ten grafzarke uit.
Die Fenix moest vol glans verrijzen uit zijne aschen.
Maer zoo een menschelijk bewegen my mogt passen
In dit geval, 't zou zijn, dat ik de laetste plicht
Niet nae mijn schult, en zijn verdiensten heb verricht:
Ten minsten had ik meê die eere dan genoten,
Dat ik den grijzen helt zijne oogen had gesloten,
En mogelijk noch eens het aengename woort
Van Zoon, al stamelende uit 's vegen mont gehoord.

Wie ziet nu 't vier van die doordringende arendsoogen
Als met een' zwarten nacht en wolken overtogen,
En dien verheven geest gebluft en uitgestraelt,
Die uit den Hemel scheen in hem alleen gedaelt,
Die van verwondring niet verstomt staet en verflagen,
En ziet, en ziet het niet, en 't zijn gezicht moet vragen?
Gelijk een vreemdling, die de zeestreek ongewent,
Indien hy zich begeeft op 't schuimende element,

Als in een storm by nacht, de boeg in 't henevaren
Aenstootende op het zoch der steigerende baren,
Rondom al 't water zet in vlam; en als hy zinkt,
Zelfs om 't beloop van 't schip by nae geen sprankel blinkt,
Niet weet, of hy dien gloet uit zee heeft op zien klimmen,
Of dat zijn oogen maer beguichelt zijn van schimmen.

Gy dichtkunt, die van trap tot trap in Nederland
Zijt opgehemelt tot zoo heerelyk een stant,
Och wat verliestge aen hem! want van de letterhelden
Die loffelyk voor u zich in de bresse stelden,
't Gebouw ontwierpen, elk gelijk zijn oordeel was,
Wist hy alleen het vast te leggen in tieras.
Hy is de bronner, die, als uit Parnas ontsprongen,
Met eeuwigvloeyend nat verfrist der dichtren tongen,
En schoon hy rijklyk elk nae zynen wensch verzaet,
Een lieffelyke lust en naedorst na zich laet.
Hy is die vloet, die, uit zyn bron aen 't overstromen,
En overgapende met kracht zyn wijde zoomen,
Vooruitstreeft waer 't hem lust, de kroon der vloeden strijkt,
Durft alles onderstaen, en nergens in bezwijkt.
Hy is de zwaen, die aen zyn zuiverheit te kennen,
Elk naelaet in zyn vlucht met onvermoeide pennen.

Wat zet hy ons een schat van dichtorakels by!
Hoe weelig weid zyn geest in keur van Poëzy!
Het zy hy God; zoo hoog in d'ongenaekbre lichten
Gezeten op zyn troon, eerbiedig in gedichten
Bespiegelt, en verftomt op yder wonderwerk
Der schepslen, dat erkent gelijk een godlyk merk,
Zoo veel bewegingen van zoo veel hemelklooten,
En hoe de blixem als een schicht komt voortgeschoten,
En wat den donder doet rumoeren in de lucht,
En hoe de wint verwekt zoo zwaer een stormgerucht.
Het zy hy onderzoekt den oorsprong der rivieren,
Die onder 't aerdryk, of in 't oog der zonne zwieren

Met

Met zoo veel aders, totze aen 't einde van hun baen,
Neerschieten met gedruis in vollen oceaen.

Opdat het menschedom dus zich zelve zouw gewennen,
Den waren schepper door 't geschapen recht te kennen.

Of dat hy, vol van vier, volgt van den breiden kant

Der heilige Jordaen den grooten boetgezant:

Daer 't kruislam in de vont van zijnen stroom gewasschen,

Zijn naem veruewiget heeft om zijn gedoopte plassen;

Tot daer Herodias op 't dronken hofbanket

Het hooft des woestijniers ten schimp op tafel zet.

Of dat hy opzingt de geheimen der altaren,

En tracht de heerlykheit der Kerke 't openbaren.

Of doopt zyn Fenixpen in zuiver maegdebloet,

Daer d'eene martlares met vreugde d'ander groet.

Maer welk een drift voele ik door al mijn adren zweven,

Als hy de helden in zyn vaerzen doet herleven?

Al 't aerdryk zweet van angst, natuur, in barens noot,

Stryt met den blixem, en kartouw, en donderkloot.

Al d'oevers loeyen. zee en elementen schreyen,

Om Tromp in zulk gedruis ten hemel te geleyen.

Of als hy Fredrik volgt in 't bloedig oorlogsveld,

En zingt de daden van dien onverwonnen Helt.

Zoo zagmen Scipio door grooter moed gedreven,

Om dat zyn krygsdeugt wiert door Ennius beschreven:

Waerom diens beelt, na 't fier Kartage lach te gront,

Als in triomfe op 't graf des Afrikaners stont.

Lukul, die veltheer, om zyn daden zoo verheven,

Die Mitridates dwong, en Pontus heeft doen beven,

En zulk een waterzege aen Tenedos bevocht,

Hadde Archias tot zyn getuige op yder tocht.

Zoo staert zyn dichtkonst op den standert van Oranje,

Daer die op zynen schild de gantsche macht van Spanje

Durft keeren, heiren plet met zynen oorlogsstaf,

Scheurt sterke steden trots der vesten gordel af,

En uitgeleert, en zelfs gelukkig boven hope,
Het vrye Neêrlant maekt de krijgsschool van Europe.
Dan spelt zijn zangheldin den val van Agars maen,
't Zy 't moedig Kandiën de Turken heeft weerstaen,
Of dat de Raab zwelt van die vervloekte lijken.
Of dat Serini weêr gaet met de zege strijken.
En Neerlant reis op reis hun dolle hoogmoet plet,
En steekt den bezem voor Aigiers op 't hoog toppet.
't Zy dat hy, om het hart van eedlen angst benepen,
Den krijgsman daegt te velt, de zee bevloert met schepen,
En dreigt gantsch Kristenrijk den allerlaetsten slag,
Zoo 't rijk van Mahomet meer aengroeit in gezag,
En hy door Hongarye, en langs den Donau heenen
Geborsten, zijnen hengst hoort brieffchen binnen Weenen.
Wat stort hy tranen op het lijk van Kandie uit,
Wanneer het eindlijk den aertsvyant valt ten buit!
Nu zingt hy David nae; en overal ervaren,
Past zijnen Citer op die koninglijke snaren.
Dan baldert zijn papier van buskruit, brant en moort,
Daer't dondren van kanon en kogels wort gehoord.
Maer zijne zangnimf blinkt met onbevleeker stralen,
Als hy de vrede op haer triomfkoets in mag halen.
Zijn Lier is even schoon op alle stof gestelt.
Hy weet zelfs een Parnas te stichten aen de Belt.
De Noortstar hoort na hem, daerze uit des hemels tranen
Haer licht met weerglans ziet op 't glas der yszee dansen.
De Wijsfel schiet niet af, hy rolt maer na zijn wedd',
Wanneer hy Dantzich, en zijn vruchtbaerheit trompet.
Dan volgt hy op den trom den grooten Mars van Zweden,
Als die in Pruissen rukt, en Lijflant plat komt treden,
Verdrinkt het vruchtbaer velt van Wallachye in bloet,
En schent den Gotschen leeuw, gezwollen van zijn moet,
Op's Keizers adelaer. de Rijn, dus fel besprongen,
Komt tegen zijne bron van dootschrik opgedrongen.

Welk een getijde van hartstochten, slag op slag,
Beroert den Schouburg, als hy voorkomt in den dagt;
En zonder weergaë siert die kroon der schoutonneelen
Met een kleinoot van meer dan dartig treurjuweelen.
Helr Palamedes, door doortrapte Ulysses haet,
En Kalchas schelmery beticht met lantverraet,
En overal gehoont, en deerelijk bestreden,
Komt op zijn ontschult trots, de doot in d'oogen treden.
Verwaende Lucifer, braveerende Gods magt,
Sleept al zijn muitgespan met zich in's afgronts nacht.
De diamante spil des hemels schijnt haer pannen
Ontwrikt, als Michaël dien wrevlen komt verbannen,
Hem met den blixem en Gods wrake in d'oogen barnt,
En temt in eenen slag 't oproerige gestarnt.
Verlegen David vlucht in woesteny spelonken
Voor Absolon, die door verwaten weelde dronken,
Zijn eigen vader 't rijk doet ruimen met geweld;
Maer die wort heerlijk, na zijn wrede doot herstelt.
Adonias, vergeefs van staetzucht aangedreven,
Geeft voor het outer, zelfs aen 's broeders zwaert het leven.
Het huis van Saul dat op zeven pijlers stont,
Gebroeders uit zijn stam, stort teffens in den gront.
De wraek van Samson, met het broeiness van zijn lokken
Aen 't groeyen, barst eens uit, na 't onverduldig wrokken,
Hy morzelt Dagon's kerk op 't dodelijk geweën
Van duizenden, en drukt haer grof geraemte in een.
De geile Kapito, door Neroos macht gesteven,
Verdrukt den Batavier, in ballingschap gedreven.
Nae Rome, rooft en moort, breekt Cezars out verbont,
En staeft een dwinglandye op Duitslants vryen gront.
Men doet den krijgsraed en een valsche vierschaer spannen;
Bataeffsche broeders hier gedagvaert voor tierannen,
Verdadigen vergeefs hun onschult, daer de moort
Den eenen plet in 't bosch, terwijl zich d'ander voort

Geketent, als een ſtaef, na Rome moet begeven,
 Om daer voor Neroos troon te pleiten om zijn leven.
 Een trits van ſpeelen toont ons Jofefs levens loop.
 De kuil van Dothan ſtelt den jongeling te koop.
 Egypte toetſt hem, om d'onkuisheit te betomen,
 Het hof toont d'uitkomst klaer van zijn verborgten dromen.
 De Roos van Schotlant duikt voor Londens ſtrengte bijl.
 De Leeuw van Juda viert den kerkhont van de Nijl,
 En griizen Salomon gaet zoo de min ter harte,
 Dat hy de wierook toe komt zwaeyen aen Aſtarte.
 Vermetle Faëton ten zonnnewagen op
 Geſtegen, en gevoert tot in des hemels top,
 Rooft nu het aardrijk met zijn gloeiende gareelen,
 Smelt dan de ſtarren zelfs, die met verbrande keelen
 Om aemtocht hijgen, ſteekt de regenboog in brant,
 En zengt de Goden: tot Jupijn met ſtrengte hant
 Hem blixemt, daer hy uit de zonnekoets geklonken,
 Van boven ſtort, en legt in d'Eridaen verdrongen.
 Het vrolijk Leenwendaël zwemt in een volle zee
 Van vreugde, op 't ſluiten van de langgewenſchte vree.
 Maer ſpringt mijn lijkgedicht hier buiten zijne palen,
 'T is d'aechting tot 's mans werk die my dus om doet dwalen.
 Nu wacht hy eerſt zijn loon in 't zalig zielenvelt,
 Daer een doorluchte rey van dichtren hem verzelt.
 Virgil komt eerſt, en voor al d'andren aangedrongen,
 Om dat hy hem zoo kloek in 't duiſch heeft naegezongen,
 Hy kan zich niet genoeg verzaden in 't gezicht
 Des mans, die hem alleen gelijk is in gedicht.
 De wrede ballingschap is Nazo nu vergeten:
 Hy welkomt hem, als d'eer van Neêrlants hooftpoëten.
 De Griſche oude tael blaeft hem een yver in,
 Om van het Neerduiſch mee het rechte pit en zin
 Te weeten; en op welk een toon hy wiſt te zingen
 Het godlijk werktuk van zijn vormverwiſſelingen.

De venuzijner zwaen, meê om zijn komst te vreên,
 Klapt vrolijk allebey zijn wieken tegeneen.
 De Grieken willen meê niet wijken voor Latijnen,
 Men zietze elk om het eerste in dat gedrang verschijnen.
 Homeer, de vader, tast al blindling naer hem om.
 Euripides staet op zijn goudè vaerzen stom.
 En Sofokles, wanneer Elektra raest van tooren,
 Getuigt, dat hy zich zelfs, geen weergalm schijnt te hooren.
 Zijn tijtgenoten, hier vergaert aen alle kant,
 Omhelzen hem, en elk reikt hem de rechterhant.
 Men ziet'er Spiegel weêr zijn' ouden vriend ontmoeten,
 Met Roemer, en verheugt van Mander hem begroeten,
 Met Koster, Viktorijn, en die den naem verdooft
 Der dichtren zijner eeuw, de noit volprezen Hooft,
 Hier is hy vrolijk in 't getal der heldezielen,
 En nyt noch afgunst volgt hem vorder op de hielen.

'K zal dan voortaan niet meer u hangen op de zy,
 En leeren uit uw mont den gront der dichtery;
 Maer als een krekèl, van den zomerdaeuw verfteken,
 Mijn leet beklagen, nu gy dus my zyt ontweken.
 'K zal mijn Apol niet meer bezoeken, daer zyn geest
 Niet langer schoeiende op een menschelyke leest,
 Maer als geloutert, en van 't aerdscbe stof ontslagen,
 Op hare vleugels wiert ten starren ingedragen.
 Gy sult my nimmer weêr vertellen, met wat vlyt
 Gy 't overschot quaemt uit te woekren van uw tyt,
 Noch met wat zucht gy by geleerden pleegt te leven.
 Maer in uw dichten hebtge uw zelven best beschreven,
 Die zijn getuigen van uw wysheit, en een blyk
 Van 't vroom en kuisch gemoet, zich zelfs alom gelyk.

De huichlery heeft noit een scharper roê gevonden.
 Elk woort gaf slagen, en de slagen wierden wonden;
 En kon hy noch met zulk een geëssel niet volstaen,
 Dan moest'er de Harpoen en yzre Roskam aen.

Hy

Hy gaf d'onwetenheit, vervoert van eedlen tooren,
Dus meenigmael een klauw tot in het hart van vooren;
Maer edelmoedig, en steeds even welgezint:
Hield hy een minnaer van de dichtkunst voor zijn vrint.
'T was hem vermaekelijk de mislag aen te wijzen,
Maer hy had groter lust d'uitstekenthêen te prijzen.
Hy blufte noit de geest, al was hy niet voldaan,
(Want wie gelijkt hem?) maer hy stak met lust die aen.
Heel averechtſch als zy, die dodelijk verbolgen,
Om hun onmachtigheid en nijt de konſt vervolgen,
Zulck een gebroet, 't welk als de rekels, die vervaert
Wegſluipende in hun hol met ingetrokken ſtaert,
Geen edeler party het hoofd zouw durven bieden,
Kon meê die grootſte helt der dichtkunst niet ontvlieden,
Zoil braveerde aldus Homeers vergoden toon.
Dus ſtak een Marſyas Apollo nae de kroon.

Maer wat de laſter van zijn eeuwig werk kan zeggen,
'T is niet dan wiltzang, die zich zelfs komt wederleggen.
De ſchoone Cithereê heeft iets dat haer mismaaekt,
Zoo by geval de ſchoen maer eens in 't danſen kraekt.
Hy heeft zijn letters met geen ſpietſen te verweeren,
Zy zijn gehert. niets kan zijn regimenten deeren.
'T is hier al gout, geen ſchuim. elk woort weegt hier een pont.
Dit 's een gebouw, geveſt op onverwrikbren gront.
'T ſtaet even pal, en ziet niets van zijn ſtant verdwijnen,
Al zoektmen 't onbeſchaemt of liſtig t'ondermijnen;
Het loofwerk, kapiteel en buitenſte ſieraet,
Zy iemant in de weg, ſchoon nergens iets miſſtaet.
Men ſchreeuwe, als of men ſchier gebergten zouw verzetten,
Hier volgt hy in 't gebouw, noch in de roijing wetten,
Daer heeft de gevel zelfs een miſſtant, en de gront
Ontzinkt hem, en wat meer zweemt naer een gaeuwe vont,
Om in een ſchoon gelaet een ſproet of vlek te zoeken.
Maer zet eens voet by 't ſtuk; en toont uit uwe boeken,

Waer-

Waerge ergens tot dien top van glorie zijt geraekt,
Dat gy van VONDEL maer een flacuwe schaduw maekt.

Hy volgde 't rechte spoor der ouden, en met reden:
Want hy geen oorzaak vond om van een weg te treden,
Die effen, vol sieraet, en zonder doolpat leit
Naer Pindus, en geeft die hem treên, d'onsterflijkheit.
Hy was naeuwkeurig elks gedachten aen te hooren.
En noopte weder, op zijn beurt, hun geeft met spooren,
Die hy vermetel, noch dier gunst onwaardigh vont.
De grijze Chiron bont Achil dus aen zijn mont.
De groote Amilkar vormde aldus de teedre jaren
Van Hannibal, die door dat onderwijs ervaren,
Beroont heeft, dat hy niet vergeefs het had geleert.
Wanneer hy Rome hier in 't aengezicht trotseert.

Maer hy, ô grote ziel! die nu de hierarchyeu,
De starren, magten, en geduchte heerschappyen,
En serafinnen, net geschildert in 't verschiet;
Op uw geleerde blaên, van dichte by beziet,
Gy leeft nu in 't muziek der hemelsche koraelen,
Daer lust het u het hart vol blijdschap op te halen,
En 't geenge in schaduw schreeft voorheenen, met uw oog,
In 't wezen te bezien, dwaelftarren, regenboog,
De hemelgordels, en de wisslende aengezichten
Der mane, met de zon, de bronaer aller lichten.
Van daer ziet gy geruust hun reukeloosheit aen,
Die hunne tanden in uw glorie durven slaen,
En uit een wanhoop, om oit tot dien top te stijgen,
U schenden, om voor 't minst aldus een naem te krijgen.
Daer triomfeert gy in het diamanten slot
Als een Jupijn, die met Salmoneus dolheit spot,
En hem, zoo drae 't hem lust dien hoogmoet te doen zinken,
Ten donderwagen met den blixem uit kan klinken.
O Rijn, geboortestroom des Dichters, die soo fier
Uw zilvre hoorens heeft gekroont met zijn laurier,

Die aengenameer vloeit langs 't velt van zijne blaëren,
 Als daer gy bruiſſchend komt ten alpen uit gevaren;
 Wiens helder ſtroomkriſtal zoo zuiver nergens blinkt,
 Als daer gy ſtroomt met noit verderffelijken inkt.
 Beny het niet, als gy langs Keulen af komt dalen,
 Dat gy niet moogt met d'eer van zijne graſſteê pralen,
 Gy hebt Erasmus lijk de Maze ontruikt, en kuſt
 Dat heilige geraemt, daer 't noch te Bazel ruſt.
 Zoo gingt gy voor: en ſchijnt het nu uw recht te krenken,
 Dat u een ander eens het zelfde toe komt ſchenken,
 En datmen op zijn tijt u 't ongelijk betaelt?
 'T is eers genoeg dat gy met zijn geboorte praelt.
 Want ſchoon hem Keulen eerſt heeft in haer ſchoot ontfangen,
 Het Y was evenwel zijn uiterſte verlangen:
 Dat heeft hem opgevoet, en aen dien rijken gront
 Gaf hem de zanggodin den honing in den mont.
 'T is waer, gy hebt hem eerſt zien ſnakken nae het leven,
 Maer 't is hem waerlijk aen den Yſtroom eerſt gegeven;
 Die zal zijn dierbare aſch ook houden aen zijn vloet,
 En als hy Amsterdam in 't heenſtroomen groet,
 Steets wenschen (nu hy mag het overſchot bewaren
 Van zulken man) dat hem geen grafzerk mag bezwaren,
 En d'aerde licht valle aen 't gebeente, daer het wacht
 Een eindelozen dagh uit zulk een langen nacht.

Wat grafgewelf zal ik den Aertspoët nu bouwen?
 Waer vinde ik volk, om al het marmer uit te houwen?
 Want ſtiche ik hem nae zijn verdiênſte en naem een graf,
 Gelijk hy levende reets aen zich zelve gaf,
 'T geen met de grootheid van zijn faem zoude evenaren,
 Zoo moeft het ruſten op twee trotſe pronkpilaren,
 Koloffen niet van erts gevormt, noch door de hant
 Geklonken, maer gegroeit uit eeuwig diamant.
 'T zouw van de noortpool af tot aen de zuidas raken,
 En al de weerelt dus dien man zijn graſſteê maeken,

En Febus overal hem groeten, daer hy't hooft
Ter kimme uitsteekt, en daer hy weer zijn fakkel dooft.
Zoo lang men Neêrduitsch dicht verstaet, en hout in waerde,
Zal meer en meer zijn lof zich spreken over d'aerde.

Aen den Eerwaardigen HEERE

G R E G O R I U S M E E S,

Bedienaer des Goddelijken Woorts tot Rotterdam.

Op het overlijden van zijne Gemaellinne

RUDOLPHA ALLAERTS SANTVOORT.

W At queeltg' een eeuwig lijkgezag,
En treurt de gansche nachten lang

O MEES! tot in het hert verflagen

Om't sterflot van uw waerde Vrouw,

Herroep uw moet: verduur den rouw,

Die lichter wort door't manlijk dragen.

Al kreet gy beide uw oogen uit,

Al wort alreets uw treurgeluit,

Zoo hemelsch, en zoo waert te hooren,

Dus verre buiten onze lucht

Gevoert op wieken van't gerucht:

De harde grafzerk heeft geen ooren.

En schoon uw Gemaelin vol moet

Gevolgt hadde op Alcestis voet

Die voor haer' Man Admeet dorst sneven,

Het onverzoenbaer spook, de Doot,

Had haer gerukt uit uwen schoot,

En met zijn schicht in't graf gedreven.

Uw werk; daer ing' een laetste blijk

Van liefde toont aen't koude lijk,

(Waer op de koorgalm en de bogen

Des Tempels, vol gepropt van volk,

Weergalmden met een dankbre wolk
 Van zuchten en bekreten oogen.)
 Al overtrof het Orfeus Lier
 In hemelval en Godlijk vier,
 't Kan van uw kuifche trouw getuigen,
 Maer om tot troosting van uw wee
 Te wekken uwe Euridice,
 Is 't straffe nootlot noit te buigen.
 Noch leeft en flikkert tot uw troost
 Des Moeders wezen in haer kroost:
 En is haer Ziel voor uit gevaren
 Al juichende nae's Hemels as,
 Gy volgt de ftreck van haer Kompas,
 En zeilt door 's Werelts woefte baeren.
 Terwijl gy ziet hoe't al vergaet,
 En 't andren leeraert in dees' ftaet,
 Wat krabt gy noch uw' wonden open?
 Zy licht u reets gelijk een Sterr',
 En wenkt u met de hant van ver
 Naer 't Vaderlant, waerop wy hopen.

H A B D E R S Z A N G.

D A F N I S,

Op de doot van den HEERE

J. G. I M M E N I G,

 Hoogleermeester der Welfprekentheit en Griekfche tale,
 tot V L I S S I N G E N.

DE Morgenzon verfmolt op 't vrugtbaer velt alree
 Den zilvren daeu, en fteeg ten wolken in uit zee,
 Als Egon zijn gezang en hardersfluit liet hooren.
 Hy zong hoe Amaril zijn oogen kon bekooren;

En

En schilderde op haer wang de Lelie ende Roos.
Nu wiert zy zelve bleek, of kreeg om 't hooft een bloos,
Naer hem de minnetocht vervoerde in zijn gedachten.

Wanneer Dameet hem steurt met zijn bedroefde klachten
En bootfschap Dafnis doot, och Dafnis, zegt hy, d'eer
En liefde van al 't vlek, och Dafnis legt ter neer.
Laet nu de bokken vry, ik kanze nu ontberen,
De jonge druif en 't loof van mijnen wijngaert scheren,
Als maer de Lijksipres blijft groeien als voorheen.

Mijn schapen wijkt; gy zoud de kruiden licht vertreen,
En schaên den Rozelaer en Heulbloem, wijkt ter zijde
Mijn Geitjes, want ik die aen 't graf van Dafnis wijde.

Bezie de Beek, noch korts zoo helder als kristal,
Nu isze me beroert; de zuivre waterval,
Die moedig met een schat van paerlen pleeg te bruiſſchen,
Zinkt neer zoo zwaer als loot, en smoort zijn lieflijk ruiſſchen.
Hoe zoekt het vee zoo ver het nat ter flinkerhant?
't Is door mijn tranen brak geworden aen dees kant.

'k Zal nu niet meer helaes! met hartelyk verlangen,
Aen uw Geleerden mont en lippen blijven hangen
En hooren, hoege een knaep, en op uw jonkheit stout,
Uw leven hebt uitheemſch in veel gevaer betrouwt,
Te water en te lande in velden en woestynen,
En daer de ſtroomen ſtaen geboort met Rynſche wynen,
En daer de Seine u zach gelegen aen zyn zoom,
En hiel op uw gezang de golven kort in toom:
De Seine tot ons leet nu tevens uitgelaten,
Die onze hutten dreigt met woedende Soldaten,
En weid moorddadig 't lant met vier en vlammen af.

Dies zoo ons iets, naer gy gedaelt zyt in het graf,
Vertrooſten kon, dit zou 't alleen ô Dafnis wezen
Dat gy geen rampen voelt, noch grooter hebt te vrezen.
Maer ach! met u is al myn vreugde en leven uit.
Nu draeg deze olm voortaan myn uitgediende fluit.

Toen antwoordt Egon; gy hebt mooglijk noch zijne oogen
 Geslooten, en die met uw lippen konnen droogen,
 En zijnen veegen geeft gevangen in uw mont.
 Maer ik (en ik stont me met hem in naeu verbont,
 Hy hielt my me voor vriend) hebt mooglijk toen gezeten
 Aen rijkelyken disch, en al mijn zorg vergeten.
 O wreede hemel die my Dafnis hebt ontrukkt!

Mijn ooft blijve op den boom voortaan vry ongeplukt.
 Voor hem alleen pleeg ik de Muskadel te snoeien,
 Voor hem liet ik de keur van guldelingen groeien.
 En toen my Galatee kortst vrijde met een lonk,
 Om dry paer Pruimen, dat zoo sierlijk hing te pronk
 Aen dezen boom, heb ik haer koeltjes afgeslagen,
 Hoewelze waerdig scheen dat puikooft weg te dragen.
 Het wachte op Dafnis komst, en had ik d'eer gehad,
 Het waer hem in den mont gevallen waer hy trat.

Wast om dit ongeluk te spellen, dat de schapen
 Dus blaetten, en de Stier zoo vroeg my steurde in 't slapen
 En 't Kalf den uier liet en loeide door den stal;
 Ik vreesde wel, maer niet voor zulk een ongeval.

Nu schreit het al met my, de kruiden leeren schreien,
 En schudden, daermen 't ziet, hun tranen op de weien.
 De Beek stort tranen, duin en dalen galmen weer,
 En zelf mijn boom uit rouw, stort al zijn pruimen neer.

Hoe wil dit Damons harte ontsteken, en hem knagen,
 O Dafnis! want gy waert zijn liefde en welbehagen,
 Die groote Harder, zoo van 't Godendom bemint,
 En Woutheer, die dit lant aen zijne wetten bint,
 Zal op een hooger klank uw lof en wijsheit zingen.
 Dan zal de kudde zich van hupplen niet bedwingen;
 Dan wil de Nachtegael, die nu een rouwtoon slaet,
 Het orgel van zijn keel doen klinken naer zijn maet.
 Nu staet de kudde stom, de zwaen die pleeg te bruizen,
 Voor stroom, begint van druk zijn pluimen uit te pluizen.

De zeevlam neemt den boom zijn bloesem en sieract.
De Noordewint verzengt de roos, de hagel slaet
Het kooren, uwe doot al onze vreugt ter neder.
De blijde lentezon verpooft het winterweder.
Het herfstsaizoen deelt mild de vrucht des zomers uit;
Maer ach; wanneer de doot ons eenmael d'oogen sluit
Komt niemant weer. vertrouwt op deugt en eedle gaven,
En bloeiende ouderdom. zie. Dafnis is begraven.

Dus zongen Egon en Dameet, by beurte om strydt,
Wanneer de schaduw aen het krimpen, hun de tyt
Besnoeide, en riet het vee ten beemden in te jagen,
Om 's avonts Dafnis doot geruster te beklagen.

Op het A F S T E R V E N

Van den Eerwaardigen en Hooggeleerden H E E R E

G E R A R D B R A N T,

Dienaer des Goddelijken Woorts in de Gemeente der
Remonstranten tot R O T T E R D A M.

Aen des zelfs V A D E R.

HOe zie ik u met rouw behangen,
En zoo veel traenen langs de wangen.

Af bigglen, als een' zilten daem.

En zou 'k niet deelen in uw lijden?

ô B R A N T! mijn vrient van lange tijden,

't Zy verr', die bant is al te naeu:

Dies zultge wel met gunst gehengen,

Dat w'onze traenen samenmengen.

't Is waer; gy hebt een zoon verloren,

Die van den Hemel uitgekoren

Gelijk een andre boetgezant,

De zielen zuiver wist te wassen,

Jordaen, niet in uw zilvre plassen,

Maer Kristus bloet, onze offerhand;

Die

Die, van Gods yver aengesteken,
Niet kon dan boetorakels spreken.

Maer schoong' op aerde waert zijn Vader,
Noch gaet u zijn verlies niet nader

Als zoo veel zoonen, die zijn n ont,
Zijn ernst en onbesproken leven
Als uit het graf heeft opgeheven,
En ingelijft in 't heilverbont.

Laet die nu met bedrukte reien
Dien Vader op zijn graf beschreien.

Of zouw de Doot, van Nijt ontfteken,
Dien eernaem mogelijk wederspreken?

Die onbarmhertig en verwoet,
Daer eerst zijn Jeucht scheen opgeloken,
Zijn levensdraet heeft afgebroken.

De Deucht, die voor verderf behoet,
De Wijsheit, hem ten erf gegeven,
Heeft langh hem tot die eer verheven.

Zoo zietmen op de parkementen
Der Kerke in goude letters prenten,

En aen d'onsterflijkheit gewijt
Een rey van onbevleete maegden,
Heldinnen, die vroeg God behaegden,
Kruishelden, die gereet ten strijt,
En jong gewoon te triomfeeren,
Den afgront in 't gezicht braveeren.

Al wort's mans lijk bestulpt met aerde;
Zijn glorie leeft, en blijft in waerde.

't Geen viel, is maer zijn minste deel.
De grafworm knaeg vry zijn gebeente,
Het dankbre hart van zijn gemeente
Behout dien Helt noch in 't geheel.

Zijn trouw, in alle noot gebleken,
Zal met zijn doode tong noch spreken.

De ziel, van's weerelts last ontslagen,
Ziet nu omhoog haer welbehagen,
En al het Kristendom in rust:
Dat hier, gescheurt door kerkkrakkeelen,
Noch twist om Kristus rok te deelen:
Terwijl de Turk hier door vol lust,
En met gansch Azië opgezworen,
Europe dreigt in bloet te smooren.

Indien nu mogt zijn wensch gelukken,
Dat eik was vyant van verdrukken,
En vaste vree de kerken bont;
Dan had hy eerst zijn hoop verworven,
Dan was hy niet te vroeg gestorven.
Gy Maes, erken uw' Vredemont,
Laet noit, al is hy u ontnomen,
Zijn lessen in vergeting komen.

Kond' gy, ô BRANT! een Lijkdicht zingen,
Uw' stem stont verder door te dringen,
Gy zongt als Vader, en Poët.
Maer droefheit, buiten maet geklommen,
Kon Davids geesten zelfs verstommen;
Uw harp is meê met rouw bekleet,
En, nu hy dus u is ontworpen,
Zijn al de snaeren afgesprongen.

Aen de Edele JONKVROUW

M A G H T I L D E ,

Op de Dood van haer Zuster

J O A N N A B A R B A R A Z A S
V A N D E N B O S S C H E.

W At schreitge beide uwe oogen uit,
 En vult al 't huis met rougeluit?
 Hoe ziet men op die lieve wangen
 Een zilvren dauw van tranen hangen?
 M A G H T I L D E , schoone en wijze Maegt,
 Die 't alles wikt na eisch van reden,
 Waertoe uw Zuster zoo beklagt,
 En hare ziel te rug gebeden?
 Zy is ontslagen van verdriet,
 En hoort voortaan uw zuchten niet.

Toen 't lichaem , smeltende als het wasch,
 In arbeit ging , om weer tot asch
 En eigen element te keeren,
 Konze uw medogen niet ontbeeren:
 Uw B A R B A R A , uw halsvriendin,
 Zag toen met vreugt , maer stervende oogen,
 De zuivre teikens van uw min;
 Daer gy , tot in uw hart bewogen,
 Geen troosteres meer scheent te zijn,
 Maer zelfs te dragen al haer pijn.

Nu , vry van aerdsche damp en stof,
 Ziet ze in triomf het hemelsch hof;

Daer

Daer haer de Cherubijnen groeten,
En treet de wolken met haer voeten.

Nu schijnt de gantsche wereltkloot
Haer slegts een enkle stip te wezen,
En ze is uit deze korte doot,
Gelijk een Fenix opgerezen,
Om eeuwig, zonder perk of uur,
Te juichen in 't gestarnt lazuur.

Daer 't al onwrikbaer blijft in stant,
Is waerlijk 't rechte Vaderlant,
Hier fukkelenwe in veel gevaren
Op 's werelts ongestuime baren;
Nu sleept de vloet, nu d'ebbe ons mee,
En als in 't pekelschuim begraven,
Is 't overal ontrouwe zee,
En nergens een geruste haven.
Nu denk eens, of hy iets verliest,
Die 't veilig voor 't onveilig kiest.

Herroep dan weder als voorheen
De krachten van uw geest byeen,
Die eedle geest, die zoo verheven,
U boven het geslagt doet streven
Der vrouwen, die gy achterlaet,
En komt met lust geduurig nader
(Het blijk voor al in dezen staet)
Het groot verstant van uw Heer Vader:
En denk, zoo dikwils alsge schreit,
Zy heeft me maer de weg bereit.

Op het verongelukken van

HOPMAN S I M O N B L O K,

Onder de Zeemacht van MICHAËL de RUITER,
in brant geschooten.

ostendunt terris hunc tantum fata.

DE zeeplaeg aen den Teems, het hoofd der zeetierannen,
Zocht Nederland, verwoed, uit d'oceaan te bannen,
En 't pekelt alleen te bouwen na zijn lust.
Des preft hy overal aen d'iersche en Schotze kust,
Zijn zeegewelt byeen, om ons de vrye baren
t'Ontveiligen, zoo verwe om bey de Polen varen.
Dit speet de strijdbre BLOK. zal Londen dan de zee
Beheerschen als Vorstin, dus sprak hy, en wy me
Niet deelen in den buit, wy zeil noch kielen reppen,
Dwing met het zelfde recht ons ook geen lucht te scheppen.
Wy hebben eertijts voor de vryheit, goet en bloet,
In 't aenzicht van uw Teems gelaten vol van moet,
En Nederlant is noit om moedloosheit gelaftert.
Of meentge dat wy nu ontaert zijn, en verbaftert,
Dat Zeelant u den voet zal kussen als haer heer?
O neen! zoo lang als BLOK het loflijk wreekgeweer
Kan gespen op de zijde, en MICHAËL's bannieren
Vervullen voor uw kust, die vol van wilde dieren
En plonderaers, haer balg met buurenroof verkropt,
Maer niet verzaet, daer dit die honger niet en stopt.
Ik heb voor 't Vaderland weleer om cer gevochten:
Nu strijden wy getercht met Londens zeededrochten,
Die als harpiën, in des oorlogs overmoet,
Hun dronken zwelgen aen het bontgenooten bloet.
Zy treen ons op de nek. genoeg, genoeg gezwezen.
Ik zal het zeerecht fier bepleiten met den degen.

Zoo

Zoo sprak den Helt, en schoot het harnas rustig aen;
 Maer ach ! indien hy dus de Turksche halvemaen,
 Had mogen dempen voor de vest der Bizantynen,
 Men had haer horenen na dezen noit zien schijnen
 Met zulken glans. dat tuig de Middellantsche zee,
 Daer hy de Turken heeft geslagen op haer ree,
 En 't roofnest Tripoli doen schrikken voor zijn Zeeuwen,
 Altzamen onverzaegt als strydbre waterleeuwen.
 Noch was hem d'eer gering na zulken overhant,
 Zoo lang den Londenaer, d'Amerikaensche strant
 Brantschatte, en rijk van roof der Westerlanden,
 Den Teems quam ingezeilt met opgerichte vanen.
 Hy valt manhaftig die roofvogels op de huid,
 En schenkt de vryheit op haer vryaltaer den buit.
 Ach had hem 't ongeluk, terwijl hy onverdrooten,
 Gelijk een adelaer ter roofvlote in quam stooten,
 Niet in het midden van zijn krijgsmoet onderdrukt,
 Hy had zijn Vaderlant de slavernye ontruk.
 Hy had de Zeeusche naem in eindelooze jaren,
 Doen klinken boven 't perk van Herkules pilaren.
 Men giet' den krijgsman in metael noch koper af.
 Hy hoeft geen grafbeelt. heel de weerelt is zijn graf.

1666.

Op het afsterven van den HEER

J O A N D E H A E N,

Weesheer, Kerkmeester en Burgermeester
tot KORTRYK,

Zoo heeft de doot uw mont en oogen toegeloken,
 De droefheit ons de mont en oogen opgebroken,
 O Weesheer! zoo verlaet gy ons, en vaert omhoog
 Daer gy het sterflot tart met een onsterflijk oog.

Bb 3

Laet

Laet nu de doot haer zege in uwe neerlaeg stellen,
 Omdat haer straffe vuist dien braven neer kon vellen.
 Geen noot. uw romp alleen viel voor haer moortgeweer,
 De ziel, die meest den mensch volmaekt, bleef zonder zeer.
 Het sterven is doch eens den sterveling beschoren.
 Natuur bereit zichzelf zoo dra wy zijn geboren,
 Om weer na't graf te gaen. zoo bros zijn wy van aert!
 Zoo kort de schakelring! ja elke zonnevaert
 Geeft woeker aan de doot ten koste van ons leven.
 Tot eindelijk de rente en hoofdzomme uitgegeven,
 Haer onverzade hant den gever zelve eist.
 Dan is de reiziger voor eeuwig uitgereist.
 Dit treft elk beurt om beurt. hout mate in 't pijnlijk treuren.
 Of zoektge uw Vaders graf door kermen op te scheuren?
 O wezen! 't is vergeeffsch Godvruchtigen beklagt.
 Haer deugt wort in geen graf benepen. neen, zy draegt
 Na't sterven haere lof ten toon op alle tongen.
 Zijn Godvrucht heeft de doot haer yzre staf ontwongen,
 En dringt van d'aerde alree ten starrenhemel in.
 Gelijk de wakkre HAEN op 't lant, het huisgezin,
 Zoo dra de zon verrijft, tot arbeit roept door kraeien,
 Daer yder zich bereit tot akkeren en zaeien:
 Zoo wees ook onze HAEN, des morgens voor den dagh,
 Tot dat de moede Apol in 't warme westen plach
 Te zinken, aen elkeen de ware rust en haven,
 Waerin zich deze uit lust, die uit beschaemtheit gaven;
 Maer schaemte en lust was beide een spoor tot eeuwig goet.
 Zoo straelde van zijn licht een licht in elks gemoet.
 Bedroefde weesjes, breng geen bloemen noch festoenen
 Om met een ydle pracht uw Grootvaers graf te groenen,
 Te pronken met sieraet dat onbestendig is.
 Zijn ootmoet achte dat als 't glinsterent vernis.
 Hy zocht met eer en roem meer andre te vermaken
 Als dat hy aen zichzelf zijn eigen lof liet smaken.

Kort-

Kortrijkers tuigt nu van zijn vroomheit; want hy heeft
Zijn leven in uw dienst gesleten, en geleefd,
Als of hy was gestelt om andre nut te wezen.
Dat sprak zijn trouwe zorg voor ouderlooze weezen!
Maer waerom my zoo lang in zijne lof gepijnt,
Of hoeft de zonne een kaers alse op haer middag schijnt?

Op de D O O D van

van den H E E R E

L. B U I S E R O,

Heer van G I N H O V E N, Raed en Sekretaris
van zijn Hoogheit, &c.

IS zoo ontijdig dan G I N H O V E N weggerukt?
En wort die bloem in 't best des levens afgeplukt,
Die waerdige erfgenaem zoo wel van 's Vaders zeden
En deugden, als zijn faem en ampt en waerdigheden.
Die, in 't gewoel van 't hof gewiegt en opgevoet,
Geen hoofsche vlekken voede in 't ongeveinst gemoet,
En 't ongestadig lot, dat meest de hovelingen
Pleeg onvoorziens gelijk een nachtf storm te bespringen,
Ontwassen, en van elk bemint en hooggeschat,
Zijn 's Prinsen gunst behield, zoo lang hy adem had.
Die zich geduurig, met een ongekreukt geweten,
Trouw voor zijn Vorst, trouw heeft voor 't Vaderlant gequeten.
En temprende zijn zucht tot rust en zorg van staet,
Geen menschen haette, en van geen' menschen wierd gehaet;
En laet een voorbeeld nae dat, om oprecht te leven,
't Niet nodig is altijt zich uit het Hof te geven.

Op

Op het A F S T E R V E N

Van den H E E R

P E T E R D E W I T ,

Aen zijn Zoon

P E T E R D E W I T.

Nemo lachrimis faxit neque funera fletu. Enn.

GY hebt vergeefsch ô W I T T E uw oogen uigekreten,
 Op uw Heer Vaders graf. hy hoort uw zuchten niet.
 Hy kent geen droefheit meer die niet als vreugde ziet,
 Een vreugt die hem bestraelt in't eeuwige ongemeten.

Hy heeft voor 't aerdsche nu het hemelsche verkooren.
 Het tranenleger zelf had weedom in zijn smart.
 Zijn rouw heeft uit. en zit de nawee u in't hart,
 Die weet dat hy ook om te sterven, wiert gebooren?

't Is waer de bant is nauw die Vader bind en zoonen.
 Geen lid wort zonder smart van andere afgerukt;
 Maer als kloekmoedigheid van rampen wort gedrukt,
 Is't eerst de rechte tijt om haer gedult te toonen.

De droefheit, ik bekent, valt lastig op te kroppen,
 En't volle hart moet zich zomwijl door 't ooge ontlæen.
 De tranen doen zomwijl de droefheit overgaen;
 Maer wacht, de tijt zal best die zilte regen stoppen.

U leeren, is het zand op hooge duinen kruien.
 Zwijg dichter, zwijg. uw vrient behoeft geen troostgedicht.
 Hy kent de maet van rouw en volgt die als zijn plicht.
 Geen wijzen stuurman staet zoo vast in wind en buyen.

1665.

Op

Op het A F S T E R V E N

Van den VRYESTAETBEMINNAER

H E N D R I K V A N Z I T T E R T.

Decus addite Divis.

DE Vryheit zach haer Ammiraël gevallen.
En ach! met hem zijn vrygeboude wallen
Verdelgt, door een nootzakelik besluit!
Des hulde zy haer ongetoide haren,
Al weenende, met lijkcipresseblaren,
En storte in 't einde aldus haer krop eens uit:
(De smerte deed haer oogrivieren vlieten
Met stroomen die ten wangen nederschieten,
Gelijk de Nijl zijn killen overbruift.)
Wie, sprakze, zal nu 't Vaderlant ten nutte
Mijn gijpent Rijk met Herkles schouders stutten,
Nu ZIT T E R T na 't oneindige is verhuist?
Een ander wort vernietigt in zijn streven,
Zijn naem vergaet by yder met zijn leven,
De Zark bestulpt ook zijn gedachtenis:
Maer hy, onslaperig in 's weerelts droomen,
Heeft maer zijn hand d'ondankbre Ploeg ontnomen,
Om uit te zien waer 't Rijk der Vryheit is;
Daer onvertzaegt voor 's Lands geluk te spreken
Niet met de nek wort schamper aengekeken:
Daer hovaerdy geen meesterrolle speelt.
Indien de lust de ziel komt aen te kleven,
En na de doot gedachten zijn gegeven,
Hy heeft alree zijn burgerstaet verdeelt.
Ik zie geweld en opperhoofschappye,
Gelijk een dolle en grijpende Harpye,

De voet gelicht, ter vryburge uytgejaagt;
 En hem met smaek uit zijn gevryde slooten
 Belachen 't streng gebiet der weereltgrooten,
 Dat noch met roem haer naem op 't voorhoofd draegt.
 Mijn voesterling zocht hier mijn' vrybannieren
 Vergeeffsch by wilde en toomelooze dieren
 Te hechten, onder vryigheits blazoën.
 Hy trat vergeeffsch de grootschheit op de toonen,
 Daer flaverny verheven wort op troonen.
 Men dek zijn graf met bloem en graffestoën.
 Ik wensch alleen een Fenix uit zijn aschen
 Die 't burgerrecht in rijpen oogst doe wassen,
 En queeke 't kint dat hy heeft toebereit.
 Zijn vrystat moete in toeloop aller volken;
 Haer hooge kruin bepalen met de wolken.
 Zoo moet zijn Asch noch groenen daerze leit!

G R A F S C H R I F T,

Voor HOPMAN

A D R I A E N D E H A Z E.

ostendent terris hunc tantum fata:

DE H A Z E, een fiere Leeuw in 't Britsche zeegevecht,
 Stont pal in 't woeden der gepreste waterhonden,
 Tot hem een kogel heeft vooruit na God gezonden
 Om wraekte vordren van 't geschonden waterrecht.
 Sta vreemdeling; en zeg, tot glorie van de Zeeuwen,
 Dat hier de H A Z E N zelf veranderen in Leeuwen.

G R A F-

LYK en GRAFDICHTEN.

203

GRAFSCHRIFT,

Voorden Manhaften ZEEHEL T

J A N VAN A E M S T E L.

VAN AEMSTEL, die den zweed op Funen dorst bestoken,
Drie zeeflagorden van de Britten heeft verbroken;
En zelve d'eelfte telg van 't edelfte geslacht,
Die dappre helt, befaemt by Indiaen en Mooren,
Rust hier in 't marmiergraf, door eedler doot verkracht,
Tot rouw van 't lant, dat meest heeft aen 's mans dienst verloren.
De grafworm maele vry het kout gebeent tot stof.
Zijn deugt hout stant: en vult den aertkloot met zijn lof.

GRAFSCHRIFT,

Voorden HEERE

KORNELIS VAN ALDERWERELT,

overleden

Tot L O N D E N.

VErtrou op jeugt noch friffche lêen.
Van beide mogt hy zich beroemen,
Die flumert onder dezen fteen.
De fchoonfte zijn de teerfte bloemen.

G R A F S C H R I F T,

Voor

M Y N M O E D E R.

Hier rust het lijk van MAGDALEEN,
 Bestulpt met dezen zwaren steen:
 Het lijk, dat uitgereert ten leste
 De ziel den Hemel gaf ten beste;
 En juichende opsteeg naer omhoog,
 Verboden lucht en regenboog:
 Zy gaf die over met veel smarte
 En weedom, aen het zwoegent harte:
 Om dat in 's hemels hof te meer,
 Nu hier haer sterre zonk ter neer,
 Haer zon, wanneerze door quam breken,
 Op zoo veel luister af zou steken.

1672.

G R A F S C H R I F T,

Voor een gissende F I L O Z O O F.

TRee zachtjes, wandelaer; neen, tree vrymoedig aen.
 Gy hebt geen noot van hem te wekken:
 Want of hy schoon u hoorde op zijne grafstee gaen,
 Hy zou het doch in twijffel trekken.

MENGEL-

M E N G E L D I C H T.

Aenden H E E R E

G E R A R D B R A N D T,

Op zijn Verzoek.

Dat ik mijn gedichten weer uit zou geven.

WAerhenen kan u d' overmaet
Van uw genegentheit verrukken,

O B R A N T! dat gy my ernstig raet
Mijn dichten weer te laten drukken,
En haer het licht te laten zien,
Die hare feilen dat verbiên.

Laet andre, van meer geest gedreven,
En, aengestookt van hemels vier,
Zichzelfs, na 't einde van dit leven,
Vereeuwigen door hun papier,
En, boven 's weerelts mist gedragen,
Al 't land zien van hun lof gewagen.

Aldus zal Vondels krijgstrompet
Gehoort aen beide 's weerelts assen,
De dood doen luistren na haer wet,
En, alle tijd en perk ontwasschen,
De vratige eeuwen; door 't geluit,
Ontweldigen dien rijken buit.

De grafzerk houd zijn mond gesloten:
Maer zijn muziek, zoo rijk van trant,
Gerolt op onvervalschte noten,
Blijft overal aen d' overhand.

De Faem, al spreektze uit duizent monden,
Blijft aen zijn glory vast gebonden.

Maer ik die volge in schemerlicht,
 Dat my van ver maer op komt krieken;
 Zal ik, vertrouwend' mijn gezicht,
 En, drijvende op mijn wassche wieken,
 Mee doopen, om een ydle Faem,
 Een Oceaen na mijnen naem?
 Zal ik, gewoon op stille stroomen
 Te speelemeien met een boot,
 In zee geen dolle orkanen schromen,
 En reukloos worstlen met de dood?
 Daer moet een Palinuur voor waken,
 Die alle golven zijn een baken.

En schoon ik kende dat gevaer;
 'K moet eerst mijn eigen krachten wegen.
 Zoo voelt in 't perk een worstelaer
 Zich al te spâ ter dood verlegen,
 Indien hy, driest en onbedacht,
 Zich durf verlaten op zijn kracht,
 Als hem een sterker aen komt randen:
 Als Milo een gemeenen stier
 Hem op den rug plant met zijn handen;
 Wanneer Alcides, vol van vier,
 En, gloeiende om het hoofd van toren,
 Breekt Acheloüs flinker horen.

Onze eeuw, nauwkeurig boven reên,
 Is t'hans meer vruchtbaer in het baren
 Van zwijnen die op roozen treen,
 Als ongeveinsde kunstnaren.
 En steekt maer iemant uit in lof
 De wangunst heeft een zee van stof.
 De schaduw durft de zon braveren.
 De haet wint velt. de kunst neemt af.

Zoïlen tarten weer Homereren.

De dood vint zelf geen rust in 't graf.
Men spuwt, baldadig en vermeten,
Op heilige affchen der Poëten.

Noch zijn de keuren zoo verdeelt,
Dat d' een niet wil dan oorlogsklanken;

Een ander dat men vleit en streelt:
Die, dat geduurig roeden wanken.

Een derde geeft geen dichter lof
Als om 't verandren van zijn stof.

Zoo zietmen tafels, tafereelen,
Hier tot den Hemel opgebeurt,

En daer de glory der penfeelen
De schoone verwen toegekeurt.

Dies, hoemen 't wille in zijn gedachten,
Volkomen eere is noit te wachten.

Gy groote zielen, die voorheen
Zoo hoog ten zangberg opgestegen,

Den aerdkloot dryven ziet beneen;
En schoon de Hemel kon bewegen

En draeien uit zijn panne en spil,
Het aenzien zoud, gerust en stil;

Het zy g' ons toeftraelde uit Athenen
Of Rome, en in uw Dicht bevat,

't Geene, uit den Hemel u verschenen,
D' Orakels toont van zonnestad,

De nijd, al zijt ge haer ontwassen,
Ontziet zich niet u aen te bassen.

Hoe? stelt niet meenig al zijn lust
In marmers van de tijd gesleten,

In munt en beelden, die met rust
Zoo lang zijn van de roest gegeten?

Heeft

M E N G E L D I C H T.

Heeft Scaliger niet Flakkus lier,
 Zoo goddelijk van klank en zwier,
 Beschuldigt van vervalschte snaren?
 En wort niet Nazoos eedle geest
 Gebrantmerkt, als ofze onervaren,
 Te los en welig was geweest?
 Wie zoekt zich dan in 't licht te geven,
 Word dit die Helden aangewreven?

Dies duik ik veiligst onder 't loof,
 In bruine schaduw neergedoken,
 Daer 't schemerlicht my lieflijk stoof,
 En mijne dichtlust, onbesproken,
 My zelfs verstreke een stil vermaek,
 Als dat de middagzon my blaek'
 En roofte, als die, in 't licht gestegen,
 Mijn oog zie scheemren voor dien gloet
 En ik, met Faëton verlegen,
 Te spa beklæg mijn trotsen moet.
 Hy heeft geen hoogen val te vreezen,
 Die by zichzelfs vernoegt kan wezen.

L O F der G E L E E R T H E I T.

Aenden H E E R E

JOHANNES GEORGIUS GREVIUS,
 HOOGLEERAER der Historien en Welsprekentheit
 tot U T R E C H T.

VAn welk een yver word mijn Zangheldin gedreven,
 Om in uw schaduwe u van verre nae te streven,
 Doorluchte GREVIUS! die, van een God geroert,
 En boven het gespan der wolken opgevoert,
 Gelijk een arend drijft op onvermoeide wiken,
 Zoo loflijk achterhaelt den Fenix van de Grieken.

Ge-

Gewaerdig u noch eens, gelijk gy pleegt voorheen,
Uwe oogen neêr te slaen op haer, die hier beneen
Vast kruipende langs d'aerde, en machtloos op te stygen,
Als met de wil alleen, schijnt grooter vaert te krygen,
En durft vermetel mee iets hoopen van de faem,
Nu zy zich dient van uw' onsterfelijken naem.

Gelijk de Donau, daer hy eerst komt voortgeschoten
Aen 't steil gebergte, wort in enger kil besloten,
En vaert met zachten stroom; tot dat hy aengevoed
Van smeltend bergsneeuw, en verrijkt met menig vloed
En dwalende ader, die hy inslorpt in zijn plassen,
En eindelijk zijn peil en oever verre ontwassen,
Den toom der golven viert, en schuurende over veld
En akkers heen, daer 't al verdrinkt in zijn geweld,
En vee en landman in zijn kolken word bedolven,
Komt als een zee in zee aenbruischen met zijn golven.

Niet anders klomtge mee geduurig meer en meer
O GREVIUS, en wint gelukkig aen in eer.
Eerst wierd Heziodus, door uwe konst herboren,
Gehuldicht in zijn erf, het geen hy had verloren,
En van den roeft des tijts geheldert, daer hy 't lant
En velden zegent met zijn dicht, en boomen plant
In Askraes vruchtbaer dal: of 's werelts mist ontvloden,
Speelt op zijn luit de stramregisters van de Goden.

Maer nu hersteltge in een' het gantsche Helikon,
In een' Homer, die onuitputtelijke bron
Der wysheit, dien Monarch en vader der poëten;
Die boven op den troon van 't hoog Parnas gezeten
In 't eeuwig zonnelicht, geen aerdsche dampen kent.
Noch had de vratige eeuw, die alles slijt en schent,
Zijn eeuwig heldendicht mee in haer klauw gegrepen,
En wist het heimelijk haer mislag aen te strepen:
Dat leed uw yver niet, die wrijft die smetten uit,
En onderscheit in die muziek het valsche geluit.

Nu laet zijn krijgstrompet op nieu zich weder hooren,
 En blaest met zuivren toon, Achilles strengen tooren.
 Hoe weelig weid uw geest! hoe klapt gy als een zwaen
 Uw vleugelen! en streeft dien aedlaer achter aen,
 En schijnt in uwen ernst, hem, boven 's hemels boogen.
 En vast gestarnte, daer hy blinkt, voor by gevlogen,
 Wanneer gy d'Ilias, die schoone diamant,
 Geslepen naer den eisch, en zuiver van zijn zant,
 Weer hebt in konstig gout gevat, en voor Latijnen,
 Met heerelijken glans de straelen mee laet schijnen,
 Hoe staptge Achilles nae in 't bloedig oorlogsveld!
 Wat voeltge een vier, wanneer hy Agamemnon scheld,
 Of uitgelaeten om Patroklos doot te wreken,
 Gelijk een blixem ten slagorden in komt breken;
 Rukt ros en ruiter in verwoeden moet ter neer,
 En schud de hooge muur van Troye met zijn speer.
 Of stoppende met bloet de keel van Xantus plassen,
 Sleept Hektor in triomf aen zijne rookende assen,
 En kneuft het bloedig lijk. hoe hangt den Grieken 't hoofd!
 Wanneer verbolge spijt hem knaegt, en hy berooft
 Van zijn Brizëis, zit in d'oorlogstent gescholen,
 Als Hektor met zijn toorts die kielē legt in koolen:
 Daer Ajax pas hem stuit, en zijne schichten spilt,
 Vooruitgetreden met zijn zevenvoudig schilt.

Gy kunt uw zelve van verwondring niet betoomen,
 Als gy Ulysses volgt langs zoo veel land en stromen,
 Van 's hemels scherpe roē vervolgt en voortgestouwt:
 't Zy hy zijn ooren dicht met wasch gesloten hout
 Voor meereminnezang, en mijt haer valsche lagen,
 Of deerlijk omgefolt door dootsgevaer en plagen,
 In 't naerste van den nacht moet zien, hoe schip by schip
 Stampt uit zijn naden op de Kafareesche klip;
 Daer Palamedes doot zoo bitter werd gewroken.
 't Zy dat hy Circe dwingt, haer toverye en spooken

Verydelt, en ontvlucht die dochter van de Zon,
 Die hem door dreigement noch beeden houden kon.
 Of Polifeem bezoekt in Etnaes bergspelonken;
 Die tast zijn makkers aen, verscheurt gebeente en schonken
 Al lillende van een, en floktze levende op,
 Dat brein en bloet hem spat al rookende om den kop:
 't Geen hem Ulysses deed met zijn gezicht betaalen.
 Of dat hy eindelijk ontslagen van het dwaelen,
 Zijn Ithaka genaekt, en 't voorbeeld van de trouw
 Vind in Penelope, zijn onbesproken vrouw:
 Die in haer eigen hof verweldigt, en besloten
 Van wulfsche minnaers, elk groothartig heeft verfstoten.

Maer Grieken is alleen niet aen uw konst verplicht,
 Nu gy, naer datge hebt Suetonius verlicht,
 En mee Justijn met uw verbeetring uitgegeven,
 De tong van Rome doet in Cicero herleven:
 De ware guldemont, wanneer hy streelt en vleit
 En lieflijk 't bugerschap van Archias bepleit;
 En prijft den ouderdom; of leert ons 't leven richten
 Naer zijne orakelen der onderlinge plichten.
 Of schuimt en toetst met zorg het goud der Roomsche tael,
 En weegt den aertkloot in zijn brieven op een schael.
 Maer welk een donder scheurt den stoel en marmer boogen
 Van 't kapitoel, als hy in Katilinaes oogen,
 Het vloekverbont ontdekt, en door zijn kloeken raet
 De muitelingen dempt, en red den veegen staet.
 Of als hy, om het spoor van Demostheen te volgen,
 Antoni blixemt, die te doodelijk verbolgen
 Door zijne moordenaers hem na het leven dong,
 En dreef zijn guichelspel met d' uitgesneden tong
 Des grooten Mans, die door zijn doot te klaer deed blijken,
 * Dat meest de tabbert voor de wapens heeft te wijken,

D d 2

Nu

* *Cedant arma toga, Cic.*

Nu wacht geheel Europe, en moedigt vast u aen,
 Om eens weer zuiver hem te hooren en verstaen.
 Nu GREVIUS, nu eens uw geesten ingespannen.
 Verlos dien Heilig van d'onweetende tierannen,
 En red hem op 't gewijde autaar voor elk ten toon.
 Dat kostelijk kleinoot ontbreekt noch aen uw kroon.
 Dus laete uw glorie zich van perk noch tijd bepaelen,
 Zoo lang de rijkdom der Latijnsche en Grieksche taelen
 Bekent blijft, en in haer d'aeloudheit word geviert;
 Die vruchteloos begrimt van 't nijdig ongediert,
 Noch triomfeert, en zal geduurig triomfeeren,
 Zoo lang men wijsheit op het aertrijk kan waerdeeren.
 Dus wort de Hooge school van Utrecht weer gesticht
 Op nieuw, en scheidt een glans en weerschijn van uw licht,
 Dat af zal schitteren met noit bevlekte straelen.
 Van haer gezegent hoeft. zoo magze eens adem haelen,
 En rijzen schooner nae haer jammerlijken val:
 Toen hare stem bezweek voor Vrankrijks krijgsgeschal,
 En d'overwonne Rijn, hier in zijn kil gedooken,
 Zach bei zijn hoorens tot aen 't voorhoofd afgebroken.
 Vaer voort, en schoon gy door onafgesloofde vlijt
 Reets van d'onsterflijkheit genoeg verzekert zijt,
 Zoo zelfs de Woestheit met haer uitgelaeten benden
 Weer 't aardrijk overstroomde, en onderstont te schenden
 Al wat de wijsheit eert als haer geheimen schat,
 En dat de mot en 't vier den oegst der boeken at:
 En schoon uw Naem, noch by den naeneef meer verheven,
 (Als die door afgunst noch genegentheit gedreven,
 De Lauwren uitdeelt nae verdienste.) in volle kracht
 Zal 't hoeft verheffen, by geleerden hooggeacht:
 Noch mogen meer zich dat van hun verstant beloven.
 Al gaet dat groot geluk schier yders hoop te boven,
 Maer 't is een voorrecht, daer g' alleen nu moogt nae staen,
 Te zitten in den rang der wijzen bovenaen.

G E L U K,

Aen den Eedlen grootachtbaren Burgermeester,

H E N D R I K H O O F T.

HOe vrolik ziet u 't Y ten derdemaal verheven
 Op 's Burgermeesters stoel, bekleet van uw geslacht,
 Dat lang het leven min dan vryheit heeft geacht,
 Doorluchte H O O F T! me door die eedle zucht gedreven.
 Met welk een recht is u die groote naem gegeven!
 Hoe braef zet d'uitkomst die nu weder in haer kracht!
 Hoe grooter waardigheid, hoe minder onverwacht!
 Uw wieg beloofde een H O O F T dat moedig voort zou streven.
 Een M A N die tegen zorg van 't lant was opgegroeit,
 Voorzichtig in zijn raet, in weldoen onvermoeit.
 Als van der jeugt in konst van lantbestier ervaren.
 Verheug u Amsterdam! hoe 't alles woelt en keert,
 't Ontbreekt u aen geen H O O F T, in staetkunde uitgeleert,
 Dien d'Almacht wil tot heil van stad en staet bewaren.

Op den Hof, genaemt

Y M O N T,

Van den Edelen achtbaren H E E R E

J O A N S I X,

Heer van Vroonmade &c. Schepen tot A M S T E R D A M.

OY M O N T! die, voorheene in laeg moeras gedooken,
 Zoo moedig uit het riet nu 't hoofd hebt opgestoken,
 Wat goet geval heeft u met zulk een gonst verplicht!
 Hoe welig speelt nu uw verwonderent gezicht!
 Alleen gewoon te zien den zeedijk, en de weien,
 Die 't méer bezoomen, dat den diemerweg quam scheien,

Toen 't Y gegeeffelt van zijn roede, het noortweft,
Den ringdijk fcheurde tot den gordel, en gepreft
Van 't loeiende onweer, in dien boezem quam gevaren,
En dreigde u me ten proi te geven aen zijn baren.
Nu ziet gy onbevreesd dien grootvorst in den mont;
Die zelve fchijnt verliefd op uwen vruchtbren gront,
En niet dan vreedzaam door de dyksluis in komt streven.
Hier zal uw Heer zomwijl zijn rust den teugel geven,
Wanneer hy op de rol en vierfchaer afgeslaeft,
Gerust zijn zorgen in uwe eenzaamheit begraeft.
De Muiderberg van ver zal zijn Parnas verftrekken,
De zanggodinnen hem zijn eigen tafel dekken,
Door zijne mildheit op den hoogften top gebout,
Voor elk, die van dien trans zich spiegelt in het zout
En 't glas der zuiderzee. hoe vlijtig zult gy hooren
Na keur van hemelval, in uwen fchoot gebooren,
Gedichten, blinkent van onfterffelijken inkt
En nektar, daer zijn geeft gelukkig in verdrinkt.
Uw diepe ftilte zal den dichter noit beletten.
Het zy hy moedig fteekt de treurtooneeltrompetten,
Een hemelfche muziek van zedewetten zingt,
Of uit uw Paelen in out Romen overspringt,
En volgt de zwanen van den Tiber met zijn pennen.
Nu is 't uw plicht die gonst met dankbaerheit t'erkennen,
En eenen ryken oogft van vrolijk kruit en ooft.
Gy zult, indien de zon miffchien 't eerwaardig Hooft
Komt fteken, als zy uit den Kreeft of Leeu zal ftralen,
Met koele fchaduwen des Landheers vlijt betalen,
En koestren met uw luwte, in 't buldren van den wint,
Die hier zichzelf verliefd, en hier zichzelve vint,
In beide, boven d'aerd geftegen met gedachten.
Terwijl wy me met hoop naer uwen wasdom wachten,
Om hier zomtijts dien Heer te hangen aen de zy,
Mijn dichtluft met dat manne en fchat van lekkerny,

Uit zijnen mont gevloeit, te wekken, en gelegen
 In 't kruit, vrymoedig al den zangrei op te wegen,
 Te wikken in 't geheim hoe zwaer elk weegt of licht.
 Dit strekke u onderwijl tot een geboortedicht.

1672.

LOF der EENZAEMHEIT.

Aen den H E E R E

H E N D E R Y K V A N S O L I N G E N,

Ervaren Arts en Filozoof.

T Erwijl ik weder van de Schelde, en Zeeufche stroomen,
 En Vlaendrens zoete lucht ben aen de Maes gekomen,
 Daer die Erasmus wiege eerbiedig viert en kust:
 Al schijnt de glorie van dien Heilig uitgebluft
 In zijn geboortestad; daer hy in 't laetst verstootten,
 En zijn gedenkbeeld, met zoo groot een konst gegoten,
 Verschoven in een hoek uit averchtsen nijt,
 De Landgenooten hun ondankbaerheit verwijt
 Met zijn metale tong; terwijl ik met genoeg
 En volle weelde hier my weer tot rust kan voegen,
 En d'eenzaamheit mijn geest zoo lieflijk wekt en voed,
 En eene Godheit roert mijn zinnen en mijn bloet,
 Komt gy, van S O L I N G E N, my allereerst te voeren.
 Gy kunt mijn Zangheldin tot dichten weer bekooren;
 Zy volgt u aen den Rijn, die op den Stichts en gront
 Het Fransch gebit weer heeft geworpen uit den mont;
 En nu met vryen hals komt langs uw woning vaeren,
 En dartelen nae 't schijnt met weeleriger baren.
 My dunkt, ik zie u neergezeten in den hof,
 Of in uw hofvertrek, vast weiden in den lof
 Van een gerust gemoet en onbekommert leven:
 Daer gy van hovaerdy noch staetzucht aengedreven,
 Noch hoop van vluchtige eer en adelijken wint,
 In stilte en in uw zelfs alleen vernoeging vint.

Hoe

Hoe lust het my den lof der eenzaamheit te zingen,
En u te volgen in uw rustbespiegelingen!
Want nu ik lang ben voortgeslingert heen en weer,
Bevinde ik dat ik meest dat schoon kleinoot waerdeer.
Zoo roemt een zeeman best den zachten schoot der haven,
Als hy in 't noorden, nu in 't pekelschuim begraven,
Van boven stort, en ziet den afgront in den muil;
Die vast van ondren loeit en davert met gehuil:
Dan weer ten hemel uit dien poel komt opgeschoten
Zoo steil, en met zijn kruin schijnt aen 't gestarnt te stooten;
Wanneer een winterstorm, opstuivende in den nacht,
Den waterbreidel breekt, maekt op de golven jacht,
En geesselt al het strant, de zeelen bleek bestorven.
Zien nu des doots grimmas, en 't enden aem gezworven,
Vervloeken met gekrysch de trouwelooze zee,
En wenschen al te spade om een geruste ree.

Maer schoon ik, sedert ik u t' Utrecht quam bezoeken,
Daer gy gebolwerkt zat in 't midden van uw boeken,
En koost u zelfs een sel, zoo sierelijk als stil,
Mijn dagen taemlijk heb versleten nae mijn wil,
Noch zoude ik, op uw spoor, voor dat gewoel verkiezen
In rust en ongesteurt mijn zelve te verliezen,
Ver boven d'aerde in mijn gedachten opgevoert,
En als van 't aspunt aen te zien, hoe 't al zich roert
En afflooft hier beneen, van ydle hoop gedreven,
Zoo onstantvastig en voorvluchtig als het leven.
'k Heb evenwel mijn tyt, als 't was in mijne magt,
Niet t'eenemael onnut noch ledig doorgebracht.

't Zy ik in Walcheren, en zijn vermaerde steden,
Den gantschen aerdkloot door gevreesd en aengebeden,
My op het lant vermaekte, en vond een rijke stof,
Omdat al 't Eiland schijnt beplant tot eenen hof,
De steden in dien hof gesticht tot lustpaleizen.
Het zy 't me luste naer Zuidbevelant te reizen,

De Zeeufche koorenschuur, en vrolijk met mijn hant
Den oogst te plukken in mijn vruchtbaer vaderlant.
Of dat ik onderfcont, door d'ongefluime baeren
En fteile Paerdemarkt naer Vlaenderen te vaeren,
Het fterke Sluis te zien, en Aerdenburg, vermaert
Door kloekheit, dat de grens van Zeelant heeft bewaert,
Met onverschrokken moet, en fchielijk overvallen,
En niet gewapent als met onbemande wallen,
Een hantvol helden zag, onquetsbaer door hun moet,
Haer veften verwen met het vyandlijke bloet,
En fterken dus haer fchans. kloekhartigfte gemeente!
Gy hoeft geen krijgftrofeen, zoo lang het Fransch gebeente
En wit geraemte legt te bleeken op uw velt,
En gy het kerkhof zijt van 't reukeloos geweld.
Dan vaere ik op naer Brugge, en zie vast onderwegen
Weerzijds meer fteden, maer van minder naem gelegen.
Daer vinde ik mijn vermaek in kerken zonder tal;
En overweeg met ernft het werreltlijk geval,
En zie hoe laeg het daelt 't geen 't hoogfte fcheen gerezen.
Zy, die de ftapel pleeg van Nederlant te wezen,
En 's werreltskimmen om te zeilen met haer vlag,
Zwaait naeulijks buiten zich den ftaf van haer gezach,
En knaegt den breidel, kort haer in den mont gewrongen,
Terwijl haer koopmanschap fmoort aen verftopte longen.
Indien niet Karel, fpruit der koninklijke ftam
Van Arragon, haer ramp en leet ter herten nam,
Die dreigt haer Sas, en wil dat niets haer kan bepaelen,
En zy zelfs by Ooftende in zee zal adem haelen.
Nu zie ik 't magtig Gent, de trotze bakermat
Van Karel, die op 't hart van gantsch Europe trad,
En noch te klein met zoo veel magt en heerschapye,
De Turksche Poort rammeide, en temde Barbarye.
En had de Fransche nijt hem niet die eer berooft,
De Grieksche tulbant had geblonken op zijn hoofd.

E c

Nu

Nu staet zijn beelt, 't welk schijnt van louter gout gedreven,
Tot eeuwige eer zoo hoog op een kolom verheven,
Als wilde 't nu noch al den aerdkloot overzien,
Die hy van zijnen troon gehoopt had te gebien.
Noch buigen met ontzagh vijf vloeden voor zijn voeten,
Die, stroomende in de stad, zijn beeld om strijt begroeten.
Indien ik my getroost den wachter van het scheld,
Den hont, te hooren, als hy bast, en met geweld
De 'Zeeusche banken schuurt, en onder 't vreeslijk gieren,
Geen Scylle wijkt, noch haer verwoede waterdieren;
Dan zeile ik nae mijn wensch uw schoone haven in,
Antwerpen, nu een uitgediende koopvorstin,
Voorheen Europes oog; en staet om hoog getogen,
En kan mijn zelve naeuw gelooven noch mijn oogen,
Als ik uw wallen zie, geklonken uit arduin,
Die met een bosch zoo breed bekronen hunne kruin,
Uw huizen, altemael paleizen, uwe kerken,
Uw hoogen tooren, een van 's werrelts wonderwerken,
En veilige rivier, die u alom verbreit,
Gedachtenissen van uw oude mogentheit,
Waeruit nu Amsterdam, gelijk zich zelfs ontwassen,
Rijst als een Fenixstad veel schooner uit uwe aschen.
Dus streve ik hooger op naer Brussel, 't paradys
En hof van Brabant, dat met recht verdient den prys
Van onbepaelde weelde en schoonheit weg te dragen.
't Zy my het koorenrijk gebergte kan behagen,
Of 't wilt Sonnen wout, of 't schaduwrijke dal,
Rivieren, bronnen of fonteinen van kristal,
Die steil opschietende, als de zonnestraelen brallen,
En voort in zilvren daeuw en paerlen nedervallen,
Of droppelen van vier, en smelten weer ineen.
't Zy ik de lustwarande, of hofberg op wil treen,
En vind mijn Tempe daer, en schooner watervlieten,
Als Aganippe ten Parnastop af kan gieten.

't Zy

't Zy my het Prinsenhof, Oranjes erf, behaegt,
Dat om dien ouden naem te grooter luister draegt;
En schoon de blixem, met een dondersteen aen 't rukken,
Het veel heeft afgeweit, en 't zwaer gevaert aen stukken
Gemorzelt, daer 't noch half van zijn parruik berooft,
Smeekt om een nieuw sieraet voor zijn onthuldigt hooft,
Noch mag het overschot met reden triomfeeren.
Nu geeft my Loven stof, om in haer school te leeren
Al wat in wetenschap ons meer volmaekt en wekt,
Terwijl haer Pallas elk een milde voester strekt.
Het zinnlijk Mechelen schijnt mee my toe te wenken.

Maer 't wort ten laetsten tijt eens om mijn rust te denken:
Want hoe verandering, nae het schijnt, de zinnen vleit,
Noch haeltze niet by 't zoet vermaek der eenzaamheit.

Geleerde SOLINGEN, ei wilt het my vergeven,
Indien mijn zangnimf, van te groot een vier gedreven,
U al te ver heeft in haer uitreis heengevoert;
Zy laet met voordacht noch veel steden ongeroert.
Door zoo veel onrust heeftze eens waerlijk konnen leeren,
Den rijkdom, die gy kiest, gerustigheit waerdeeren.
Het heugt my noch, hoe dat ik hangende aen uw zy,
d'Oraklen hoorde van uw veilige artseny:
Als my de hooge school van Utrecht, zoo genegen,
Haer gaven schonk, en meer dan eene zomerregen
Het dorstig kruid verquikt, mijn lust heeft aengeteelt,
En milt Apolloos konst en rijkdom meegedeelt.
Dan hebtge u menigwerf gewaerdigt my te wekken,
En in die woeste zee een noortstar te verstrekken,
Een Palinuur te zijn, die my de klippen wees,
En wat ik mijden moest, en waer ik zonder vrees
Mogt streven met mijn kiel en buiten noot van stranden.

Gelukkige! die vry van alle slaeffsche banden,
En ongemakken, die de staet en wellust geeft,
Met uw' doorluchten geest zoo hoog ten hemel zweeft,

En konnende alle pracht met fieren moet verachten,
 Al 't wenschlijk vint in uw verhevene gedachten.
 Als gy natuure in haer geheimen achterhaelt,
 En wikt, waer Epikuur, waer Zeno heeft gedwaelt,
 Waer Aristoteles de waarheit kan doorgronden,
 En of Deskartes heeft een nader weg gevonden.
 't Zy u de strengheit der Stöyken tegenstaet
 Ten deele, en wel gevalt, getempert nae de maet.
 't Zy gy uw zelve hebt in Plato uitgelaten,
 Die lieflijk vloeit, en voed, en druip van honigraten.
 Of spoort voorzichtig nae met uw ervaren hant,
 Den blinden doolhof van het menschlijk ingewant:
 En onderzoekt hoe 't hart, de schatkist van het leven,
 Een eindelooze bron van bloet voelt voortgedreven
 In zijnen boezem, daer bezielt naer zijnen aert,
 En als ten spongie uitgewrongen, weer zijn vaert.
 In 't gantsche lichaem neemt, en komt met vrye toomen
 Door duizent aders en hartaders heenestroomen.
 Wat Milt, wat Lever werkt, wat kracht de Long gevoelt,
 Wanneerze zwelt, en als een blaesbalg 't hert verkoelt.
 Wat heimelijke vlam, te zijner tijt ontstoken,
 De Maeg d'ontfangen spijs verteeren doet en koken;
 En door wat deelen die, nu zijnde net bereit,
 Geschift wort en geschuimt, en eindelijk verspreit,
 Met zulk een wijze keur, tot voedzel van de leden,
 En geeften, of wort afgedreven naer beneden,
 En door 't gedarmt geloft, als een onnutten last.
 Zoo volgtze na wat ampt elk deel aen 't lichaem past:
 En of het oog, 't gezicht door uitgeschoten straelen
 Ontfangt, dan of dat ongevoelig zelfs komt daelen.
 En zich vertoonen in der oogen kristalijn,
 En spiegelglas, en daer afschildren zijnen schijn.
 Of 't hart, dan of de milt een oorsprong is te noemen
 Det adren, dan of zich geen lit dat mag beroemen.

Of 't brein zich merkelyk beweegt, en rijft of daelt.
Hoe in het klein begrip der herffens, zijn bepaelt
Zoo veel verbeeldingen, verwifling van gedachten,
En redeneering, en die wonderbaere krachten,
Waerdoormen weer herdenkt, het geen men eerft vergat.
Of zijn geheugenis verrijkt met nieuwen fchat.
Gy ftaet verftomt, als gy de geesten nae durft fpoeren,
Die in het brein, als uit een hemelfch zaet gebooren,
En door de zenuwen zich fpreiend reis op reis,
De leden fterken, en bewegen naer den eifch.

Dus laet zich uwe zucht tot wijsheit niet bepaelen,
Wanneer 't u luft, 't geheim van bergerts en metaelen
Te weten, en wat kracht natuur daer in beffloot,
't Ontdekken door het vier; om kranken in hun noot
Te redden, en de doot groothartig te braveeren.
't Zy gy Saturn, het loot, in Morfeus doet verkeeren,
En hondert vormen fchept tot nut der artseny,
En wekt de ziel van 't log metael, en maektze vry
Van d'aerde en grove ftof, waerin zy lag gefcholen.
Men ziet den yzren ftaf van Mars, nu in uw koolen
Gefmolten, en hervormt in allerlei gelaet.
Dan temt gy Draken zelfs en Leeuwen in dien ftaet;
En d'Antimoni wort berooft van zijn venijnen.
De Zwavel voelt zijn leên verfmelten en verdwijnen,
Gelijk zich Acis zag tot een rivier gestroomt.
Nu moet Merkuur, dat vlug quikzilver, eens getoomt.
't Zy gy hem nederftort, of 't helmglas op doet klimmen,
En teert zijn lichaem uit tot olie, zout, en fchimmen:
Of hem met andren van zijn vyanden vermengt;
Dien wrevlen muilbant, en door tucht tot reden brengt.

De kruithof geeft u mee geleerde bezigheden,
Als gy der kruiden aert en krachten wilt ontleden.
Hoe Munt de zwakke maeg, Bruinagie 't hart verfterkt.
De bloem van Rosmarijn op vochte harffens werkt.

De Byvoet en Poley de Moeder in kan toomen.

Door Wijnruit het vergif de krachten wort benomen,

En door de Safferaen ten leden uitgejaegt.

Hoe Duivekervel 't bloet van zijn onreinheit vaegt.

Wat eigenschappen in den Vlierboom zijn te vinden;

Wat quaelen zijne bloem en bezien ontbinden,

Wat in zijn wortel, loof, en merg en schorffen schuilt.

Hoe 't kruipende Aerdveil, als de nieren zijn vervuult

Van pijnlijk graveel, die zachtjes weet te vegen.

Waerom de Heulbloem ons tot slapen kan bewegen.

Dus heeft en kruit en bloem en zaet dat u bekoort,

Daerge yders hitte of kou schokkeert in zijne soort:

En dringt met uw begrip, gelijk met arendsoogen,

Tot in de wondren van uitheemsch gesteente en droogen,

Die d'Arabier ons zent uit zijn gezegent lant,

Of d'Indiaen in 't oost en westen gaert, en plant.

Dan legtge uwe oeffening in 't werk, en dooft de toortsen
Der vege pesten en besmettelijke koortsen!

Weerstaet de Teering, die, zoo gulzig als een vraet,

Met bloet en vleesch tot op 't gebeente strijken gaet;

Temt Bloetloop, Waterzucht, en Slaepziekte, en doet wijken

't Gevaerlijk Zijdewee, en vlymende kolijken.

Of haelt uit zijn spelonk dien Kakus voor den dagh,

Dien Duizentvoet, die stout met zoo veel klauwen plag

Te kruipen in het hooft, en spreide zijne takken

Door neus en wangen heen met deerlijke ongemakken;

Mischiep al 't aenzicht, dat men naeulijks 't wezen vont,

En vlocht zijn ranken in 't gehemelt van de mont;

En duizent Monsters meer, tot menscheplaeg gebooren,

De gy gelukkig dwingt naer uw bevel te hooren.

Of gy verlicht, in 't zwaer beroep der artzeny,

Zomwijl den doffen geeft, en leest de poezy

Der brave dichteren, met liefde en welbehagen.

Dit wort, ô SOLINGEN! terwijl u opgedragen.

Niet

Niet dat mijn dicht het spoor zoo ver te buiten loopt,
 Dat dit uwe achting om zijn eigen waarde hoopt.
 Het heeft zijn eind bereikt, zoo gy 't zoo hoog wilt kroonen,
 Dat dit een dankbaer blijk van vriendschap mag vertoonen.

B O S S E N B U R G,

Aen MEVROUW

L A M S I N S,

Tot Vlisfingen,

TErwijl de Lentezon allenxkens door komt breken,
 En met haer stralen weer de borst der Aerde ontfteken,
 Die ongevoelig smelt in een verliefden gloet;
 En met een vrolijk oog haer lieven Bruigom groet:
 Kome ik, Mevrouw, u mee met een gedicht genaken,
 En neem vrymoedig een gedeelte in uw vermaken,
 Nu 't schoone Bossenburg u uitlokt op het lant,
 Daer gy met lust zomwijl uw geesten eens ontspant,
 Of, opgetogen in natuurbespiegelingen,
 Ziet door de schaduw heen tot in het hart der dingen,
 Op Kartes spoor; of vint uw grootste lekkerny,
 By beurte, in Oeffening van Heldenpoëzy,
 Of overweegt met keur, de Godgeleerde blaëren,
 En leeft d'Orakels nae van langverloopen jaeren.
 Hier is het alles stom. de wint is zelfs gereet
 Te zwijgen, om u niet te stooren, daer gy treet!
 Het staet my vry terwijl een zuivre schets te malen:
 Want geene schildery kan by uw' Lusthof haelen.
 Daer leeft Natuurs penseel, met aengename zwier
 Als doode verwen, op het velt van mijn papier.
 Gy staet rondom bekroont met aengename dreven,
 Die langs den vyverkant een koele schaduw geven,

Ter-

Terwijl de Nachtegael van tak in takken springt
 En al 't gevogelte verstomt, wanneer hy zingt.
 Van waer zal ik uw lof dan allereerst ontvouwen,
 O Boffenburg! van uw gezegende Landsdouwen
 En weien daer gy 't hooft aen uwen westerkant
 Zoo heerlijk uit verheft, of dat uw koorenlant
 Zoo prachtig zich vertoont; wanneer de Zon komt blaken
 Uit zijnen hemelleeu, als of het met gout laken
 Bekleet was, daer de wint van 't zuiden ruischt en speelt,
 De zwellende aeren kust en met zijn adem streelt:
 Of dat ge wederzijts ziet twee vermaerde steden,
 Noit vanden vyand, als tot zijn verderf, bestreden;
 Hier Vlisfingen, dat als een steiger in de Zee,
 Zoo menigmael die schoon gevaegt heeft van zijn ree,
 Daer 't kooprijk Middelburg, de stoel der Zeeusche Staten.
 Maer zoo 't aen geene streek u lust het oog te laten,
 Uitweiden in het rond, daer 't woedende element
 Des Noortschen Oceaens de stranden beukt en schend,
 En 't Schelde met zijn hont al blaffende aen komt streven,
 Dan ziet gy 't witte duin allenxkens, hoe verheven,
 Ontglippen het gezicht, en in het blaauw verschiet
 Met zijn gehelmden kruin verdwijnen, daer gy 't ziet.
 Uw Elzeboschje, 't geen zich spiegelt in het water
 Des breiden vyvers, die met aengenaem geklater
 Rontom de hofstee ruischt, gelijk een zilvre bron,
 Bedekt Mevrouw voor 't vier der steile zuiderzon,
 Wanneerze in lommer van dat paviljoen geweken,
 Den ganschen Hof beschouwt, en zelfs niet wort bekeken.

De Visschen, die in 't nat des vyvers tot uw lust
 Als starren, weemlen en verschieten zonder rust,
 Verschaffen dubbele vreugd, nu, met ze te beklagen;
 Dan als menze ten disch gulhartig op ziet dragen,
 Daer karper, baers en snoek gezoden en gebraên,
 Eerst onzen honger wette, en dan die kan verzaên

Het

Het bloemperk wederzijds, daer Flora op mag roemen,
Verschaft in hun saizoen een rijke keur van bloemen:
De blaauwende Viool, de Tulp, zoo schoon gegloeit,
En die het aenschijn van de Zon volgt onvermoeit;
De geurige eglantier, de simbals, aquileyen
En roos en lelien, die wijt haer geur verspreien.
Maer als 't u lust, Mevrouw, uw zelve by geval
Te spieglen in het klaer en levendig kristal
Des vyvers, ziet g' altijd de lelien en roozen,
Gedommelt ondereen op beide uw wangen bloozen,
Met levendiger glans, en zach Narcis u aen,
Hy zouw nu om zich zelfs niet meer van min vergaen.
Uw lusttuin lacht u toe met karssen en moerellen;
En vrolijk ooft, 't geen hier zoo weelderig wil zwellen,
Als wierd het op dees' stee gestooft in zoeter lucht.
'T vermaeklijk Boffenburg, hier naetst, zoo milt bevrucht,
Van Persikken, die in al 't land geen weergae vinden,
Geregent schijnende uit de lucht aen hun gelinden,
Legt hier zoo dicht dat maer de naem het scheid vaneen.
Maer 't word nu eindlijk tijt uw Landhuis in te trêen,
Of lieft uw Lantkasteel, met zijn verheven tooren,
Van waermen met meer lust nu 't ruischen aen kan hooren
Der golven, als een storm opstuwende langs 't strant,
Op zijne pennen giert, zet al de kust in brant,
En spoelt de dijken en de hoofden in het woeden
Van hunne wortels af, en dompeltze in de vloeden.
Als toen Britanje, met Louis in een verbont,
Met hunne vlooten hier braveerde op onzen gront.
Of toen een dootschrik al het eiland had benepen,
Als Neerlants Zeeleeu, meer van moet voorzien als schepen,
Twee Koningsvlooten sloeg, daer 't vyandlijke bloet
Tot tweemaal heeft geverft het aenzicht vanden vloet.
Met welk een vreugde zietmen L A M S I N G triomferen,
Als hy zijn schepen ziet met rijke lading keeren

Uit zee, van deze hoogte, en ziet voor zich met lust,
 De schat van Suriname aenzeilen langs dees' kust.
 Dan treetmen weer beneên, daer g' in uw ruime zaelen
 Uw vrienden zijt gewoon met gunst en zucht t'onthaelen,
 En spaert, op dat de vreugde in alles vol zouw zijn,
 Uw openhartigheid zoo weinig als uw wijn.

Maer alwaer Bosschenburg zoo heerlijk op mag boogen,
 Al wat met zulk vermaek zich op doet voor onze ogen,
 Al wat ik hier in roem, Mevrouw, heeft in der daet
 Van uwe schoonheit het uitnemenste sieraet.

Op het vertrek en de gewenschte wederkomste
 van zijn Excellentie

H E N D R I K,

Uit den Graeffelijken huize van

S I D N E Y;

Vertrekkende uit zijn Gezantschap, wegens zijne Maj^{te}. den Koning van
 groot Brittanje, by haere Ho. Mog. bekleet; en te rugge ge-
 wacht wordende, als Opperhoofd over d'Engelsche en Schot-
 sche benden, in dienst zijnde van dezen Staet.

Z Oo gaetge wederom u dan op zee begeven!
 Om nae uw Koning en Brittanje heen te streven,
 Doorluchte S I D N E Y, gy onkreukbare Afgezant,
 Zoo wel de Liefde van den Staet, als van uw lant,
 En machtige Monarch, die d'onbezwalkte glanssen
 Van zijn drie kroonen spreid door alle weerelttranssen,
 Van daer het morgenroot al d'Oosterkimmen vult,
 Tot daer zich d'Avondstar met goude straelen hult,
 En ziet de zon, die nu 't oprijden komt verveelen,
 Neerstorten in de zee met rokende garreelen,
 En kleden 't Westen met scharlaken, waermen ziet.

Gae heen, weerhouw den loop van uw verlangen niet,

Eool

Eool belooft voor u zijn worstelende winden
 En muiters strenger in hun kerkers vast te binden.
 Maer dat op uwe wenk een oosterkoelte uit zee
 Het vorstlijk Jacht, nae wensch, zal brengen op de ree.
 De blonde Doris met haer waterkamenieren
 Komt met haer eigen hant van achtren 't schip bestieren.
 Maer wacht noch beter spoet zoo drae Gy wederkeert,
 Daer uwe komst met zulk verlangen wort begeert.

Al komt de breede Teems op zijnen glazen wagen
 Gestegen, U, als in Triomf, tot Londen draegen,
 En boord wêerzijts, gelijk verheugt om dit geval,
 Zijn grazige oevers met veel levender kristal,
 En 't hof te Withal, daer 't van verre u aen ziet komen,
 Zijn schaduw verder schijnt te werpen in de stroomen,
 En 't Listervelt, zoo lang by uwe stam bewoont,
 En met paleizen aen paleis alom bekroont,
 Veel trotser 't hooft verheft met zijne kapiteelen,
 Noch hoopt haest Nederland in dat geluk te deelen:
 En schoon g' in 't algemeen van elk begunstigt werd,
 Gy legt inzonderheit Oranje nae aen 't hert.

't Verstant en deugt geeft op de zielen uw vermogen,
 En schoon gy wel met recht moogt op uw stamhuis boogen,
 Op mannen, ongequêtst door doornen van 't gerecht,
 Op helden, noit versaecht in 't barnen van 't gevecht,
 Getrouw hun vorsten, en hun' vorsten bontgenoten,
 Gy hebt uw glorie met geen andre te vergrooten:
 'k Stelde anders levendig FLIP SIDNEY hier ten toon,
 Die groote *Elisabeth* een parel aen haer kroon
 Verstrekte, en Afgezant, den Keizer van Germanje,
 Den dappren *Rudolph* ging begroeten voor Brittanje,
 Toen *Maximiliaen*, *Augustus* ware zoon,
 Hem naeliet, erfgenaem der Roomsche weereltkroon.
 En hoe geëert hy quam voor *Kasimier* verschijnen,
 Toen eerst de Palts hem met Keurvorstelijke armijnen

Verheerelijkte, en hoe hy meer en meer bemint,
 Een Man vertoonde, die zijn weêrgae zelden vint.
 'k Zwijg' ook, hoe, om uw Stam haer diensten te vereeren,
 Haer 't rijk van Yrlant is gegeven te regeeren,
 En hoe haer naem zoo wel in 't vorstlijk parkement,
 Als in het dankbaer hart der burgren staet geprent.

Maer Neêrlant bovenal blijft aen uw Huis verbonden.
 Daer SIDNEY, neergestort met eerelijke wonden,
 Noch 't een' en 't ander ros besteigert vol van moet,
 Als kreeg hy grooter kracht door 't plengen van zijn bloet.
 Gelijk een Leeuw, die van een Moorsche pijl getroffen
 In 't ingewant, vooreerst ter aerde neer komt ploffen,
 Maer straks zijn gramschap weer vergadrende, en vervult
 Van edel vier, de staert en lange maenen krult,
 En uit den dootslaep en zijn zwijmeling opgevlogen,
 Blaest donders uit zijn keel, schiet blixems uit zijn oogen,
 En schoon door ongelijk geweld getreen in 't stof,
 Sterft onbevreesd, en schrijft met eigen bloet zijn lof.
 Niet anders zagh hem 't velt voor Zutfen, door de benden
 Der Spaensche ingeboort, alom met moort zich wenden,
 En hoe hy nader aen zijn einde schijnt geraekt,
 Hoe grooter nederlaeg hy in den vyant maekt,
 Tot hem het leven maer de moet niet heeft onschoten.
 Zijn Lijk, met traenen van helt *Dudley* overgoten,
 En 't gantsche Neêrlant, is van Koningen geviert,
 En met een graf dicht door de Schotten Vorst gefiert.
 O groote ziel, 'k weet naeuw wat meest van u moet wegen,
 De rijkdom van uw geest, of fierheit van uw degen!
 Dat toon' d' *Arkadia*, die blijven zal bemint,
 Zoo verr' men kenners van vergode schriften vint.

Gy hebt die Liefde meê tot Holland niet verftoten
 O Rijksgezant! uit zulk een brave Stam gesproten,
 Waeraen de Batavier gedenken zal met lust,
 Zoo lang het aerdrijk in den arm van 't water rust,

Zoo lang het krijtgebergte met zijn verheven kruinen,
 Toelonken zal van verr' de Nederlandsche duinen:
 Nae zoo veel proeven van uw geest in Staetbeleid,
 Wat daden wachten wy van uwe dapperheit?
 Wat wondren zult gy ons van SIDNEY weer doen hooren?
 Nu gy, ter goeder uur, tot Krijgshoofd zijt gekoren
 Der Britten, ons tot hulp gezonden, en die bly
 En juichend wachten naer u oorelogsvoogdy.
 My dunkt ik zie, quam Mars de bloetklaroen te steken,
 U door de heirspits en flagordens heenebreken
 Des Vyants, maeyen hem een oegst van lijken af;
 En ruimen 't Krijgsveld in, maer niet als tot zijn graf.
 Gy zoud' Oranje voor een andren arm verstreken,
 En in geen oorlogsnoot u zijnen dienst onttrekken,
 Maer strijden te gelijk met loosheit en geweld,
 En zijn pluimaedje zoude uw standert zijn in 't Veld.

Nu keer toch haest weêrom, en even als voor dezen
 De Helden uit uw Stam, als zuilen zijn geprezen
 En hoofdkolommen, daer de Vrijheit van den Staet,
 Op ruste, en door hun zwaerd zoo wel als wijzen raet,
 Slagveeren strekten aen des eersten *Willem's* vleuglen,
 En *Maurits*, als gewoon de moetwil kort te teuglen;
 Zoo kome uw krijgsdeugt meê den Nazaet, groot van naem,
 En 't Lant te stade, en vulle alle eeuwen met uw faem.

G E L U K,

Aen den H E E R E

H E N D R I K K O N I N G,

Met zijne Hofstede in A K E N D A M.

NU met de Lentezonne een vlucht van Nachregalen
 U komt in A K E N D A M met veltmuzijk onthalen,

F f 3

Daer

Daer al 't geboomte u juicht van verre te gemoet,
Met hondert orgels, en vol vreugt haer K O N I N G groet
Met neêrgeboogen kroon, kom ik u me genaken,
En mijne zangnimf neemt haer deel in uw vermaken,
O H E N R Y K, 't zy gy u verlustigt langs den boort
Van 't zilvre Sparen, 't zy het duin uw oog bekoort,
Of dat gy achter 't kruit gedoken, met gedachten
Weegt al de wondren van natuure en hare krachten.

De bloemhof scheidt verschiet van kleuren even schoon
Gedommelt ondereen. hier is de goude kroon,
Die tintelt in het vier en goud der zonnestralen.
Augustus zietmen in het gloeient purper pralen;
Scharlaken, hoe het blooft van hoovaerdye om 't hooft,
Ziet door de roos en tulp zijn glansen uitgedooft.
Alsge aen natuurs penseel, zoo geestig in 't schakeeren,
Van zoo veel verwen die elkander nergens deeren,
Hoe 't karmozijn schijnt af te steken op het groen,
Lavendel op het wit, het blaauw op vermiljoen,
U zelfs hebt blind gezien, en zijt belust te keuren
Het wonderbaer verscheel van allerhande geuren,
Zich spreijende uit de roos, der bloemen koningin,
Narcis en hyacinth, bekend door Febus min,
En simbel en jasmijn, dan staet gy opgetoogen,
En vint niet meer natuur maer goddelijk vermogen.

d'Abeel en welige yp, die met een breede laen
Uw Lusthof siert, en ziet haer telgen hooger staen,
Dan wat de boomgaert teelt van kers en abrikoozen,
En persikken, hoe schoon alree haer knoppen bloezen,
Geeft u bespiegeling van 't werreltsche geval.
Geen grootheit stut de bijl die eens haer treffen zal.
Als een orkaen haer schokt, van 't noorden opgebroken,
Staen kleene boomen in haer lommer neergedoken
Met vroolijk loofwerk en den boesem in den mont.
Dan past gy 't toe. en ziet op welk een lossen gront

En steilte, grooten zich vertrouwen, die verheven
 Van daeg, al 't aertrijk doen voor hare wetten beven,
 En flus geblixemt, vast met struikelende voet
 Neerploffen, en zichzelfs verdrinken in hun bloet.
 Dus tempert wijsheit steeds uw lust en sinlijkheden.
 Zoo moet gy lang met vreugt uw schoonen hof betreden,
 En in uw lantpaleis, zoo heerlijk opgebout,
 De zorg verpoozen die uw handel wakker hout,
 Als gy, in ebbe en vloed der koopmanschap ervaren,
 En 't los gety der Beurs, u uit die wilde baren
 Voorzichtig red, en van die onrust vry geraekt,
 U in de haven van uw A K E N D A M vermaekt.

Den 1. van Bloemaent, 1674.

Tweede B U R G E R M E E S T E R S C H A P.

Vanden H E E R E

M^R. L A M B E R T R E I N S T.

Deus nobis hæc otia fecit.

DE Keizerin der watersteden,
 Van alle Vorsten aengebeden,
 Draegt nu met grooter glans ten toon,
 Zoo ver de wilde baren bruißen,
 De Keizerlijke wapenkroon,
 Beladen met een trits van kruissen,
 En paerlen, door een milde hant
 Haer toegevoert van Ganges strant;
 Nu R E I N S T, onafgemat in 't waken,
 En weer van heilig vier aen 't blaken,
 Op 't keurbesluit der wijzen raet,
 Het Roer der stedehulk zal stieren,
 Die zich op zijn beleid verlaet,
 Hoe vreeslik onweerwinden gieren,

En

En winterstormen krak op krak,
 Afgrijslik dondren over 't vlak.
 Schoon Eool zwart om 't hoofd gezwollen
 De golven zwaerder neer doet rollen,
 Noch mag de stad haer macht gewis
 Op zulk een stuurman vast betrouwen,
 Wiens noortstar hare welvaart is,
 Waerop hy moedig zee durft bouwen;
 Terwijl de gruwelijke nyt
 Op zijn gezach haer tanden slyt.
 Sloot Gysbrecht eenmael d'oogen open,
 Zoo lang van d'yfre slaep be kroopen,
 En zach een Koninklijke stad
 Verrezen uit zijn lage venen,
 Moerassen in een zee van schat,
 En 'r riet verkeert in marmersteen en,
 En al de werrelt om gewin
 Den Ystroom varen uit en in:
 En R E I N S T, ter eerster plaets verheven,
 Op 't Kapitoel de wetten geven,
 Geviert by Moor en Indiaen,
 Zoo ver matroozen op laveren
 Door grondeloozen Oceaen,
 In 't grimmende oog der Noortsche beren
 Hoe vrolik hief hy, op die lof,
 't Eerwaardig aenzicht uit het stof!
 Hoe zou hy zulk een vreugt bedwngen?
 Als hy zijn erfnakomelingen
 En neven, uit zijn grijze stam,
 Verzien met Burgermeesterschappen,
 In 't werreltdwingende Amsterdam,
 Ten marmren Raethuize op zach stappen,
 Dat flus, ten luister van het Y,
 Zich beet door Londens slaverny:

En nu , die zeeplaeg lang ontwassen,
Den kruin verheft tot 's hemels affen.
Oud Rome zelf had minder glans,
Schoon 't , loerende van zeven bergen,
De heele werrelt uit haer trans,
Als opperheerschapin dorst tergen.
Geen arentftandaerden zoo fier
Braveren onze leeuwsbanner.
Maer dan krijgt eerst den tabbert waerde
Die alle haet verduurt op aerde,
Als onbezoedelde eer en trouw
De pracht van bondelen en bylen
Onzijdig volgt in vreugt en rouw.
Een Staet , op zulke onwrikbre stijlen
Gegrontvest , staet gelijk een rots
In 't Adriatisch zeegeklots.
Die zulke deugden uit laet schijnen,
Wijkt geen en Staetheer der Sabynen,
Noch Roomsche helt , die met de hand,
Zelf van zijn felste hatelingen,
Ghaelt wiert van het eenzaam land
Om Rijken met zijn staf te dwingen.
Dan wijkt hy Grachus noch Trajaen
In altijd recht deur zee te gaen.
Dan wort een gouden eeu gebooren,
De wreede wolf geleit by d' ooren,
Verflindende ongedierten tam,
En dolle woestynygedrochten
Verzellen 't onbeschadigt lam,
Die flus 't onnozel vee bevochten.
Dan wenscht mijn zangheldin vol moet,
In schaduw van den vredehoet,
Met konst omvlochten van olijven,
Op 's Mantuaners trant te schrijven,

Hoe R E I N S T E N , ongeschokt in noot
 De brant des oorlogs hielpen blussen ,
 En liefde , sterker dan de doot ,
 Hun opvoerde op 't gekruiste kussen ,
 Van daer , als Markus groote geest ,
 Meer aengebeden dan gevreeft.
 Mijn zangnimf treet vrymoedig nader ,
 En groet den grooten Burgervader.
 Dus streve ik moedig op zijn faem ,
 Zoo ver van nederduitsche tongen ,
 's Mans onbesproken stam en naem ,
 Een eeuwige eer wort toegezongen.
 Zoo overleev' zijn kloek beleid ,
 Als Numaes deugt , de sterflijkheit.

M A R S Y A S ,

S A T Y R.

Aen

J O A N P L U I M E R.

PL U I M E R , die van yver blaekt,
 Om den zangberg op te streven,
 En reets , loflijk voortgedreven,
 Zijt tot zulk een top geraekt,
 Dat gy als een Adelaer,
 Op uw pennen voort gaet strijken,
 En , ontziende geen gevaer,
 Andre voglen na laet kijken.
 'k Durf my vleien dat mijn dicht
 U niet zal geheel mishagen,
 Schoon 't niet kon de toets verdragen
 Van uw oordeel en gezicht.

Al wat aen de konst ontbreekt
 Zal de vriendschap lijt volmaken,
 Die altijd ten besten spreekt,
 Schuw van lasteren en laken.

't was mijn tijtverdrijf op 't lant.

'k Stel het nu in uwe hant,

M A R S Y A S,

S A T Y R.

Provocat & Phœbum : Phæbo superante pependit.

Cæsa recesserunt à cute membra sua.

Ovid. Fastor. lib. vi.

M Inerf, van hooger geest en yver aengedreven
 Had nu de fluit, die zy eerst had geluit doen geven,
 En uitgevonden, weggeworpen in den vliet.
 Want alsze bygeval haer wangen zwellen ziet
 In 't zuiver spiegelglas van 't water, met verbazen,
 En haren schoonen mont vol plooiën, onder 't blazen,
 Weg zegtze, weg van hier gy fluit, mijn eigen vont,
 En lust voorheen, zoo lang 't misbruik my niet misftont.
 Maer 'k schatte u zoo veel niet dat ik om u mijn wezen
 Dat maer een Trooische wulp heeft, tot zijn val, mispresen,
 Mismaken zouw; en werpt die toornig in den stroom.

De Sater Marfyas, hier achter eenen boom
 In 't bloeient waterlisch en biezen weggescholen,
 Komt voort op haer vertrek gekropen uit zijn hoolen.
 Hy ziet rontom, verbaest op 't ruiffchen van een blat,
 Uit vreeze of zy misschien die kostelijken schat
 Weerhalen mochte, en hem van dat kleinoot berooven.
 Nu durft hy zich verwaent een grooten naem belooven.
 Nu zal hy zijn gezang, dat onbeschaest geluit,
 Vermengen met den klank van haer verworpen fluit.

Nu zal hyze alle, die niet voor zijn zangen zwegen,
Met zijne waerdigheit en konst verre overwegen,
Of overschreeuwen met zijn onbeschaemden toon,
En zetten op zijn hoofd Apollo's lauwerkroon.
Van dees verwaentheit dus tot barstens opgeblazen,
En zwellende als een padde, of kikvorsch, die aen't razen,
Nu in haer schor gekrijt de hoogste wellust vint,
En steekt twee blazen op vol damp en ydlen wint,
Laet hy zich overal op velt en driesprong hooren,
En leit met blijfschap bei zijn onbesneden ooren
Ten dans en reie op dat erbarmelijk muzijk.
Waer vintmen, zegt hy by zichzelven, mijns gelijk?
Wie zal by Marfyas niet wenschen te verkeerē?
Om uit mijn eigen mont zoo groot een konst te leeren,
Die niemant zich verstaet, als ik, als ik alleen.
En schoon ik maek die nu aen anderen gemeen;
Noch zal het my tot een doorluchte glorie strekken,
Dat ik de Meester ben in dat geheim t' ontdekken,
En d' overste, die heb den zangrei aengevoert.
My dunkt ik zie nu elk alree den mont gesnoert,
Die ooit vermetel my zouw durven tegenspreken,
En hun gestraft die na mijn zangkroon durven steken.
Ten minsten zal ik by mijn Saters hooggeacht,
En mijne Nymfen hier van allerlei geslacht,
Al wieme in 't licht durft staen, haest weten klein te maken,
Met bitter en vol'rijt by elk hun konst te laken.
Zoo blijft de glorie als in eigendom verpant
Aen my, en hun die my navolgende op dien trant,
Zich onder mijn bannier in 't velt van eer begeben;
En weten, dat men maer moet willen, om te streven.
Ten steilte van een konst, daer zoo veel lof aen kleeft.
Nae dat hy by zichzels dit vast beslooten heeft,
En zwoegt en rookt alree van onbesuisden yver,
Treet hy vol moets in 't velt, en spant zijn kaken styver

Dan

Dan oit, en blaest en zingt, dat al het lant in't ront
Daer van gewaegt, en galmt hem nae. men ziet terstont
De Saters hem, met opgesteken ooren, naeken,
Zichzels verwondren, hem navolgen, teffens blaken
Van liefde; om me van hem te leeren zulk een konst,
En overal zijn drift involgen, om zijn gonst.
De Faunen, die zich in het Frigisch bosch onthouwen,
En d'offedryvers daer rontom in die lantsdouwen,
Staen stom en gapen op zijn onbekent geschal.
De Nymfjes hooren 't by den steilen waterval,
Die door het kreupelbosch en ruigte heen komt stromen.
Maer meest van allen zijn de Saters ingenomen,
Zijn broeders, hem gelijk in drift en onverstant,
Maer niet in konst, waer van hy ver de kroon noch spant.

Men speelde nu om strijt, of 't wiert zoo uitgemeten:
Elk scheen op 't heerlijkst van den zanggeest hier bezeten,
Als was zy hem (noch in het speelen even blind)
Of aengeërft, of toegeblazen van den wint.
Men vont'er die de konst zich waenden aengebooren,
En andren die uit lust alleen hun quamen hooren,
Of uit gewoonte, en van hun eerzucht niet vervoert.

Maer nu een hooger toon in mijn gedicht geroert.
Nu Febus zangtriomf gezongen, en de pijnen
Des trotsen Saters, die alleen wouw meester schijnen.

De Boxvoet, by zijn dom gevolg in groten naem,
Verbeelt zich, tot de konst is hy alleen bequaem.
Hy daegt elk even stout om tegen hem te spelen.
En komt'er een; zijn konstgenootschap spart hun kelen
Al tevens open, schreeut hem voor verwinnaer uit,
En dat hy best verstaet de wetten van de fluit.
Dies waegt hy 't eindlijk om Apol zelfs uit te dagen.
Die kan niet langer dees vermetelheit verdragen,
En neemt de speelfrijt aan. de faem verbreit het voort.
Des komt het al by een wat garen zingen hoort.

De tijt is vast gestelt. het speelperk uitgekoozen
In 't ronde, om best het spel en zang te kunnen hooren.
Men stelt de voorwaerde in van 't ongelijk geding;
Dat die de zege wint, den overwonneling
Mach straffen na begeerte. elk wacht nu met verlangen
Wie d' eerkrans zal in dit vermaert geschil ontfangen.
Zy kiezen wederzyts de rechters van den strydt.
Apol uit zijn gevolg, die, zonder zucht of nyt,
Onzydig, hem die 't wint den lauwer zullen geven,
Alsamen konstenaers in die muzyk bedreven.
De Boxvoet had gelijk getal van zijn gebroet.
Dus quamenze aengetreên. den Sater scheen de moet
't Ontzinken, want met zach hem om het hoofd verbleeken
Tot aen zijn horens toe. nu zou hy 't laten steken
Indien hy kon. maer t' is besloten, en moet voort.
Men vlyt zich neder op zijn plaetze, elk zwygt en hoort.
In 't midden hangt de krans om 's winnaers hoofd te kroonen,
Als Marfyas met sehorre en ongelijke toonen,
Begon te blazen en te bulken, dat het kreet,
De gruwende ooren quetste, en door het harte sneet.
Men ziet hem op de fluit zomtyts de vingers roeren;
Terwyl hy zingt de straf der Lyciaensche boeren
En hoeze door Latone in vorsschen zijn verkeert,
Om datze de Godin, hoe ernstich zy begeert,
Een hant vol water, noch met schelden zelfs, ontzeggen;
Maer hy weet noch zijn stem noch klanken te beleggen,
Hy hapert reis op reis, en breekt met veel geschals
En wiltzang zonder konst, zijn vorsschezang den hals.
Hier op begint Apol, tot yders vergenoegen,
Zijn lieffelijke stem by zijne konst te voegen;
Hy lokt de zielen, als verliest, ten ooren uit,
Terwyl zy danffen, op zijne goddelik geluit.
Hy zingt hoe Niobe gestraft wert door zyn schichten,
Toen zy vermetel voor geen godheit wilde zwichten,

En al haer huis tot aen den gront toe uitgeroeit,
En door zijn eedle wrack haer hovaerdy besnocit.

Rampsaelge Marfyas begint nu reets te beven,
Te poplen, want Apol de Zangkroon wort gegeven.
Hy buigt nu vruchteloos zijn horens neêr in 't stof,
Kermt om genade, en geeft hem zijn verdienden lof.
Apollo grijpt hem aen, die krijsschende en verlegen
Uit doodelijkeu angst, om hulp ziet t'allerwegen.
Hy grijnst vergeeffsch, en spalkt twee bliken op vol gloet.
En vier, en schreit, en zweet uit doodschrik, stremment bloet.
En etter. altemael de Saters aen het huilen,
Gaen zich uit schaemte en vrées, voor d'eige straf verschuilen.

Hy wort met tonwen vast geveugelt aen en boom,
En levendig gevilt. terwijl hy in dien schroom
Afgrijslijk schreeut. helaes wie kan dees pijn verdragen!
Vervloekte hoogmoet gy bescheert my deze plagen.
Ik moet mijn lastering en schelden, zonder maet,
Uitwischen met mijn bloet. hoe scheurtge in dezen staet
My van mijn zelven af ! 't beroutme. och staek dit snijden.
De fluit is my niet waert zoo veel om haer te lijden.
Maer Febus luistert niet : en vilt van ondren op,
En haelt de ruige huid hem over zijnen kop
En ooren heenen, dat gewricht en ribben kraken.
De spieren volgen nae hy schijnt met root scharlaken
Van top tot teen geverft. het bloet guist van zijn leên.
Men ziet de zenuwen en aders doorgesneên,
En 't zwoegende ingewant zich krimpen en bewegen.
Hy balkt luitskeels. tot hy van flauwte neêrgezegen,
De kracht verliest, en sterft een pijnnelijke doot.
Die andren toe leert zien, om niemant meer zoo snoot
Te schenden, en alleen de vlag te willen voeren,
En aerde en hemel tot zijn dwaesheit te beroeren.
De Saters schreiden om zijn gruwzaam ongeval,
En vulden bosschen en gebergt met rougeschal.

Voornamelijk Liceet, die vreesde me gebonden
 Te worden, want hy had een Vorstenbruit geschonden
 Voorheen, hoe zeer zy kermde, en deerlijk verkracht.
 En Forbas, die van hem altijd was groot geacht,
 En best naer hem geleck. het bloet, in't zant gedropen,
 Was in een boezem weer beneên byeen geloopen,
 En daer met anderen vergadert en vergroot,
 Quam eindlik bruiſſchen uit des aertrijs diepen schoot,
 En vloeit door Frygien, als een der klaerste beken
 Me Marſya genoemd, en laeft die vruchtbre ſtreken,
 En laet een zegen nae waer datze henen ſtroomt:
 Want die geſtrengſte ſtraf zijn laſtren heeft betoomt.
 Maer noch zijn veel te klein, hoe groot en ruim, zijn plassen,
 Om zijne ſmetten van verwaentheit af te waſſchen.

*In magnâ civitate hoc quoque genus invenitur, qui meliores ob-
 treâre malint, quam imitari: & quorum similitudinem desperent,
 eorundem affectent similitatem: Scilicet uti qui suo nomine obscuri sunt,
 meo innotescant. L. Apul. Florid. lib. 1.*

dat is.

In een groote ſtad wort ook zulk een ruigte van menſchen
 gevonden, die veel liever, ervarender dan zy, willen laſteren
 als navolgen: en zoeken in hun eer te beledigen, die gene,
 die zy wanhopen gelijk te worden. Op dat zy, die duifter en
 onbekent zijn door hun eigen naem, door mijne vermaert zou-
 den worden. *Apuleus, in zijne bloemtjes, het eerste deel.*

Aen

Aen den HEERE

P E T E R F R A N C I U S,

Toen hy in de doorluchtige Schoole van Amsterdam, na dat
hy zijn gedicht op de Vrede uitgesproken hadde, tot
Professor wiert verkooren.

Mota manus procerum est; & quid facundia possit
Re patuit. Ovid.

OP uw verdiende faem volgt eindlijk mee het loon,
Geleerde FRANCIS, Apols bemindste zoon;
Nu gy, ter goeder uur, ten tabbaert uitverkoren,
Zult van het hoog gestoelte uw lessen laten hooren,
En aangemoedigt door een eedle zucht van lof,
Den diepen rijkdom der Romeinen uit het stof
Ophaelen, daer de jeugt aen uwe stem blijft hangen,
Door uw welsprekentheit, en zuivre tael gevangen.

Hoe zal 't uw yver aen doen groeien, die alreê
Zoo moedig heeft gepeilt de grondelooze zee
Der letterhelden, in Latijnsche en Grieksche spraken,
Alsge in uw reden denkt, hoe eertijts deze daken,
En wanden galmden op d'orakels, van 't kleinoot
Der wijsheit, Voslius en Heins, die trots de doot
Braveeren, en door vlijt langs d'ongebaende wegen
Der wijze aelouthet, hier d'onsterflijkheit verkregen.
Dan dunktme barsten vloer en muuren op 't geluit
Van uw verheven stem vaneen, die moet'er uit,
En niet vernoegt te zijn in 't vaderlant geprezen,
Wil door geheel Europe, en verder, ruchtbaer wezen.

Daer banen tot uw dienst en glorie nimmer moê,
De zanggodinnen u met vreugd de heirbaen toe,
De zanggodinnen, die nu klaer aen elk betoonen,
Met welk een tedre gunst zy uwe vaerzen kroonen:

H h

Het

Het zy gy lieflijk vloeit, gelijk een Amftelzwaen,
Die vlak voor ftroom de wint laet door haer wicken gaen,
En met haer roeiers speelt en dartelt in de baren.
'k Hoor dan den wedergalm van Nazoos eedle fnaren,
Het zy een hooger geeft in uw gedichten leeft,
En gy met vollen zwier gelijk de Donau ftreeft,
Of breede Rijn, die bruifcht als koning van de ftroomen,
En vint niet groot genoeg om zynen loop te toomen:
Dan voert gy my om hoog, tot gyme nederzet.
Dan hoor ik Maro zelf, en zyne krijgstrompet.

't Gaet wel: 't heeft u aen geen Meceenen meê ontbroken,
De groote Valkenier, tot uwe gunft ontftoken,
Om uwe waerde, ziet vernoegt, dat hy u draegt,
Hoe zyn volmaekte keur den gantschen Raed behaegt.

Schep moed nu Poëzy, uw luifter wort herboren.
Gy moogt in Amfterdam u weder laten hooren;
Maer gy alleen met vrucht, die rijk van zin en spraek,
Verftandigen zoo wel tot nut ftrekt, als vermaek.

Nu eens uw rijke geeft den vollen toom gegeven,
O F R A N C I U S! wel aen! nu luft het my te leven,
Te hangen aen uw zijde, en leeren uit uw mont
Historiewijsheit, en der talen waren gront.
Nu staet een oceaen van eere voor u open.

Vaer voort. maer mijn gedicht behoeft u niet te nopen.
Gy wort door eigen zucht toch fterk genoeg geleit,
Dies ftrek dit maer een blyk van mijn genegentheit.

Het verbont der Deensche Majest: en haer Hoog: Mog:

Aen den H E E R E

G E O R G E H O Y E R,

Kommissaris &c. Nu Agent in 's GRAVENHAGE.

Cæunt in Fœdera dextre.

HOe trots zal 't strijdbre Koppenhagen,
 Die koninklijke Zeevorstin,
 Haer koninkskroon ten hemel dragen!
 Nu zoo veel Vorsten, eens van zin,
 In bontgenootschap zamenspannen,
 Om zeegewelderie en haet,
 Te vier en zwaerde te verbannen,
 Ten zenuw van den vryen staet.
 Hoe zal de Zont zijn ruime stroomen
 Doen spelevaren in d'Ooftzee!
 Wanneer hy Holland op ziet komen,
 En streven langs zijn rugge en ree
 Met hondert koopvaerdykasteelen,
 Om west- en oosterkoorenschat
 Haer bondgebuuren mē te deelen,
 Terwijl de Britten, afgemat
 Van schepenbranden, havenschenden
 En dolle landontheistery,
 Hun wrok in trouverbonden enden,
 Door zoo veel Vorsten maetschappy.
 Dan mag in deze vreugdeblijken
 Het afgefoltert Kroonenborg.
 Zijn ramp en blijdschap vergelijken,
 Rememberende d'oude zorg:
 Hoe Zweden, met een bosch van schepen,
 't Benaeude Funen worgde en sloot,

En Koppenhage, om 't hart benepen,
 In 't ongezienste van de noot,
 De Nederlanders op zach dagen,
 En blixemen aen 't Baltisch strant
 De waterschenders, zeevaertplagen,
 Tot zy verftoven en verbrant,
 In 't midden der zalpeterwolken
 Ontflopen, in d'ontflote Zont.
 G E O R G E, die het recht der volken
 Verdadigt met uw wijze mond,
 (Waer op de Belt zijn oeverboorden
 Met weeleriger baren fchaeft,
 Als hy bezwangert uit den noorden
 Met opgezwollen hoorens draeft)
 Krimp eens uw staetbekommeringen.
 Terwijl mijn zangnimf vierig blaekt,
 En in uw fchaduw wenscht te zingen,
 Hoe trouw gy voor uw Koning waekt,
 Die onder woefte krijgsorkanen
 En kroongefchillen onverzeert,
 Zijn vorftelijke leeuwevanen
 En trouw, den batavier vereert.
 Uw staetzorg maekt hem buiten vreezen,
 Als hy van hof befwaernis vry
 Pleeg staetorakelen te lezen
 Uit Vondels heldenpoëzy.
 Daer Klingenberg, aen 't roer gezeten:
 Der Deenfche rijxhulk, 't krijgsgewelt
 Helpt fluiten aen een ftalen keten,
 Tot heil der havenrijke Belt.
 Hoe wenscht heer H O Y E R hem te ftijven
 In 't vredefluiten te Breda,
 En Mars ter weerelt uit te drijven
 In vloek en eeuwige ongenâ.

Dan zie ik d'yzere eeuw verkeeren.
Het fier Brittanje hand aen hand.
Met zoo veel rijken zamenzweren:
De Schotten van 't bevrozen strant
Gemaetschapt met bevredigde Yeren.
En Duitschen, uit het bloedig haer
Afrukken hunne krijgslauwrieren,
En offerenze op 't vredealtaer:
Het rijkverwoestende Byzansen,
Hoe trots op zijn gekroonde kruin,
In 't aangezicht der Griexe schansen
Getrapt in bloetciment en puin:
De vastvereende Kristennvorsten,
Gelijk een zwellende Oceaen
Ter Turxe rijxgrens ingeborsten,
De hoornen van haer legermaen
Besnoejen, eerze zamenhorten.
En als een blixemgloet by nacht,
Europe op 't harte nederstorten
Dat zich verdelgt door eigen macht,
En quijnende aen onstelde longen,
Ten zy de vredeolijf dit keer,
Ligt van een teering wort besprongen
Die 't smeltende ingewant verzweer.
Ach! dat my d'eerste zon liet hooren
Het steken van de vrêtrompet!
Dan wiert mijn dichtheldin herbooren,
En volgde Hoyer op zijn tret
Daer Koppenhage in hare palen,
's Rijxkommissaris wenst t'onthalen.

Aen den H E E R E

F R A N C I S C U S V A N D E N E N D E N ;

Toen hy van zijne Majest: van Vrankrijk, tot Raeds-
heere en Lijfarts verkooren wierd.

Ultro se purpura supplex obtulit.

W At Godheit voert mijn geest zoo schielijk op na boven?
Daerze als een blixemstrael gezwint vooruitgestoven,
De winden achterlaet, en rukt my uit het stof
Den Liger over, in 't gezegent Lelihof:
Dat van Louis beheerscht gelijk een Alexander,
De gantsche weereltkloot beschaduw't met haer stander,
En reikt haer scepter van de westerkim, tot daer
De morgenzon verrijft, met goud gehult in 't haer.
Hier staet de nyt verstomt, en slaet haer bitze tanden
Al razende in haer herte en eigen ingewanden,
Nu Vrankrijks godheit U in haer paleizen nootd,
En werpt den slapenden haer gunsten in den schoot.
Gy hebt de Grooten niet geblinthokt met geschenken,
En Jaren lang met zorg gevlogen van haer wenken,
Of d'opgeblazentheit in hare razerny
Gelief kooft en gesmeekt met hoofsche vleyery.
Het regent u van zelfs. En ik sta opgetoogen,
Als ik die waerdigheit beschouwe met mijn ogen.
Nu kuntge uw wijsheit niet versmooren onder 't stof:
De weerelt moet nu eens gewagen van uw lof.
Zoo vliegt uw groote naem, vrymoedig op haer wicken,
Van daer de dageraet in 't Oosten op komt krieken,
De zuiderkreeft op 't hooft der Abysfynen brant,
De Noortstar spiegelt in het spiegelglas op strant,
Tot daer de zonnekoets plompt inde westerbaren.
Uw jeugt had in de bloem van tweemaal negen jaren,

In

In Leuvens wijse School, daer elk u noode om slyt,
En uw verstant vergeefs begrimt wierd van de nyt,
Op 't hooggestoelte lang den tabbert konnen dragen,
Had zy die glory niet groothartig afgeslagen,
En, triomferende over elk en haer gemoet,
De grootsheit en de haet vertreden met de voet.

De Rechtsgeleertheit biet uw wijsheit mé geen schade.
Nu gy, van Koningen beschonken met genade
En opgetrokken in het Bontgenooten land,
De Kroon zult stutten als een vorstlykraedverwant.
Gy zult, door trouwe zorg, de heerschappy bevryen
Voor buitenstormen, maer door heilzame artzenyen
Den Koning zelfs, die zich geruſt geeft in uw hant,
En wacht van uwe hulp een veilige onderſtant.
De Zon, zoo lang het hooft gedoken in de wolken,
Speelt nu met grooter vier in 't oog van alle volken,
En van de kimmen opgestegen in den trans,
Verlicht den aerdkloot met een onverwachte glans.
Schoon Hongarye u zocht in haer paleis te noodcn,
En door 't hofmeesterschap gulhartig aangeboden
Van Alöys, u op te trekken in den dagh,
Sloeg gy 't eerbiedig af, en vloot het hofgezach.

Schoon Spanje (een ander heeft daer d'eere van genoten)
Op uwen raet alleen, de vrede heeft gesloten
Nae zoo veel stormen, met het vrye Nederlant:
En d'oorlogsrazerny geslagen in den band,
Vervloekte Januskerk met hondert kopre boomen
En sloten toegeknarſt, om 't ongediert te toomen,
En voor die weldaet u in hare ridderschap
Te pronk wou zetten, op d'aenzienelixten trap,
Noch had gy liever by u zelven in te treden,
Als u te zien van elk eerbiedig aengebeden.
Maer nu, kan Vrankrijk meer als al de weerelt kon,
En haelt u uit den nacht te voorschijn in de zon.

Wat

Wat helpt het; of gy de verborgentheên en gronden
 Der wijsheit en natuur, zoo klaer hebt ondervonden?
 En of Apol u als zijn zoon heeft opgequeekt,
 En onderwezen wat in zaet en kruiden steekt?
 Of dat geen honig druipt zoo zoet van Hymets tippen,
 Als de welsprekentheit van uw begaefde lippen,
 En dat uw heldendicht, op 's Mantuaeners styl,
 Ons dunkt de wedergalm te wezen van Virgyl,
 Dat Flakkus en Pindaer, door uwe lier herboren,
 Hun lykasch groenen zien als zy uw vaerzen horen,
 En Nazo minder zucht aen 't ongaftvrye strant?
 Zoo gy uw roem altijd wilt smooren onder 't zant.
 Wat moor zoekt aen de zee stranthorenen en schulpen,
 Om die op 't selfde strant, in d'aerde te bestulpen?
 Wie gaert kleinoodiën, aen Ganges paerlereê
 En werptze reukeloos, in grondelooze zee?
 Verdrinkt een reiziger, als hy na huis komt vaeren,
 Zijn Indiaenschen schat, in d'Indiaensche baeren?
 Of volgt gy maer de zonn', ô Raetsheer in dien staet?
 Die daelt, om op te staen met schooner daegeraet.
 Zoo moete tijt noch ramp uw Fenixveder schenden.
 Zoo worde uw naem geroemt aen alle weerelts E N D E N.

Z E G E D E R
 S C H I L D E R K U N S T,
 Voor
 G E R A R D U I L E N B U R G.

Z A N G.

O Konsten buigt voortaan uw hoofst
 Als gy de krijgstrompet hoort steken:
 Dat schel geluit versmoort uw spreken.
 De blakende oorlogsvlam verdooft

Den.

Den luister, die u pleeg te sieren,
Mars eigent zelf dan uw Laurieren.

Wat baet het, of gy geestig weid,
En trots braveert met uwe waerde,
Wanneer een kriegsstorm werpt ter aerde
Uw ingebeeld onsterflijkheit?
Voor al ziet elk hoe d'eelste verven
Der Schilderkunst om 't hooft besterven.

T E G E N Z A N G.

DE Nijl en oorlog zwoeren lang
Den oogst der konsten te verslinden,
En 't al aen hun gezagh te binden:

Maer werkten zelf hun ondergang.
De Schilderkunst wist boven allen
Mer voordeel op hen in te vallen.

De tafereelen zijn haer schilt,
En d'afgemaelde monsterdieren
Slaen klauwen in de kriegsbanieren.

Of 's Vyands wreeheit wort gestilt,
Wanneer hy achter de gordijnen
Een schoone Venus ziet verschijnen.

T O E Z A N G.

IN Amsterdam trotseert de kunst
Van Italjaen en Nederlander
Den opgerechten oorlogsstander,
En wint by alle kenners gunst.

Daer Uilenburg zijn Schilderyen,
In spijt van alle razernyen,

Hoe elk ons dreigt te vier en zwaerd',
Met winst vertiert, bedankt van Heeren,
Dien 't lust hun zalen te stoffeeren

Met zulk een rijkdom, lang vergaert.
 Dies hoe de krijgselenden treffen,
 De Schilderkunst mag 't hooft verheffen.

Dit gedicht staet, door verzinning, in J. v. Vondels Poëzie, I. deel, blad 378.

Aen den V O G E L,

Den Groothartoge van T U S K A N E N,

K O S M U S de M E D I C E S,

Door den E. H E E R en M E E S T E R

D I E D R I K T U L P,

S C H E P E N &c. vereert.

GY Vogel, die nu 't oor des grooten Hartogs streelt
 En weliger muzyk in uwe keel laet hooren,
 Wanneer een zoeter lucht u stooft, terwijl gy speelt.
 Zing voort. mijn groete komt uw klanken niet verstooren.

Hy zingt; en 't hofgewelf kaetst hem verwondert weer
 Zijn toonen toe, en galmt hem na van ronde in rondan.
 De hooge pylers zien van hunne steilte neer
 Verbaest, wie dus al 't Hof vol ooren schept en monden.

Maer ziet: hoe moedig heft hy 't hooft intop: hoe weit
 En dartelt zijn gezang: ziet, hoe de wickjes wiegen
 En klappen, en hoe in die opgeblazenheit
 Zijn stem zich zelf nu poogt in klank voorby te vliegen.

Gy Nachtegalen en gevogelt, weest getrouw,
 Zooge oit Florensen ziet en wijkt uit onze palen,
 En uwen Koning daer braveren in zijn kouw:
 Vertelt hem niet: hoe hoog hy in waerdy mag halen.

Ver-

Verzwijgt hem wat geschenk de Hartog voor hem geeft,
 Hoe onweergaedlijk in koleuren en festonnen,
 En zulk een ryken vlucht van Vogels die daer zweeft,
 Al levende, of daer konst het leven heeft verwonnen.

Zijn hoogmoet ging dan wis verzelschapt van zijn val,
 En Kosmus zach met druk zijn Vogel doodgezongen;
 Hy brak, verliest en te verwaent op zijn geschal,
 Al d'orgelpypjes van zijn lieflijk keeltje en longen.

DE KLAGENDE DAMON,

Over het afvaren van zijnen Doris.

HERDERKLACHTE.

Aenden HEERE

W. v. RANOU.

DE droeve Damon, op een heuveitop gezeten,
 Heeft deze klacht voor zee en bergen uitgekreten.
 Het hoofd leunde op de hant. hy had zijne oogen naer
 Het barre strant gestrekt. 't gehate strant, van waer
 Zijn Doris, het vermaek der herderen en weiden,
 Van zijnen Damon was al schreiende gescheiden.
 Ik hebbe zelfs de knaep, terwijl hy zucht op zucht
 Deed steigren na omhoog, en d'omtrek van de lucht
 Vervulde met geklag, dit veltliet hooren zingen.

O! Goden doet mijn toon door Thetis golven dringen
 Tot in haer koude kil, op datze my verhoor.
 Ik koom voor Doris, al mijn lust en troost, die door
 Des werrelts middelzoom vol moedigheid gestoven,
 Een andre werrelt zoekt, u bidden, die daer boven
 Der Goden Vierschaer spant, dat gy, ô God Jupijn,
 Want gy vermoogt het al, de knaep wilt gunstig zijn.

En vraegt gy waer hy is, op dat gy hem zoud sparen?
De winden slingeren mijn Doris op de baren.

't Lust my niet als voorheen de dartle Galathe
Te volgen. Doris heeft mijn lust en liefde me.
Hoe dikwils, 't heugtme wel, pleech zy tot my te zeggen,
Wanneer ik op tapijt van veltgras, naest haer leggen
En haer omhelzen quam, van venus wicht gewont,
En vroolik my ververschte aen haer korale mont,
'k Bemin mijn Damon, en zal eeuwig hem beminnen
Zoo lang Apol het velt bespiegelt van zijn tinnen.
Die vaersjes zijn ook korts op ginse Popelboom
Van hare hant gesneen, die jeugdig aen die stroom
Gewortelt, groeiende ook de letteren doet groeien.
Dat nu geen toovervaers haer wasdom koom besnoeien,
Of nieuwe Circe, op boomvergiften afgerecht,
De wasdom aen de boom en letteren ontzegt.
Neen Circe 'k houde u niet. mijn liefde is al vervaren.
De winden slingeren mijn Doris op de baren.

Toen Doris van my ging sprak dus de Helt my aen:
Mijn Damon gy blijft hier. ik ga den Indiaen,
Die onder 't kreeftvier smelt, door verre zeen bezoeken.
Gy zult de vryery van Titer, in de boeken
Van uwen Vader, aen den warmen winterhaert
Doorsnuflen; en als gy uw Galatee verjaert,
Of vaerdig zijt om voor het veltaltaer te paren,
Zal my een Noorder buy vast slingren op de baren.

Hoe ongelijk is mijn' en Doris ongeluk!
'k Liet hem in lijfsgevaer. hy laet my 't huis in druk.
Ik krimpe in 't gras, gehult met dorre pallemblaren,
De winden slingeren mijn Doris op de baren.

Daer giert een felle orkaen zoo yflik dat het kraekt.
Op zeegod, Triton op, op waternimf, ontwaekt.
Ei ziet wat boven u al kronkelende golven
Op steigren, en hoe steeds de tiende golf bedolven,

Strax weer de lucht trotzeert. de winden zijn door 't hol
 Van Etnaes bergspelonk van God Eool, die vol
 En doof van 't ruiſſchen my niet aenhoort, uitgelaten
 En rukken herwaerts aen door d'opgebroke gaten,
 Van dat gevaerte daer Tyfoëus onder ſchreit,
 De hemelstormer, die daer diep begraven leit,
 Al levende, en wanneer den booswicht zich wil heffen,
 Schijnt die beweging heel Trinakrie te treffen.
 Gy God, die tot een voogt der buldraers zijt geſtelt,
 Bepael haer dolheit met uw onbepaelt geweld.
 Haer wulpsche lichtheit maekt mijn boezem vol bezwaren:
 Uw winden ſlingeren mijn Doris op de baren.

Mijn hooft ontbreekt nu ook 't gewonelijk ſieraet.
 My paſt een lijksipreſſe in deze droeve ſtaet,
 Die niet van 't lijk verſcheelt. weg roozen uit mijn haeren.
 De winden ſlingeren mijn Doris op de baren.

Ik heb een offerschael met parelen omrant,
 Daer op heeft Doris zelf, met zijn geleerde hant,
 De Veegod Pan geſneen, beſtuwt van Satyrſcharen,
 Die Doris, die de wint nu ſlingert op de baren.

Daer komt mijn Tatyliſ met rijpe vrucht belaan,
 En druiven die, zoo 't ſchijnt, noch aen haer ranken ſtaen;
 Maer 't luſt my aen geen zap van wijngaert te vergaren,
 Nu Doris door de wint geſolt wort op de baren.

'k Heb noch een wierookſchael, van Doris heel gemaekt
 Daer Momus zelf, hoe fel hy alle dingen wraekt,
 Zijn tanden op verſleet en brak, hoe ſcherpze waren,
 Toen was de Herder noch niet ſlingrende op de baren.
 De welbekende klucht van Klotis en Priaep,
 Heeft hy daer bygevoegt. de veltnimf legt in ſlaep.
 De roode boomgod ſchijnt alleen bezorgt te waken.
 Men ziet natuurlijk hem van vrouweliefde blaken.
 Hy maekt de maegt vaſt bloot, in 't aenzien van de maen.
 Den Ezel van Sileen gaept om geluit te ſlaen.

Die wijngod hoe vol flaeps wort wakker door het razen,
 Het gantsche leger licht. Priaep, vol van verbazen,
 Vint zich te vroeg met zijn gespanne snaer gereet.
 Europe staet 'er me, en meer die 'k niet en weet.
 Ik geef dat kunstig stuk u naerder te verklaren,
 Terwijl den maker wert gellingert op de baren.

Die schael zal ik, zoo gy hem rustig overzent,
 Gy die uw rossen met uw scherpe drietant ment,
 Die zal ik, tot de kim vol ouden wijn gegoten,
 U plengen, voor de dienst van uwe hant genoten,
 En hangen ze daer na ook zelf in uwe kerk,
 En schrijven met klaer gout aen 't fierlijk metzelwerk
 Dit dankgedigtje: Dit schonk Damon aen d'Altaren
 Toen Doris, door Neptuin gebragt wiert van de baren.

1665.

I N H O U D D E R P R I N T,

Van den optocht der Batavieren, voor de vryheit des
 VADERLANTS.

DE borgerliefde, met een vlam van ernst op 't hooft,
 Telt mildelijk soudye uit haren vollen horen:
 Haer kleet is niet te weits, noch van fieraet berooft,
 Zy leunt op een pilaer, hier konstig uitgekoren,
 Om 't beelt van Kurtius, zich stortende in den poel;
 En Roomsche maegden, die voor 't lant hun pronkjuweelen
 Opoffren, onverzucht en milt in 't krijgsgewoel.
 Voorzichtigheit ontfangt het gelt om uit te deelen,
 En tekent neerftig aen. 't altaer der vryheit brant.
 't Blazoen van speer en hoet blijft Staet en Godsdienst eigen.
 's Lantsveltheer stelt zijn borst in 't spits voor 't Vaderlant;
 Elk schijnt eerbiedig en vol zucht tot hem te neigen.
 Een oude krijgsman draegt een Roomsche wapenkroon.
 Het Tafereel vertoont het scharen van de behden,

En

En zet de legerkonst in 't velt van eer ten toon;
 Dees dekt het harnas, dien een leeuwenhuid de lenden.
 De spreuk van 't vaendel wijst den burger tot zijn plicht,
 Om vry te leven, of te stryden voor altaren
 En vryheit; daer de Leeu van Hollant noch niet zwicht,
 Maer krypt zijn wrok, en schud al brullende zijn haeren.
 Het leger in 't verschiert rukt voort: en port ons aen,
 Om meê dat heldenspoor grootmoedig op te gaen.

1673.

L A N D V E R M A E K.

Aen JUFFROUW

S U Z A N N A B O R M A N S.

TErwijl ik op het land in eenzaamheit geweken,
 Om die volmaekte weelde, al 't hofgewoel verlaet,
 Voel ik my evenwel volkomen rust onbreken;
 Schoon niets, nae 't schijnt, mijn wenschen tegengaet.
 De Winter, op dat niets mijn vreugt zouw deeren,
 Schijnt zelfs om mijne wil in Lente te verkeerren.
 Hy komt, in stee van sneeuw, met bloemen aengetogen,
 En spreit een groen tapyt op 't omgelegen velt;
 De lentezon blinkt zelfs met lonkjes uit zijne oogen,
 Terwijl die na de westkim overhelt,
 En arbeit om met liefelijker stralen
 In 's aardrijks zachten schoot, zelfs voor zijn beurt, te dalen.
 De brede vyver ruischt rondom met zilvre beeken,
 En kabbelt op 't gestreel der zoete westewint.
 't Geboomte, dat alleen met botten uit komt breken,
 Staet stom, hoe weêr haer jeugt zoo vroeg begint.

Het

Het Mastboomwout, met zijne groene kroonen,
Kan van de zomervreugd my reets een schets vertoonen.

Of komt een zwarte storm aengieren op zijn veder,
Ik sluit hem uit, en hael de Zomer aen den haert.
Zoo dwing ik in triomf het norse winterweder.

Daer konst noch kost wort op mijn disch gespaert:
Terwijl Renes, in 't koken wel bedreven.
Geduurig overlegt, om my wat nieuws te geven.

'k Vertree de middagspijs in Ype en Beukelaenen,
Die tarten met hun hoogte Abeel en Populier.
Daer ryft een heilige Eik, gelijk de boschgoôn waenen.
Gins mengt de Lykcipres zich met Lauwrier
Hier 't keur van lustwaranden en prieelen,
Daer duizend vogeljes met duizend orgels speelen.

Men kan aen deze zy 't nabuurig Ryswyk hooren.
Gins kaetst den Haeg het licht der zuiderzon weêr af:
Daer ryft het prachtig Delft met zijn verheven tooren,
Braveerende op zoo meenig heldengraf.
Zie herwaerts aen de Schevelinger duinen
Zoo verre in 't blaauw verschiet verdwijnen met hun kruinen.

Het Prinselijke huis gedoken in de bomen,
En hondert andren, hier rondom tot pracht gesticht,
Vertoonen zich, en 't staet my vry daer in te komen,
En zonder zorg te streelen mijn gezicht.

Daer meenighen de kommer in hnn zielen
Vast voeden, die hen knaegt, en naestapt op de hielen.

In zulk en overvloet onschuldige vermaken,
In zulk een diepen stilte, en met mijn zelfs te vreen,
En nydig, noch bezorgt, om mijne, of 's anders zaken,
Ontbeere ik 't al, in Rozemont alleen:

Want

Want wat kan toch my vergenoeging geven,
Nu zy niet buiten my, noch ik van haer kan leven?

Ik weet het, Rozemont, of liefst, ik durf geloven.

Neen, ik geloof het, en ik weet het onbepaelt;
Dat gy zoo wel in liefde alle andren gaet te boven,
Als niemant by uw trouw en gaven haelt.

Hoe zelden mengt de Hemel, hoe gebeden!
Zoo trouw een liefde en deugt by zulke schoone leden.

Op een heerlijk J U W E E L.

GEsteente, dat zoo net getekent door de hant
Der geestige natuur, onze oogen kooft bekoren,
Die wenschten, hoe gy quaemt aen zoo volmaekten stant,
Niet aen te zien alleen, maer uit uw mont te hooren!

Wat draegt gy hoofden en gedaenten ondereen
Gedommelt, en nochtans zorgvuldig onderscheiden,
Als had een Konstnaer die met voordeel dus gesneên.
In eene tronie woont hier Kristen, Turk en Heiden.

En, zoomen spreken mach van zweemsels, en den zwier
Der beeltenissen die elkanderen gelijken:

Men ziet hier 't hooft des Paus zoo zedig en zoo fier,
En 't machtich opperhoofd der Fransche koninkrijken,
Zich heffende in den top ver boven andren uit.

De Keizer komt'er me in volle staetsie pralen.

De Fransche Dolfijn, als een koninklijke Bruit,
Zich toonend, schept zijn vorm en licht uit 's Vaders stralen.

Hier vintmen Tarter, Turk, Polak en Persiaen
In eenen ommetrek zoo klein en naeu beslooten,

En geen van allen schijnt elkaer in 't licht te staen,
Daer ongesteurde vre verbint zoo vele grooten,

En woedende oorlog dit gezelschap ooit ontruft.
Verbontge ook ô Juweel! dus werreltlijke Heeren,

En hield in korten toom hun blakende oorlogslust,
 De gantsche werrelt kon uw rijkdom niet waerden.
 Noch wort uw dierbaerheit noit hoog genoeg beloont,
 Om datge een schets van dien volmaekten stant vertoont.

Op den T I G E R,

My getoont ten huize van den H E E R E.

F. J O Z E F B U R R I.

Spoliis orientes onustus.

Z Oo wort woelstaerdeny geslagen in de banden,
 Den Tiger uit zijn nest gerukt, van waer hy plach
 Op d'Indianen jagt te maken, voor den dagh.
 Nu slyt hy hier bepaelt op 't yzre hok zijn tanden,
 En mest zijn rooffschen buik met doggeningewanden.
 De schoonstgevlakte vacht van 't gantsche woudbejag,
 Bedekt met zulk een rok het gruwlijk boschgezach,
 Dat na zoo verre een tocht aen d'Aemstel quam belanden.
 Heb dank doorluchte man, die 't keurigste oog bekoort,
 Met zulk een schoonte, zoo gescherpt op roof en moort!
 Ten waer den forsen bant zijn bont zou my vervaren,
 Hoe heerlijk geschakeert. nu vreeze ik niet: met reen:
 Want J o z e f heeft dit met het Godendom gemeen,
 Dat hy verdrukte stut, en toomt geweldenaren.

Aen den Koraelketen,

van

R O Z E M O N T.

K Oraelen, die om 't poesle kropje speelt
 Van R o z e m o n t, en ziet die malsche wangen,

En

En kust den hals van dat aenminnig beelt,
 En ziet om laeg de lieflijke appels hangen
 Des boezems, wit als sneeu die d'Alpen dekt;
 Gelukkige, de wegen staen u open:

Gaet heen, daer u die blanke noortstar trekt;
 Het staet u vry mijn kerker nu t'ontloopen.

Maer als gy weer moogt dartlen buiten toom,
 En wentlen langs die heuvels op en neder,

Zoo moet mijn hand u raken zonder schroom,
 Of gy omhelst uw ROZEMONT noit weder.

Maer zoo zy steelsgewijze eens laeger tast,
 En koomt zy eens onwetende aen te raken

Het levent sneeu van dat gezielt albast,
 'T geen Goden zelfs in minnevier zou blaken,

Zoo moet gy my voor ongeval behoën.

Zoo waerlijk moet u ROZEMONT ontfangen,

Wanneer gy keert, met een onnoozlen zoen,
 En als voorheen op haren boezem hangen.

Oordeel van schoonheit.

Aen MEVROUW:

A.

V.

B.

G Elooftge my, Mevrouw, zoo blind of slecht te wezen,
 Dat ik met ernst het bruin heb boven 't blank geprezen?
 'k Ben zulk een nieuveling in keur van schoonheit niet,
 Dat mijn gezicht het groot verscheel niet merklijk ziet,
 't Geen 't heldre blonde ver doet boven 't bruine streven:
 Want heeft de hemel iets aenminniger gegeven,
 Als oogjes, die in verf des hemels kleur gelijk,
 Me geven in haer kracht en haer beweging, blijk
 Datze uit byzondren aert in 's hemels werking deelen,
 En harten quetzen om die wederom te heelen?

Het liefelijk koraal der net befeden mont,
Dat zoo bekoorlijk gloeit en afsteekt op het blont,
Gelijk een rijpe Kers op Lelyblaën gelegen,
Kan, spraekloos, zelf de ziel tot hare min bewegen.
Niets haelt'er by het vel dat, wit als sneeu, zoo schoon
De flaeuwe roosjes draegt op yder wang ten toon,
Waerby de blozentheit der bruinen wel mag schromen
Als in triomf, met hun opdrachtig root te komen.
Die dat niet onderscheit, die late roozeblaen
Voor roode mankop en Peönieroozen staen:
Dien mag de bloetsteen meer dan een Granaet behagen
Of heldere Robijn. men kan't d'aelouthet vragen,
Die net het oordeel van de schoonheit heeft gevelt,
Hoe ver het lieflijk blank wert boven't bruin gestelt.
Zoo wort de Moeder van de liefde zelfs beschreven,
De schoone Venus. zoo wort mee Diaen verheven,
De blonde Jagtgodin, wanneer zy in een bron
Zich spiegelt, en ontduikt de stralen van de zon,
Om't witte en zachte vel te smetten noch te blaken.
Zoo kon Pandora mee het hart der Goden raken
Door't levendige albast van haer volmaekte leen,
Zoo onbevlekt en gaef als lieffelijk besneen.
Wie ziet de zilvre maen aen 's hemels blaeuwe kimmén,
Niet liever helder en met vollen luister klimmen
Als datze't aenzicht met een donkre nevel dekt,
En't uitgebreit gespan der wolken zich betreft?
Maer of schoon een bruinet meer vier heeft in haer oogen,
De ziel wort, door dien glans, zoo krachtig niet bewogen,
Als door het quijnent licht dat zacht in d'oogjes speelt
Van eene blonde, die ons ongevoelig streelt,
En ons onszelve ontruikt. men breng my niet te voren
Dat bruine Andromeda held Perseus kon bekoren,
Haer bruinheit deed het niet, noch had zoo groot een magt;
Maer 't deerlijk ongeluk waertoe ze was gebragt.

Het medelijden kon zijn eedle ziel ontfteken,
 En d'eer, dat hy zoo kloek haer ramp had kunnen wreken
 Van 't gruwlijk monfter dat vast toeleide op haer doot.
 Heel Griekenlant, voorheen, quam met zijn oorlogsvloot,
 Voor Trojen tien jaer lang met al de bloem der helden,
 Die even moedig lijf en goed te pande ftelden
 Om een Heleen weerom te halen met het zwaert,
 Die, blont gelijk een zwaen, wel fcheen dien oorlog waert.
 Dies laet een ander, zoo 't hem luft, de bruinen loven :
 De blanke gaen het al in fchoonen glans te boven,

Aen R O Z E M O N T.

WAer fchuilt gy R O Z E M O N T, in dicht gegroeide linden?
 Vertrouw u in geen bosch dat bruine fchaduw maekt.
 Uw ooglicht is een zon die in het duifter blaekt.
 Zoo weinig als een wolk het zonnevier kan blinden,
 Zoo weinig dekt de nacht u voor uw liefste vrinden.
 Nu peinze ik vast wat my voor nieuwe zorg genaekt.
 Ik vrees dat ergens Pan op uwe ftappen waekt.
 Vertrouw die Boxvoet niet. de min is niet te binden.
 Of steunt gy op uw oog? dat quetft, maer ftort geen bloet.
 Dat 's een aenbidlijk vier. het brant, maer zonder gloet.
 Verlicht de hooien vry. verliest d'eenzame kusten:
 Gy zult in geen fpelonk noch jeugdig lindegroen,
 Geloofme (neen! geloofme niet, maer komt het doen)
 Zoo zacht, zoo zeker als by uwen Herder rusten.

De Schoonheit,

Aen Mejuffer

Z O N N E M A E N S.

MEn mag in alle weerelts hoeken
 Na een volmaekte fchoonheit zoeken.

Kk 3

Men

Men zoektze, maer men vintze niet.
 De hemel zelfs schijnt maer by vlagen
 Zijn eigen schoont' te kunnen dragen:

Nu toont de maen zich in 't verschiet,
 Dan wast, dan krimptze, en komt te voren
 Gelijk met afgebroken horen,

En teikent, zwellende van moet,
 Een ronde en aengezicht van gloet.
 Dan zietmen weer by wisselingen
 Het zonlicht door de wolken dringen,

En zetten, als 't zijn glansen dooft,
 En wort met uitgedienden wagen
 Vooröver steil in zee gedragen,

Het westen roozen op het hoofd:
 Dan wederom het blozend oosten,
 Met karmozijne vlammen rooften;

Of, opgestegen in den trans,
 Zelfs d'Aedlaers blinden door zijn glans.
 Daer trekken, als die groote lichten
 By beurten voor elkandre zwichten,

De starren aen in hun gelit,
 Elk op zijn hoefflag net bescheien,
 Gekleet in goude lievereien.

De breede melkweg, altijd wit,
 Vertoont de starreregimenten,
 Vernachtende in haer blanke tenten,

Tot dat de zon de kimmen wint
 En maekt alle andre viere blind.

Maer aen den hemel van uwe oogen
 Met wolken nimmer overtoogen,

Geeft teffens zon en maen haer licht.
 Niets kan den minnaer zoo behagen
 Noch maenlicht noch de zomerdagen,
 Als u bekoorlijk aengezicht.

Daer

Daer is al wat men schoon kan heeten,
Met volle pracht ten toon gezeten.

Ô Z O N N E M A E N S ! hoe wel bequaem,
Sluit uwe schoonheit op uw naem.

Aen JUFFROUW

S U Z A N N A B O R M A N S ,

Ziek zijnde.

O Lenteroos, hoe zijn uw bladen
Dus flap, hoe hangt u 't hoofd zoo neêr,
Dat korts, met zilvren dau beladen,
Kon strijken aller bloemen eer?
Waerom is schoonheit juist zoo teer?

Waer is dat blozend root geweken,
Dat aengename roozebloet,
't Geen eedle zielen kon ontfteken,
Om uwe waerde, in minnegloet,
Waer vliegt dat heen met zulk een spoet;

Maer 't geen zoo haestig wert benomen,
Of ik bedrieg my in mijn waen,
Kan ook zoo haestig wederkomen.
De zon, hoe snel in 't ondergaen,
Komt 's morgens sneller opgestaen.

Ik zie alreets u weder blozen,
'K zie al uw luister weergekeert,
Terwijl gy boven alle roozen,
Gelijk voorhene triomfeert,
Daer elk op nieuw uw schoonheit eert.

Behouden reize,

Aen de JONKVRouwen

WILHELMA en KORNELIA BERG.

HElaes! verlaet gy dan den Amstelgront,
 Om over wilde en ongestuime baren,
 Ten trots der onweerwinden, af te varen
 Den dollen God der golven in den mond!
 Zie toe. de min toont ook zijn kracht in zee.
 Wie weet, terwijl de winden u vervoeren,
 Wat watergoon uit hare killen loeren,
 Om zulk een roof te schaken op haer ree?
 Hoe zullenze, uit een ongeveinst gemoet,
 Het Eilant, dat die schoonheen zal ontfangen,
 Gelukkig roemen in haer zegezangen,
 Terwijl zy 't schip vast kussen met haer vloet.
 Daer wy, bedrukt aen d'oever van het Y,
 Al biddende met d'oogen, nat van tranen,
 Een veilig pad door woeste stromen banen;
 Tot gy, voor wint gelukkig en voor ty
 Gedreven aen uw vaderlijke strant,
 Het Eilant, daer uw lukstar is begonnen,
 Verlichten zult, gelijk twee middagzonnen,
 Gaet heen, ô pronkjuweelen van uw lant.
 Gaet geen, en vrees de winterbuien niet,
 Daer schoonheit kan verwoede golven toomen.
 Den stormen is haer razernie ontnomen,
 Die buigen 't hooft alree voor uw gebied.
 Wy zullen nu, dewyl gy ons verlaet,
 Uw deugden en bevalligheden roemen,
 En menigmael uw naem eerbiedig noemen,
 Tot gy my weer ziet in gewenschten staet.

In het J A C H T van de Ed: Mog: Z E E R A E T op de Maze,
 leggende op de Schelde voor A N T W E R P E N.

Z A N G :

Prins Robbert is een &c.

W Anneer wy steken buiten stad,
 Voor 't dalen van de zon,
 En dat wy zoeken ruimer nat,
 Dan dondert ons kanon.
 En 't had nu me, met schoot op schoot
 Het Scheld gezet in brant,
 Zoo * Loutjes vrees het niet verbod.
 Wat doen wy dan op 't land?

Men hyft het zeil en fok intop,
 En bruischt voor wind en ty:
 De nieuwe vlaggen zetmen op,
 En beste wimpels by,
 Daer 't wapen van den staet in praelt,
 Die, vry en zonder bant,
 Nu weer eens lustig adem haelt:
 Wat doen wy dan op 't land?

Men hoort de schelle zeetrompet,
 En Ysbrant blaest zijn best,
 En lokt, als hy zijn toonen zet,
 De Visschen uit hun nest.
 De zwarte Bruinvisch rolt vooruit,
 De Zeehont volgt dien trant,
 En kykt uit zee op dat geluit.
 Wat doen wy dan op 't land?

* Zoontje van den Heer D. Buisero &c.

Het is hier al beknopt byeen
 Wat elk van nooden heeft:
 Men hoeft geen zolders op te treen,
 En yder is beleeft.
 Men roept zijn keel niet uit het lit:
 Want niemand is van kant,
 Maer dient ons, daermen maklijk zit,
 Wat doen wy dan op 't land?

Aen haere

H O O G H E I T,

M E V R O U W E

de Prinsesse van O R A N J E.

Doorluchtigste Vorstin, zoo groot van stam geboren,
 En aen zoo groot een stam vereenigt, door uw Echt,
 Vergun my d'eer, dat ik een krans van lettren vlecht',
 Op dezen hoogen dagh, die u eerst bragt te voren.
 'K zal u uw eigen lof niet in mijn dicht doch hooren.
 Uit alle monden wort die 't aerdrijk door gezegt,
 En eeuwige Trofeen uw Hoogheit opgerecht,
 Als van den Hemel tot der Landen heil verkooren.
 De mey, die al wat leeft verlustigt en bekoort,
 Erkent haer grootste waerde in d'eer van uw geboort,
 Als van een zegnende en aenbidlijke M A R I E.
 De Brit en Batavier verheugt zich, elk om strijt,
 En ziet het schoonst' van 't jaer op uw verjaergetye,
 Ook aen de schoonste der Prinsessen toegewyt.

Aen

Aen JUFFROU

G. Van H A L M A E L,

Met mijnen YSTROOM.

DAt's beurt om beurt: gy hebt my konstig voorgezongen
 Zomwijl, en met u stem tot in mijn hart gedrongen,
 Dat klom met uwen toon, of daelde naer beneên,
 En van de zinnen liet het my 't gehoor alleen;
 Ô GEERTRUIT! al zoo schoon van lichaem als van klanken.
 Nu kome ik voor die gunst en heuscheit u bedanken:
 En eische noch, hoe zeer gy reets my hebt verplicht:
 In plaets van uw gehoor, uwe aendacht en gezicht.

K R O O N, voor de verwinners.

Uit Openb: kap 2.

DE Kristenhelden die op 't kruispoor triomferen,
 Zal God des levens vrucht in 't paradijs vereeren.
 De duistere afgront zal, in zijn vervloekten schoot,
 Hun niet beschadigen met zijne tweede doot.
 Het hemels hofbanket en manne is hun geschonken,
 Daer zy verheerlijkt met een keurgesteente pronken,
 Zoo wit als sneeu, gemerkt met eenen nieuwen naem.
 Men zal de Heidenen zien schrikken voor hun faem,
 En met een yzren staf op 't bekkeneel getroffen,
 Als van een donderslag ter aerde nederploffen.
 De morgenstar zal zelf bezwijken voor haer glans.
 Zy zullen blinken in des Hemels hoogsten trans
 Met witte zy gekleet. hun naem noit uit te wissen,
 Staet blank in 't parkement van Gods geheimenissen.
 'K zie hun verheven tot pilaren, die getrouw,
 Gods tempel schragen, dat oneindelijk gebouw.
 Het nieuw Jeruzalem, ten hemel afgelaten,
 Zal hun in zegepraël onthalen op haer straten
 En zien braveren met een rijk gestarnde kroon,
 Als overwinners op de goddelijke troon.

Aenspraek van

D' A R M E W E E Z E N ,

Aen de loffelijke B U R G E R Y E der Stad Rotterdam.

Het Nieuwe Jaer, dat uit het oude komt verrefen,
 Gelijk een Fenix, wekt ons, Rotterdamsche Weezen,
 Door armôe, zonder fchult geperft en neergetreên,
 De milde B U R G E R Y te fmeeken als voorheen.
 Wat hoopen wy met recht nu op een gouden regen!
 Die zelfs, toen 't Vaderlant, ten uiterften verlegen,
 Te land gefchokt, bezet op eigen Oceaen,
 Scheen in een zee van bloet te zullen ondergaen,
 Daer vast de gordel wiert gefcheurt van onze fteden,
 En met bebloede hoof het fmokend puin vertreden,
 Noch vonden t'onzer hulp, in zoo benaeuden ftant
 De rijke gaven van een onbekrompen hand.

Laet uwe miltheit meê met uwe welvaart groeien,
 Beroemde Stad! die door Gods zeegen meer aen 't bloeien,
 En opgeheven in den top van Zeevaardij,
 Uw handel meerdren ziet met uwe burgerij.
 Gy zijt het koopjuweel en markt van uw gebuuren.
 De graenen vloeien hier u toe met volle fchuuren.
 Uw havens drijven van den wijn in dezen tijt,
 En vallen voor dien oogft te klein, hoe ruim en wijd.

Gods ftrengte tooren, die zoo hevig aen het brullen,
 Bynae gantsch Duitschland met de dootschrik quam vervullen,
 Daer 't Pestvier, bruischende als een ftroom, door 's hemels ftraf,
 Zelfs koningfteden af kon weiden tot een graf,
 Heeft zoo genadelijk verfchoont uw ruime wallen.

D'aertbeving, die de kroon van Mallaga deed' vallen,
 Tot in den boezem van gantsch spanje doorgeboort,
 En vee, en menfchen in een afgront heeft verfmoot,

Ging

Ging u voorby : en dreunde uw aardrijk hier van onder,
'T was tot uw heil ; en op het juichen van den donder
Uit grof kanon , wanneer uw kust wierde aengedaen
Door gantsche vlooten , vol en kostelijk gelaên.

De haet van Godsdienst doet ons hier geen zwaerden wetten,
Om burgers tegeneen in 't harnas aen te zetten ,
En met bedekt vergift , en gruwzaam moortgeweer
Den Heilant andermael , door zoo vervloekt een leer ,
Te kruisigen ; elk mag hier vrij en veilig leven ,
En in de schaduw van zijn wijngaert zich begeven.
Zoo veel geluk byeen , in zulk een overvloed !
Waer meê de Hemel nu zijn roede weêr verzoet ,
Belooft een vollen oogst van uw mildadigheden.

Zoo gy uw schatten wilt met overwinst besteden ,
En blijven in de gunst van Hem , die van om hoog ,
Ziet in de harten met zijn albespieglend oog ,
Laet ons , die hier berooft van onze vaders zwerven ,
Tot onze troost iets van uw overvloed beërven.
Gy geeft op dubbele rente , en raekt geen hoofdsom quijt ,
De hoogste Vader zal 't weergeven op zijn tijt.
Wy vonden door uw gunst , zoo menigmael gebleken ,
Ons van den onderhout des levens nooit verſteken ;
En vinden Vader in der daet , en niet in schijn ,
Schoonwe in de bloem der jeugt berooft van Ouders zijn :
Maer 't geen voorheen door ons zoo waerdig is genoten ,
Wilt dat nu wederom vervullen en vergrooten :
D' almachtige , die lang begunſtigde onz' gebeên ,
En met de zon van zijn genade in noot beſcheen ,
Zal alzo weinig , als voor deerelijke klagten ,
Zijn ooren ſtoppen voor onz' dankbare gedachten.

Wy ſtaen met leêge Schaël , geeft gy met volle hant.
Zoo groey' geduurig aen de zegenrijke ſtant
Der Burgerye , en die haer loffelijk regeeren !
Zoo moete in Staet en Kerk de Vrede triomferen ,

En Schijndeugt, balling 's lands, omdwaelen zonder heul,
 En Haet en Nijt zich zelfs verftrekken tot een beul!
 'T verftuive al wat de Stad kan in haer welvaart krenken.
 Op zulk een hoop verwacht ons Godshuis uw gefchenken,
 Die klimmen als een wolk van wierook, nae Gods troon:
 Deelt milt op d'aerde; en in den Hemel is uw loon.

W Y Z E:

O Kerfnacht.

W Afch onze Ziel van d'oude smetten,
 Die ons den weg tot God beletten,
 In 't wafchbad van uw dierbaer bloet,
 O Christus! op deez' dagh befmeden,
 Befnoey onz' averechtze zeden,
 En geef ons een vernieut gemoet.

Wat zal het *Nieuwe Jaer* ons geven
 Indien wy als in 't oude leven?
 Wat helpt den blinden licht of glans?
 Maer alle fchaduw is verdwenen,
 De rechte Zon is ons verfchenen,
 En blinkt ons toe uit 's Hemels trans.

Komt, volgen wy die heldre ftralen,
 Die ons verhinderen te dwalen,
 Dan vreezen wy voor geen gevaer.
 Volgt dit kompas op 's werrelts ftroomen
 Die zoekt in Gods paleis te komen;
 Soo viertmen recht het *NIEUWE JAER*.

DANK-

D A N K Z E G G I N G.

GY schenkt my, groote God, dan weer op nieuw het leven;
Als was 't niet groot genoeg eens dat geschenk te geven,
En dat uw liefde, een schets van u, waeruit ze straelt,
Gelijk uw Majesteit, moest wezen onbepaelt.
Een bange koorts, die ongevoelig aen quam naderen,
Joeg 't ziedend bloed te post, of stremde 't weer in d'aderen,
En, danssende in de pols op mateloozen trant,
Won op de geesten en het lichaem d'overhand.
Het zwoegende ingewant, ontstoken als een oven,
Dreef met benaelden damp de vlammen op na boven,
En schildrende averechts met een verwart penseel
Gemengde vormen en de deelen voor 't geheel.
Gelijk het kunstglas, na zijne eigenschap geslepen,
En in een werktuig, naden eisch van 't licht, gegrepen,
In eene donkre zael, op 't wit panneel der wand,
Ons beelden maelt; maer alle in omgekeerden stand.
Of eveneens, gelijk wanneer de zonnestralen,
Van 't zuider hooftpunt, met meer gloed in d'oogen dalen,
Een tuimelende rei van schimmen, los en licht,
Nu zich vertoond, en dan ontglipt aen ons gezicht.
Men zoekt vergeeffsch, door hulp van sterkende artsenijen;
Het zy ze vegen, of de grove dampen snijen,
De ziekte, die het hart nu klemt tot aen den gront,
En afweit, het gebit te wringen in den mond.
Zy hold met lossen toom, en verder toegedreven,
Schend, in het worstelperk, de dood aen tegen 't leven.
Elk neemt, vol moed, in 't veld zijn aenbescheiden deel,
En 't lag 'er toe, 't en waer de rechter van 't krakeel,
Door zijn' Herouten, in de vechtbaen aengestoven,
Dien ongelijken strijd genadig had verschoven.
Hy weet alleen hoelang. voort vlucht met een de koorts,
En 'k voel mijn bloed niet meer ontvlammen door haer toorts
On-

Onder de Printen daer de Geneesmeester by de
Zieken verschijnt, in ongelijke waerdy.

Als doodelijke koorts en smart de lijders plagen,
Kome ik, gelijk een *God*, voor 't Krankbed grootſch getreên:
Mijne artzeny wort als iet Hemelfch aengebêen,
En d'adem van mijn mont kan alle pijn verjagen.
Een kroon van ſtralen huld mijn hoofd, in hun gezicht,
En alle ſchat valt voor mijn trouwe zorg te licht.

Zoo dra de dood wat van de lippen is geweken,
Het tintelende wee een weinig is verzacht,
Wort mijne Godheit ook een weinig min geächt.
Men hoort my in dien ſtaet maer als een *Engel* ſpreken.
Noch worde ik evenwel met ſtaetſie ingehaelt,
En met een rijkdom van beloften weer betaelt.

De kranke nu byna door mijne konſt genezen,
Verlaet het bedde om zich te koestren aen het vier;
Maer die verlichting van zijn weedom ſtaet my dier,
Dewijl mijn dienſt maer wort als van een *Menſch* geprefen.
Mijne achting zinkt zoo veel als zijn gezondheid ſtijgt;
't Ondankbaer loon dat hier de weldaet meeſt verkrijgt.

De lijder ademt weer met onbenaeude longen.
De koorts is op de vlucht. de wonden zijn geheelt.
Ik, die te voren heb de rol van God gespeelt,
Toen ydle hoop van winſt my ſteets wierde opgedrongen,
Worde als een *Duiſel* uitgeſcholden en veracht,
Nu ik betaling van mijn groote konſt verwacht.

OP AFBEELDINGEN.

Op de AFBEELDING

Van den Grave van

S T R A F F O R T.

D It 's STRAFFORTS beeltenis, der Yeren steun en styl.
Hy zag zijn deugt met haet, met smaet zijn wijsheit loo-
En voor den dienst, zoo trouw, bewezen aen drie kroonen, (nen,
Liet hy op 't moordschavot het leven, door de byl.

Op de AFBEELDING

Van den HEERE

M A R T E N H. T R O M P,

L. Ammirael, &c.

H Ier blinkt manhaftigheid, die alle roem verdooft.
Wie kent dit aenzicht niet daer Spanje en Brit voor vree-
Zijn moet past Herkules, aen Mars zijn deftig wezen; (zen!
Maer niemant voegt zoo wel den Lauwer om het hoofd.

Op d'AFBEELDING,

Van den Eed. gestrengen HEERE

J A K O B V A N W A S S E N A E R,

BARON, Heer van Obdam, L. Ammirael &c.

N Iet anders toonde zich de srydbre WASSENAER,
Toen hy in Zweden dorst door vier en kogels streven.
Hier quam zijn lof, zijn' vreeze is daer alom gebleven.
Zoo wint een Helt, ontzach en glorie, in gevaer.

M m

Op

Op E R A S M U S beelt.

IS niet dees' Letterheld onsterffelijk te heeten,
 Die, groot van faem, maer noch veel grooter van verstant,
 't Sieraet verstrekte van zijne eeuw en Vaderlant,
 En stervend' zijn altaer gesticht heeft, en bezeten.

Anders.

HOe heftge, ô fiere Maes, 't hoeft boven alle stroomen,
 Die dit groot wonder eerst ons gaeft uit uwen schoot!
 De Zon verrees uit u met glory; maer besloot
 Haer daghreis aen den Rijn, en wierd ons daer benomen.

Op de A F B E E L D I N G

Van den hooggeleerden, godvruchtigen

G A L E N U S A B R A H A M S Z.

Ervaren Arts, en Predikant der weerloze Kristenen
 te A M S T E R D A M.

Micat in ten omnes.

GALENUS wezen leeft op 't velt van dit papier.
 Zijn tong alleen is stom. kon die de banden breken,
 Zy zou hier hemelval en boetorakels spreken,
 En herten blaken met een toorts van heilig vier.
 In andre vintmen minst welsprekenheit en zeden;
 Maer hier zijn bei volmact, de deugt en kracht van reden.

Op

Op AFBEELDINGEN.

275

Op de AFBEELDINGE

Van wijlen

GEERAARDT BRANDT, de JONGE,

Leeraer der Remonstrantsche Gemeente
te ROTTERDAM.

D It 's BRANDT, naer 't leven afgeschaduwt op papier;
Maer niet, gelijk hy, vol van hemelfch Pinxtervier,
Dat tot een wonder weer fcheen op zijn tong ontfleken,
Verfteende harten wift te fmelten of verbreken.

Noch preekt de fchets van dit eerwaerdig aengezicht
Den Heiden het geloof, den Kriften zijnen plicht.

Op d'AFBEELDINGE

Van

TOBIAS GOVAERTS vanden WYNGAERT.

O Udvader woft ons dus in 't koper afgebeeld;
De WYNGAERT, die, byna een reex van vyftig jaren
In kerkdienft uitgeflooft, een oogft van vruchten teelt,
Zoo vol van nut, als hy befneeuwt van zilvre haren.

's Mans ongeveinsde deugt en deftig aengezicht;

Leert d' onbefnede ziel haer' kristelijken plicht.

De teikenkunft vertoont alleen zijn fterflijk deel;

Maer zijn ootmoedigheid en onbesproken leven,

Dat alle verwen dooft, volmaken hem geheel:

Die worden niet gefchetft noch in metael gedreven.

't Onfterffelijke treet het fterffelijk voorby.

Zoo wacht hy 's levens kroon ten einde van zijn ty.

Op d' A F B E E L D I N G,

Van

N I K L A E S van D A L E N,
Geneesheer tot AMSTERDAM.*πάντων ἀνταρξίᾳ ἄλλων.*

Z Oo vintmen weder Hippokraten,
 Van DALENS: evenwel geleert.
 De Nijt heeft hare gal verteert,
 En moet aen haer de Lauwer laten.
 Wie zal die eerkroon eighen mogen?
 Voeg ikze d'een op 't grijze Hooft,
 Zoo is'er d'ander van berooft,
 En d'eerschael is niet recht gewogen.
 Men vlecht dan, om haer deugt te voeden,
 Twee evenfchoone lauwerhoeden.

Op d' A F B E E L D I N G,

Van

J A K O B van D A L E N,
Heelmeeſter tot AMSTERDAM.*πολλῶν ἀνταρξίᾳ ἄλλων.*

D E ſchilder toont ons hier van DALEN.
 Van DALEN? neen, zijn beeltenis.
 Zijn geest en artzenykonſt is
 In 't gladde koper niet te malen.
 Was hy bekrant met lauwerbladen,
 Hy praelden als een tweede Apol.
 Of ſchoon de Nijt, verwoet en dol,
 Haer gal uitbraekt, 't kan hem niet ſchaden.
 De zon is niet vergramt op blinden,
 Of die haer luiſter niet en vinden.

Op d'A F B E E L D I N G,

Van den H E E R E

H E N R I K K O N I N G.

Door VALJANT geschildert.

DIt is de beeltenis van K O N I N G S sterflijk deel.
 Maer 't koopbeleit waer mē hy d'Italjaensche waren
 Verwiffelt met uitheemsche en Duitsche handelaren,
 Beelt hem veel beter uit als 't konstige penseel.
 VALJANT, wilt gy hem recht afschilderen naer 't leven,
 Merk hem als koopheer, in het beursgety bedreven.

Op eene geschilderde HERAKLYT en DEMOKRYT,

Voorden H E E R E

J O S U A V A N B E L L E,

Heer van Waddingsveen &c.

Schoon 't lachen en geweē elkandren wederstreven,
 Noch schaft tot beide stof des weerelts ydelheit;
 Laet Demokryt haer dan belachen al zijn leven,
 Geef Heraklyt gelijk dat hy haer steets beschreit.

Anders.

Verdubbel, Heraklyt, uw welgegront geweē;
 Maer zoo uw tranenvloet meē na de reik moest wassen
 Van 't wisselbaer geval en 's weerelts ydelheē,
 Gy smoorde u zelve licht in uw geschreide plassen.

De wijze Demokryt bespot, met schampren lach,
 Al 's weerelts guichelspel en averechtze beden:

Hy haelt de dwaesheit uit haer schuilhoek voordē dagh,
 En scherft om 't spottelijk mismaekzel van haer leden.

Op d'A F B E E L D I N G van

J O A N en K O R N E L I S D E W I T,

T Wee W I T T E N , eensgezint,
 Gevloekt, gehaet, bemint,
 Ten spiegel van de Grooten,
 Verheven en verstootten,
 In alles lotgemeen,
 Staen na hun doot byeen,
 Gelijkze hier naer 't leven,
 Zoo konstig zijn gedreven.

Op een goude P E N N I N G.

O P dat dit gout, gesneën met kunst,
 Den nazaet zou een blijk verstrekken
 Van Grootmoërs liefde en milde gunst,
 Schenkt dit R E B E K K E aen twee R E B E K K E N.

Aen N I K L A E S van L O O S D R E C H T.

Dulces ante omnia Musa.

N I K L A E S , die nu het stof ontweken,
 Der Scholen, gaet na Pallas Kerk,
 Om , van een grooter vier ontfteken,
 Te worstelen in ruimer perk,
 En tot uw nut, en Vaders welbehagen,
 Den Lauwer der geleertheit weg te dragen,
 Blijft onvermoeit in voort te streven.
 't Is al te koop voor vlijt en zweet.
 De wijsheit is 't vermaek van 't leven;
 Een rijkdom die in oorlogsleet
 Noch rampen, haer bezitter wort ontnomen.
 Nu volg het spoor om tot die kroon te komen.

Op

Op de zilvere BRUILOFT

Van

G. VAN GELEIN, en J. DE NEUFVILLE.

UW eerste bruiloftsdagh nu wederom verjaert,
 En vyfentwintigwerf van nieuwe zon beschenen,
 Wort met den ouderdom, gelijk het blijkt, meer waert:
 Uw bruiloft, zonder naem, uw vriendenmael is henen.
 Dees' komt in 't zilver kleet aenslijken, en behout
 Mijn wensch haer kracht, zoo volgt noch eens een feest van
 (gout.

Op den zilveren B E K E R,

Door de Regeringe der stad BRIELE, vereert aen ABRAM,
 IZAK en JAKOB, ter eener dracht, door een
 Brielsche moeder voortgeteelt.

Drie Patriarchen zijn voordezen wel geboren,
 Maer niet ter zelve tyt. nu heeft in eene dragt
 Een Brielsche burgeres drie tevens voortgebragt,
 Al levende, en ter kerk door 't doopzel uitverkoren.
 Dies heeft de Stad, ten prijs van zulk een vruchtbaerheit,
 Dees' zilvre beker aen die zoonen toegeleit.

Voor den WYNHOF op MUIDERBERG.

Van

A B R A H A M R O E T E R S.

Wien 't lust den teelt te zien van mijne wijngaertranken,
 In ryen geschakeert en staende in hun geleên,
 Klop aen. 't staet yder vry den WYNHOF in te treên,
 Ook heeft hy voor 't vermaek den planter maer te danken:
 Geen vrucht te snoepen, noch schofferen telg of plant.
 Doch d'armbos wacht een gift van zijne milde hand.

Voor

Voor het W E E S H U I S der Doopsgezinden,
T' A M S T E R D A M.

DEelt milt een Aelmoes uit, al die hier in komt treden,
Gy kunt noit uw geschenk met beter vrucht besteen:
Want hoe word d'Armoe oit onnozeler geleden,
Als ouderloos te zijn en wereloos met een?

Op een U U R W E R K.

DIt uurwerk, dat balans hout van den tyt,
Die, eermen 't gift, gevoeleloos ontglyt,
Leert ons zoo wel hoe die staet uit te koopen,
Als hoe gezwint de dagen henelopen.

Anders.

BEdenk vry, dat, terwijl gy op dit uurwerk ziet
Een oogenblik, u voort dien oogenblik ontvliet,
Dit bodemrat wort steeds van 't snekrat omgedreven.
Zoo drait de vlugge tyt de zwakke spil van 't leven.

Anders.

WAt hooptmen hier op schat en heerlykheit van staet,
Een schijngoet, dat ons schier eer dat het komt verlaet;
En blijft het, 't is om dat uw rust dan niet zou blyven,
Gelijk deze onrust al de raden om doet dryven.

Anders.

ZOo snel dit uurwerk van Tracy rondom gedreven,
De tyt by stippen meet, zoo snel verloopt ons leven.
Maer schoon het vliet gelyk een schaduw, eermen 't weet,
't Ontglipte noit te ras wanneer men 't wel besteet.

V E R.

VERTALINGEN.

Uit het eerste boek der Punische oorloogen,

Van

S I L I U S I T A L I C U S.

Dat mentem Juno & laudem spe corde fatigat. &c.

V Rouw Juno maekt terwijl het jonge bloet aen't zieden,
 En doet hem 't Kapitoel zomwijl by nacht bespieden,
 Of stappen ongeschoeit het steil gebergte door.
 Hoe dikmael moesten zelf zijn lijftrauwanten, voor
 Zijn stem, die yslik gilte in 't nare donker, beven!
 Hoe dikmael vonden zy, verbaest van 't bed gedreven,
 Den krijgsman, nat van zweet in een bezorgden droom,
 Krijg voeren zonder tucht, braveren zonder toom!
 Die dolligheid had hem zijn Vader ingeblazen,
 Gewoon met d'Italjaen vervaerelyk te razen,
 Te rukken dol op roof Saturnis erven in.
 Hy nam van Barkas huis een adelyk begin:
 En telde een langen ry gevreesde bestevaren
 Uit 's grijzen Belus stam: want Dido, vol bezwaren,
 Om haer vermoorden man, had Belus zoon tot stut.
 Die vluchtgemeen met haer, om 's ryks gemeene nut,
 Den broederbeul ontweek en zijn vervloekte standen,
 En gaf zich wel vernoegt met haer in 's nootlots handen.
 Van zulk een stamhuis sproot Amilkar, groot van moet,
 Die, trots op zijnen arm en vorstlyk heldenbloet,
 Den forschchen Hannibal, zoo dra hy maer kon wreken,
 Een doodelyken haet en toorn heeft ingesteken.

N n

Toen

Toen dacht de knaep alree den Roomschen oorlog nae:
Een uur, een oogenblik was voor zijn wraek te spae.

In 't midden van de stad rees eene kerk, Elyze
Geheiligt na haer doot, daer duizent ypen ryzen:
Daer 't nare pekboomwout een helsche duisternis
Op 't eenzaam kerkhof spreit. deze oude grafkerk is
By Tyriërs allang, met groot ontzach en vreezen
Om hare bruine nacht, een godlyke eer bewezen.
Hier lei de Koningin, gelijk men zegt, wel eer,
De menschelyke zorg en kommernissen neer.
Het marmer pronkt alom met uitgehouwe beelden.
Van Belus d'ouden Heer en alle die hy teelden
Als neven van een stam. Agenor staet'er me,
En Fenix, die zijn naem gedrukt heeft in zijn ree.
Zy zitt'er zelf in haer Sichëus schoot gezegen,
Onscheidelyk verknocht. den Frigiaenschen degen
Legt voor haer voeten neer. den Goden van de hel
Staen hondert outers toegewyt op haer bevel.
Hier heeft de wichelaer altyt in wichelkleden
De forsche Hekate en Acheron verbeden.
De kerkvloer loeit en galmt afgrysyk van beneen.
De weergalm stuit te rugge op vlakke marmersteen.
't Onaengestoken vier blaekt op de spookaltaren.
Men ziet de geesten, uit haer graf getovert, waren
En 't marmeraenzicht van Elyze, nat van zweet.

Hier is't dat Hannibal met zynen Vader treet:
Amilkar slaet terwijl zyn stant en wezen gade;
Maer hy staet onbezorgt, en tilt aen ramp noch schade.
Massilas gramschap raekt zyn koude kleeren niet,
Noch 't nare kerkgebruik, noch drempels die hy ziet.
Van 'etter druipen, noch dat felle tooverdichten
De vlammen op 't altaer doen flikkeren en lichten.
Amilkar streelt hem 't hooft en spreekt in 't einde aldus;
Daer hy hem moedigt met een Vaderlyken kus:

Een Frigaensch gebroet holt weer met ruime toomen,
 Om Kadmus neven met den oorlog op te komen.
 Het zy uw werk mijn zoon. verbiet het flinks geval,
 Dat uwe Vaders arm die pest niet dempen zal:
 Kan ik die wolven niet verdrijven uit Afryken,
 Zoo wensche ik dat mijn zoon met deze lof ga strijken!
 Kom, overdenk al, hoe gy voor 't gemeene best,
 Den Laurentyner zult verdelgen in zijn nest.
 Laet nu 't Tyreensche geslacht reets voor uw opkomst beven,
 En Roomsche moederen verlegen, en verdreven,
 De vrucht verbieden uit den bangen buik te gaen.
 Met zulke woorden noopt en prikkelt hy hem aen.
 Den andere antwoordt hem met geen verslaegde reden:
 Ik zal, wanneer de tijt my steekt in manneleden,
 't Romeinsche volk te vier vervolgen en te zwaert,
 En keeren 't nootlot om, belet het my de vaert.
 Geen goden zullen my, noch vre, hoe vast gesloten,
 Geen Alpen, die haer kruin aen 't vlak des hemels stooten,
 Tarpeier rotzen, noch gebergten woest en hoog,
 Ontnemen deze wil. dat zwere ik by de boog
 Des hemels, en by Mars wiens godheit ik beminne,
 En eindlijk by uw schim, doorluchte Koninginne.

Toen slachtmen Prozerpyn brantoffer, na 't gebruik.
 De wichelaer bezieet der dieren holle buik,
 En vischt na d'uitkomst in de lillende ingewanden,
 En vraegt de veege geest der stervende offerhanden.
 Maer nu verzekert van het hemelsche besluit,
 Spreekt hy, gelijkmen pleeg, aldus 't orakel uit:
 Ik zie 't Etolis velt al grimlen van zoldaten,
 De moortlust alle bant ontsprongen, uitgelaten,
 De landen teisteren in oorlogsovermoet:
 De wateren geverft met Idaes godloos bloet.
 Wat rijst daer een gevaert ten hemel met zijn rotzen,
 Waer op uw leger noch de vyanden zal trotzen?

Zy rukken lager aen. de vesten rooken vast,
 En beven voor uw naem, van blode schrik verrast.
 Ik zie 't Hesperis as en zijn omarmde landen,
 Reets van 't Sidonisch vier en uwe tortzen branden.
 Den snellen Eridaen vloeit trager door het bloet,
 En legt met borst en buik op 't afgeplondert goet,
 En wentelt wapenen en mannen in zijn kolken.
 Helaes! wat onweer breekt daer uit de dikke wolken
 Zoo schielijk voort! wat slach, wat stortvlaeg volgt op 't spoor!
 De viergen hemel barnt en splijt de wolken door!
 De goden hebben iets gewichtigs onder handen.
 Het hemelhof begint te donderen en branden.
 Jupijn bereit zichzelfs ten oorlog, na ik merk.
 Het nootlot, dat noch staet te vloeien uit dit werk,
 Verbiet my Juno u t'ontsluiten. en de spieren
 Van 't offervee zijn stom. —————

Fibraque redente.

Conticuere. —————

1666.

I. B O E K. I. L I E R Z A N G,

Van

H O R A T I U S F L A K K U S,

Aen

M E C E N A S.

Hij tracht na de naem van L I E R D I C H T E R.

Mecenas atavis edite regibus.

MYn waerdfte toeverlaet en lof
 M E C E E N, van hand tot hand uit Koningen gesproken,
 't Lust zommigen 't Olympisch stof,
 Terwijl zy, om zich aen de renpael niet te stooten,

Den

Den wagen stuiten in haer vaert,
 Met heete wielen aen haer lenden te doen kleven.
 De palm en stevenkroon bewaert,
 En aen de vaderen van 's weerelts magt gegeven,
 Voert haer omhoog in 't godental,
 Indien het wufte rot der Roomsche burgeryen.
 Met een driedubbel eergeschal,
 Zijn lof uitschateren, ten trots van die 't benyen.
 Of zoo hy in zijn schuuren tast,
 Het koren, uitgedorscht in Lybysche landsdouwten,
 Geen mensch maekt hem door vrees vermaest,
 Zoo stout, dat hy de zee met hobblent hout zal bouwen.
 De koopman prijft de rust van 't land,
 Terwijl 't Ionis nat vast worstelt met de winden,
 En heel den oever barnt en brant,
 Door 't beuken van de zee, dan kan hy oorzaak vinden:
 Want hy ontziet het zeegevaer,
 Om, nevens 't stille land, de troeble stad te prijzen.
 Flux maekt hy tuich en takel klaer,
 Kalfatert sloep en kiel om d'armoede af te wijzen.
 Daer zijnder die geen ouden wijn,
 Geen berkemeier tot de boorden vol geschonken,
 Te veel kan opgedragen zijn,
 Terwijlze een lustig gat in d'achtermiddag ronken.
 Of, onder lommer van een boom,
 In 't natbedauwde gras, of daer de beekjes spelen:
 Aen een gewijden waterstroom.
 Vele andren scheppen lust in orelogskrakkeelen,
 Van vrome moeders fel gevloekt.
 Met schorre krijgsklaroen en steekende bazuinen.
 De Jager steets in 't velt verkloekt,
 Niet denkende om zijn vrouw, het wild in bosch en duinen:
 Het zy zijn honden 't vluchtig hart
 Aenranden op de weg, 't zy 't boschzwijn net en banden,

Waerin 't benart stont en verwart
 In stukken trekt. het veil van teere maegdehanden,
 Gevlochten van 't gelettert volk
 Mengt mijnen groten naem met tittels van de Goden.
 De minsten in haer waterkolk,
 De Satyrs in 't gebergte en hare dartle boden,
 Verscheiden my van 't burgerrot.
 Geeft my Euterpe nu haer net besnede fluiten
 En Polyhymnie 't genot
 Van haer beroemde Lier, wie zou mijn eernaem fluiten?
 Indien gy my dan, ô MECEEN!
 Den naem van Lierpoët niet wrevel komt te weigren,
 Zoo zal ik langs hoe hooger treen,
 En eindlijk met mijn kruin aen 't stargewelfzel steigren.

1666.

LIERZANGEN,

II. BOEK. III. GEZANG.

Aen

DELIUS.

Hy vermaent hem tot gelijkmoedigheid.

Æquam memento rebus in arduis: &c.

DE wijlge ô DELIUS! toch eenmael sterven zult,
 Verwin nooit onheil uw gedult.
 Geen matelooze vreugt doe u in voorspoet zwellen:
 Het zy 't u luste uw zelven meest te quellen;
 Het zy gy feestdaegs in het riekt lentegroen,
 Uw zelven goet wilt doen
 Met frische vernenwijn. daer witte popelboomen,
 Op 't ruiffchen van de stroomen,

Haer

Haer bruine schaduwen vermengelen althans,
 Met takken breet van trans.
 Kom breng ons bloemen aen en spesery en wijnen,
 En frissche rozen die te dra verdwijnen.
 Terwijl de jeugt ons nood't en uwe staet het tyd
 En zusters, die den tyd
 Des levens spinnen. het is eenmael afgesponnen.
 Gy zult toch eens uw aengename bronnen
 En vorstlijk huis en hof, waer langs den Tiber glyt,
 Verlaten op zijn tyd:
 Uw erfgenaem zal toch uw schat, zoo hoog gestegen,
 Bezitten, en braveren in zijn zegen.
 Het helpt niet of gy zijt van ouden Inachs bloet,
 Verzien met vorstlijk goed:
 Of dat gy, naekt en bloot, van ongeachte volken,
 Sterft onder 't dak der ongestuime wolken,
 Een offerhande van het noitverzade graf,
 Een algemeene straf.
 Hier wordenwe altemael geroepen, en gedreven,
 Het zy wy kort of langer willen leven,
 De dood gaet haren gang. ons noodlot heeft eens uit:
 Wy zullen Karons schuit
 Betreden, en niet vry met eenewerf te streven,
 Als ballingen in eeuwigheit gaen zwerven.

1666.

Veer-

Veertiende Liergezang van HORATIUS.

Op

B R U T U S ,

Den burgerkrijg hervattende.

O Navis referent, &c.

O, Staethulk u drijft weer een nieuwe vloet in zee.
 Wat doet gy ? lustig zoek een ree.
 Of ziet gy niet hoe d'overloopen zwieren,
 En mast en kabelen geknakt,
 En over boort gesmakt,
 Op 't juilen van de noordewinden gieren?
 En hoe de kielen, bloot van touwerk, zich niet meer
 Betrouwen in 't onstuimig weêr
 En dollc golven, meer dan oit verbolgen?
 Gy vint geen goden schoon gy treurt:
 Uw zeilen zijn gescheurt,
 En weggewaeit. gy kunt den krijg niet volgen.
O Pijnboomschip, van dat zoo wijt vermaerde hout,
 Getimmert in het Pontisch wout,
 Gy roemt vergeeffsch op namen en geslachten,
 En trots kampanje, uit ydle gunst,
 Geschildert na de kunst,
 Waerop voortaan geen bloode Schippers achten.
 Zie toe dat u niet eens, noch onlangs mijn verdriet,
 En nu mijn kleinste kommer niet,
 De winden tot geen deerlik schouspel maken.
 Begeeft u uit den oceaen,
 Daer zoo veel rotzen staen,
 En barre zanden, zwaer om af te raken.

Twee-

Tweede LIERGEZANG in het tweede Boek, van HOR.

Aan

K R I S P U S S A L U S T I U S,

Nullus argenti color est, avaris &c.

SALUST die schatten haet,
 Van gierigaerts begraven onder d'aërde,
 Het zilver heeft geen waarde,
 Indien 't geen gloet ontfangt door een gebruik na maet.
 De roem zal altijd staen
 Van Prokule, bekend om 't eerlijk harte,
 In zijner broedren smarte
 Bewezen, zulk een faem zal om den aertkloot gaen,
 Die gierigheid verwint,
 Heerscht verder als die Lybiaensche stranden
 Hecht aan de Spaensche landen,
 En bei de Peenen aen zijn dwinglandy verbint.
 Vervloekte waterzucht
 Vleit zich vergeeffsch, verslaet geen dorst door drinken,
 Voor 't quaet begint te zinken,
 En d'onlust tevens uit het bolle lichaem vlucht.
 De deugd erkent geen druk
 Van 't graeuw, en sluit Fraët ten troon verheven,
 Na Koning Cyrus leven
 Uit d'adelijken sleep der Vorsten, vol geluk.
 Zy leert het volk zijn waen,
 Dat kroon en staf hem opdraegt en laurieren;
 Die, zonder 't oog te zwieren,
 Met onverdraeit gezicht de schatten kan zien staen.

Q. HORATIUS, tiende LIEERZANG,

Aan

L I C I N I U S.

Hy verheft de middelmaete, en bezadigtheit des
gemoets in spoet en onspoet.

Rectius viues Licini &c.

L I C I N I U S zult gelukkig leven,
Met niet te reukeloos in bare zee te streven,
Of, al te bang voor ongeval,
Te zwerven om de wal.
Hy smoort niet onder vuile daken,
Noch kan zich met de pracht van 't dartel hof vermaken,
Die lust heeft in de middelmaet,
Te vreden met zijn staet.
Het groote schip heeft meest op zee te dragen.
Een hooge toren stort met zware nederlagen.
Het blixemen treft meest den kruin,
Van een verheve duin.
Een ziel, gehart aen alle zyden,
Vreest onspoet in geluk, hoopt beter staet in lijden;
Jupijn, die 't onweer op doet staen,
Doet 't zelve ook overgaen.
De druk is morgen licht verbannen.
Apollos taeie boge is niet altijd gespannen.
Hy haelt zomwijl de zanglust op
Aen Pindus hoogen top.
Zijt fier wanneer u rampen quellen;
En bint voorzigtelijk, wanneer uw zeilen zwellen,
In voordewinden van gewin,
Zomtijts een reefjen in.

Q. HO.

Q HORATIUS FLAKKUS

Vijfde LIERGEZANG,

Aan

P Y R R H A.

Datze rampzalig zijn die op haer verlieven; en hy hare
valscheit als een schipbreukige ontzwommen is.

Quis multâ gracilis te puer in rosâ? &c.

W At knaepje PYRRHA drukt in 't groene dal uw zy
Daer hy in rozen legt en ruikt na specery?

Voor wien knoopt gy, niet zeer gewoon te hoven

De gele haerlok op na boven?

Helaes! hoe menigmael zal hy, verkropt van rouw,

De goden schelden, en uw wankelbare trouw:

En staen bedeeft als ongewone stormen,

De stille zee hervormen.

Die nu uw schoonte vleit, en steeds u lieflijk hoopt

Te vinden, onverdacht hoe drae dat weer verloopt.

Rampzalige die zonder u te kennen,

Tot uwe min gewennen!

Neptunus tempel zal getuigen, hoe ik pas

De doot ontslipt, in die gevarelijke plas,

Mijn nat gewaet, ontzwommen uit het lijden,

Den grooten zeevorst wijde.

Darde L I E R G E Z A N G van H O R A T I U S,
in het boek der T O E Z A N G E N.

Hy vervloekt de K N O P L O O K.

Parentes olim siquis impia manu?

MEn schaf nae dezen hem vergifte knoplook op,
Die met een schelmſche hant zijn's grijzen vaders krop
Heeft omgedraeit. ô yzere ingewanden
Der maejers! hoe moet dat vergif de darmen branden!
Of eete ik slangenbloet met knoplook opgekookt?
Of heeft een toveres mijn tafelen bespookt?
Medé heeft Jazon met dit zap bestreken,
Die haer veel blanker dan zijn spitsbroers heeft geleken,
Toen hy de Stieren floech in 't ongewoon gareel.
Haer doodelijke gifte aen Krëons krooft, was heel
Bestreken met dit kruut, daer zy gewroken,
De wederwraek ontvloot met snelgewiekte spookten.
Geen hontſtar blakert Appuleie in zulk een gloet,
Noch Herkles wiert zoo fel gerooft van Nessus bloet.
En eet gy zelfs Meceen dit ondertuffen;
Zoo wensche ik dat een maegt haer hant hou voor uw kussen:
En, schuilende in een hoek van 't Ledekant,
U van haer zy weerhoude met de hant.

Zeste LIERGEZANG der TOEZANGEN.

Op

KASSIUS SEVEER,

Een quaetsprekende Poëet.

Quid immerenteis hospites vexas canis?

GY hont die in het wout den wolf ontziet,
 Wat blaft gy op onnoosle vreemdelingen?
 Kom hier: waerom begrimtge my doch niet
 Die u met klaeu en tanden zal bespringen?
 Want als een wolfhont groot van faem,
 En vlugge dog, den harders aengenaem,
 Zal ik al 't ongediert, met opgestekene ooren,
 Vervolgen door de sneeuw, tot ik hen raek' te vooren.
 Nu hangt gy op het toegeworpen aes,
 Die flus al 't bosch deed op uw blaffen spreken.
 Zie toe, zie toe, ik hate dit geraes,
 Mijn hoornen zijn gereet om toe te steken,
 Gelijk Lykambes schoonzoon de,
 En Bupal van zijn birtschen vyant le.
 Of zal ik schreien, en gelijk een kint de handen
 In 't haer slaen, als men my verwoet dreigt aen te randen?

Zevende LIERGEZANG.

Aen de

R O M E I N E N.

Op de Burgeroorlog tegen
BRUTUS en KASSIUS.*Quo? quo, scelesti, ruitis?*

W Aer heen? waer heen, ô schelmen! waerom weer
 De degens uitgehaelt met eervergeten handen?
 Of is het Roomsche bloet welcer
 Niet reukeloos genoeg geplengt op zee en landen?
 Niet om dat Rome zich zou warmen by het vuur
 Geslingert in Kartage's muur:
 Of dat de Brit, gewoon in vre te leven,
 Geketent worde in 't kapitoel gedreven:
 Maer om den wensch der Parthers te voldoen,
 Dat deze stad zichzels door eigen kracht verderve.
 Dus ziet men leeu noch wolven woën,
 Als tegen ongediert van andren aert en verve.
 Is 't razernie en schult, of nootlot dat u schent?
 Zy zwijgen: 't is my nu bekend.
 De wroeging van hnn overtuigt gewisse,
 Kan ik uit hun bestorven aenzicht gissen.
 Zoo is het ook: een zwaer en jammerlijk gety
 Volgt Romen na, om broederslachtery.
 Zoo dra 't onschuldig bloet, uit Remus borst gebroken,
 Om wraek riep: dat nu op den neven wort gewroken.

Tien.

Tiende LIERGEZANG,

Van Q. HOR:

In zijn TOEZANGEN.

Op

M E V I U S.

Hy wenscht hem onweer en schipbreuk.

Mala soluta Navis exit alite.

TEr quader uur verlaet het ſchip de ree
 Dat M E V I U S, die ſchantvlek, voert op zee.
 O Zuidewint, beroer weerzijts d'onſtuime baren!
 Het ooften breke riem en kabels onder 't varen,
 En rukkeze in de golven overboort.
 De Noordewint verhef zich op mijn woort,
 Gelijk hy d'eiken ſchud op hoge heuveltranſen.
 Geen aengenaem geſtarnt' verleen hem 's nachts haer glanſen,
 Tot delle Orion plompē in d'oeaen.
 Zoo moet' de zee voor hem niet stiller gaen
 Als voor het overſchot der zukkellende Greeken,
 Toen Pallas razerny, van Trojen afgewecken,
 Haer krachten ſpilde op godloze Ajax kiel.
 Wat angſt volgt uw matroozen op de hiel!
 Hoe dootſch en bleek zult gy beſterven om de kaken,
 En deerlijk kermen om Jupijn uw vrient te maken,
 Die gy te meer verbittert door uw be,
 Wanneer de boezem der ioonſche zee
 Afgrijſlijk ruiſſchende op 't gedruifch der weſtewinden,
 Uw omgezolde kiel zal breken en ontbinden.

In-

Indien dan uw verzopen ingewant,
 Den duiker kan verzaden op het strant,
 Zal ik een geilen bok en lam met zwarte vachten,
 Aen 't buldrende onweer en de zeeorkaenen flachten.

Tiende LIERGEZANG, in 't vierde BOEK.

Van

Q. H O R A T I U S.

Op

L I G U R Y N.

O Crudelis adhuc!

O Wreedaert, hoe zult gy, verwaent op Venus giften,
 Als d'onverwachte baert uw opgeblaze driften
 Zal toonen, en de lok die om uw schouders zwiert
 Vervalt, en 't roozebloet, dat uwe wangen fiert,
 Haer gloeientheit herschept in borstelige kaeken,
 Van ongenoegen blaeken:
 En zeggen, als gy voor uw spiegel staet,
 En ziet dat ongedaen gelaet,
 Ach! hadde ik in mijn jeugt dit wijs beleid ontfangen,
 Of was ik nu verzien met jeugdelyke wangen.

Negen-

Negende LIERGEZANG

Van

Q. H O R A T I U S.

Derde BOEK.

Zamenspraek van H O R A T I U S en L Y D I E.

Donex gratis eram tibi.

H O R A T I U S.

Z Oo lang ik u behaegde en niemand uwe borst
Omhelsde, en op uw wangen
Geen liever jongeling bleef hangen,
Week ik in mijn geluk geen Perziaenschen Vorst.

L Y D I E.

Zoo lang u niemand blackte als ik, en Chlœe niet
Mijn plaets had ingenomen,
Mocht L Y D I E by alle menschen komen,
En Ilia was min vermaert in 't roomsch gebiet.

H O R A T I U S.

Kretenzer Chlœe, door gezang en lier vermaert,
Heerscht over my volkomen,
Voor wie ik 't sterven niet zal schromen
Indien het sterflot, na mijn doot, haer zieltje spaert.

Pp

L Y D I E

LYDIE.

Turiner Ornitszoon heeft my zijn min betoont.

Ik mijne menigwerven:

Voor wien ik tweemaal wensch te sterven,

Zoo 't sterflot na mijn doot den jongeling verschoont.

HORATIUS.

Maer zoo ons Venus weer verknochte in een verbont,

Gelijk weleer genooten?

Zoo gele Chlœe wiert verstooten,

En wederom de deur voor LYDIE openstont?

LYDIE.

Al is hy schooner dan een ster: gy licht ontruft

Als pluimen die vervliegen,

En minder als de zee in slaep te wiegen,

'K wil met u leven, met u sneuvelen, met lust.

Zeven-

Zeventiende LIERGEZANG,

Van

H O R A T I U S,

Aen

M E C E E N,

ziek zijnde.

Cur me quereles exanimas tuis?

W Aerom vermoort gy my met uwe klachten?
 Het is den Goden, noch my aengenaem,
 Dat u het sterflot zou voor my verkrachten,
 M E C E E N, mijn waertste ftut en faem.
 Ach! zoo my vroeger doot mijn halve ziel ontrukkt,
 Waerom wort me niet d'ander helft geplukt?
 Die hier, na uw ontlyven,
 Niet wenscht te blijven.
 Een zelfde dagh zal alle beide smooren,
 En storten my met u gelijk ten val.
 Ik heb dien dieren eed niet valsch gezworen.
 Waer hene gy my voorgaet, zal
 Ik gaen, al waer 't met u, mijn trouwe metgezel,
 In d'allerlaetste reize van de hel,
 Geen vierige Chimere
 Kan my doen keeren:
 Noch Gyas zal my met zijn hondert handen
 In eeuwigheit afrukken van uw zy:
 Al quam hy my uit d'afgront aen te randen.
 Dit eifcht gerechtigheit van my,
 En ons geboortestont. want 't zy den Evenaer,
 Of fchorpioen verryze met gevaer,

En zee en schippers zarren.

De felste starren:

Of dat de steenbok d'Italjaensche baeren

Beroere, en storte een zee van regen neer:

Hoe 't zy: ons beider starren evenaren.

G'ontvloot den kindereeter weer,

G'ontvloot door Jovis hulp, Saturn in zulk een noot,

Hy wederhielt de wieken van de doot:

Daer 't volk, door alle straten,

Als uitgelaeten,

Den hoogen Schouwburgh driewerf weer deed galmen.

Een boom had my de herffenen verplet,

Zoo 't Faunus niet gestut hadde op zijn palmen,

Die schrandre geesten altijd redt.

Volbouw den Goden nu 't beloofde tempeldak.

Slacht menige offerhande op uw gemak.

'K geve een 'der kleine rammen,

Aen d'offervlammen.

Darde LIERGEZANG des darden BOEKS,

Van

Q. HORATIUS FLAKKUS.

Een godvruchtig helt vreeft niet.

Justum & Tenac. propositi virum.

EEn helt van inborst vroom en niet licht om te zetten,
 Ontziet geen dollen drift van 't volk, noch moordende oog
 Van dwingelanden dat hem schielijk dreigt te pletten,
 Noch zuidewint op 't Adriatisch meer,
 Dat hem erkent voor heer,
 Noch blixem van Jupijn geslingert van omhoog.

Al viel het hemelhof uit spillen en gewrichten,

't Zal d'onverzaegden maer vermorzelen tot drek.
Die moed bracht Pollux in 't getal der hemellichten,

Met Herkules, waer by Augustus blinkt
En zoeten Nektar drinkt.

Dus bracht u 't Tygerspan, met wreveligen nek,
Geslagen in 't gareel, ô Vader Bachus, boven

In 't oppergodenhof, om uw verdienste en eer.
Hier quam Quyrijn met Mars klinkvoeten aengestoven,

Toen hy de hel ontvloot, daer 't breede hof
Der Goden, Juno stof

Tot spreken gaf; out Troje, out Troje legt ter neer;
Gelijk ook 't dertel huis van haer Laömedonnen,

Van my en van Minerf met al haer volk gehaet:
Zint hy der Goden loon besnoeide al t'onbezonnen,

Door Paris op zijn valschen rechterstoel,
En zijn uitheemschen boel.

Hy lecht'er toe, die wytvermaerden onverlaet.
Die grooten gast der overspelige Helene;

En Priaem zart den Griek niet meer door Hektors macht,
De krijg, door onzen twist zoo lang gespeelt, is henen.

Mijn tooren is gesuft. dat Mars zijn zoon.

Vry breng by ons ter woon,

Schoon hy van een priestrers uit Troje is voortgebracht.
Ik ly dat hy betree de lichte hemelzalen,

De nektar drinke, en zy een lit der godenraet,
Zoo lang de wilde zee de Roomsche en Troische palen

Vaneen scheid, gunne ik hun den hoogsten trap

Van weelde, in ballingschap.

Zoo lang als Paris graf, dien ik afgrijfslijk haet,
Van kudden wort verwoest, en duistere spelonken

Het brullende ongediert verschuilen in hun hol,
Verryze 't kapitoel uit marmersteen geklonken,

En trede Rome, trou in dit besluit,

Den Meders op de huid,
 En make door haer roem de heele werrelt vol,
 Tot daer de middelzee Euroop scheid van Afrijken,
 Tot daer de trotsche Nijl de dorstige akkers laeft;
 Dat Rome, dat veel meer zijn moedigheid laet blijken,
 En op die lof, dat zy het gout veracht,
 En laet in 's aertryks nacht,
 Noch handen slaet aen 't goet der gôon, ten hemel draeft.
 Zy breke met het stael door alle werreltsassen,
 Die 't hooft verheffen, en haer wapens tegenstaen;
 En zie waer vier en sneeu niet op haer wetten passen,
 Nu daer de kreeft het lant verbarnt tot as,
 Dan daer de zee in glas
 Herschept wort, zonder zonne of heldre wintermaen.
 Dit noodlot spelle ik aen de strijtbare Italiaenen:
 Op dat zy Trojen noit herbouwen, daer het stont,
 Al 't opgeblazen op gelukklge oorlogsvanen;
 Of ik, de zuster van Jupijn en gemaelin,
 Vlieg 't nieuwe Trojen in:
 En stort de stad, tot ramp getimmert, in den gront.
 Al was de muur driemael, door Febus hulp, aen 't wassen,
 Ik zalze driewerf met mijn Grieken nederslaen.
 De Vrouw zal om haer Man driemael in tranen plassen.
 Maer stil. de spraek der Goden, hoog van zwier,
 Past geenzints aen mijn lier.
 Haer defticheit wort door mijn zang te kort gedaen.

1666.

P. OVIDIUS NAZOS

darde TREURZANG,

Nagevolgt,

Met evegelijk getal van vaerzen.

O Maxime, wiens deugt en eernaem evenaeren;
 Die 't brein van d'adeldom niet onderdrukken laet:
 'K hebbe u (want ballingschap, zoo vruchtbaer van bezwaren,
 En 't sterfuur scheelt doch niet) van jongs af noit gehaet.
 Gy doet, om datge uw vrient, van rampen aengevochten,
 De hant durft biên, een zaek in dees tijt ongemeen.
 't Graeu prijft de vrienden om de schatten die zy brogten.
 Al luit het schandelijk, het wort my afgestreên.
 Eerst wikt 'et het genot: d'eer wort getrapt met voeten.
 De trouwe daelt en klimt, als 't noodlot klimt en daelt,
 En onder duizenden zult gy naeuw een ontmoeten,
 Die onderstelt dat Deugt zig zelve wel betaelt.
 Geen luister trekt haer, wort haer strax geen loon gegeven:
 Zoo rouwt het haer om niet oprecht te zijn gegaen.
 't Genot alleen is lief. ontrek hun die dus leven
 De hoop van hunne winst, haer staet geen vrientschap aen.
 Elk schraept zijn renten in, noit met zijn staet te vreden,
 Weid tot de knokkelen in zijn vergaerden hoop.
 De liefde, wel eertijts van yder aengebeden,
 Zit om wat woekers als een geile hoer te koop.
 Ik sta verstaet dat gy niet in die woeste plassen
 Al me verdronken zijt van zoo gemeenen vloet.
 Die niet gelukkig is kan noit de haet ontwassen.
 Die vrientschap scheurt en barst wanneer het onheil woedt.
 Zie eens hoe ik, bestuwt van zoo veel trouwgenooten,

Zoo lang een goede wint mijn zeilen zwellen de,
In barreningen en op klippen wort gestooten,
Nu een verwoede storm my slingert op de zee.
En daer al d'andere my weigeren te kennen,
Hebt gy, met twee of drie den balling by gestaen,
Daer van gy 't Hooft noch zijt: die noit u pleeg te wennen
Te volgen iemants spoor, maer zelve voor te gaen.

1666.

BLAD.

Deze gedichten, na het afdrukken van 't werk, my ter
hand gekomen, heb ik, om den lezer die me te
deelen, hier achter aen gevoegt.

VERJAERWENSCH,

Aen den HEERE

J O A N V A N B R A K E L,

Kapitein onder de Ed: Mo: Zeeraet, op de Maze.

ALS BRAKEL inzeilt op het onweer der kortouwen
En kogels, al de kust verdondrende aen weër zy,
Daer hy met Zandwich pleit wie 't zeerecht zal behouwen
En laten Gode alleen de waterheerschappy;
Hy daegt hem, vol van moed, ter vierschaer van de baeren,
En spreekt met vier en vlam, uit mōnden van metael:
Of als hy, langs den Teems, tot Chattam opgevaren,
De havenketens breekt, en, bruischende over stael
En yzer, open rukt het Britsche Damiaten,
Zet 's Konings magazijn en krijgsvloot in den brant;
Of schokt gansch Barbarye, en doet de vlag der Staten
Een doodschrik wekken op 't Algiersch en Tunisch strant:
Dan juicht hem yder toe, dan laet de vreugt zich hooren,
En 't vaderlant schijnt als herschappen, door zijn moet;
En zwijgtmen op dien dagh waer in hy is geboren,
Dat lyd mijn zangnimf niet, die u met vreugde groet,
En wenscht, de hemel wil noch lang uw leven sparen,
Verdubblende uwen roem zoo wel als uwe jaren.

Aen den HEER

J E R E M I A S O X F O R T ,

Toen hy vande Natuurkunde Redenkavelde.

BAtaësch Athene wijkt geen Grieken
 Noch Roomers, eeuwen lang bekend.
 Het streeft, op haer geleerde wieken,
 Zoo ver 'de zon zijn stralen zent.
 Haer lof wert nu alom geprezen
 By Bonfien en Japonnezen.

Die Lof kon J E R E M I A S wekken,
 Om, blakende van wijsheidsvier,
 De diepten der natuur t'ontdekken.
 De Leidsche schoolleer steekt nu fier
 Het hoofd op, boven oude tijden,
 Die hem de Lauwerier benyden.

De Jongeling, door lust gedreven,
 Beklimt het hoog gestoelte, om wêer
 Een proef van zijn vernuft te geven;
 Nu volgt hy Aristotels leer,
 Dan komt hy manne en honig garen,
 Uit Kartes gadelooze blaren.

Of ziet in Maroos heldezangen,
 Elyze met de borst in 't zwaert;
 En volgt Achils bebloede stangen,
 Die Xanthus stuiten in zijn vaert,
 En met Troiaensche en Grieksche koppen,
 Hun kiel en boorden overkroppen.

Hy

Hy gaert den daeu van alle bloemen,
 Gelijk de Bie van Hyble daelt:
 Ik zal hier na zijn leerzucht roemen;
 Nu wert mijn zangheldin bepaelt,
 En wenscht, als eertijts met verlangen,
 Geduurig aen zijn zy te hangen. 1668.

Aen

N I K L A E S S I X,

Toen hy Prijs in 't Latijnsche School gehaelt had. 1673.

NIKLAES, die, noch zoo jong en teer,
 Reets andren leert te boven streven,
 En worstelt in het perk van eer,
 Door lust tot wijsheit aangedreven:
 Vaer voort in 't loffelijk besluit,
 En munt geduurig hooger uit.

Geleertheit wenkt u met haer hand,
 Zy word deur moeite en vlijt verkregen:
 En valtze eerst lastig aen 't verstant,
 Te ryker is daer na haer zegen;
 Gelijkg' in 't klein alree die wijs
 Kunt merken uit uw gulde Prijs.

Volg Vaders spoor die, in het leet
 't Geen 't land bestormt met alle krachten,
 Noit zachter zijne zorg vergeet
 Als met den rijkdom der gedachten:
 Dan zultge zien, als 't al vergaet,
 Dat noit de wijsheit u verlaet.

BLADWYZER.

Z eeetriomf der Veneetianen	Pag. 1
Op den Oorlog met Engeland.	4
Aen den Hollandfchen leeuw.	5
De Teems in brant.	6
Op de goude koppen, vereert aen Kornelis de Wit &c.	9
Bellone aen band.	12
Nederlaeg der Turken.	33
Zeeetriomf, in zomermaent. 1673.	35
Oorsprong van 's lands ongevalen.	36
Op de print van de nederlandsche Zeeetriomf.	40
Darde Zeeetriomf.	42
Op de vrede, tuffchen Vrankrijk en de vereenigde &c.	45

BRUILOFTSGEDICHTEN.

Ter Bruilofte van Eustatius van Bronkhorst en Debora Bake.	49
— Van Joan Buizero en Maria Engels.	52
— Van Jakob Zas van den Bofsche en Katarina van Alteren.	54
— Van Eustatius van Bronkhorst en Margareta vander Kappelle.	56
— Van Pieter de Liefste en Maria vander Does.	57
— Van Joannes Vollenhoven en Katarina Rozeboom.	60
— Van Kaspar Brandt en Sara Zwaerdekroon.	63
— Van Floris Vlaming en Kristi-	

na van Beek.	65
— Van Egbert Edens en Elizabeth de Flines.	67
— Van Antoni Godijn en Elizabeth Martens.	69
— Van Henrik Tholinx en Maria Kruis.	71
— Van Niklaes Bevelot en Jozina Holwerven.	72
Maikrans, voor Tomas Teyler en Fransina de Wale.	75
Ter Bruilofte van Jan Kopijn en Magdaleena Vriezenburg.	80
De Haven, voor Jakob van Mollem en Maria Zijdervelt.	83
Ter Bruilof van Vincent Pietersz en Elizabeth van Veen.	86
— Van Daniel de Neufville en Aeltje Bruin.	89
— Van Joannes Fenwijk en Sara Bormans.	91
— Van Hendrik Popta en Anna Tergouw.	93
— Van Kornelis Nolthenius en Agatha van Wezel.	93
— Van Joannes Ketelhoet en Sara Emans.	96
— Van Michiel Komans en Katarina Ritzert.	99
— Van Govaert Bidloo en Hendrijne Kiskes.	100
— Van Peter de Wit en Helena Koning.	102
— Van Denijs van der Schuuren en Marie Noppen.	103
— Van Antoni en Anna Timmermans.	165
Van	

B L A D W Y Z E R.

- Van Abraham vanden Bogaert
en Katarina van Asperen. 108
- Van Michiel Komans en Eliza-
bet van der Maersch. 111
- Van Antoni Timmermans en
Aukenie Jajes Koopman. 112
- Van Adriaen van Mollem en
Sibylle van Halmael. 114
- Van Dionys vander Schuuren,
en Anna Marie Lups. 117
- Van P. S. en A. T. V. D. 120
- Troutoorts, voor Izak vander Stra-
ten en Katarina Meulenaer. 123
- Het Huwelijk van Theodoor Kerk-
ring en Klara Marie vanden En-
den. 125

VERJAERGEDICHTEN.

- Aen Mevrouw Buizero. 129
- Verjaergetijde van Joan Kievit. 130
- Geboortedicht voor Jonkheer L.
Buizero. 131
- Op het jaergetijde van Mevrouw
Anna Buizero. 132
- Op het Jaergety van Gerbrant Zas
vanden Boffche. 133
- Verjaergroet aen Anna Boom van
Jaersvelt. 134
- Geboortedicht voor Elizabet Klara
Buizero. 134
- Verjaerwensch aen Jacob Zas van
den Boffche. 136
- Op het verjaergetyde van Machtilde
Zas van den Boffche. 137
- Verjaergedicht op J. v. Vondel. 138
- Op het jaergetijde van Kaspar Hen-
drik Selkart. 139
- Verjaergroete aen K. van Berg. 140
- Aen Martinus Martens. 141
- Verjaerwensch aen mijn Vader. 141

LOFDICHTEN.

- Op de Korenbloemen van K. Hui-
gens van Zuilichem. 142
- Op den Scheepsbouw van Nikolaes
Witsen. 144
- Op de Godgeleerde werken van
Joannes de Mey. 147
- Op de Kundschappen van Parnas
door Trajaen Bokkalin. 150
- Op de Bibelstof van Laurens Bake
van Wulvenhorst. 152
- Aen Hendrik Tholinx op zijn bevoe-
deringe &c. 154
- Aen Jeremias Oxfort, toen hy van
de wisseling &c. 154
- Op de Inwijding van Joannes de
Wit. 155
- Aen David van Hoogstraten op zijne
Inwijding. &c. 156
- Op de Anatomische wonderheden
van Govaerd Bidlo. 157
- Aen Hendrik Goudappel op zijn
Inwijdinge. &c. 157
- Op de Inwijdinge van Moesman
Dop. 160
- Op de Geestelijke gedichten van
Hieronimus Zweers. 161
- Aen Kornelia Kalf, op haer gedich-
ten. 162
- Aen Elizabet van Limburg toen
haer E. my &c. 163

LIJK-EN GRAFDICHTEN.

- Op d'aenkomst van het Lijk van
M. de Ruiter. 165
- Uitvaart van M. de Ruiter. 169
- Op de lijktaetsie van M. de Rui-
ter. 172
- Graffchrift op M. de Ruiter. 172

B L A D W Y S E R.

Lijkgedicht op Laurens Buize- ro.	173	Bosfenburg.	223
Uitvaert van Elizabet van Outs- hooren.	174	Op het vertrek en wederkomst van den Heere Henrik Sidny.	226
Uitvaert van Joost van den Von- del.	176	Geluk aen Henrik Koning met zijn Hofftede.	229
Op het overlijden van Rudolpha Allarts Zantvoort.	187	Tweede Burgermeesterschap van den Heere L. Reinst.	231
Op de Dood van J. Gimmenig.	188	Marfyas, Satyr.	234
Op het afsterven van Geerard Brand de Jonge.	191	Aen Peter Francius, toen hy in de doorluchtige School &c.	241
Op de Dood van Joanna Barbara Zas van den Boffche.	194	Het verbont der Deensche Maje- steit en haer Hoogmogende.	243
Op het verongelukken van Simon Blok.	196	Aen Fransiskus vanden Enden toen hy tot Raetsheer &c.	246
Op het afsterven van Joan de Haen.	197	Zege der Schilderkonst.	246
Op de Dood van den Heer van Ginhoven.	199	Aen den Vogel, door Diederik Tulp aen Kosmus de Medices ver- eert.	250
Op het afsterven van Peter de Wit.	200	De klagende Damon.	251
Op het afsterven van Hendrik van Zittert.	201	Optocht der Batavieren.	254
Grafschrift voor Adriaen de Haze.	202	Landvermaek.	255
Grafschrift voor Jan van Amstel.	203	Op een heerlijk Juweel.	257
Grafschrift voor Kornelis van Al- derweert.	203	Op den Tiger, ten huize &c.	258
Grafschrift voor mijn Moeder.	204	Aen den Koraelketen van Roze- mont.	258
Grafschrift voor een giffende Filo- zoof.	204	Oordeel van schoonheit.	259
MENGELDICHTEN.		Aen Rozemont.	261
Aen Geeraerd Brandt op zijn ver- zoek dat ik &c.	205	De Schoonheit.	261
Lof der Geleertheit	208	Aen Suzanna Bormans.	263
Geluk aenden Burgermeester Hen- rik Hooft.	213	Behouden Reize.	264
Op den Hof, genaemt Ymond.	213	In het Admiraliteits Jagt op de Schelde voor Antw:	265
Lof der eenzaamheit.	215	Aen hare Hoogheit.	266
		Aen Geertruit van Halmael met mijnen Yftroom.	267
		Kroon voor de Verwinners.	267
		Aenspraak van d'arme weezen.	268
		Dankzegging.	271
		Onder de Printen daer de genees- meester verschijnt &c.	272
		OP	

B L A D W Y Z E R.

OP AFBEELDINGEN.

Op den Grave van Straffort.	273
Op Marten Harpertsen Tromp.	273
Op Jakob van Wassenauer.	273
Op Erasmus Beelt.	274
Op Galenus Abrahamsen.	274
Op Geerard Brand de Jonge.	275
Op Tobias Govaerts vanden Wijn- gaert.	275
Op Niklaes van Dalen.	276
Op Jakob van Dalen.	276
Op Henrik Koning.	277
Op Heraklijt en Demokrijt.	277
Op Joan en Kornelis de Wit.	278
Op een goude Penning.	278
Aen Niklaes van Loosdrecht.	278
Op de zilvere Bruiloft van &c.	279
Op den Zilveren Beker door de Brielsche Heeren &c.	279
Voor den Wijnhof van Abraham Roeters.	279
Voor het Weeshuis der Doopsge- zinden t'Amsterdam.	280
Op een uurwerk.	280

VERTALINGEN.

Uit Silius Italikus.	281
Uit Horatius.	
Aen Mecenas.	284
Aen Delius.	286
Op Brutus.	288
Aen Krispus Salustius.	289
Aen Licinius.	290
Aen Pijrha.	291
Hy vervloekt Knoplook	292
Op een quaetsprekent Poët.	293
Aen de Romeinen.	294
Op Mevius.	295
Op Ligurijn.	296
Zamenspraek.	297
Aen Meceen, ziek zijnde.	299
Een godvruchtig helt en vreeft niet.	300
Darde treurzang gevolgt uit Ovi- dius.	303
Aen Joan van Brakel.	305
Aen Jeremias Oxfort.	306
Aen Niklaes Six.	307

E I N D E